

7123
SUOMEN VIRALLINEN TILASTO
FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XI

LÄÄKINTÖLAITOS

UUSI JAKSO 36

LÄÄKINTÖHALLITUKSEN KERTOMUS
VUODELTA 1919

MEDICINALVERKET

NY FÖLJD 36

MEDICINALSTYRELSENS BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1919

HELSINKI, 1923

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO
FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XI

LÄÄKINTÖLAITOS

UUSI JAKSO 36

LÄÄKINTÖHALLITUKTEN KERTOMUS

VUODELTA 1919

MEDICINALVERKET

NY FÖLJD 36

MEDICINALSTYRELSENS BERÄTTELSE

FÖR ÅR 1919

HELSINKI, 1923

VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINOSSA

Tilastokirjasto
Statistiska Byråns tryckeri

106260

Sisällysluettelo. — Innehållsförteckning.

	Ref.		Stv.
I. Lääkintöhallitus	Ref.	Lääk. neuv. H. Lavonius	1
II. Lääkärikunta	»	»	7
III. Hammaslääkärikunta	»	»	11
IV. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito	»	»	12
Suojelusrokotus	»	»	40
Kunnanlääkärilaitos	»	»	43
Kättilölaitos	»	»	44
Erinäisten valtion avustamain yhdistysten toiminta	»	»	46
Veneeristen tautien vastustamiseksi asetettujen terveystoimistojen toiminta ..	»	»	48
V. Sairaanhoidolaitokset.			
Valtion sairaanhoidolaitokset	»	»	50
A. Lääninsairaalat ja yleiset sairaalat ..	»	»	54
B. Veneeristen tautien osatot ja ylimääräiset veneeriset sairaalat ..	»	»	63
C. Mielisairasten hoitolaitokset	»	»	65
Lapsenpäästölaitokset	»	»	75
Kuntien sairastuvat	»	»	75
Kunnalliset ja yksityiset sairaalat kaupungeissa	»	»	78
Erinäisten valtion avustamain parantolain toiminta	»	»	80
VI. Oikeuslääkeopilliset tutkimukset.			
Oikeuskemialliset tutkimukset	»	»	83
Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ..	»	»	84
VII. Apteekkilaitos	»	»	89
VIII. Eläinlääkintölaitos	»	»	104

Table des matières.

	Pag.
I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de Finlande	1
Rapp. Mr. H. Lavonius	1
II. Total des médecins	7
III. Total des dentistes	11
IV. Hygiène générale et assistance médicale	12
Vaccination antivariolique	40
Institution des médecins communaux	43
Sages-femmes	44
Aperçu des travaux de quelques sociétés subventionnées par l'Etat	46
Bureaux médicaux pour la lutte contre les maladies vénériennes	48
V. Services des hôpitaux.	
Hôpitaux de l'Etat	50
A. Hôpitaux des gouvernements et hôpitaux publics	54
B. Sections des maladies vénériennes et hôpitaux surnuméraires pour maladies vénériennes	63
C. Asiles d'aliénés	65
Maternités	75
Infirmières communales	75
Hôpitaux municipaux et hôpitaux privés dans les villes	78
Aperçu des travaux de quelques établissements subventionnés par l'Etat	80
VI. Médecine légale.	
Examens médico-légaux	83
Autopsies	84
VII. Service pharmaceutique	89
VIII. Service vétérinaire	104

Täten saa Lääkintöhallitus Valtio-
neuvostolle nöyrimmästi jättää ker-
tomuksen Suomen lääkintölaitoksesta
vuodelta 1919.

Härmed får Medicinalstyrelsen till
Statsrådet ödmjukast överlämna be-
rättelse om medicinalverket i Finland
för år 1919.

Akseli Koskimies.

G. A. Backman.

Ernst Therman.

V. Kankaanpää.

A. Viktor Manner.

Herman Lavonius.

Väinö Ignatius.

I. Lääkintöhallitus.

1. Muutokset jäsenten ja virkamiesten suhteen.

Lääkintöhallituksen jäsenten ja virkamiesten suhteen ovat seuraavat henkilömuutokset tapahtuneet vuoden 1919 kuluessa.

Apteekkiasian asessoriksi nimitettiin tammikuun 14 p:nä provisor, fil. maisteri Sipi Edvard Siintola.

Eläinlääkintöasian asessori, lääket. ja kir. tri, vapaaherra Oskar Johannes von Hellens nimitettiin joulukuun 31 p:nä hygienian professoriksi Helsingin Yliopistoon.

Lääkintöhallituksen kamarikirjurin Aarne Relanderin tultua nimitetyksi toiseen virkaan helmikuun 25 p:nä, nimitettiin kamarikirjuriksi toukokuun 6 p:nä lääninhallituksen ylim. notario Valter Malin. Sitten kun myöskin viimeainittu heinäkuun 9 p:nä nimitettiin toiseen virkaan, nimitettiin elokuun 26 p:nä kamarikirjuriksi fil. maisteri Saimi Hedvig Tammela.

Huhtikuun 1 p:nä sai Lääkintöhallituksen ylim. lääkäri, lääket. lis. Juho Emanuel Varpula eron virastaan.

Lääkintöhallituksen eläinlääkäri Otto Iikka Härmä nimitettiin heinäkuun 2 p:nä Kittilän piirin piirieläinlääkäriksi.

Lääkintöhallituksen tilastonlaatiija rouva Walborg Brandt sai toukokuun 1 p:nä eron virastaan ja määrättiin virkaan sanotusta päivästä lähtien fil. maisteri Erkki Vilho Kalliala.

2. Käsiteltyjen asiain luku.

a) Kanslian puolella:

Suomen Senaatin kirjeitä ja remissejä	1,070
Eri virastojen ja viranomaisten kirjeitä	1,243
Lääkintöhallituksen alaisten virkamiesten kirjeitä ja raportteja ..	3,365
Anomuksia	1,725
Ruumiinavauspöytäkirjoja	681
Meneviä ekspeditsioneja	8,720

b) Kamarikonttorin puolella:

Tulleita kirjeitä	5,157
Meneviä ekspeditsioneja	8,129

3. Kiertokirjeet.

Tammikuun	3 p.	N:o 312.	Kaikkien valtion sairaalain taloudenhoitajille esitysten lähettämisestä Lääkintöhallitukselle.
»	14 »	» 313.	Maan lääkäreille lähetetään tohtori K. Grönstedtin selostus n. s. espanjantaudin hoidosta.
Maaliskuun	21 »	» 314.	Maan kaikille apteekkilaitosten hoitajille n. k. kotimaisen konjakin käyttämisestä spiritus e vinon asemasta.
»	27 »	» 315.	Lääkintöhallituksen alaisten laitosten tilintekijöille huomautuksella noudattaa tarkkuutta rahoja vastaanottaessa.
»	» »	» 316.	Sairaanhoitolaitosten ja laboratoriodien johtajille ilmoitus Sisäasiainministeriön kirjelmästä N:o 728 maaliskuun 18 päivästä.
Huhtikuun	15 »	» 317.	Maan kaikille eläinlääkäreille 25 päivänä helmikuuta 1919 muutetun piirieläinlääkärien johtosäännön ja taksan soveltamisesta.
»	4 »	» 318.	Kaikkien valtion sairaalain johtajille ilmoitus Sota-asiaintoimituskunnan Lääkintöosaston kirjelmästä N:o 1307/L. 1. maaliskuun 27 p:ltä.
»	8 »	» 319.	Kaikille piiri-, kaupungin- ja kunnanlääkäreille pilkkukumevaaran estämisestä.
»	9 »	» 320 a.	(Kamarikonttorin kiertokirje.) Kaikille piirilääkäreille, Lääkintöhallituksen ylimääräisille lääkäreille, aluelääkäreille ja piirieläinlääkäreille koskeva kalliinajanpalkkauksia.
»	25 »	» 320.	Maan kaikille eläinlääkäreille koskeva pahanlaatuisen keuhkokuumeen (Pleuropneumonia contagiosa boum) leviämisen ehkäisemistä.
Kesäkuun	3 »	» 321.	Kaikille valtion sairaalain ja mielisairashoitolaitosten johtajille koskeva perheenelättäjille myönnettyä kalliinajanavustusta.
»	» »	» 322.	Kaikille apteekkilaitosten hoitajille alkoholi-pitoisten lääkkeiden myynnistä ilman lääkärin määräystä.
»	11 »	» 323.	Kaikille piirieläinlääkäreille koskeva kaasuhoitolaitteiden hankkimista hevoskopin vastustamiseksi.
»	26 »	» 324.	Kaikille eläinlääkäreille tiedustelu, ketkä pitävät täydellistä eläinklinikkaa ja harjoittavat apteekkiluoketta.
»	» »	» 325.	Kaikille apteekkeille sokeripitoisten lääkeaineiden taksoittamisesta.
Heinäkuun	15 »	» 326.	Apteekkilaitosten hoitajille Sosialiministeriön Raittiusosaston kirjelmän N:o 311/55 19.8/7 johdosta, koskeva apteekkien tislaukkojen käyttämistä.

- Heinäkuun 22 p. N:o 327. Piiri-, kaupungin-, alue- ja kunnanlääkäreille espanjantaudin johdosta.
- » 25 » » 328. Lääkintöhallituksen alaisille virkamiehille ja laitoksille koskeva puhelinmaksuihin tarvittavaa määrärahaa.
- Elokuun 12 » » 329. Kaikille lääkäreille elokuun 18 päivänä 1917 työstä teollisuus- ynnä eräissä muissa ammateissa annetun asetuksen 3 ja 6 §:ssä edellytettyjen lausuntojen antamisesta Sosialihallituksen vahvistamille kaavakkeille.
- » 15 » » 330. Apteekkilaitoksille apulaispulan laajuuden selville saamiseksi.
- » 29 » » 331. Kaikille valtion sairaalain ja mielisairashoitolaitosten johtajille koskeva lämmityksen silmälläpitoa ja lämmityslaitteiden tarkastusta yleisten rakennusten Ylihallituksen alaisissa laitoksissa, mikä on uskottu »Voima- ja polttoainetaloudelliselle yhdistykselle».
- » 5 » » 332. Kaikille valtion sairaanhoitolaitosten taloudenhoitajille koskeva koko vuotuisen viljatarvemäärän tilaamista suoraan Valtion Viljakonttorista sekä päivittäisen jauhoannoksen korottamista.
- » 9 » » 333. Kaikille apteekkilaitosten ja rohdoskauppojen hoitajille koskeva vakavia seurauksia, joita voi aiheutua myytäessä alkoholipitoisia, denaturoituja aineita vakinaisessa sotapalveluksessa oleville sotilaille ja alipäällystölle.
- Syyskuun 30 » » 334. Kaikille eläinlääkäreille verinäytteen lähettämisestä Eläinlääkintölaboratorioon räkätaudin selville saamiseksi hevosissa.
- » 10 » » 335. (Kamarikonttorin kiertokirje.) Asianomaisille kunnallislautakuntien esimiehille koskeva kunnanlääkärien ja kunnaneläinlääkärien palkkausavun tilaamistapaa.
- Lokakuun 3 » » 336. Kaikille valtion sairaanhoitolaitosten taloudenhoitajille lisäykseksi kiertokirjeeseen N:o 332, 5/9 1919 koskeva kaura- ja ohraryynien säilyttämistä korttiannoksiin.
- » 10 » » 337. Kaikille piiri-, kaupungin-, alue- ja kunnanlääkäreille koskeva n. k. Muurman-legionalaisten keskuudessa vallitsevaa punatauti-vaaraa.
- » 17 » » 338. Kaikille valtion sairaalain ja mielisairashoitolaitosten johtajille koskeva Lääkintöhallitukselle aikaisemmin lähetettyjä otteita vuosimenosääntöehdotuksesta kuluvaan vuoteen varten.

Lokakuun	21 p.	N:o 339.	Kaikille mielisairashoitolaitosten (keskuslaitosten) sekä Seilin turvalaitoksen johtajalle koskeva varattomien kroonillisten potilaitten poistamista laitoksista.
Marraskuun	7 » »	340.	Kaikille valtion sairaalain johtajille koskeva säästäväisyyttä sideharson käytössä.
»	11 » »	341.	Kaikille laillistetuille lääkäreille koskeva ruumiinavauspöytäkirjojen laadintaa ja siinä varteenotettavia seikkoja.
»	14 » »	342.	Kaikille eläinlääkäreille koskeva ilmoittautumista ottamaan osaa piirieläinlääkäreiksi aikovien valmistaviin kursseihin.
Joulukuun	12 » »	343.	Kaikille valtion sairaalain ja mielisairaalain toimitsijoille, koskeva varastotilien järjestämistä vuoden vaihteessa.

4. Valtion Serumlaboratorio ja Pasteurlaitos.

Serumlaboratorio.

Laitoksen toiminta selostusvuotena on jatkunut samanlaisena kuin edellisenäkin vuotena. Pääasiallisena tehtävänä ovat olleet diagnostiset serumtutkimukset ja tyfusvaksiinin valmistaminen.

Diagnostisia tutkimuksia on laitoksessa suoritettu kaikkiaan 7,007, niistä Wassermann-reaktioita 6,771, Vidal-reaktioita 215 ja erilaatuisia bakteriologisia tutkimuksia 21. Tutkimuksiin tarvittavat immuniserumit ja antigenit ovat kaikki valmistetut laitoksessa.

Polyvalenttia tyfusvaksiinia valmistettiin kertomusvuonna 76,300 cm³. Autovaksineita valmistettiin 5:ssä tapauksessa, niistä coliautovaksineita 4:ssä ja staphylococcus-autovaksineita 1:ssä tapauksessa.

Pasteurlaitos.

Pasteurlaitoksessa on kertomusvuotena ollut seuraava määrä hoidettavana:

	Tulleita	Poistuneita		Tulleita	Poistuneita
V:ltä 1918 siirtyneitä .	4				
Tammikuussa	13	5	Heinäkuussa	28	52
Helmikuussa	16	15	Elokuussa	35	32
Maaliskuussa	43	29	Syyskuussa	15	30
Huhtikuussa	26	39	Lokakuussa	8	6
Toukokuussa	52	41	Marraskuussa	15	6
Kesäkuussa	50	35	Joulukuussa	20	21 (+14)
			Yhteensä	325	311

Vuodelle 1920 siirtyi 14 potilasta jatkuvaan hoitoon.

Hoidetut jakaantuivat kotipaikkojensa mukaan seuraavalla tavalla:

Uudenmaan lääni.		Hattula	1	
Helsinki.....	44	Hollola	1	
Orimattila	15	Janakkala	1	
Espoo	13	Vanaja	1	30
Mäntsälä	12	Viipurin lääni.		
Elimäki	6	Terijoki	4	
Porvoo	6	Uusikirkko	3	
Pyhäjärvi	5	Valkeala	2	
Hyvinkää	4	Vehkalahti	2	
Nurmijärvi	1	Viipuri	2	
Sipoo	1	Antrea	1	
Inkoo	1	Kotka	1	
Karja	1	Lappeenranta	1	
Somero	1	Luumäki	1	
Strömfors	1	Sippola	1	
Pukkila	1	Sortavala	1	19
Lapträsk	1	Mikkelin lääni.		
Loviisa	1	Sysmä	3	
Turun ja Porin lääni.		Kerimäki	1	4
Turku	7	Kuopion lääni.		
Hämeen lääni.		Tuupovaara	4	
Nastola	7	Joensuu	3	
Lahti	5	Pielisjärvi	1	8
Padasjoki	4			182
Lammi	3	Viro ja Liivinmaa	121	
Tammela	3	Venäjä	8	
Hausjärvi	2			
Kärkölä	2			
		Yhteensä 311		

län ja vammaan laadun mukaan jakaantuivat potilaat seuraavasti:

Potilaan ikä	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä
	Pääntään	Kaslin	Vartaloon tai jalkoihin	Pääntään	Kaslin	Vartaloon tai jalkoihin	Pääntään	Kaslin	Vartaloon tai jalkoihin	
0—5 vuotta	8	10	6	—	—	—	1	—	—	25
6—10 ”	5	17	9	—	—	—	1	—	—	32
11—15 ”	1	31	20	—	—	1	2	—	—	55
16—20 ”	—	15	10	—	—	1	1	2	1	30
21—25 ”	1	17	13	—	1	—	3	4	—	39
26—30 ”	—	12	9	—	—	1	1	6	—	29
31—35 ”	—	11	2	—	—	—	2	4	—	19
36—40 ”	—	13	4	—	—	—	—	4	—	21
41—45 ”	—	11	6	—	—	—	2	3	—	22
46—50 ”	—	9	3	—	—	—	—	—	—	12
51—60 ”	—	10	4	—	—	—	—	3	1	18
Yli 60 ”	1	5	2	—	—	—	1	—	—	9
Yhteensä	16	161	88	—	1	3	14	26	2	311

Hoidetut jaettuina vamman laadun ja sen mukaan mikä eläin on vamman aiheuttanut ja mihin ruumiinosaan, käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

Vamman aiheuttanut	Purenta			Raavinta			Syijellä tahrinta			Yhteensä
	Päähin	Käsiin	Vartaloon tai jalkoihin	Päähin	Käsiin	Vartaloon tai jalkoihin	Päähin	Käsiin	Vartaloon tai jalkoihin	
Koira	15	145	71	—	—	—	11	17	1	260
Kissa	1	11	14	—	1	3	—	—	—	30
Lehmä	—	1	—	—	—	—	3	9	1	14
Hevonen	—	2	3	—	—	—	—	—	—	5
Sika	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Susi	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä	16	161	88	—	1	3	14	26	2	311

Jakamalla hoidetut eri luokkiin siten, että I luokassa on »vaikeat» tapaukset s. o. ne, joissa on odotettavissa lyhyt inkubatioaika, III luokassa tapaukset, joissa on pitkä ja II luokassa tapaukset, mitkä laadultaan tässä suhteessa kuuluvat edellisten väliin, saadaan seuraava tulos:

Vamman paikka ruumiissa	Vammojen luku ja tapahtuiko vamma paljaaseen tai peitettyyn ruumiinosaan	I luokka	II luokka	III luokka
Pää	Yksi	7	5	2
	Useita	11	3	2
Käsi	Paljas ruumiinosa { Yksi	20	28	11
	{ Useita	56	25	18
Vartalo	Peitetty ruumiinosa { Yksi	2	18	8
	{ Useita	—	—	—
Jalka	Paljas ruumiinosa { Yksi	1	1	—
	{ Useita	—	4	—
	Paljas ruumiinosa { Yksi	—	7	—
	{ Useita	—	18	5
	Peitetty ruumiinosa	—	23	36
	Yhteensä	97	132	82

Seuraava taulu osoittaa, kuinka pitkän ajan kuluttua sen jälkeen, kun vamma oli sattunut, eri luokkiin kuuluvat potilaat tulivat hoidettaviksi.

Tullut hoitoon vamman jälkeen	I luokka	II luokka	III luokka
Ensimmäisellä viikolla	38	60	44
Toisella »	40	58	34
Kolmannella »	12	7	2
Neljännellä »	6	5	1
Jälkeen neljännen viikon	1	2	1
Yhteensä	97	132	82

Hoidokkaista oli ensimmäisellä viikolla tullut hoitoon 142 ja toisella 132, joten sitä myöhemmäksi jäi vain 37 potilasta tehden 1/7 kaikista hoidetuista tapauksista.

Myöhemmin hoidon päätyttyä kävi ilmi, että 2 tapauksessa vamman aiheuttanut eläin (koira) ei ollut vesikauhuinen, joten hoidon vaikutus jäi arvosteltavaksi 309 tapauksen perusteella, joista 250 tapauksessa oli todennetusti vesikauhuinen eläin ja 59 tapauksessa todennäköisesti vesikauhuinen eläin.

Pasteurlaitoksessa v. 1919 hoidetuista potilaista ei ole yhtään kuollut, joten mortaliteti tänä vuonna oli 0 %. Mitään komplikatioita ei hoidon kestäessä eikä sen jälkeen ole potilailla myöskään esiintynyt.

Pasteurlaitoksen toiminnassaolon aikana on kertomusvuoden loppuun hoidettu kaikkiaan 820 potilasta, joista on kuollut ainoastaan yksi. Mortaliteti koko toimintakaudella on 0.12 %.

Hoitoon on, kuten aikaisemminkin, käytetty Calmetten metodin mukaan glyseriinissä säilytettyjä ytimiä 2, 3 ja 4 vuorokautta kuivattuina.

Laitoksen johtajana on ollut allekirjoittanut, assistenttina Serumlaboratoriossa tri B. Grönroos, Pasteurlaitoksessa tri E. Nystén, apulaisena Serumlaboratoriossa Edit Blomberg, Pasteurlaitoksessa Hilda Utriainen ja vahtimestarina Sulo Salmelin.

J. A. Murto.

II. Lääkärikunta.

Vuoden 1919 lopussa oli laillistettuja lääkäreitä maassa 630. Taulu I taululiitteessä esittää lääkäreitten jakaantumisen viran ja asuinpaikan mukaan.

Vuoden kuluessa laillistettiin seuraavat:

Tammik.	9 p.	Lääket. lis.	<i>Erik Alexander Platan.</i>
Helmik.	19 »	»	<i>Carl Oskar Johannes Olin.</i>
»	»	»	<i>Johanna Emilia Galetski-Olin.</i>
»	»	»	<i>Dora Margareta von Wendt.</i>
Maalisk.	»	»	<i>Elon Enroth.</i>
»	22 »	»	<i>Aarne Kristian Vuori.</i>
Huhtik.	16 »	»	<i>Vilho Veikko Urho Nordlund.</i>
Toukok.	28 »	»	<i>Elisabeth Bonnell.</i>
»	30 »	»	<i>Niilo Edvard Martti Jännes.</i>
»	»	»	<i>Väinö Leonard Mäkelä.</i>
Kesäk.	13 »	Lääkäri	<i>Eugen Oskar Ursin.</i>
Syysk.	20 »	»	<i>Alexander Friedrich Berg.</i>
Lokak.	1 »	Lääket. lis.	<i>Richard Waldemar Ranta.</i>
»	»	»	<i>Anders Johannes Salenius.</i>
»	15 »	»	<i>Sigurd Valdemar Hartman.</i>
»	»	»	<i>Märta Elvira Toivonen.</i>
»	31 »	»	<i>Georg Wilhelm Wallgren.</i>

Jouluk.	3 p.	Lääket. lis.	<i>Oskari Heikki Sinivaara.</i>
»	15 »	Lääkäri	<i>Konrad Fredrik Edvard Hjalmar Bastman.</i>
»	17 »	Lääket. lis.	<i>Reino Laqus.</i>
»	» »	»	<i>Hannes Aukusti Tammisalo.</i>
»	» »	»	<i>Ragnar Rostedt.</i>
»	19 »	Lääkäri	<i>Dmitri Gabrilovitsch.</i>

Oikeuden lääkärinammatin harjoittamiseen saivat:

Helmik.	11 p.	Lääket. tri	<i>Eugen Klopfer.</i>
»	14 »	»	<i>Eugen de Rossi.</i>
Maalisk.	4 »	Lääkäri	<i>Boris Mielch.</i>
»	21 »	Lääket. tri	<i>Herman Theol.</i>
Kesäk.	6 »	»	<i>Eugen Oskar Ursin.</i>
Syysk.	16 »	Lääkäri	<i>Alexandrer Friedrich Berg.</i>
Jouluk.	22 »	Lääket. tri	<i>Georg Härtel.</i>

Vuoden 1919 kuluessa kuolivat:

Tammik.	7 p.	Rautatienlääkäri, lääket. lis.	<i>Taavi Esa Vaalivirta.</i>
Helmik.	23 »	Lääket. lis.	<i>Aksel August Granfelt.</i>
Maalisk.	13 »	Lääket. ja kir. tri, vapaaherra	<i>Kristian Axel von Alfthan.</i>
Huhtik.	7 »	Ylim. prof.	<i>Otto Ingemar Engström.</i>
»	9 »	Ent. piirilääkäri, lääket. ja kir. tri	<i>Lorenzo Runeberg.</i>
»	10 »	Lääket. lis.	<i>Torsten Johan Holmström.</i>
»	19 »	Piirilääkäri, kollegineuvos	<i>Reinhold Fredrik Fabritius.</i>
»	27 »	Ent. piirilääkäri, lääket. lis.	<i>Karl Adolf Hällström.</i>
Kesäk.	12 »	Kunnanlääkäri, lääket. lis.	<i>Wilfrid Eugen Brotherus.</i>
»	16 »	Lääket. lis.	<i>Edvard Wilhelm Lybeck.</i>
Heinäk.	10 »	» ja kir. tri, dosentti	<i>Henrik Wilhelm Johan Zilliacus.</i>
»	12 »	Kunnanlääkäri, lääket. lis.	<i>Hugo Wilhelm Palmgren.</i>
Elok.	25 »	Kaupunginlääkäri, lääket. lis.	<i>Karl Emil Robert von Kreamer.</i>
Syysk.	11 »	Pitkäniemen keskuslaitoksen ylilääkäri	<i>Hannu Kustaa Holck.</i>
Jouluk.	3 »	Lääket. lis.	<i>Gustaf Allan Swanljung.</i>

Lääkintöhallitukseen kuuluviissa viroissa ovat tapahtuneet seuraavat muutokset:

a) Nimityksiä ja määräyksiä.

1. Piirilääkäriksi:

Kesäk.	20 p.	Lääket. lis.	<i>Matts Edvard Pruntsi</i>	Rovaniemen piirin piirilääkäriksi.
»	» »	»	»	<i>Juhani Heikki Vuorinen</i> Huittisten piirin piirilääk.
Syysk.	25 »	»	»	<i>Edvard Georg Ludvig von Weymarn</i> Tammisaaren piirin piirilääkäriksi.
Marrask.	13 »	»	»	<i>Karl Ernst Loveson</i> Raahen piirin piirilääkäriksi.
»	» »	»	»	<i>Heikki Huovinen</i> Haapajärven piirin piirilääkäriksi.

2. Aluelääkäriksi:

Maalisk.	14 p.	Lääket. lis.	<i>Hugo Gustaf Edvard Forssell</i> Turtolan, Ylitornion ja Kolarin aluelääkäriksi.
Toukok.	13 »	»	» <i>Henrik Ferdinand Boisman</i> Hyrynsalmen, Suomussalmen, Puolangan ja Ristijärven aluelääkäriksi.

3. Sairaalanlääkäriksi:

Tammik.	28 p.	Lääket. lis.	<i>Johannes Immanuel Heikinheimo</i> Pitkäniemen keskuslaitoksen ensimmäiseksi alilääkäriksi.
Helmik.	4 »	»	» <i>Hannu Kustaa Holck</i> saman laitoksen ylilääkäriksi.
»	28 »	»	» <i>Helmi Maria Heikinheimo</i> saman laitoksen toiseksi alilääkäriksi.
Maalisk.	11 »	»	» <i>Tahvo Rytkölä</i> Sortavalan yleisen sairaalan lääkäri.
»	26 »	»	» <i>Einar Emil Anttinen</i> Lapinlahden keskuslaitoksen apulaisyllilääkäriksi.
Toukok.	20 »	»	» <i>Toivo Johannes Salo</i> Töölön ylim. veneerisen sairaalan ensimmäiseksi alilääkäriksi.
»	30 »	»	» ja kir. tri <i>Harald Eklöf</i> Niuvanniemen keskuslaitoksen toiseksi alilääkäriksi.
Syysk.	25 »	»	» <i>Arthur Ferdinand Blomqvist</i> saman laitoksen ensimmäiseksi alilääkäriksi.

4. Kaupunginlääkäriksi:

Helmik.	4 p.	Lääket. lis.	<i>Johannes Mikael von Pfaler</i> Kemin kaupunginlääkäriksi.
»	»	»	» <i>Bror Waldemar Söderlund</i> Savonlinnan kaupunginlääkäriksi.
»	»	»	» <i>Väinö Valpas Horelli</i> Uudenkaupungin kaupunginlääkäriksi.
Huhtik.	29 »	»	» <i>Albert Isotalo</i> Kajaanin kaupunginlääkäriksi.
Kesäk.	20 »	»	» <i>Väinö Sefanias Klemola</i> Oulun toiseksi kaupunginlääkäriksi.
»	»	»	» <i>Lauri Johannes Järvinen</i> Mikkelin kaupunginlääk.
»	»	»	» <i>Alarik Strengell</i> Kokkolan kaupunginlääkäriksi.
»	»	»	» <i>Karl Eli Holmberg</i> Haminan kaupunginlääkäriksi.
Heinäk.	23 »	»	» <i>Pentti Aleksanteri Kivinen</i> Heinolan kaupunginlääkäriksi.
Syysk.	25 »	»	» <i>Alfons Richard Sjöberg</i> Pietarsaaren kaupunginlääk.
Lokak.	23 »	»	» <i>Magnus Arvid Alopaeus</i> Kotkan ensimmäiseksi kaupunginlääkäriksi.

5. Kunnanlääkäriksi:

Tammik.	21 p.	Lääket. lis.	<i>Aku Sirola</i> Pieksämäelle.
»	24 »	»	» <i>Lauri Ilmari Halonen</i> Kauhajoelle.
»	31 »	»	» <i>Aarne Urho Emanuel Matikainen</i> Terijoelle.

Helmik.	11 p.	Lääket	lis.	<i>Karl Johan Corell</i>	Alahärmään.
»	25 »	»	»	<i>John Hugo Törnqvist</i>	Finströmin y. m. kuntiin.
Maalisk.	27 »	»	»	ja kir. tri <i>Yrjö Elias Airila</i>	Lammille.
Huhtik.	8 »	»	»	<i>Katarina Augusta Spoof</i>	Juupajoelle.
»	15 »	»	»	<i>Charles Nils Lauritz Rasmusen</i>	Närpiöön.
»	23 »	»	»	<i>Juho Emanuel Varpula</i>	Nurmijärvelle.
Toukok.	9 »	»	»	<i>Karl Axel Brynolf Weckman</i>	Iisalmelle.
»	27 »	»	»	<i>Aarne Kristian Vuori</i>	Pöytyälle.
Kesäk.	26 »	»	»	<i>Elon Enroth</i>	Rautalammille.
Heinäk.	8 »	»	»	<i>Matti Takala</i>	Paimioon.
»	11 »	»	»	<i>Einar Albert Brander</i>	Paraisiin.
»	18 »	»	»	<i>Herman Gustaf Saxen</i>	Lappfjärdiin.
Elok.	15 »	»	»	<i>Martti Iivonen</i>	Pyhäjärvelle O. 1.
»	22 »	»	»	<i>Johannes Benjamin Mäkkylä</i>	Pirkkalaan.
Syysk.	2 »	»	»	<i>Väinö Arvo Klami</i>	Vilppulaan.
»	»	»	»	<i>Johannes Vihavainen</i>	Jämsään.
»	12 »	»	»	<i>Lars Olof Törnvall</i>	Kuusjärvelle.
»	20 »	»	»	<i>Juho Emanuel Varpula</i>	Hämeenkyröön.
»	30 »	»	»	<i>Katarina Augusta Spoof</i>	Övermarkin y. m. kuntiin.
Lokak.	10 »	»	»	<i>Paul Zakarias Collan</i>	Juupajoelle.
»	24 »	»	»	<i>Eljas Jalmari Varila</i>	Alavudelle.
»	28 »	»	»	<i>Karl Arthur Boström</i>	Oulaisiin.
»	»	»	»	<i>Lauri Tillman</i>	Nurmijärvelle.
Marrask.	11 »	»	»	<i>Viljo Arvid Veijo</i>	Rantasalmelle.
»	»	»	»	<i>Lauri Salminen</i>	Hiitolaan.
»	18 »	»	»	<i>Richard Waldemar Ranta</i>	Ikaalisiin.
»	21 »	»	»	<i>Lars Olof Törnvall</i>	Heinävedelle.
Jouluk.	12 »	»	»	<i>August Koponen</i>	Kauhavalle.
»	30 »	»	»	<i>Sigurd Waldemar Hartman</i>	Ätsäriin.
»	»	»	»	<i>Märta Elvira Toivonen</i>	Längelmäelle.

6. *Tehtaanlääkäriksi y. m. yksityisten laitosten lääkäriksi:*

Lokak.	24 p.	Lääket.	lis.	<i>Väinö Vakaa Sommelo</i>	lääkäriksi Mäntän tehtaalle.
Marrask.	4 »	»	»	<i>Petter Ragnar Ljunggren</i>	lääkäriksi Taalintehtaalle.
Jouluk.	19 »	»	»	<i>Severi Sefanias Savonén</i>	Teuvan keuhkotautihuolto-
					lan lääkäriksi.
»	23 »	»	»	<i>Rita Gripenberg</i>	Nummellan parantolan alilääkäriksi.

7. *Taloudenhoitajaksi:*

Helmik.	14 p.	Rautatienkirjuri	<i>Ernst Zimmermann</i>	Oriveden leprasairaalan	taloudenhoitajaksi.
»	21 »	Fil. maisteri	<i>Otto Aarne Savolainen</i>	Vuipurin lääninsairaalan	taloudenhoitajaksi.
»	25 »	Valtioneuvos	<i>Gustaf Adolf Gröndahl</i>	Gumtäcktin ylim. veneeri-	sen sairaalan taloudenhoitajaksi.

- Huhtik. 29 p. *August Joel Lidman*, Turun lääninsairaalan taloudenhoitajaksi.
Heinäk. 2 » Insinööri *Artur Alarik Winter* Pitkäniemen keskuslaitoksen taloudenhoitajaksi.
» » » Kirjanpitäjä *Vilho Kastegren* Niuvanniemen keskuslaitoksen taloudenhoitajaksi.
Jouluk. 2 » Maanmittausinsinööri *Jaakko Aarnio Härmälä* Oriveden leprasairaalan taloudenhoitajaksi.
» 5 » Majuri *Knut Birger Fogelholm* Helsingin yleisen sairaalan taloudenhoitajaksi.

b) Eron saaneita.

- Tammik. 14 p. Mikkelin kaupunginlääkäri, lääket. lis. *Aku Sivola*.
Helmik. 4 » Turun lääninsairaalan taloudenhoitaja *Carl Less*.
» 14 » Oriveden leprasairaalan taloudenhoitaja *Jalmari Lönnroos*.
Huhtik. 29 » Niuvanniemen keskuslaitoksen taloudenhoitaja *Gustaf Durchman*.
» » » Pitkäniemen keskuslaitoksen taloudenhoitaja, majuri *Bruno Svendelin*.
Kesäk. 20 » Käkisalmen kaupunginlääkäri lääket. lis. *Anders Emil Luukkonen*.
Heinäk. 24 » Kuopion piirin piirilääkäri lääket. lis. *Alfred Mortimer Nyköpp*.
Elok. 20 » Jyväskylän yleisen sairaalan lääkäri, lääket. lis. *Gabriel Palander*.
Marrask. 18 » Oriveden leprasairaalan taloudenhoitaja *Ernst Zimmermann*.

Muutoksista maan eläinlääkäri- ja apteekkarikunnissa tehdään selkoa eläinlääkintö- ja apteekkilaitosta koskevissa luvuissa.

III. Hammaslääkärikunta.

Piirilääkäreiltä ja kaupunkien terveydenhoitolautekunnilta saatujen ilmoitusten mukaan oli hammaslääkäreitten lukumäärä maassa v. 1919 212. Jakaantumisen eri kaupunkeihin ja piirilääkäripiireihin esittää taulu I taululiitteessä.

Vuoden kuluessa saivat oikeuden hammaslääkäriammattin harjoittamiseen seuraavat:

- Tammik. 17 p. *Matti Tapani Castrén*.
» » » *Signe Edith Mäkelä*.
» » » *Erik Sawela*.
» » » *Knut Wolter Lindahl*.
» » » *Lizzie Rachel Lindahl*.
» » » *Estrid Eck*.

Helmik.	7 p.	<i>Sigurd Gustaf Stenroos.</i>
»	11 »	<i>Signe Hellas Wijkberg.</i>
»	» »	<i>Helmi Amanda Katariina Orrenmaa.</i>
»	» »	<i>Georg August Nylund.</i>
»	» »	<i>Jaakko Vilho Kallio.</i>
Maalisk.	7 »	<i>Otto Johannes Simola.</i>
Kesäk.	3 »	<i>Elsa Alina Paatola.</i>
»	» »	<i>Toini Matilda Sahlan.</i>
»	» »	<i>Helmi Lemmitty Manninen.</i>
»	» »	<i>Ellen Josefina Sinervä.</i>
»	» »	<i>Lauri Teofil Airola.</i>
»	» »	<i>Johan Randolph Rosqvist.</i>
»	» »	<i>Knut Bertel Lindström.</i>
»	» »	<i>Matts Helge Adalbert Widlund.</i>
»	» »	<i>Adolf Theodor Meyer-Arnold.</i>
»	6 »	<i>Johannes Johnsson.</i>
Elok.	5 »	<i>Helene Berg.</i>
Lokak.	3 »	<i>Elin Emerentia Kuusio.</i>
Jouluk.	19 »	<i>Paavo Leopold Peräinen.</i>
»	» »	<i>Impi Susanna Vuorio.</i>
»	» »	<i>Kaarlo Juhani Hellemaa.</i>
»	» »	<i>Lempi Wilhelmiina Ranttila.</i>
»	» »	<i>Karl Konstantin Palmén.</i>
»	» »	<i>Alexandra Palmén.</i>
»	» »	<i>Paavo Yli-Pohja.</i>
»	» »	<i>Auvo Ilmarinen.</i>
»	» »	<i>Eva Maria Pesonius.</i>
»	» »	<i>Kerttu Salminen.</i>
»	» »	<i>Toivo Anton Vuorinen.</i>
»	» »	<i>Hugo Gottberg.</i>
»	» »	<i>Elis Nikolai Lundberg.</i>
»	» »	<i>Werner Nikolai Ekman.</i>
»	» »	<i>Rune Uggla.</i>

IV. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito.

Vuonna 1918 vallinnut elintarvepula jatkui edelleen suuren osan vuotta 1919 tuottaen yleensä; mutta etenkin sellaisille sairaille, joiden tuli saada dieettiravintoa, suuria vaikeuksia. Niiden helpoittamiseksi oli jo 1918 koetettu jakaa erinäisiä elintarveaineita ensi kädessä sairaille, nojautuen tässä jaossa lääkärin antamiin todistuksiin. Kun kuitenkin lääkärit yhtenäisten ohjeiden puutteessa määräsivät sairaille annettavia elintarpeita hyvin eri tavalla, osoittautui pian välttämättömäksi antaa tällaisia ohjeita. Tässä tarkoituksessa asetettiin lopulla vuotta 1918 erityinen komitea laatimaan ehdotusta ohjeiksi elintarpeiden annostelua varten lääkärin määräysten mukaan. Komitean laatima allaoleva ehdotus valmistui vuoden 1919 alussa ja vahvistettiin helmik. 25 p:nä.

Ohjeita elintarpeiden annostelua varten lääkärin määräysten mukaan.

Elintarveminstisteriön vahvistamat 25. II 1919.

Aika	Maitoa litraa päivää kohti	Kermana litraa päivää kohti	Valko-grammoissa vilkoissa	Leipäannos vaihdettu kauraryyteen tai perunajauhoihin tai dieettilleipään	Liikannos kauraryyteen tai kaurajauhoja	Sokeria grammoissa päivää kohti	Liikannos perunajauhoja	Liikannos perunajauhoja	Liikannos perunajauhoja	Liikannos perunajauhoja
Raskaus ja imettäminen.										
Raskaus (viimeiset neljä kuukautta)	4 kuukautta	1.0	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » ja suuri voimien heikontuminen	4 »	1.0	—	200—300	—	—	50	—	—	—
Imettävä äiti	1—2 »	—	—	200	—	—	50	—	—	—
Erinäisiä tautitiloja.										
Tautitila, joka vaatii yksinomaan tai etupäässä juoksevaa ravintoa	Asianhaaraan mukaan	1.0—2.0	0.5	—	Vaihdetaan	—	—	30	—	—
Vaikeat inanitsiitit	2 kuukautta	0.5—0.8	—	350	—	—	50	50	—	—
Konvalesentit vaikeiden leikkausten jälkeen (sairaalasta päästyään)	2—6 viikkoa	0.5—1.0	—	250—300	—	—	30	—	—	—
Tarttuvat taudit.										
Tyföösinen kuume (Infectio typhosa)	4—8 viikkoa	1.0	—	—	Vaihdetaan	—	50	50	30	—
Keuhkkokuume (Pneumonia)	2—4 »	0.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuhkarokko (Morbilli)	2—4 »	0.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Hinkuyskä (Pertussis)	6 »	0.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Äkillinen nivelreumatismi (Polyarthritis ac.)	4 »	0.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Äkillinen keuhkopussintulehdus (Pleuritis ac.)	4—6 »	0.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulosi	Maksimiaika ¹⁾	0.5	—	350	—	—	50	50	—	—
Influnsa ja muut lyhytaikaiset infektiot ..	1—2 viikkoa	0.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenmyrkytys ja muut pitkäaikaiset infektiot	Asianhaaraan mukaan	0.5	—	—	—	—	50	50	30	—
Veri- ja ainevaihdistaudit.										
Vaikeat veritaudit	Maksimiaika	0.5—1.0	—	200	—	—	—	—	—	—
Basedowin tauti (Morbus Basedowii)	»	0.5—1.0	—	200—300	—	—	50	—	—	—
Sokeritauti (Diabetes mellitus)	»	—	0.5—1.0	300—500	—	—	—	—	—	300
Sokeritauti ja vaikea acidosis	2 viikkoa	1.0	0.5—1.0	300—500	—	—	—	—	—	300
Sydän- ja verisuonten taudit.										
Sydänsuffiensi	Asianhaaraan mukaan	0.5—1.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenvuoto aivoissa	2—4 viikkoa	0.5—0.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hermotaudit.										
Äkilliset psykoosit ja vaikeat psykoneuroosit	2 kuukautta	0.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Äkilliset psykoosit ja vaikeat psykoneuroosit ja suuri voimien vähentyminen	1 kuukausi	0.5	—	200—300	—	—	50	50	—	—
Munuais- ja virtsatiehoiden taudit.										
Äkilliset cystiitit ja pyeliitit	2 viikkoa	0.5—0.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Kroonilliset nefroosit ja nefriitit	Asianhaaraan mukaan	0.5—1.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Kroonilliset nefroosit ja nefriitit suurine ruumiinvoimien heikontumisineen	2 kuukautta	0.5—1.0	—	200—300	—	—	50	50	—	—
Äkilliset nefroosit ja nefriitit	2—3 viikkoa	0.5—1.0	0.5	200—300	—	—	50	50	30	—
Ruansulatushäiriöt.										
Mahahaava (Ulcus ventriculi et duodeni) ..	Maksimiaika	0.5—1.0	0.5	200—350	Vaihdetaan	—	—	—	—	—
Hyperaciditeetti	»	0.5—1.0	—	200	»	—	—	—	—	—
Achylia	»	0.5	—	—	»	—	—	—	—	—
Mahasyöpä	»	0.5	—	—	»	—	—	—	—	—
Subakuutit ja kroonilliset diarreet	Asianhaaraan mukaan	0.5—1.0	—	200	»	—	—	—	—	—
Kroonillinen cholecystiitti	» »	0.5	—	200	»	—	—	—	—	—
Keltatauti (Icterus)	» »	0.5—0.8	—	—	»	—	—	—	—	—
Ruansulatushäiriöt (vanhalla iällä)	Maksimiaika	0.5—0.8	—	200	»	—	—	—	—	—
Äkillinen umpilisäkkeen tulehd. (appendic. ac.)	1 viikko	0.5	—	—	»	—	—	—	—	—

¹⁾ 3—4 kuukautta.

Annosteluohjeita

alle yhden vuoden vanhoja lapsia (terveitä ja sairaita) varten.

Eiintarveministeriön vahvistamat 25. II. 1919.

	Määrä	Aika	Muistutuksia
Maitoa	1 litra päivässä	lokak. 1 p:stä—toukok. 15 p:ään	Ilman lääkärintodistusta kaikille Ilman lääkärintodistusta kaikille. Lääkärintodistuksella ravintotilan häiriöissä korkeintaan 3 kk. ajaksi
Lapsimaitoa	1 » »	toukok. 15 p:stä—lokak. 1 »	
» (vaihdetaan).....	1 » »	lokak. 1 p:stä—toukok. 15 »	
Kirnapuimää	1 » »	— — —	Lääkärintodistuksella ruuansulatushäiriöissä (pakot. tap.) korkeint. 6 viik. ajaksi
Sokeria	200 gr. viikossa	Kahdeksan kk. ikään	Ilman lääkärintodistusta kaikille
Sokeria	100 » »	Kahdeksan kk. vanhemmille	
Kauraryynejä	100 » »	Kahdeksan kk. ikään	Ilman lääkärintodistusta vaihdetaan osaan leipäannosta Ilman lääkärintodistusta vaihdetaan osa leipäannoksesta joko kahteen näjistä tai niiden sekotukseen
Kaura-, ohra-, nisujaanhoja	200 » »	Kuutta kuukautta vanhemmille	
Ravintosokeria	200—350 gr. viikossa	— — —	Lääkärintodistuksella ravintotilan häiriöissä pakottavissa tapauks. 6 viikoksi

Samalla kun kysymyksessä olevat ohjeet lähetettiin maan lääkäreille, liitettiin oheen seuraava komitean antama asiata koskeva kirjelmä, joka myöskin osoittaa vallitsevan pulan vakavuutta.

Voidaksemme edes johonkin määrin tyydyttää kulutuskeskustoissa asuvien, kodeissa hoidettujen sairaiden tarpeen saada dieettiravintoa, jaetaan elintarveviranomaisten toimesta mikäli se on mahdollista sairasannoksina maitoa, kermaa, voita, kauraryynejä tai kaurajauhoja, perunajauhoja, sokeria ja lihaa. Kun kuitenkin ne elintarvemäärät, jotka ovat viranomaisten käytettävissä, ovat varsin vähäiset, ovat nämä sairaiden osuudet varattavat etupäässä vaikeasti sairaille, jotka ilman niitä eivät voi tulla toimeen. Mutta näissäkin rajoissa on useimmissa tapauksissa pakko määrätä annokset pienemmiksi kuin toivottavaa olisi ja pyrkiä etupäässä ravinnon laadun parantamiseen, jotavastoin ainoastaan poikkeuksellisesti voi tulla kysymykseen ravinnon kaloriamäärän lisääminen niin, että se todellakin jotakin merkitsisi, vaikkakin tämä luonnollisesti olisi toivottavaa useihin sairasyhmiin nähden.

Ne annokset, jotka näiden ohjeiden mukaisesti annetaan eri tautiryhmissä, ovat katsottavat maksimiannoksiksi, joita ei ole ylitettävä. Jokaista yksityistä sairasta alköön katsottako ilman muuta oikeutetuksi saamaan sitä määrää, joka ohjeissa on merkitty hänen sairastamansa taudin kohdalla, vaan tulee lääkärin jokaisessa tapauksessa harkita, onko kulloinkin kysymyksessä oleva sairas todellakin sairasannosten tarpeessa ja, jos niin on, kuinka suurten. Hoitavan lääkärin tulee määräyksissään noudattaa mitä suurinta säästäväisyyttä, jotta todellisesti tarvitsevien tarpeet voitaisiin tyydyttää.

Vakuutettuina siitä, että niin tulee tapahtumaan on herroilla lääkäreillä määräys-oikeus niissä puitteissa kuin ohjeet osoittavat. Sitävastoin on katsottu oikeaksi jättää elintarveviranomaisille heidän palveluksessaan olevan lääkärin avulla, missä sellainen on, harkintaoikeus siinä tapauksessa, että hoitava lääkäri on katsonut syytä olevan määrätä suurempia annoksia kuin mitä ohjeisiin on otettu tai määrätä annoksia sellaisissakin tapauksissa, joita ohjeet eivät edellytä. Näissä poikkeustapauksissa on hoitavan lääkärin ajan voittamiseksi annosten myöntämisessä potilaille selvästi perusteltava todistuksessaan toimenpiteensä. Ellei asianomainen viranomainen katso voivansa myöntyä hoitavan lääkärin määräykseen, asettuu hän yhteyteen määräyksen antaneen lääkärin kanssa lisäneuvottelua varten asiassa, mutta on hänellä oikeus viime kädessä määrätä miten asiassa on meneteltävä.

Maan suojaamiseksi Venäjältä uhkaavia kulkutauteja vastaan ylläpidettiin edelleen *Terijoen karanteenilaitosta*. Vuoden vaihteessa oli mainitussa laitoksessa tarkastuksenalaisena 148 ja vuoden kuluessa otettiin sinne 6,527 henkeä. Vuoden koko määrä teki niin ollen 6,675. Näistä oli suomalaisia 2,700 eli 40.45 % ja ulkomaalaisia 3,975 eli 59.55 %. Tarkastusosaston hoitopäivämäärä teki 73,655 eli keskim. 11 päivää kutakin laitokseen otettua kohti. Karanteenilaitoksen sairaalassa oli vuoden kuluessa hoidettavana 305 sairasta. Sairaanhoidopäivien lukumäärä teki 5,062 eli keskim. 16 päivää kutakin sairasta kohti. Sairaalassa hoidettiin seuraava määrä alla lueteltuihin tarttuviin tauteihin sairastuneita nimittäin: 49 isorokko-, 3 pilkkukuume-, 1 lavantauti-, 5 punatauti-, 2 tulirokko-, 1 kurkkumätä-, 8 tuhkarokko-, 1 hinkuyskä- ja 58 espanjantautitapausta.

Karanteenilaitoksen johtajana toimi edelleen lääket. lisensiaatti Th. G. Grönlund ja apulaislääkärinä lääket. lisensiaatti C. Hj. Gorschelnik.

Terijoen karanteenilaitoksen lisäksi järjestettiin Karjalankannaksen itäosaan tulleitten inkerinmaalaisten pakolaisten tuottaman kulkutautivaaran tähden, Valtioneuvoston päätöksen mukaan elokuun 27 p:ltä 1919, Raudun asemalle

tilapäinen kulkutautisairaala 30 sijalla. Sairaala avattiin syyskuussa. Vuoden loppuun hoidettiin siellä 91 sairasta, tehden hoitopäivien lukumäärä 2,001 eli keskim. 22 kutakin sairasta kohti. Kulkutautitapauksista mainittakoon 5 isorokko-, 7 punatauti-, 6 tulirokko-, 2 lavantauti-, 8 kurkkumätä- ja 19 espanjantautitapausta. Sairaalan lääkärinä toimi lääket. kand. L. A. Malmgrén.

Vuonna 1919 liikkeellä olleet kulkutaudit käyvät ilmi alla olevasta taulukosta. Niiden suhteen huomautettakoon ainoastaan, että espanjantauti, joka edellisenä vuotena oli kaksi kertaa liikkeellä laajana koko maan käsittävänä epidemiana, uusiintui kolmannen kerran samanlaisena epidemiana keväällä 1919 maaliskuu—toukokuun aikana.

Ilmoitetut kulkutautitapaukset vuonna 1919¹⁾.
Cas de maladies épidémiques rapportés en 1919.

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripääntö. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloku. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Variola.	279	234	265	279	236	287	77	20	6	10	45	19	1,757
<i>Uudenmaan lääni.</i>	2	15	4	5	8	8	1	1	—	6	22	2	74
Helsingin kaupunki	1	2	3	—	4	5	—	1	—	6	22	2	46
Helsingin piiri	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Loviisan »	—	11	1	5	4	3	1	—	—	—	—	—	25
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	47	13	10	2	7	6	—	—	2	—	1	—	88
Turun kaupunki	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
»	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Turun piiri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Porin »	47	12	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	63
Rauman »	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Tyrvään »	—	—	—	1	7	—	—	—	—	—	1	—	9
Huittisten »	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	4
Uudenkaup. »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Godbyn piiri	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
<i>Hämeen lääni.</i>	4	4	1	15	22	33	6	2	—	1	2	4	94
Hämeenlinnan kaupunki	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Lahden »	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Tampereen »	—	—	—	15	15	8	—	—	—	1	—	—	39
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Hollolan »	—	—	—	—	—	3	5	1	—	—	2	3	14
Tammelan »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tampereen »	4	1	1	—	7	15	—	1	—	—	—	1	30
Jämsän »	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
<i>Viipurin lääni.</i>	126	118	128	182	116	170	64	12	3	3	6	7	935
Viipurin kaupunki	10	6	6	1	5	6	—	1	—	—	—	—	35
Lappeenrannan *	—	4	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	10

¹⁾ Tiedot ovat otetut Lääkintöhallitukselle lähetetyistä kuukausiraporteista.

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — Malades.											Yhteensä. Total.		
	Tammik. Janv.	Febr.	Helmik. Fevr.	Maalisk. Mars.	Huhtik. Avril.	Toukok. Mai.	Kesäk. Juin.	Heinäk. Juillet.	Elok. Aout.	Syysk. Sept.	Lokak. Octobr.		Marrask. Nov.	Jouluk. Dec.
Käkisalmen kaupunki	1	2	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	16
Sortavalan »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	4
Kotkan »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Viipurin piiri	17	34	32	36	12	34	25	2	—	—	—	—	—	192
Haminan »	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Lappeenrannan »	12	6	2	2	—	7	1	2	1	—	—	—	—	33
Antrean »	1	1	2	22	7	29	12	4	—	1	—	—	—	79
Muolaan »	25	13	10	46	22	29	6	—	—	—	4	—	—	155
Käkisalmen »	19	23	41	31	22	15	3	—	1	1	—	—	—	156
Kurkijoen »	19	9	12	20	24	6	6	—	—	1	—	—	—	97
Sortavalan »	8	7	8	10	7	44	9	1	—	—	—	—	—	94
Salmin »	14	9	11	14	1	—	—	2	—	—	—	7	—	58
<i>Mikkelin lääni.</i>	<i>51</i>	<i>20</i>	<i>49</i>	<i>33</i>	<i>33</i>	<i>22</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>217</i>
Mikkelin kaupunki	1	5	11	10	8	1	—	—	—	—	—	—	—	36
Savonlinnan »	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Mikkelin piiri	40	7	33	14	13	8	—	—	—	—	—	—	—	115
Heinolan »	6	2	—	7	3	4	—	—	—	—	—	—	—	22
Joroisten »	3	3	2	—	—	6	—	—	—	—	6	1	—	21
Savonlinnan »	1	3	3	2	9	3	—	—	—	—	—	—	—	21
<i>Kuopion lääni.</i>	<i>47</i>	<i>54</i>	<i>68</i>	<i>30</i>	<i>45</i>	<i>43</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>297</i>
Kuopion kaupunki	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Joensuun »	—	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	4
Kuopion piiri	2	—	18	9	—	2	—	—	—	—	—	—	—	31
Rautalammin »	—	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Iisalmen »	8	16	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
Pielisjärven »	30	—	4	—	7	—	—	3	—	—	—	—	—	44
Tohmajärven »	4	28	31	5	13	30	1	—	—	—	—	—	—	112
Joensuun »	—	9	5	12	21	11	2	2	—	—	—	—	—	62
<i>Vaasan lääni.</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>5</i>	<i>12</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>8</i>	<i>5</i>	<i>—</i>	<i>41</i>
Pietarsaaren kaupunki	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kristiinankaupungin piiri	—	—	—	—	2	5	—	—	—	—	4	5	—	16
Kokkolan »	—	—	5	10	—	—	—	—	—	—	4	—	—	19
Kuortaneen »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Jyväskylän »	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
<i>Oulun lääni.</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>1</i>
Oulun kaupunki	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Scarlatina.	1,116	897	848	706	625	505	407	534	439	444	500	314	—	7,335
<i>Uudenmaan lääni.</i>	<i>116</i>	<i>69</i>	<i>53</i>	<i>35</i>	<i>51</i>	<i>53</i>	<i>25</i>	<i>24</i>	<i>52</i>	<i>64</i>	<i>63</i>	<i>33</i>	<i>—</i>	<i>638</i>
Helsingin kaupunki	50	38	34	22	30	23	14	17	32	40	44	30	—	374
Porvoon »	1	—	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	6
Loviisan »	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Hangon »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Helsingin piiri	22	7	2	4	12	21	8	3	4	10	4	—	—	97
Loviisan »	34	13	12	4	5	2	2	2	7	3	—	—	—	84
Lohjan »	7	10	5	3	3	—	1	2	9	11	14	3	—	68
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	<i>123</i>	<i>152</i>	<i>85</i>	<i>66</i>	<i>40</i>	<i>32</i>	<i>23</i>	<i>10</i>	<i>27</i>	<i>18</i>	<i>5</i>	<i>14</i>	<i>—</i>	<i>595</i>
Turun kaupunki	7	10	5	—	2	5	1	1	1	1	1	5	—	39
Porin »	23	11	—	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	39
Rauman »	3	4	18	3	1	—	—	—	4	—	—	—	—	35
Turun piiri	7	4	1	15	11	5	—	—	1	—	1	—	—	45
Uudenkaup. »	13	16	2	7	7	—	3	2	4	6	3	1	—	64

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Elok. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lozak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Rymättylän piiri	1	7	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—	24
Porin »	25	24	8	8	—	14	7	2	11	5	—	—	104
Ikaalisten »	2	4	9	5	3	1	7	3	—	1	—	—	35
Tyrvään »	19	13	2	10	5	3	1	1	—	3	—	5	62
Salon »	3	36	3	—	5	2	—	1	—	—	—	3	53
Huittisten »	20	23	23	14	5	2	2	4	—	2	—	—	95
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	1	8	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	15
Maarianhaminan kaupunki ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Godbyn piiri	1	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
<i>Hämeen lääni.</i>	179	116	156	112	94	88	46	68	48	57	50	25	1,039
Hämeenlinnan kaupunki	4	1	—	—	—	—	—	3	2	3	2	—	15
Lahden »	3	4	5	4	2	—	2	—	3	3	—	—	23
Tampereen »	26	21	11	13	9	6	6	11	3	2	3	4	115
Hämeenlinnan piiri	25	12	20	13	4	1	—	4	—	9	2	—	90
Hollolan »	43	20	11	8	12	3	—	4	3	1	3	—	108
Tammelan »	15	7	27	20	19	24	5	10	10	—	—	2	139
Tampereen »	22	14	16	—	2	—	2	—	—	3	—	—	59
Jämsän »	27	24	48	37	40	51	23	27	29	45	29	17	397
Ruoveden »	14	13	18	17	6	3	10	7	1	—	4	—	93
<i>Viipurin lääni.</i>	166	100	144	129	89	72	39	53	57	55	59	27	990
Viipurin kaupunki	17	9	2	16	5	8	—	6	5	3	5	3	79
Haminan »	6	4	4	3	2	6	4	2	—	—	—	—	31
Lappeenrannan »	3	4	4	—	2	—	—	—	—	1	5	1	20
Käkisalmen »	—	5	30	10	4	1	—	1	2	1	—	—	54
Sortavalan »	—	—	—	5	6	2	—	2	1	2	4	—	22
Kotkan »	4	2	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—	12
Viipurin piiri	21	12	22	13	13	17	13	25	12	23	14	4	189
Haminan »	39	25	23	26	23	15	7	3	14	4	3	—	185
Lappeenrannan »	14	4	10	7	8	7	3	7	4	6	9	7	86
Antrean »	36	11	25	40	5	5	—	2	1	7	1	—	133
Muolaan »	5	7	3	3	12	5	8	1	7	6	1	—	58
Käkisalmen »	5	—	8	2	2	3	3	1	7	2	15	2	50
Kurkijoen »	11	13	8	1	—	—	—	—	—	—	2	2	37
Sortavalan »	—	—	—	—	6	1	—	2	3	—	—	5	17
Salmin »	5	4	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	17
<i>Mikkelin lääni.</i>	36	34	20	5	21	21	6	7	12	15	9	11	197
Mikkelin kaupunki	7	5	1	2	3	2	—	—	1	—	1	2	24
Heinolan »	—	—	2	2	7	1	4	4	—	—	—	—	20
Savonlinnan »	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3
Mikkelin piiri	—	—	—	—	6	5	—	1	—	7	3	—	22
Heinolan »	14	21	15	1	4	2	1	2	11	5	5	—	89
Joroisten »	14	4	2	—	—	10	—	—	—	3	—	1	34
Savonlinnan »	—	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5
<i>Kuopion lääni.</i>	115	128	107	83	69	56	73	107	59	63	71	48	979
Kuopion kaupunki	22	17	7	18	7	3	—	3	8	2	—	2	89
Iisalmen »	1	5	1	—	—	1	3	4	—	—	—	—	15
Joensuun »	—	1	—	—	1	1	—	1	2	—	—	1	7
Kuopion piiri	27	30	37	22	10	2	3	14	3	15	13	10	186
Rautalammin »	21	21	7	9	10	2	1	2	—	9	—	—	83
Iisalmen »	23	26	32	28	26	19	14	14	5	2	—	—	189
Pielisjärven »	21	23	18	3	15	19	39	50	30	34	44	31	327
Tohmajärven »	—	—	5	3	—	2	13	19	11	—	14	3	71
Joensuun »	—	5	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	12

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>April.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juulij.</i>	Eloku. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
<i>Viipurin lääni.</i>	8	—	—	—	—	22	2	—	—	—	—	—	32
Viipurin kaupunki	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Viipurin piiri	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Antrean »	—	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	21
Muolaan »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Käkisalmen »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Heinolan piiri	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Oulun lääni.</i>	—	—	1	1	—	2	—	2	1	1	—	—	8
Kalajoen piiri	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Haapajärven »	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Kajaanin »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tornion »	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	4
Typhus abdominalis.	276	278	271	200	146	88	256	246	194	322	136	109	2,522
<i>Uudenmaan lääni.</i>	49	81	19	2	20	5	30	53	56	151	30	14	510
Helsingin kaupunki	13	15	4	—	3	3	6	29	27	102	20	7	229
Porvoon »	—	—	—	—	—	—	—	2	9	11	1	3	26
Tammisaaren »	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	3
Hangon »	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Helsingin piiri	6	10	12	1	—	—	6	9	7	31	9	—	91
Loviisan »	3	1	—	—	5	—	18	7	2	1	—	3	40
Lohjan »	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5
Tammisaaren »	21	55	3	1	11	2	—	5	10	5	—	1	114
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	24	9	59	97	55	21	22	45	40	24	8	12	416
Turun kaupunki	3	3	43	40	5	2	3	11	14	8	1	7	140
Porin »	6	5	2	1	9	2	4	11	11	2	6	4	63
Turun piiri	—	—	—	—	3	1	—	2	5	9	—	1	21
Uudenkaup. »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Porin »	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Ikaalisten »	2	1	1	1	—	5	6	2	1	—	—	—	19
Tyrvään »	10	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	15
Salon »	1	—	13	55	35	10	9	16	9	2	1	—	151
Huittisten »	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maarianhaminan kaupunki ...	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
<i>Hämeen lääni.</i>	7	8	7	—	2	4	6	35	20	9	7	3	108
Hämeenlinnan kaupunki	—	—	—	—	—	2	—	3	4	—	3	—	12
Lahden »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tampereen »	3	3	3	—	—	1	2	4	—	4	—	—	20
Hämeenlinnan piiri	—	—	3	—	—	—	—	8	7	2	—	2	22
Tammelan »	—	—	—	—	—	—	—	4	5	3	—	—	12
Tampereen »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Jämsän »	—	1	—	—	—	—	4	3	1	—	3	1	13
Ruoveden »	4	4	—	—	2	1	—	13	3	—	—	—	27
<i>Viipurin lääni.</i>	36	28	37	14	8	14	16	35	14	27	23	18	270
Viipurin kaupunki	5	2	—	2	—	3	4	1	1	10	1	3	32
Haminan »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkärintpiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Jun.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Elok. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loekak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
Typhus recurrens	51	15	8	10	3	7	4	7	—	—	1	—	106
<i>Viipurin lääni.</i>	51	15	8	4	—	—	2	—	—	—	1	—	81
Viipurin piiri	14	14	7	4	—	—	2	—	—	—	—	—	41
Lappeenrannan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Käkisalmen »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kurkijoen »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sortavalan »	36	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	—	—	6	3	7	2	7	—	—	—	—	25
Savonlinnan kaupunki	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Savonlinnan piiri	—	—	—	2	3	7	—	7	—	—	—	—	19
Dysenteria.	41	9	16	21	9	4	121	242	66	38	18	26	611
<i>Uudenmaan lääni.</i>	5	1	10	2	2	—	20	22	9	11	3	7	92
Helsingin kaupunki	3	1	—	2	2	—	9	6	2	—	—	—	25
Helsingin piiri	1	—	—	—	—	—	9	12	6	1	1	2	32
Loviisan »	1	—	10	—	—	—	1	4	1	4	—	1	22
Lohjan »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	4	12
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	14	—	5	4	—	1	12	17	12	1	4	—	70
Turun kaupunki	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Udenkaup. »	5	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	7
Porin »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Rauman »	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Turun piiri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Udenkaup. »	2	—	5	—	—	—	—	17	7	—	1	—	32
Rymättylän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Porin »	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4
Ikaalisten »	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Tyrvään »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Salon »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Huittisten »	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	—	6
<i>Hämeen lääni.</i>	1	—	—	6	—	1	27	31	14	8	1	6	95
Lahden kaupunki	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Tampereen »	1	—	—	—	—	1	3	16	1	—	1	—	23
Hollolan piiri	—	—	—	—	—	—	7	—	1	—	6	—	14
Tammelan »	—	—	—	1	—	—	2	5	12	7	—	—	27
Tampereen »	—	—	—	5	—	—	—	3	—	—	—	—	8
Jämsän »	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	13
Ruoveden »	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	8
<i>Viipurin lääni.</i>	8	3	—	1	3	—	28	144	24	5	3	12	231
Viipurin kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	1	—	6
Haminan »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Käkisalmen »	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	4
Sortavalan »	—	—	—	—	—	—	—	12	3	—	—	—	15
Kotkan »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Viipurin piiri	1	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	8
Haminan »	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	5
Lappeenrannan »	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	—	—	5
Antrean »	—	2	—	—	1	—	—	23	5	—	—	9	40
Muolaan »	—	—	—	—	1	—	6	76	2	1	3	—	89
Käkisalmen »	6	1	—	1	1	—	2	3	7	2	—	2	25
Sortavalan »	—	—	—	—	—	—	4	27	—	—	—	—	31

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmi- k. <i>Febr.</i>	Maalak. <i>Mars.</i>	Huhtik. Avriil	Toukok. <i>Mai</i>	Kesäk. <i>Juin</i>	Heinäk. Juulil.	Elok. <i>Août</i>	Syysk. Sept.	Lokak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
<i>Mikkelin lääni.</i>	4	1	1	—	2	2	2	1	4	4	4	1	26
Savonlinnan kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—	7
Heinolan piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Joroisten »	3	1	—	—	—	—	2	—	—	1	2	—	9
Savonlinnan »	1	—	1	—	2	2	—	—	—	—	2	1	9
<i>Kuopion lääni.</i>	5	4	—	—	2	—	27	17	1	5	2	—	63
Kuopion kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Isalmen »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Joensuun »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kuopion piiri	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5
Rautalammin »	5	—	—	—	—	—	9	6	1	—	—	—	21
Isalmen »	—	—	—	—	—	—	18	9	—	5	—	—	32
Pielisjärven »	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
<i>Vaasan lääni.</i>	4	—	—	8	—	—	5	6	2	3	—	—	28
Jyväskylän kaupunki	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	4
Kristiinankaup. piiri	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4
Uudenkaarlepyyn »	4	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	9
Kokkolan »	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Jyväskylän »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3
<i>Oulun lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	1	—	6
Kalajoen piiri	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4
Kajaanin »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Pudasjärven »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tussis convulsiva.	1,164	1,133	1,135	767	588	738	655	694	582	816	736	521	9,529
Uudenmaan lääni	234	181	184	142	133	155	210	143	103	214	200	112	2,011
Turun ja Porin »	224	169	115	55	43	90	82	56	33	80	45	74	1,066
Ahvenanmaan maakunta	20	24	15	6	—	1	1	1	—	2	4	3	77
Hämeen lääni	161	142	200	137	121	199	121	207	163	226	184	77	1,938
Viipurin »	171	301	208	230	123	70	93	95	37	70	66	59	1,523
Mikkelin »	110	51	87	22	10	5	15	15	—	6	11	2	334
Kuopion »	121	138	160	109	93	99	58	61	66	120	90	75	1,190
Vaasan »	90	104	93	50	44	110	50	68	168	51	55	55	938
Oulun »	33	23	73	16	21	9	25	48	12	47	81	64	452
Diphtheria.	835	706	566	418	425	372	465	681	901	1,265	1,135	992	8,761
<i>Uudenmaan lääni.</i>	<i>193</i>	<i>160</i>	<i>105</i>	<i>87</i>	<i>107</i>	<i>106</i>	<i>99</i>	<i>112</i>	<i>193</i>	<i>339</i>	<i>279</i>	<i>260</i>	<i>2,040</i>
Helsingin kaupunki	95	75	53	55	70	50	44	43	107	211	160	161	1,124
Porvoon »	6	3	3	4	8	13	7	2	5	19	9	1	80
Loviisan »	10	10	4	4	1	—	—	—	1	—	1	1	32
Tammisaaren »	—	—	2	—	—	—	—	2	1	2	1	1	9
Hangon »	3	3	1	—	—	—	10	3	10	8	9	5	52
Helsingin piiri	42	40	15	11	7	6	10	24	18	35	29	34	271
Loviisan »	20	12	9	5	6	3	8	12	19	24	20	20	158
Lohjan »	13	15	15	8	11	20	15	19	25	30	26	20	217
Tammisaaren »	4	2	3	—	4	14	5	7	7	10	24	17	97
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	<i>149</i>	<i>155</i>	<i>124</i>	<i>80</i>	<i>65</i>	<i>58</i>	<i>146</i>	<i>191</i>	<i>247</i>	<i>304</i>	<i>272</i>	<i>276</i>	<i>2,067</i>
Turun kaupunki	20	29	11	7	8	1	10	14	18	32	57	50	257
Uudenkaup. »	12	10	9	—	—	5	1	5	3	11	8	1	65

Tauti, lääni, kaupunki, piiri, lääkäripääpiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmiik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäkk. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Elokk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octob.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Vuoteen Yhteensä. <i>Total.</i>
Porin kaupunki	7	8	5	—	—	—	6	12	16	8	26	17	105
Rauman »	4	—	2	—	1	1	2	1	10	4	1	2	28
Turun piiri	18	15	9	10	11	14	25	28	15	25	24	24	218
Uudenkaup. »	34	22	15	14	16	10	19	26	42	43	34	32	307
Rymättylän »	3	—	—	—	—	2	4	—	—	3	—	7	19
Porin »	10	13	8	8	5	2	7	34	23	26	31	17	184
Ikaalisten »	16	25	17	10	3	4	25	15	34	22	21	6	198
Tyrvään »	4	3	9	8	—	1	5	11	5	10	10	17	83
Salon »	9	24	5	2	14	7	31	22	52	69	32	41	308
Iiittisten »	12	6	34	21	7	11	11	23	29	51	28	62	295
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	<i>24</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>3</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>2</i>	<i>32</i>
Maarianhaminan kaupunki ...	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Godbyn piiri	24	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	30
<i>Hämeen lääni.</i>	<i>90</i>	<i>105</i>	<i>97</i>	<i>43</i>	<i>58</i>	<i>25</i>	<i>49</i>	<i>92</i>	<i>120</i>	<i>187</i>	<i>162</i>	<i>107</i>	<i>1,135</i>
Hämeenlinnan kaupunki	2	6	1	—	—	—	—	1	2	1	1	1	14
Lahden »	4	1	1	1	3	1	2	3	6	4	7	—	33
Tampereen »	16	12	8	11	8	7	9	15	25	90	38	20	259
Hämeenlinnan piiri	16	22	8	5	15	4	10	9	11	29	27	20	176
Hollolan »	8	4	19	3	2	3	1	9	22	4	19	10	104
Tammelan »	21	19	29	10	22	5	10	20	26	30	22	12	225
Tampereen »	11	11	9	8	2	1	2	18	8	4	4	3	82
Jämsän »	3	16	6	1	4	3	6	13	7	13	10	12	94
Ruoveden »	9	14	16	4	2	1	9	5	14	11	34	29	148
<i>Viipurin lääni.</i>	<i>105</i>	<i>109</i>	<i>94</i>	<i>69</i>	<i>71</i>	<i>52</i>	<i>70</i>	<i>101</i>	<i>111</i>	<i>166</i>	<i>146</i>	<i>105</i>	<i>1,199</i>
Viipurin kaupunki	12	6	10	3	4	2	—	6	12	35	21	15	126
Haminan »	—	1	1	1	5	7	2	9	2	1	—	2	31
Lappeenrannan »	—	2	3	—	—	—	1	—	—	1	2	4	13
Käkisalmen »	—	—	3	3	3	3	—	1	—	2	1	3	19
Sortavalan »	5	3	7	9	7	5	2	6	8	7	10	6	75
Kotkan »	1	2	1	2	2	2	—	—	2	1	—	—	13
Viipurin piiri	12	11	20	13	7	9	18	21	18	27	18	19	193
Haminan »	33	16	4	3	8	14	7	11	19	26	29	6	176
Lappeenrannan »	13	29	16	12	14	3	4	16	7	13	16	21	164
Antrean »	9	4	7	6	4	2	10	10	9	18	23	10	112
Muolalan »	2	9	5	6	5	1	11	7	10	16	12	6	90
Käkisalmen »	6	11	12	4	2	3	11	9	10	9	8	5	90
Kurkijoen »	10	13	3	2	8	1	3	—	6	7	2	5	60
Sortavalan »	2	—	2	4	2	—	1	5	8	3	4	2	33
Salmin »	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	4
<i>Mikkelin lääni.</i>	<i>5</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>25</i>	<i>26</i>	<i>30</i>	<i>33</i>	<i>12</i>	<i>203</i>
Mikkelin kaupunki	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	2	1	7
Heinolan »	—	—	1	—	2	—	—	3	12	3	—	—	21
Savonlinnan »	—	—	—	—	1	—	1	1	1	5	1	1	11
Mikkelin piiri	—	2	2	2	—	4	4	2	—	—	1	—	17
Heinolan »	1	1	1	—	3	3	4	10	3	4	10	7	47
Joroisten »	4	—	3	8	1	1	2	7	4	8	7	3	48
Savonlinnan »	—	6	3	2	8	2	3	4	14	1	9	—	52
<i>Kuopion lääni.</i>	<i>71</i>	<i>62</i>	<i>63</i>	<i>53</i>	<i>19</i>	<i>39</i>	<i>24</i>	<i>34</i>	<i>66</i>	<i>58</i>	<i>42</i>	<i>54</i>	<i>585</i>
Kuopion kaupunki	9	13	15	8	4	9	3	4	3	5	1	7	81
Joensuun »	1	2	—	1	—	1	—	2	1	1	5	—	14
Iisalmen »	1	—	—	2	—	1	—	1	1	1	4	2	13
Kuopion piiri	15	8	6	4	7	4	12	12	21	18	18	12	137
Rautalammin »	13	7	10	8	4	4	5	8	7	5	2	8	81
Iisalmen »	11	12	22	11	4	5	2	3	13	17	5	10	115

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkärintpiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de medecins de districts</i>	Sairastuneita. — Malades.												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Ehättik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Juun. <i>Juin.</i>	Kesäk. <i>Juillet.</i>	Heinäk. <i>Août.</i>	Elok. <i>Sept.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokek. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Dec.</i>
Pielisjärven piiri	15	19	7	19	—	9	—	—	14	7	5	12	107
Tohmajärven »	6	1	2	—	—	6	2	4	6	4	2	3	36
Joensuun »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>	144	70	60	56	61	71	43	91	80	153	156	119	1,104
Vaasan kaupunki	5	2	4	11	16	2	3	6	7	22	8	6	92
Kristiinankaup. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Uudenkaarlep. »	5	2	1	—	1	2	1	—	—	1	—	—	13
Kokkolan »	3	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	5	14
Pietarsaaren »	5	1	3	3	4	—	2	7	—	2	1	7	35
Jyväskylän »	—	—	1	—	—	—	—	1	—	5	—	—	7
Kaskisten »	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4
Vaasan piiri	35	27	18	19	15	37	15	28	28	35	44	22	323
Kristiinankaup. »	6	4	2	6	5	5	2	14	14	23	29	24	134
Uudenkaarlep. »	49	6	6	8	11	10	4	6	3	11	8	16	138
Kokkolan »	7	11	17	3	1	5	1	4	6	19	39	25	138
Kuortaneen »	25	14	7	6	7	6	11	20	11	25	22	10	164
Jyväskylän »	3	3	—	—	1	3	4	3	9	9	3	2	40
<i>Oulun lääni.</i>	54	35	13	16	26	11	20	33	58	28	45	57	396
Oulun kaupunki	2	5	1	3	1	1	—	4	8	3	24	19	71
Raahen »	1	—	—	—	—	—	2	1	—	9	2	1	16
Kajaanin »	1	1	3	2	9	2	3	3	—	—	3	3	30
Kemin »	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Tornion »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Oulun piiri	5	5	4	2	4	2	1	1	—	—	1	9	34
Raahen »	10	8	2	1	1	—	—	1	8	—	—	—	31
Kalajoen »	13	5	—	4	8	—	9	15	3	4	4	12	77
Haapajärven »	4	7	—	—	2	1	—	—	1	1	6	7	29
Kajaanin »	6	1	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—	13
Tornion »	9	2	1	3	1	1	5	2	22	4	4	4	58
Pudasjärven »	—	—	1	1	—	3	—	4	16	3	—	—	26
Rovaniemen »	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	5
Kittilän »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Febris intermittens.	1	6	6	5	11	25	18	9	4	7	2	4	98
<i>Uudenmaan lääni.</i>	1	2	6	4	10	23	17	6	2	7	2	4	84
Helsingin kaupunki	1	2	6	4	10	20	17	6	2	7	1	4	80
Porvoon »	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Helsingin piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	4
Rauman kaupunki	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	4
<i>Viipurin lääni.</i>	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	4
Viipurin kaupunki	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
Antrean piiri	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Muolaan »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Savonlinnan piiri	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Kuopion lääni.</i>	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Joensuun kaupunki	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kuopion piiri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripääpiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinik. <i>Fév.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Jun.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loäk. <i>Octob.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
<i>Orun lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Raahen piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Influenza.	3,038	2,707	8,940	16,757	12,569	2,090	961	783	553	1,052	1,527	1,554	52,531
<i>Uudenmaan lääni.</i>	<i>1,270</i>	<i>883</i>	<i>5,922</i>	<i>8,640</i>	<i>1,571</i>	<i>549</i>	<i>319</i>	<i>182</i>	<i>183</i>	<i>541</i>	<i>551</i>	<i>492</i>	<i>21,103</i>
Helsingin kaupunki	868	575	3,503	5,680	721	219	74	72	141	436	436	416	13,141
Porvoon »	30	16	56	90	12	11	2	2	1	11	8	5	244
Loviisan »	43	17	13	31	9	6	2	4	6	8	25	8	172
Tammisaaren »	24	13	94	64	13	6	3	7	—	—	—	2	226
Hangon »	35	37	20	176	140	12	15	—	8	8	10	5	466
Helsingin piiri	102	61	483	1,508	293	47	44	32	21	25	18	21	2,655
Loviisan »	110	94	100	33	238	230	160	57	2	47	18	6	1,095
Lohjan »	22	58	1,607	789	114	10	19	7	—	—	15	22	2,663
Tammisaaren »	36	12	46	269	31	8	—	1	4	6	21	7	441
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	<i>317</i>	<i>291</i>	<i>464</i>	<i>1,532</i>	<i>1,070</i>	<i>256</i>	<i>98</i>	<i>71</i>	<i>66</i>	<i>98</i>	<i>238</i>	<i>303</i>	<i>4,804</i>
Turun kaupunki	77	45	137	829	483	144	26	8	8	42	39	35	1,873
Uudenkaup. »	25	10	14	15	11	6	4	1	—	—	5	2	93
Naantalin »	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	3
Porin »	70	70	62	57	128	32	22	30	28	29	58	43	629
Rauman »	8	18	9	16	11	5	—	2	6	3	2	1	81
Turun piiri	—	—	33	251	321	15	7	1	—	—	—	—	628
Uudenkaup. »	10	23	67	54	33	13	9	11	12	1	6	16	255
Rymättylän »	8	4	7	25	4	—	—	—	—	—	1	6	55
Porin »	—	—	18	15	7	—	—	4	—	10	112	168	334
Ikaalisten »	9	18	19	25	15	35	18	7	4	—	—	12	162
Tyrvään »	7	—	—	—	12	—	5	—	—	—	—	2	26
Salon »	77	86	34	103	19	—	—	—	—	—	—	—	319
Huittisten »	26	17	64	142	26	4	7	6	8	13	15	18	346
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	<i>85</i>	<i>65</i>	<i>171</i>	<i>184</i>	<i>171</i>	<i>4</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>5</i>	<i>12</i>	<i>11</i>	<i>708</i>
Maarianhaminan kaupunki ...	15	19	60	39	51	4	—	—	—	1	3	7	199
Godbyn piiri	70	46	111	145	120	—	—	—	—	4	9	4	509
<i>Hämeen lääni.</i>	<i>274</i>	<i>300</i>	<i>838</i>	<i>1,504</i>	<i>893</i>	<i>192</i>	<i>92</i>	<i>156</i>	<i>83</i>	<i>114</i>	<i>163</i>	<i>136</i>	<i>4,745</i>
Hämeenlinnan kaupunki	16	35	45	68	71	8	2	—	2	4	8	18	277
Lahden »	11	—	7	50	36	4	3	3	7	4	2	5	132
Tampereen »	62	104	73	425	180	83	41	69	55	64	54	41	1,251
Hämeenlinnan piiri	9	3	315	163	121	9	3	4	1	6	11	14	659
Hollolan »	10	9	33	134	103	29	20	42	5	4	21	21	431
Tammelan »	118	99	289	446	142	24	2	18	2	12	53	25	1,230
Tampereen »	6	7	1	77	35	—	—	2	—	5	7	3	143
Jämsän »	28	28	57	92	120	27	15	15	10	11	3	—	406
Ruoveden »	14	15	18	49	85	8	6	3	1	4	4	9	216
<i>Viipurin lääni.</i>	<i>375</i>	<i>335</i>	<i>433</i>	<i>1,783</i>	<i>3,085</i>	<i>305</i>	<i>136</i>	<i>116</i>	<i>66</i>	<i>91</i>	<i>216</i>	<i>233</i>	<i>7,174</i>
Viipurin kaupunki	92	91	81	415	610	115	59	37	37	39	76	58	1,710
Haminan »	—	2	3	50	267	6	7	6	—	8	36	14	399
Lappeenrannan »	3	—	3	33	57	20	2	—	—	—	—	—	118
Käkisalmen »	23	20	9	120	139	5	5	8	5	7	6	16	363
Sortavalan »	22	11	16	54	87	23	12	6	7	5	8	7	258
Kotkan »	31	32	45	304	54	19	15	17	3	10	29	24	583
Viipurin piiri	7	7	10	45	126	14	6	11	—	—	—	9	235
Haminan »	30	25	111	150	192	6	3	—	1	—	6	9	533
Lappeenrannan »	6	1	59	86	370	13	9	10	4	15	16	7	596
Sortavalan »	100	67	34	59	193	18	3	10	—	—	—	—	484

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janu.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Aprit.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loäk. <i>Octob.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Kurkijoen piiri	2	—	—	99	277	—	—	—	—	—	—	6	384
Antrean »	3	—	13	103	89	4	2	1	—	—	—	6	221
Muolaan »	32	53	32	92	272	41	9	2	4	2	33	57	629
Käkisalmen »	17	23	13	138	300	1	2	2	2	2	2	15	517
Salmin »	7	3	4	35	52	20	2	6	3	3	4	5	144
<i>Mikkelin lääni.</i>	<i>84</i>	<i>116</i>	<i>195</i>	<i>321</i>	<i>1,920</i>	<i>156</i>	<i>29</i>	<i>28</i>	<i>16</i>	<i>21</i>	<i>30</i>	<i>44</i>	<i>2,960</i>
Mikkelin kaupunki	6	5	1	20	—	5	2	2	1	2	—	3	47
Heinolan »	1	1	6	3	159	3	6	7	—	—	—	3	189
Savonlinnan »	4	31	17	26	128	19	1	4	1	4	1	3	239
Mikkelin piiri	18	10	10	16	392	23	—	—	—	—	—	—	469
Heinolan »	7	13	21	91	90	2	—	5	2	2	2	7	242
Joroisten »	36	14	35	48	485	34	9	2	—	2	9	2	676
Savonlinnan »	12	42	105	117	666	70	11	8	12	11	18	26	1,098
<i>Kuopion lääni.</i>	<i>196</i>	<i>292</i>	<i>300</i>	<i>1,295</i>	<i>1,748</i>	<i>323</i>	<i>213</i>	<i>131</i>	<i>72</i>	<i>48</i>	<i>149</i>	<i>132</i>	<i>4,899</i>
Kuopion kaupunki	88	101	114	409	486	66	40	57	33	32	94	84	1,604
Iisalmen »	4	11	2	14	6	6	4	4	—	—	—	1	52
Joensuun »	8	11	4	32	93	20	8	10	2	—	3	—	191
Kuopion piiri	24	41	53	427	343	43	17	10	15	8	33	24	1,038
Rautalammin »	23	52	86	168	393	105	43	28	11	6	13	14	942
Iisalmen »	23	16	13	60	169	8	—	—	—	—	—	7	296
Pielisjärven »	3	15	4	49	42	18	12	—	—	—	2	2	147
Tohmajärven »	23	29	15	85	186	50	70	7	5	2	—	—	472
Joensuun »	—	16	9	51	30	7	19	15	6	—	4	—	157
<i>Vaasan lääni.</i>	<i>150</i>	<i>128</i>	<i>145</i>	<i>558</i>	<i>1,127</i>	<i>132</i>	<i>26</i>	<i>46</i>	<i>26</i>	<i>57</i>	<i>85</i>	<i>89</i>	<i>2,569</i>
Vaasan kaupunki	19	12	18	120	430	36	4	3	7	2	9	26	686
Kristiinankaup. »	5	4	5	28	3	—	1	—	—	—	—	—	46
Uudenkaarlep. »	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Kokkolan »	19	19	20	53	13	5	—	—	—	—	—	—	129
Pietarsaaren »	14	14	21	16	27	13	—	2	4	21	36	17	185
Jyväskylän »	28	15	7	65	31	11	2	2	—	2	5	15	183
Kaskisten »	9	6	6	5	5	1	—	—	—	—	—	—	32
Vaasan piiri	—	—	2	—	83	20	—	25	—	—	—	—	130
Kristiinankaup. »	20	22	8	50	115	17	7	7	2	5	8	9	270
Uudenkaarlep. »	7	11	31	39	28	2	3	2	2	4	2	—	131
Kokkolan »	14	16	23	24	34	7	—	4	11	23	24	22	202
Kuortaneen »	2	3	—	46	123	—	9	—	—	—	—	—	183
Jyväskylän »	8	5	3	112	235	11	9	1	—	—	1	—	385
<i>Oulun lääni.</i>	<i>287</i>	<i>297</i>	<i>472</i>	<i>940</i>	<i>984</i>	<i>173</i>	<i>48</i>	<i>53</i>	<i>41</i>	<i>77</i>	<i>83</i>	<i>114</i>	<i>3,569</i>
Oulun kaupunki	14	13	8	18	339	60	—	2	1	1	10	7	473
Raahen »	—	1	—	7	6	2	1	1	1	2	—	2	23
Kajaanin »	22	20	8	46	109	51	11	4	—	7	10	12	300
Kemin »	5	3	4	50	60	—	—	—	8	8	4	—	154
Tornion »	11	—	2	13	97	3	1	1	1	—	—	—	129
Oulun piiri	—	—	3	—	35	6	—	—	—	—	—	—	44
Raahen »	4	—	—	—	20	3	—	—	—	—	—	—	27
Kalajoen »	4	18	9	28	83	6	10	4	—	—	4	10	176
Haapajärven »	45	10	15	9	5	—	—	—	2	7	—	—	93
Kajaanin »	—	20	16	258	73	24	—	—	—	—	8	—	399
Tornion »	27	16	3	78	79	2	20	—	2	8	2	62	299
Pudasjärven »	151	114	378	377	34	6	1	30	4	26	34	9	1,164
Rovaniemen »	4	—	3	40	36	2	—	—	—	—	—	—	85
Kittilän »	—	82	23	16	8	8	4	11	22	18	11	—	203

Kaupunkien kulkutautisairaaloissa v. 1919 hoidetut kulkutautitapaukset.
Relevé des cas de maladies épidémiques traités dans les hôpitaux pour maladies épidémiques des villes en 1919.

Sairaala Hôpital	Sairasvotaitteen lukumäärä Nombre des lits	Variota	Scarlatina	Diphtheria	Typhus abdominalis et paratyphus	Typhus exanthematicus	Typhus recurrens	Dysenteria	Muita kulkutautia Autres maladies épidémiques	Yhteensä Total
Helsinki: Kulkutautisairaala	200	44	390	1,085	140	2	20	11	898	2590
» Väliaik. kulkutautisairaala n. k. koleraparakeilla	75	10	1	7	58	1	—	—	18	95
Porvoo: Kulkutautisairaala	14	—	7	72	15	—	—	—	—	94
Tamminsaari: »	12	—	—	7	9	—	—	—	1	17
Turku: »	116	—	58	352	—	—	—	—	124	534
Uusikaupunki: »	20	—	—	98	—	—	—	—	2	100
Rauma: »	30	2	29	16	10	—	—	—	—	57
Pori: »	20	—	32	35	—	—	—	—	—	67
Maarianhamina: »	10	—	2	2	1	—	—	—	14	19
Hämeenlinna: »	18	—	35	28	12	—	—	—	20	95
Tampere: »	104	47	205	117	97	—	—	3	114	583
Viipuri: »	22	57	88	127	—	—	—	—	14	286
Sortavala: »	24	23	16	78	—	—	—	—	6	123
Hamina: »	6	—	25	2	—	—	—	—	2	29
Kotka: »	16	2	22	30	4	—	—	—	—	58
Mikkeli: »	6	34	38	7	—	—	—	—	—	79
Savonlinna: »	20	3	3	12	122	—	7	—	27	174
Isalmi: »	10	—	15	7	31	—	—	1	2	56
Vaasa: »	26	—	312	16	2	—	—	—	3	333
» Kolerasairaala	6	—	—	68	10	—	—	—	—	78
» Väliaik. tulirokkosairaala	17	—	44	—	—	—	—	—	—	44
Kokkola: Kulkutautisairaala	13	—	47	15	—	—	—	—	—	62
Pietarsaari: »	34	3	15	56	—	—	—	—	9	83
Jyväskylä: »	11	—	25	7	2	—	—	—	—	34
Oulu: »	36	1	156	97	22	—	—	—	12	288
Raahe: »	8	—	11	17	1	—	—	—	—	29
Kajaani: »	12	—	62	39	64	—	—	—	11	176
Tornio: »	10	—	—	40	—	—	—	—	12	52
Kemi: »	7	—	18	3	39	—	—	—	1	61
Yhteensä — Total	903	226	1,656	2,440	639	3	27	15	1,290	6,296

Väkiluku, syntyneet, kuolleet, kuolevaisuus lapsissa alle yhden vuoden sekä keuhkotautiin kuolleet v. 1919.¹⁾

Population, naissances, décès d'enfants au dessous d'un an et décès par suite de phtisie en 1919.

Lääni, kaupunki ja piirilääkärintiiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts	Väkiluku vuoden 1919 lopulla. Population à la fin de 1919.	Kaikiväkiluku vuonna 1919. Population moyenne en 1919.	Syntyn. 1,000 asukkaasta kohti. Naissances par 1,000 habitants. Vuonna 1919 syntyneitä. Naissances en 1919.	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. Décès par 1,000 habitants. Vuonna 1919 kuolleita. Décès en 1919.	Vainotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décès par suite de phtisie tuberculeuse.		
							1,000 asukkaasta kohti. Par 1,000 habitants.	% kaikista kuolleista. En % du total des décès.	Lukumäärä. Nombre.
Uudenmaan lääni.	420,407	422,266	5,817 13.8	6,858 16.2	717	12.3	807 11.8	1.9	
Helsingin kaupunki	187,216	186,872	1,956 10.5 ²⁾	2,546 13.6	202	10.3	348 13.7	1.9	
Porvoon »	4,947	5,062	73 14.4	82 16.2	4	5.5	12 14.8	2.4	
Loviisan »	3,470	3,500	46 13.1	52 14.9	3	6.5	4 7.7	1.1	
Tammisaaren »	3,047	3,079	27 8.8	61 19.8	3	11.1	—	—	
Hangon »	5,673	5,582	30 5.4	56 10.0	4	3.3	7 12.5	1.3	
Helsingin piiri: Askola, <i>Helsingin msk. Hyvinkää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoon msk. Pukkila, Sipoo, Tuusula, (Helsinki³⁾</i>	75,254	75,351	1,224 16.2	1,272 16.9	168	13.7	147 11.6	2.0	
Loviisan piiri: Anjala, Artjärvi, <i>Eli-mäki, Iitti, Jaala, Lapträsk, Liljendal, Myrskylä, Orimattila, Pernaja, Ruotsinpyhtää (Loviisa)</i>	57,004	58,671	1,093 18.6	1,148 19.6	154	14.1	108 9.4	1.8	
Tammisaaren piiri: <i>Bromarv, Degerby, Hangon msk. Inchoo, Karja, Karjalohja, Mustio, Pohja, Sammatti, Snappertuna, Tammisaaren msk. Tenala. (Tammisaari)</i>	33,740	33,949	576 17.0	639 18.8	57	9.9	69 10.8	2.0	
Lohjan piiri: <i>Espoo, Kirkkonummi, Lohja, Nummi, Pusula, Pyhäjärvi, Siuntio, Vihti. (Lohja)</i>	50,056	50,200	792 15.8	1,002 20.0	122	15.4	112 11.2	2.3	
Turun ja Porin lääni.	490,040	489,702	8,543 17.4	8,747 17.9	939	11.0	1,096 12.5	2.2	
Turun kaupunki	55,342	55,280	656 11.9	4) 889 16.1	105	16.0	115 12.9	2.1	
Naantalin »	824	824	7 8.5	17 20.6	2	28.6	2 11.2	2.4	
Uudenkaup. »	4,257	4,252	33 7.8	61 14.3	1	3.0	8 13.1	1.9	
Rauman »	7,955	7,804	99 12.7	93 11.9	7	7.1	17 18.3	2.2	
Porin »	17,020	17,038	115 6.7	217 12.7	8	7.0	30 13.8	1.8	
Turun piiri: Aura, Kaarina, Kakskerta, Karinainen, Karuna, Koski, Kuusisto, Lieto, Maaria, Marttila, Masku, Naantalin msk. Nousiainen, Paattinen, <i>Paimio, Pa-rainen, Piikkö, Pöytyä, Raisio, Rusko, Saavo, Tarvasjoki, Vahto, Yläne (Turku)</i>	70,101	69,877	1,311 18.8	1,351 19.3	140	10.7	164 12.1	2.3	

¹⁾ Väkiluku, syntyneitten ja kuolleitten luku on otettu terveydenhoitolautakuntien ja piirilääkärien vuosikertomuksista. — Niiiden kuntien nimet, joilla on kunnanlääkäri, ovat painetut kursivilla. — ²⁾ Tähän sisältyy myös kaupungissa kuolleet ulkokuntalaiset. — Tähän on ylipäättään otettu lukuun kaikki Helsingissä äkilliseen tautiin tai väkivaltaisella tavalla kuolleet henkilöt, jotka ovat asuneet kaupungin ulkopuolella (jos he eivät ole suoraan tulleet sairaalaan) ja sitä paitsi sellaiset kaupungissa asuvat henkilöt, jotka ovat kuolleet pitkäkalliseen tautiin toisella paikkakunnalla, jota vastoin Helsingissä asuvia henkilöitä, jotka ovat muualla kuolleet äkilliseen tautiin tai väkivaltaisella tavalla, ei ole, yhtä vähän kuin toisella paikkakunnalla asuvia henkilöitä, jotka ovat kaupungissa kuolleet pitkäkalliseen tautiin, otettu tilastoon. — ³⁾ Piirilääkäriin asuinpaikka. — ⁴⁾ Laskuperuste sama kuin Helsingissä.

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripääntö. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Vuokkikun vuoden 1919 lopulla. <i>Population à la fin de 1919.</i>	Keskiarvo vuonna 1919. <i>Population moyenne en 1919.</i>	Vuonna 1919 syntyneitä. <i>Nésances en 1919.</i>	Syntyn. 1,000 asukkaasta kohti. <i>Nésances par 1,000 habitants.</i>	Vuonna 1919 kuolleita. <i>Décès en 1919.</i>	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitants.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli <i>Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.</i>	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.</i>	Keskittautuim kuolleita. <i>Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.</i>		
									1,000 asukkaasta kohti. <i>Par 1,000 habitants.</i>	% kaikista kuolleista. <i>En % du total des décès.</i>	Lukumäärä. <i>Nombre.</i>
Uudenkaupungin piiri: Iniö, Karjala, Kustavi, <i>Laitila</i> , Lemu, Lokalahti, <i>Mietoinen</i> , <i>Mynämäki</i> , Pyhämaa, Pyhäranta, <i>Taivassalo</i> , Uudenkaupungin msk. Uusi-kirkko, <i>Vehmaa</i> , Velkua. (Uusikaupunki)	40,333	40,240	727	18.0	679	16.9	76	10.5	80	11.8	2.0
Rymättylän piiri: Askainen, Houtskari, Korpo, Merimasku, <i>Navvo</i> , Rymättylä. (Naantali)	13,508	13,509	213	15.8	215	15.9	15	7.0	24	11.2	1.8
Porin piiri: <i>Ahlainen</i> , <i>Eura</i> , Eurajoki, Hinnerjoki, <i>Honkilahki</i> , <i>Kiukainen</i> , Kullaa, Lappi, Luvia, <i>Merikarvia</i> , Nakkila, <i>Noormarkku</i> , <i>Pomarkku</i> , Porin msk., Rauman msk., <i>Sikainen</i> , Ulvila. (Pori)	79,452	79,646	1,426	17.9	1,487	18.7	141	9.9	191	12.8	2.4
Ikaalisten piiri: Hongonjoki, <i>Hämeenkyrö</i> , <i>Ikaalinen</i> , Jämijärvi, <i>Kankaanpää</i> , Karvia, Kihniö, <i>Parkano</i> , Viljakkala. (Ikaalinen)	54,819	54,721	1,186	21.7	896	16.4	116	9.8	106	11.8	1.9
Tyrvään piiri: Karkku, Kiikka, <i>Kivoinen</i> , <i>Lavia</i> , Mouhijärvi, <i>Suodenniemi</i> , Suoniemi, <i>Tyrvää</i> . (Karkku)	35,189	35,259	657	18.6	694	19.7	101	15.4	89	12.8	2.5
Salon piiri: Angelnemi, <i>Dragsfjärd</i> , <i>Fimby</i> , Halikko, Hiittinen, <i>Kemiö</i> , Kiikkala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, <i>Pernö</i> , Pertteli, Salon kauppala, Suomensjärvi, Uskela, <i>Vestanfjärd</i> . (Salo)	53,554	53,664	1,031	19.2	1,047	19.5	103	10.0	122	11.7	2.3
Huittisten piiri: <i>Alastaro</i> , Harjavalta, <i>Huittinen</i> , Kauvatsa, Keikyä, <i>Kolemäki</i> , <i>Köyliö</i> , <i>Loimaa</i> , <i>Mellilä</i> , <i>Metsämaa</i> , <i>Oripää</i> , <i>Punkalaidun</i> , <i>Säkylä</i> , <i>Vampula</i> . (Loimaa)	57,686	57,588	1,032	18.8	1,101	19.1	124	11.5	148	13.4	2.6
Ahvenanmaan maakunta.	27,690	27,250	332	14.0	415	15.2	30	7.9	34	8.2	1.2
Maarianhaminan kaupunki	1,612	1,579	24	15.2	21	13.3	2	8.3	1	4.8	0.6
Godbyn piiri: Brändö, Eckerö, <i>Finström</i> , Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sottunga, Sund, Vårdö. (Godby)	26,078	25,671	358	13.9	394	15.3	28	7.8	33	8.4	1.3
Hämeen lääni.	354,392	354,266	6,306	17.8	6,258	17.7	772	12.2	761	12.2	2.1
Hämeenlinnan kaupunki	6,457	6,393	101	15.8	98	15.3	5	5.0	11	11.2	1.7
Tampereen »	44,369	44,269	498	11.2	1) 583	13.2	55	11.0	102	17.5	2.3
Lahden »	6,617	6,538	115	17.6	1) 91	13.9	15	13.0	14	15.4	2.1
Hämeenlinnan piiri: Hattula, <i>Hauho</i> , <i>Hausjärvi</i> , Hämeenlinnan msk. <i>Janakkala</i> , Loppi, Renko, Tuulos, Tyrvääntö, Vanaja. (Hämeenlinna)	52,334	52,273	1,000	19.1	911	17.4	133	13.3	110	12.1	2.1

1) Laskuperuste sama kuin Helsingissä.

Lääni, kaupunki ja piirilääkärintiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Väkiluku vuoden 1919 lopulla. <i>Population à la fin de 1919.</i>	Kesäkuukauden vuonna 1919. <i>Population moyenne en 1919.</i>	Vuonna 1919 syntyneitä. <i>Nassances en 1919.</i>	Synnyn 1,000 asukkaakohti. <i>Nassances par 1,000 habitants.</i>	Vuonna 1919 kuolleita. <i>Décès en 1919.</i>	Kuolleita 1,000 asukkaakohti. <i>Décès par 1,000 habitants.</i>	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. <i>Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.</i>	Kehkotautiin kuolleita. <i>Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.</i>		
									1,000 asukkaakohti. <i>Par 1,000 habitants.</i>	% kaikkia kuolleista. <i>En % du total des décès.</i>	Lukumäärä. <i>Nombre.</i>
Hollolan piiri: <i>Asikkala, Hollola, Koski, Kärkölä, Lammi, Nastola, Padasjoki.</i> (Lahti)	47,691	47,761	925 19.4	941 19.7	120	13.0	109	11.6	2.3		
Tammelan piiri: <i>Akaa, Humpila, Jokioinen, Kalvola, Kylmäkoski, Somerniemi, Somero, Sääksmäki, Tammela, Urjala, Ypäjä.</i> (Forssa)	66,316	66,327	1,208 18.2	1,145 17.3	137	11.3	133	11.6	2.0		
Tampereen piiri: <i>Kangasala, Lempäälä, Messukylä, Pirkkala, Pälkäne, Sahalahti, Tottijärvi, Vesilahti, Ylöjärvi.</i> (Tampere)	45,945	46,072	823 17.9	874 19.0	105	12.8	107	12.2	2.3		
Jämsän piiri: <i>Eräjärvi, Jämsä, Korpi-lahti, Kuhmalahti, Kuhmoinen, Kuorevesi, Luopioinen, Längelmäki.</i> (Jämsä) ..	46,786	46,882	927 19.8	1,025 21.9	133	14.3	104	10.1	2.2		
Ruoveden piiri: <i>Juupajoki, Kuru, Orivesi, Ruovesi, Teisko, Vilppula.</i> (Vilppula)	37,877	37,751	709 18.8	590 15.6	69	9.7	71	12.0	1.9		
Viipurin lääni.	559,755	558,810	10,936 19.6	11,489 20.6	1,832	16.8	1,077	9.4	1.9		
Viipurin kaupunki	30,311	30,253	369 12.2	508 16.8	33	8.9	57	11.2	1.9		
Haminan »	3,078	3,040	45 14.8	41 13.5	6	13.3	1	2.4	0.3		
Kotkan »	11,161	11,095	114 10.3	187 16.9	20	17.5	17	9.1	1.5		
Lappeenrannan »	3,084	3,076	59 19.2	60 19.5	8	13.6	8	13.3	2.6		
Käkisalmen »	1,956	1,962	30 15.3	38 19.4	7	23.3	6	15.8	3.1		
Sortavalan »	3,774	3,765	69 18.3	69 18.3	11	15.9	3	4.3	0.8		
Viipurin piiri: <i>Johannes, Koivisto, Kuolemajärvi, Lavansaari y. m. saaria, Nuijamaa, Säkkijärvi, Uusikirkko, Viipurin msk.</i> (Viipuri)	102,486	102,913	1,801 17.5	2,340 22.7	329	18.3	260	11.1	2.5		
Haminan piiri: <i>Kymi, Miehikkälä, Pyhtää, Sippola, Suursaari y. m. saaria, Vehkalahti, Virolahti.</i> (Hamina)	55,510	55,796	858 15.4	911 16.3	90	10.5	87	9.5	1.6		
Lappeenrannan piiri: <i>Kuusankoski, Lappee, Lempi, Luumäki, Savitarpaale, Suomenniemi, Taipalsaari, Valkeala.</i> (Lappeenranta)	70,172	68,046	1,247 18.3	1,264 18.6	173	13.9	132	10.4	1.9		
Antrean piiri: <i>Antrea, Joutseno, Jääski, Kirvu, Rautjärvi, Ruokolahti, Vuoksenranta.</i> (Jääski)	57,714	57,588	1,283 22.3	1,050 18.2	179	14.0	93	8.9	1.6		
Muolaan piiri: <i>Heinjoki, Kivennapa, Muolaa, Rauhja, Terijoki, Valkjärvi, Vuoksela.</i> (Raivola)	56,185	55,864	1,207 21.6	1,138 20.4	202	16.7	85	7.5	1.5		
Käkisalmen piiri: <i>Hvitola, Kaukola, Käkisalmen msk, Metsäpirtti, Palkeala, Pyhäjärvi, Räisälä, Sakkola, Tiurila kkat. s.</i> (Käkisalmi)	43,996	45,384	1,076 23.7	1,000 22.0	179	16.6	89	8.9	2.0		
Kurkijoen piiri: <i>Jaakkima, Kurkijoki, Parikkala,</i> (Kurkijoki)	41,211	41,191	983 23.9	820 19.9	193	19.6	72	8.8	1.7		

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts</i>	Väkiluku vuoden 1919 lopulla. <i>Population à la fin de 1919.</i>	Keskiikäluku vuonna 1919. <i>Population moyenne en 1919.</i>	Syntynyt 1,000 asukkaasta kohti. <i>Nécessaires par 1,000 habitans.</i>	Vuonna 1919 syntyneitä. <i>Naisances en 1919.</i>	Vuonna 1919 kuolleita. <i>Décès en 1919.</i>	Enjants en 1000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitans.</i>	Enjants en 1000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitans.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. <i>Enfants au dessous de un an morts durant l'année.</i>	100:stä vuoden kuluessa syntyneestä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfans nés durant l'année sont morts.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décès par suite de phthisie tuberculeuse.</i>		
										Lukumäärä. <i>Nombre.</i>	% kaikista kuolleista. <i>En % des totaux des décès.</i>	1,000 asukkaasta kohti. <i>Par 1,000 habitans.</i>
Sortavalan piiri: Harlu, Ruskeala, Soan- lahti, Sortavalan msk. <i>Uukuniemi.</i> (Sorta- vala)	37,260	36,914	832	22.5	879	23.8	203	24.4	70	8.0	1.9	
Salmi piiri: <i>Impilahti, Kiteä,</i> Korpis- elkä, <i>Salmi, Suistamo, Suojärvi.</i> (Impi- lahti)	41,857	41,923	963	23.0	1,184	28.2	199	20.7	97	8.2	2.3	
Mikkelin lääni.	202,661	202,555	4,403	21.7	4,151	20.5	607	13.8	245	5.9	1.2	
Mikkelin kaupunki	4,580	4,545	63	13.9	78	17.2	9	14.3	1	1.3	0.2	
Heinolan »	1,738	1,745	30	17.2	39	22.3	2	6.7	7	17.9	4.0	
Savonlinnan »	4,074	4,089	90	22.0	93	22.7	12	13.3	1	1.1	0.2	
Mikkelin piiri: Anttola, <i>Hirvensalmi,</i> <i>Kangasniemi,</i> Mikkelin msk., <i>Ristina.</i> (Mikkeli)	43,751	43,761	925	21.1	839	19.2	124	13.4	51	6.1	1.2	
Heinolan piiri: <i>Hartola,</i> Heinolan msk., <i>Joutsa, Leivonmäki, Luhanka, Mänty-</i> <i>harju, Sysmä.</i> (Joutsa)	45,280	45,306	952	21.0	1,017	22.4	155	16.3	49	4.8	1.1	
Joroisten piiri: <i>Haukivuori, Heinävesi,</i> <i>Joroinen, Jwa, Jäppilä, Pieksämäki, Virta-</i> <i>salmi.</i> (Joroinen)	49,770	49,652	1,083	21.8	954	19.2	125	11.5	62	6.5	1.2	
Savonlinnan piiri: <i>Enonkoski, Kangas-</i> <i>lampi, Kerimäki, Puumala, Rantasalmi,</i> <i>Savonranta, Sulkava, Sääminki.</i> (Savon- linna)	53,468	53,457	1,260	23.6	1,131	21.2	180	14.3	74	6.5	1.4	
Kuopion lääni.	346,380	346,772	8,032	23.2	7,767	22.4	1,249	15.6	889	11.4	2.6	
Kuopion kaupunki	17,900	17,808	350	19.6	363	20.4	48	13.7	35	9.6	2.0	
Iisalmen »	3,050	3,072	60	19.5	58	18.9	12	20.0	7	11.7	2.3	
Joensuun »	5,099	5,104	64	12.5	87	17.0	11	17.2	10	11.5	2.0	
Kuopion piiri: <i>Karttula, Keitele, Kuop-</i> <i>ion msk., Maaninka, Pielavesi, Tuusniemi.</i> (Kuopio)	56,825	56,874	1,308	23.0	1,211	21.3	165	12.6	196	16.2	3.4	
Rautalammin piiri: <i>Hankasalmi, Leppä-</i> <i>virta, Rautalampi, Suonenjoki, Varkaus,</i> <i>Vesanto.</i> (Suonenjoki)	47,888	47,878	989	20.7	981	20.5	133	13.4	90	9.2	1.9	
Iisalmen piiri: <i>Iisalmen msk., Juankoski,</i> <i>Kiuruvesi, Lapinlahti, Muuruvesi, Nilsä,</i> <i>Varpaisjärvi.</i> (Iisalmi)	67,494	67,490	1,614	23.9	1,371	20.3	249	15.4	206	15.0	3.1	
Pielisjärven piiri: <i>Juuka, Nurmes, Pie-</i> <i>isjärvi, Rautavaara, Valtimo.</i> (Nurmes)	42,913	43,192	999	23.1	1,236	28.6	198	19.8	119	9.6	2.8	
Tohmajärven piiri: <i>Ilomantsi, Kesälähti,</i> <i>Kiittelys, Kitee, Pälkjärvi, Tohmajärvi,</i> <i>Tuupovaara, Värttilä.</i> (Tohmajärvi)	52,018	52,170	1,213	23.3	1,162	22.3	227	18.7	107	9.2	2.1	

Lääni, kaupunki ja piirilääkärinpiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Väkiluku vuoden 1919 lopulla. <i>Population à la fin de 1919.</i>	Keskiväkiluku vuonna 1919. <i>Population moyenne en 1919.</i>	Syntyvä 1,000 asukkaasta kohti. <i>Naissensées par 1,000 habitans.</i>	Vuonna 1919 syntyneitä. <i>Naissensées en 1919.</i>	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitans.</i>	Vuonna 1919 kuolleita. <i>Décès en 1919.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. <i>Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.</i>	100sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfans nés durant l'année sont morts.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décédés par suite de phthisis tuberculeuse.</i>		
									1,000 asukkaasta kohti. <i>Par 1,000 habitans.</i>	% kaikista kuolleista. <i>En % de total des décès.</i>	lukumäärä. <i>Nombre.</i>
Joensuun piiri: <i>Eno, Kaavi, Kontiolahti, Kuusjärvi, Liperi, Pielisensuu, Polvijärvi, Rääkkylä.</i> (Joensuu)	53,193	53,184	1,435	27.0	1,298	24.4	206	14.4	119	9.2	2.2
Vaasan lääni.	538,480	531,207	10,761	20.3	9,306	17.5	1,245	11.6	1,323	14.2	2.3
Vaasan kaupunki	23,182	23,301	286	12.3	¹⁾ 393	16.9	39	13.6	62	15.8	2.7
Kristiinankaup. »	3,544	3,551	62	17.5	67	18.9	8	12.9	8	11.9	2.3
Kaskisten »	1,548	1,518	28	18.4	25	16.5	10	35.7	2	8.0	1.3
Uudenkaarlep. »	1,264	1,290	8	6.2	22	17.1	2	25.0	4	18.2	3.1
Pietarsaaren »	7,356	7,400	127	17.2	¹⁾ 88	11.9	21	16.5	14	15.9	1.9
Kokkolan »	4,274	4,245	64	15.1	¹⁾ 45	10.6	2	3.1	2	4.4	0.5
Jyväskylän »	5,518	5,415	108	19.9	¹⁾ 81	15.0	8	7.4	8	9.9	1.5
Vaasan piiri: <i>Bergö, Isokyrö, Jurva, Kuivalahti, Laihia, Maalahti, Mustasaari, Petalahti, Pirttikylä, Raippaluoto, Sulva, Vähäkylä, Ylistaro.</i> (Vaasa)	72,329	72,256	1,149	15.9	1,406	19.5	161	14.0	183	13.0	2.5
Kristiinankaupungin piiri: <i>Ilmajoki, Isojoki, Jalasjärvi, Karijoki, Kauhajoki, Korsnäs, Kristiinankaupungin msk. Kurikka, Lappajärvi, Närpiö, Peräseinäjoki, Seinäjoki, Sideby, Teuva, Övermark.</i> (Kristiinankaupunki)	110,775	103,585	2,483	24.0	1,849	18.0	269	10.8	247	13.4	2.4
Uudenkaarlepyyn piiri: <i>Alahärmä, Jempua, Kauhava, Lapua, Maksamaa, Munsala, Nurmo, Oravainen, Uudenkaarlepyyn msk., Vöyri, Ylihärmä.</i> (Uusikaarlepyy)	65,026	65,219	1,211	18.6	1,179	18.1	150	12.4	200	17.0	3.1
Kokkolan piiri: <i>Alaveteli, Halsua, Himanka, Kannus, Kaustinen, Kokkolan msk., Kronoby, Kälviä, Lestijärvi, Lohtaja, Luoto, Perho, Pietarsaaren msk., Purmo, Teerijärvi, Toholampi, Ullava, Veteli, Ähtävä.</i> (Kokkola)	67,784	67,701	1,510	22.3	1,225	18.1	155	10.3	233	19.0	3.4
Kuortaneen piiri: <i>Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Keuruu, Korttesjärvi, Kuortane, Lappajärvi, Lehtimäki, Multia, Pihlajavesi, Soini, Töysä, Vimpeli, Virrat, Ähtäri.</i> (Alavus)	89,540	89,440	1,945	21.7	1,420	15.9	210	10.8	197	13.9	2.2
Jyväskylän piiri: <i>Jyväskylän msk., Karsula, Kinnula, Kivijärvi, Konginkangas, Laukaa, Petäjävesi, Pihlajavesi, Pylkönmäki, Saarijärvi, Sumainen, Toivakka, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski.</i> (Saarijärvi)	86,340	86,286	1,780	20.6	1,506	17.5	210	11.8	163	10.8	1.9
Oulun lääni.	361,638	361,278	8,326	23.0	7,198	19.9	1,153	13.7	859	11.9	2.4
Oulun kaupunki	20,762	20,908	244	11.7	¹⁾ 314	15.0	24	9.8	53	16.9	2.5
Raahe »	4,029	4,007	68	17.0	67	16.7	2	2.9	10	14.9	2.5

¹⁾ Laskuperuste sama kuin Helsingissä.

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripitiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiluku vuoden 1919 lopulla. Population à la fin de 1919.	Keskiikäiluku vuonna 1919. Population moyenne en 1919.	Vuonna 1919 syntyneitä. Nasances en 1919.	Syntynä 1,000 asukkaasta kohti. Nasances par 1,000 habitans.	Vuonna 1919 kuolleita. Dés en 1919.	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. Dés par 1,000 habitans.	Kuolleita nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. Enfants au dessous d'un an morte durant l'année.	100sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.		
									1,000 asukkaasta kohti. Par 1,000 habitans.	% kaikista kuolleista. En % du total des décès.	Julkunäitä. Nombre.
Kemin kaupunki	2,549	2,565	52	20.3	49	19.1	9	17.3	10	20.4	3.9
Tornion »	2,063	2,042	37	18.1	26	12.7	2	5.4	3	11.5	1.5
Kajaanin »	3,967	3,884	87	22.4	66	17.0	10	11.5	4	6.1	1.0
Oulun piiri: Haukipudas, <i>Ii</i> , Kempele, Kiiminki, Kuivaniemi, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulujoki, Oulunsalo, Temmes, Tyrnävä, Utajärvi, Ylikkieminki. (Oulu)	52,843	52,891	1,140	21.6	1,092	20.6	180	15.8	152	13.9	2.9
Raahen piiri: Hailuoto, <i>Paavola</i> , Patti-joki, Rantsila, Revonlahti, Salonen, Siikajoki, Vihanti. (Raahen)	23,532	23,474	522	22.2	456	19.4	60	11.5	62	13.6	2.6
Kalajoen piiri: Alavieska, <i>Kalajoki</i> , Merijärvi, <i>Oulainen</i> , Pyhäjoki, Rautio, Sievi, <i>Ylivieska</i> . (Kalajoki)	40,861	40,705	1,003	24.6	805	19.8	101	10.1	173	21.5	4.3
Haapajärven piiri: Haapajärvi, Haapavesi, Kestilä, Kärsämäki, <i>Nivala</i> , Piippola, Pulkila, <i>Pyhäjärvi</i> , Pyhäntä, Reisjärvi. (Haapavesi)	49,674	49,485	1,299	26.3	991	20.0	151	11.6	145	14.6	2.9
Kajaanin piiri: Hyrynsalmi, Kajaanin msk., Kuhmoniemi, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi. <i>Sotkamo</i> , Suomussalmi, Sä-räisniemi, Vuolijoki. (Kajaani)	51,274	51,339	1,254	24.4	1,174	22.9	224	17.9	77	6.6	1.5
Tornion piiri: Alatornio, Karunki, Kemin msk., Kolari, Simo, Tervola, Turtola, Ylitornio. (Kemi)	38,659	38,655	817	21.1	652	16.9	112	13.7	61	9.4	1.6
Pudasjärven piiri: Kuusamo, Pudasjärvi, Ranua, Taivalkoski. (Pudasjärvi)	29,617	29,626	756	25.5	721	24.3	123	16.3	47	6.5	1.6
Rovaniemen piiri: <i>Kemijärvi</i> , Kuolajärvi, <i>Rovaniemi</i> . (Rovaniemi)	25,514	25,474	735	28.9	493	19.4	105	14.3	41	8.3	1.6
Kittilän piiri: Enontekiö, Inari, Kittilä, Muonio, Pelkosenniemi, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki. (Kittilä)	16,294	16,223	312	19.2	292	18.0	50	16.0	21	7.2	1.3
Koko maa — Pays entier	3,301,443	3,294,106	63,506	19.3	62,189	18.9	8,544	18.5	7,091	11.4	2.2
V. 1918	3,286,723	3,302,709	79,851	24.2	91,341	27.7	8,985	11.3	8,383	9.2	2.5
V. 1917	3,318,695	3,308,781	80,210	24.2	58,405	17.7	9,508	11.9	8,669	14.8	2.6

Ilmoitetut akuuttiset taudintapaukset
Cas de maladies aiguës rapportés

Taudin nimi. Nom de la maladie.	Hehinki.	Porvoo.	Lovisa.	Tammisaari.	Hanko.	Turku.	Nantali.	Uusikaupunki.	Pori.	Rauma.	Maarianhamina.	Hämeenlinna.	Tampere.	Tshé.	Viihri.	
Typhus abdominalis + paratyphus	175	26	—	6	2	138	—	—	71	5	2	9	62	5	38	
» exanthematicus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
» recurrens	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Febris remittens. Febricula	577	2	12	—	1	17	—	1	—	—	5	—	46	4	45	
» intermittens	80	2	—	1	8	—	—	—	—	4	—	—	—	—	1	
Influenza	13,225	244	172	219	565	1,392	3	94	629	79	242	274	2,086	132	1,717	
Meningitis cerebrospinalis epidemica	8	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dysenteria	14	—	—	—	—	1	—	16	1	7	—	—	4	1	7	
Cholera nostras. Gastroenteritis epidemica	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Gastritis, enteritis acuta	5,179	161	75	48	316	640	—	113	454	96	71	169	1,055	29	815	
Variola	36	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	64	2	
Varicellae	256	22	15	3	12	26	—	3	23	10	3	16	24	4	25	
Scarlatina	351	6	3	—	1	40	—	—	64	18	1	15	325	23	79	
Morbilli	1,927	5	21	152	193	374	—	13	16	140	80	6	84	10	160	
Rubeola	509	1	24	13	1	78	—	51	9	5	32	5	8	—	70	
Erysipelas	164	16	—	2	9	10	—	10	7	7	4	9	56	2	22	
Septicopyaemia	13	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	
Febris puerperalis	6	1	—	—	—	7	—	—	3	—	—	—	10	—	4	
Diphtheria	976	80	33	9	31	260	—	77	113	33	3	14	130	34	131	
Angina tonsillaris	3,368	141	46	57	194	418	—	80	440	82	63	129	475	28	725	
Laryngobronchitis acuta	9,622	205	116	107	369	1,554	—	168	744	119	101	121	597	98	1,228	
Pertussis	1,125	25	17	3	195	280	—	1	109	13	1	20	66	26	159	
Pneumonia crouposa	659	65	25	4	18	308	—	23	121	60	15	43	120	17	196	
Parotitis epidemica	451	90	15	9	84	150	—	13	30	—	46	—	1	23	20	
Rheumatismus articulorum acutus	414	2	2	6	36	42	—	11	10	8	1	3	58	1	47	
Meningitis tuberculosa	24	—	—	—	—	12	—	—	9	4	—	—	14	—	3	
Pleuritis acuta (idiopath.)	325	9	5	3	18	34	—	—	26	2	2	6	72	3	32	
Syphilis recens	1,026	5	5	4	12	128	—	6	38	12	2	14	108	38	468	
Gonorrhoea	2,340	28	10	12	78	330	—	31	112	47	17	56	314	55	896	
Ulcus molle	775	4	—	5	12	45	—	3	18	—	—	22	79	10	237	
Yhteensä — Total	43,682	1,141	596	663	2,158	6,286	—	3	714	3,047	753	691	933	5,863	545	7,175

1 Taulu on tehty toisin kuin siv. 16 terveydenhoitolautakuntien vuosikertomusten mukaan.

kaupungeissa v. 1919.¹⁾
dans les villes en 1919.

Yhteensä. Total.	Kajaani.	Tornio.	Kemi.	Raahе.	Oulu.	Jyväskylä.	Kokkola.	Pietarsaari.	Uusikaarlepyy.	Kaskinen.	Kristinankaup.	Vaasa.	Joensuu.	Isalmi.	Kuopio.	Savonlinna.	Helsinki.	Mikkeli.	Soravala.	Käksälmi.	Lappeenranta.	Kotka.	Hamina.
928	31	58	13	5	26	2	—	—	—	—	—	17	36	31	56	82	—	1	6	—	9	15	1
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—
930	—	2	2	—	31	—	1	19	—	—	—	69	20	12	—	—	1	—	—	—	45	—	4
98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12,961	264	25	46	43	534	101	281	142	12	43	15	474	90	45	939	48	8	41	115	25	150	243	56
211	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
771	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,852	43	4	12	11	128	16	23	18	2	28	16	314	6	15	89	20	1	25	23	49	12	24	1
3,755	57	3	3	1	—	44	88	3	3	—	—	28	1	—	120	23	9	118	9	2	60	12	12
1,378	6	21	3	3	54	57	47	55	1	—	21	111	34	71	71	13	3	13	3	8	6	34	5
541	4	—	5	—	27	6	2	4	—	2	3	18	4	8	71	3	2	5	26	3	12	15	1
44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,500	31	2	19	7	77	7	46	16	13	5	4	87	22	7	86	16	5	7	77	15	14	11	7
8,742	115	43	30	37	370	94	129	113	11	68	57	566	60	43	404	55	5	35	96	33	49	62	21
21,129	332	58	14	64	1,198	62	390	218	2	80	58	1,070	76	23	311	18	9	82	152	68	111	236	46
2,889	42	3	3	93	10	9	10	54	7	7	7	97	7	23	2	2	1	13	67	32	14	36	2
2,569	54	28	8	79	38	19	38	44	6	15	7	106	30	28	263	29	15	21	26	4	13	40	16
1,103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
831	9	4	3	31	12	5	11	15	6	—	—	24	2	4	105	4	2	1	—	—	—	—	—
109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,427	16	2	2	6	25	15	25	13	1	1	—	102	4	3	31	10	1	13	18	11	16	16	3
5,641	53	19	6	14	64	24	64	35	—	12	3	271	26	19	372	20	2	12	107	12	36	56	16
1,561	28	2	1	5	7	5	7	6	—	—	—	78	5	5	95	9	1	1	42	1	25	9	5
334	1,413	715	491	1,175	545	110	603	6,276	418	636	4,227	235	293	79	1,384	946	743	3,490	312	397	399	1,429	100,900

Kuolemansyyt kau-
Causes des décès dans les

Taudin nimi. Nom de la maladie.	Helsinki.	Porvoo.	Loviisa.	Tammisaari.	Hanko.	Turku.	Naalitali.	Maarianhamina.	Uusikaupunki.	Rauma.	Porl.	Hämeenlinna.	Tampere.
Syphilis congenita	2	—	—	—	—	3	—	—	1	—	1	—	—
Debilitas »	36	—	—	—	1	17	—	—	—	—	—	3	11
Alii morbi congeniti	12	2	—	2	—	—	—	—	—	1	2	1	1
Marasmus senilis	38	13	12	6	6	35	5	1	2	4	5	10	18
Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tetanus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitis anterior acuta	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Variola	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Morbilli	30	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	10
Scarlatina	54	1	—	—	—	7	—	—	—	—	5	—	17
Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» abdominalis	4	3	—	—	—	6	—	—	—	—	3	4	5
» recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia, Septicæmia	30	—	—	—	—	10	—	—	—	3	9	5	9
Sepsis puerperalis	16	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1
Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dysenteria	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	3
Tussis convulsiva	11	—	—	—	—	31	—	—	—	—	1	—	5
Diphtheria	39	2	—	—	4	23	—	1	4	5	15	2	26
Erysipelas	7	—	—	—	1	3	—	—	—	—	2	—	1
Influenza epidemica	585	7	6	13	4	53	—	5	1	—	—	—	16
Aliae infectiones acutæ	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Febris intermittens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis:													
a) phthisis pulmonum	348	12	4	7	7	115	2	2	8	17	30	11	102
b) aliorum organorum	51	4	—	1	—	33	—	—	2	4	11	1	32
Lepra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Actinomycesis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syphilis acquisita	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Aliae infectiones chronicae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scrophulosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi sanguinis sanguigenorumque organorum	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1
Diabetes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Morbus Basedowii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rhachitis	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Aliae cachexiae	13	—	2	—	—	16	—	—	—	—	—	—	2
Alcoholismus acutus et chronicus	32	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	5
Aliae intoxicationes chronicae	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi cerebri, medullae spinalis, systematis nervosi et organorum sensuum	144	4	7	5	5	12	—	2	4	3	13	4	39
Insania	9	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—
Morbi organorum circulationis	351	11	10	8	8	143	—	2	15	9	43	15	78
Pneumonia et pleuritis acuta	251	3	2	4	6	127	2	1	4	7	27	10	39
Alii organorum respirationis morbi	21	—	1	—	3	12	—	1	2	5	6	2	43
Enteritis et gastroenteritis acuta	46	1	—	2	—	24	—	2	—	5	3	3	24
Alii organorum digestiois morbi	74	6	2	1	1	37	1	1	3	4	6	—	12
Morbi organorum uropoëticorum	39	—	2	1	—	23	—	1	—	—	11	4	11
Morbi organorum sexualium muliebrum	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alii morbi e graviditate et partu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi organorum locomotionis et ossium	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Morbi systematis cutanei et telae connexivæ	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cancer	113	11	3	3	3	63	3	—	6	4	15	8	40
Tumores alii	19	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Casus mortiferi	72	—	—	2	1	16	—	—	2	6	4	—	8
Suicidium	35	—	—	—	—	3	—	—	2	—	1	2	5
Homicidium	14	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1
Occisio in bello	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Causae mortis incertæ aut ignotæ aut non indicatæ	28	—	—	3	3	46	4	—	2	15	3	4	—
Yhteensä — Total	2,546	82	52	61	56	892	17	19	61	93	217	98	583

pungeissa vuonna 1919.
villes pour l'année 1919.

Yhteensä. Total.	Kajaani.	Tornio.	Kemi.	Raase.	Oulu.	Jyväskylä.	Kokkola.	Pietarsaari.	Uusikaarlepyy.	Kaskinen.	Kristinan- kaupunki.	Vaasa.	Joensuu.	Iisalmi.	Kuopio.	Savonlinna.	Heinola.	Mikkeli.	Sortavala.	Käkisalmi.	Lappeenranta.	Kotka.	Hamina.	Vihuri.	Tahti.
10	2	2	1	5	5	1	1	4	2	2	1	12	5	2	15	4	4	2	4	1	2	16	5	14	6
91	5	2	2	5	29	7	1	2	3	1	1	7	2	1	15	16	2	1	2	2	2	16	5	32	4
64	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
323	8	3	3	3	32	55	237	62	86	26	17	73	180	29	884	22	1,018	204	1	7	1	5	5	4	47
8	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
32	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
55	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
237	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
62	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
86	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
26	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
73	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
180	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
884	10	7	12	2	23	7	5	4	5	1	4	13	5	1	38	1	1	11	1	12	4	16	1	22	1
22	10	7	12	2	23	7	5	4	5	1	4	13	5	1	38	1	1	11	1	12	4	16	1	22	1
1,018	4	3	10	10	53	8	2	14	4	2	8	10	62	7	41	1	7	1	3	6	8	17	1	57	14
204	2	2	1	1	13	2	2	6	2	2	2	16	10	2	3	3	1	2	3	6	8	17	1	13	14
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
47	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
61	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
400	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
24	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
981	8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
784	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
150	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
179	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
222	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
152	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
403	1	4	1	1	3	3	3	4	2	4	5	12	2	1	11	2	4	6	1	1	7	7	4	29	2
28	1	4	1	1	3	3	3	4	2	4	5	12	2	1	11	2	4	6	1	1	7	7	4	29	2
183	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
72	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
28	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
21	4	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
502	4	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
91	508	41	187	60	38	69	78	39	93	363	58	87	372	67	29	22	88	45	67	314	67	49	26	66	7,701

Suojelusrokotus.

Rokotuskertomuksista vuodelta 1919 käy ilmi, että mainittuna vuotena on rokotettu 50,843 henkeä. Sanotun luvun suhteen huomautettakoon, että se ei käsitä Kittilän piirissä rokotettuja, syystä että piirilääkäriin kuoleman tähden ei sieltä ole saatu mitään ilmoitusta rokotetuista.

Lähempi selvitys rokotetuista esiintyy taulussa II taululiitteessä. Tässä huomautettakoon sen tähden ainoastaan, että rokotetut jakaantuvat iän mukaan seuraavasti:

Alle 2 vuoden vanhoja oli	40,558 eli 79.8 %
2—10 » » »	10,148 » 19.9 »
Yli 10 » » »	137 » 0.3 »

Rokotuksen tulos eri ikäluokissa oli seuraava:

	Täydellisellä menestyksellä rokotetut.	Vaillinaisella menestyksellä rokotetut.	Tarkastuksesta poissaolleet.
Alle 2 vuoden vanhoja	96.9 %	1.9 %	1.2 %
2—10 » »	95.8 »	2.4 »	1.8 »
Yli 10 » »	97.8 »	1.5 »	0.7 »

Rokotetuista on 25 eli 0.05 % ilmoitettu tulleen kolmena vuonna peräkkäin tuloksetta rokotetuksi.

Rokotusaineena on käytetty yksinomaan Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitoksessa valmistettua rokkoainetta, mikä on osoittautunut tehoisaksi.

Sattuneiden isorokkotapausten johdosta toimitettiin uudelleenrokottamista Huittisten, Porin, Hollolan, Jämsän, Tampereen, Viipurin, Haminan, Lappeenrannan, Antrean, Muolaan, Käkisalmen, Salmin, Mikkelin, Heinolan, Joroisten, Rautalammin, Pielisjärven, Tohmajärven, Kristiinankaupungin ja Kokkolan piirilääkäripiireissä.

Vuosikertomus Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitoksesta v. 1919.

Laitoksessa käytetyt istutuseläimet on tänäkin vuonna hankkinut maanvilj. Magnus Nyman, ja ovat ne laitokselle tullessaan olleet hyvässä kunnossa sekä laitoksessa oleskelunsa aikana terveitä. Rokotusaineen talteen ottamisen jälkeen kohta toimitetut ruumiinavaukset eivät ole antaneet aihetta muistuksiin.

Vuoden kuluessa istutettiin kaikkiaan 64 vasikkaa, nimittäin:

tammikuussa	7	kesäkuussa	12
helmikuussa	6	heinäkuussa	4
maaliskuussa	4	elokuussa	1
huhtikuussa	8	lokakuussa	3
toukokuussa	18	joulukuussa	1

Yhteensä 64

Vuoden kuluessa saadun rokkoaineen kokonaismäärä oli 1,743 gr.

Rokkoainelähetyksen lukumäärä oli v. 1919 1,238, niistä 1,017 yleistä tarkoitusta varten ja 221 yksityisille.

Paitsi rokkoainevaraston toimeenpanemissa yleisissä rokotustilaisuuksissa käytettyä rokotusainetta, on laitoksesta v. 1919. annettu kaikkiaan 322,821 annosta rokotusainetta, josta yleiseen tarkoitukseen maksutta 307,705 ja yksityisille maksusta 15,116 annosta.

Vuoden eri kuukausille jakaantuvat määrät seuraavasti:

Kuukausi	Yleiseen tarkoitukseen maksutta	Yksityisille maksusta	Yhteensä
Tammikuu	21,805	300	22,105
Helmikuu	19,745	379	20,124
Maaliskuu	19,680	1,423	21,103
Huhtikuu	33,775	681	34,456
Toukokuu	93,544	889	94,433
Kesäkuu	71,441	5,560	77,001
Heinäkuu	14,100	283	14,383
Elokuu	2,600	250	2,850
Syyskuu	7,650	285	7,935
Lokakuu	13,285	4,131	17,416
Marraskuu	7,855	860	8,715
Joulukuu	2,225	75	2,300
Yhteensä	307,705	15,116	322,821

Korvauksena myydystä rokotusaineesta on laitos saanut Smk. 3,138: — sekä myydyistä vasikan jäännöksistä Smk. 13,533: — eli yhteensä Smk. 16,671: — Laitoksen menot vuoden kuluessa tekivät Smk. 87,806: 41. Kun siitä vähennetään yllämainitut tulot, jääpi laitoksen todelliseksi menoiksi Smk. 71,135: 41.

K. F. Hirvisalo.

Rokotus Helsingissä v. 1919.

Helsingin rokkoainevaraston toimeenpanema yleinen rokotus Helsingin kaupungissa alkoi 18 p:nä maalisk. ja jatkui 16 p:ään jouluk. — Rokotusta toimitettiin Arbetets Vänner'in huoneustoissa Annank. 26 ja It. Viertotie 4, Kirkkosali Betesdassa Punavuorenk. 2, Kotikallion lastentarhassa Hermannissa, Fredriksbergissä Herttakadun 2:ssa, Töölön sokeritehtaan lukusalissa sekä rokkoainevaraston huoneustossa Wladimirink. 11. Sitäpaitsi rokotettiin sattuneiden isorokkotapauksien vuoksi erinäisissä taloissa kaupungilla. Lukuunottamatta viimeksimainittuja satunnaisia rokotustilaisuuksia rokotettiin vakinaisissa rokotuspaikoissa kaikkiaan 94 kertana 876 lasta.

V. 1919 rokotettiin rokkoainevaraston toimesta kaikkiaan 2 509 henkilöä. Näistä rokotettiin 963 ensi kertaa ja 1,546 uudelleen..

Rokotettujen lukumäärä on tänäkin vuonna ollut huomattavasti alhaisempi kuin aikaisempina vuosina, varsinkin ennen sotaa, ja ovat siihen vaikuttaneet paitsi sekavat yhteiskunnalliset olot, myöskin n. k. luonnonparantajien kylvämät opit.

Rokotusaineena käytettiin yksinomaan Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitoksessa valmistettua rokotusainetta, joka yleensä oli kunnollista ja tehokasta, lukuunottamatta eräästä vasikasta saatua, joka osottautui niin heikoksi, että sitä ei voitu käyttää.

Lukuunottamatta niitä lapsia, jotka ovat rokotetut vähemmällä kuin 6 leikkauksella, havaitaan, että niillä 929 lapsella, jotka kaikki ovat rokotetut 6 leikkauksella eli yhteensä 5,574 leikkauksella, on kehittynyt 5,492 rokkoa. Kun nämä rokot jaetaan 929 lapselle, tulee kutakin kohti 5.91 rokkoa.

Ensi kertaa rokotetut olivat:

Miesp.	Naisp.	Kreikk. katoollisia	Roomal. katoollisia	Helsingin ulkopuolelta	Suomea puhuvia	Ruotsia puhuvia	Äpärää
495	468	2	2	38	724	239	79

Kuukausiin nähden jakaantuivat ensi kertaa rokotettujen käynnit rokotuspaikoilla seuraavasti:

Tammik.	1	Huhtik.	78	Heinäk.	142	Lokak.	86
Helmik.	0	Toukok.	98	Elok.	155	Marrask.	90
Maalisk.	36	Kesäk.	171	Syysk.	95	Jouluk.	11

Ensi kertaa rokotettujen ikä ja rokotuksen tulos näkyy seuraavasta taulukosta:

Rokotettujen määrä				Rokotuksen tulos						Tarkastuksesta poissaolleita			Käyt. rokkojen määrä %:ssa lsk. leikkauksia nähden	Tulos %:ssa		Tarkastuksesta poissaolleita %:ssa
alle 2 vuoden	2—10 vuoteen	päälle 10 vuodeen	Yhteensä	alle 2 vuoden täyd.	2—10 vuoteen epätäydellinen	2—10 vuotta täyd.	päälle 10 vuoden epätäydellinen	alle 2 vuoden täyd.	2—10 vuoteen	päälle 10 vuodeen	täyd.	epätäyd.				
422	540	1	963	409	4	510	7	1	—	9	23	—	98.53	98.82	1.18	3.32

Vuoden kuluessa on 36 oppilasta harjoitellut rokottamista ja päiväkirjan pitoa rokkoainevaraston toimeenpanemisessa rokotustilaisuuksissa. He ovat rokottaneet yhteensä 401 lasta. Jokaista oppilasta kohden on siten tullut keskimäärin 11 lasta. Kuulustelun jälkeen on 27 oppilalle annettu todistus rokotustaidosta.

Kaupungissa ammattia harjoittavat lääkärit ja kättilöt ovat rokkoainetarastoon ilmoittaneet rokottaneensa vuoden kuluessa 190 lasta, niistä 88 poikaa ja 102 tyttöä. Uudelleen rokotetuiksi on ilmoitettu 107 henkilöä. Nämä tiedot eivät kuitenkaan täydelleen vastaa tilannetta, kun useat lääkärit eivät ole jättäneet ilmoitusta.

Rokottamattomien lasten luvun, useimmat syntyneet v. 1918, ilmoittavat kirkollisviranomaiset seuraavasti:

Pohjoinen suom. seur.	487	Etel. ruots. seur.	269
Pohjoinen ruots. seur.	357	Söörnäist. suom. seur.	554
Eteläinen suom. seur.	492	Söörnäist. ruots. seur.	131
<hr/>			
Yhteensä 2,290			

Syyskuussa erosi rokotuslaitoksen palveluksesta monivuotinen apulaisrokokottaja K. A. Kerttunen siirtyen sotilaslaitokseen. Hänen sijaansa on toistaiseksi otettu Helsingin terveydenhoitolautakunnan katsastusmies G. Åhlgren.

K. F. Hirvisalo.

Kunnanlääkärilaitos.

Kunnanlääkärilaitoksen edellisinä vuosina alkanut elpyminen jatkui v. 1919, kun yhä useammat kunnat pyysivät ja saivat valtioapua kunnanlääkärin palkkaamiseksi. Ennen maailmansotaa valtioapua nauttivista kunnanlääkäripiireistä myönnettiin taas 32 piirille valtioapua. Sitä paitsi hakivat ja saivat seuraavat uudet kunnanlääkäripiirit valtioapua: Föglö ja Kökar, Vesilahti, Längelmäki, Kuhmalahti, Vilppula, Heinjoki, Suonenjoki, Alahärmä, Saarijärvi, Sievi ja Kestilä sekä Lohtaja ja Himanka, jotka olivat aikaisemmin Kanuksen, Toholammin ja Lestijärven kanssa muodostaneet yhteisen piirin ja nyt erosivat niistä muodostaen uuden piirin. Muolaa, joka aikaisemmin oli yhdessä Valkjärven ja Kyyrölän kuntien kanssa muodostanut yhteisen piirin, palkkasi oman kunnanlääkärin ja sai apurahan sitä varten. Ähtävän kunta liittyi Pietarsaaren, Purmon ja Luodon kunnanlääkäripiiriin ja tälle piirille myönnettiin valtioapua. Viipurin maalaiskunnalle myönsi Valtioneuvosto Lääkintöhallituksen esityksestä toisen kunnanlääkärin palkkaamista varten valtioapua 6,000 mk.

Vaikka kunnat näin pyrkivätkin hankkimaan itselleen omia lääkäreitä, teki edelleen vallinnut lääkäreiden puute heidän pyrkimyksensä monasti turhaksi. Useissa kunnissa toimi kuitenkin lääkäreinä väliaikaisten määräysten nojalla lääketieteenkandidaatteja.

Kättilölaitos.

Vuoden kuluessa on 34 oppilasta päätettyänsä oppikurssin Helsingin lapsenpäästölaitoksessa saanut kättilötodistuksen. Lääkintöhallitukselle on jätetty 133 hakemusta päästä kättilöoppilaaksi.

Lääni	Käsitöiden lukumäärä	Synnyttäjät						Keskenmenoja	Syntyneet			
		Lukumäärä	Naimelta	Naimattomilta	Leikkiä	Ensilynnetyksiä	Undeleensynnyttäjiä		Lukumäärä	Pojkia	Tyttöjä	
Uudenmaan lääni	Kaupungit .. 34	420	383	32	5	77	343	69	358	199	159	
	Maalaiskunnat 62	1,851	1,728	112	11	415	1,436	42	1,848	950	898	
Turun ja Porin lääni	Kaupungit .. 14	328	314	13	1	84	244	17	316	175	141	
	Maalaiskunnat 107	3,696	3,433	239	24	835	2,861	92	3,669	1,894	1,775	
Ahvenanmaan maak...	Kaupungit .. 2	26	24	1	1	5	21	—	26	15	11	
	Maalaiskunnat 13	283	269	11	3	71	212	4	284	158	126	
Hämeen lääni	Kaupungit .. 5	167	154	13	—	57	110	—	169	86	83	
	Maalaiskunnat 70	2,565	2,381	169	15	596	1,969	78	2,542	1,375	1,167	
Viipurin lääni	Kaupungit .. 14	406	391	13	2	138	268	43	371	194	177	
	Maalaiskunnat 80	2,386	2,277	102	7	759	1,627	96	2,339	1,254	1,085	
Mikkelin lääni	Kaupungit .. 3	50	50	—	—	10	40	—	50	24	26	
	Maalaiskunnat 30	835	785	47	3	286	549	22	821	477	344	
Kuopion lääni	Kaupungit .. 8	305	299	5	1	69	236	16	294	162	132	
	Maalaiskunnat 39	1,471	1,407	60	4	457	1,014	29	1,465	789	676	
Vaasan lääni	Kaupungit .. 21	488	468	16	4	76	412	34	458	251	207	
	Maalaiskunnat 113	4,559	4,394	152	13	1,029	3,530	95	4,545	2,433	2,112	
Oulun lääni	Kaupungit .. 12	325	309	12	4	65	260	14	321	178	143	
	Maalaiskunnat 73	2,478	2,340	124	14	612	1,866	37	2,491	1,298	1,193	
	Koko maa	700	22,639	21,406	1,121	112	5,641	16,998	688	22,367	11,912	10,455
	Kaupungit	113	2,515	2,392	105	18	581	1,934	193	2,363	1,284	1,079
	Maaseutu	587	20,124	19,014	1,016	94	5,060	15,064	495	20,004	10,628	9,376

Piirilääkärien ja kaupunkien terveydenhoitolautakuntien antamien ilmoitusten mukaan oli kätöittä lukumäärä vuoden lopulla 752, joista 151 asui kaupungeissa ja 601 maaseudulla. Näistä on 700 kätöitä, 113 kaupunki- ja 587 maalaiskunnista lähettänyt luettelon synnytyksistä.

Allaoleva taulu esittää yhteenvedon kätöittä synnytysluetteloista ja kätöittä jakaantumisen eri lääneihin.

lapset				Sikiön tila				Kelnotekoiset synnytykset								Placenta praevia luku	Eolampain luku
								Käsin vetämällä		Kääntämällä		Pihdeillä		Terävillä aseilla			
Ei-vänsä synnyneitä	Kuolleena synnyneitä	Ennen aikaisia synnytyksiä	Kaksosia	Kolmosia	Yliään-	Allaan-	Poikri-	Ilmoittamaton	Käsiin vetämällä	Kääntämällä	Pihdeillä	Terävillä aseilla					
344	14	1	7	—	348	9	1	—	1	2	—	—	—	—	—		
1,796	52	22	37	1	1,778	57	10	3	—	8	1	—	—	—	1		
308	8	3	3	1	298	15	—	3	5	—	—	—	—	1	—		
3,578	91	39	65	—	3,543	102	9	15	2	8	8	7	1	14	2		
26	—	—	—	—	25	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—		
280	4	—	5	—	269	8	2	5	—	4	3	—	—	—	—		
168	1	9	2	—	164	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2,473	69	19	53	1	2,417	95	15	15	—	6	7	5	2	20	3		
350	21	7	8	—	345	23	1	2	11	—	3	—	—	26	1		
2,247	92	31	49	—	2,181	117	12	29	5	3	5	3	1	31	1		
48	2	2	—	—	36	14	—	—	—	—	—	—	—	3	—		
785	36	3	8	—	761	32	6	22	—	1	—	—	1	27	2		
278	16	11	5	—	273	11	—	10	—	—	—	—	—	14	—		
1,402	63	31	21	1	1,348	104	9	4	1	3	—	—	7	59	3		
442	16	3	4	—	449	8	1	—	—	—	—	—	—	11	2		
4,433	112	55	81	—	4,379	110	17	39	—	9	—	—	5	57	7		
310	11	7	10	—	303	15	2	1	—	1	—	—	—	9	1		
2,429	62	30	48	1	2,384	66	24	17	2	—	9	3	3	37	3		
21,697	670	273	406	5	21,301	792	109	165	11	34	26	50	43	8	25		
2,274	89	43	39	1	2,241	101	5	16	1	19	—	—	8	—	4		
19,423	581	230	367	4	19,060	691	104	149	10	15	26	50	35	8	25		

Erinäisten valtion avustamain yhdistysten toiminta.

Tuberkulosin vastustamisyhdistys nosti v. 1919 valtioapuna 200,000 mk. v. 1918 ja 200,000 mk. v. 1919 varten sekä tuberkulosia käsittelevien kansantajuisten esitelmien järjestämiseksi 5,000 mk. Yhdistyksen antamasta vuosikertomuksesta selviää, että yhdistys on saanut vastaanottaa useita lahjoituksia. Siitä huolimatta eivät yhdistyksen käyttövarat ole riittäneet takaamaan työlle sitä laajuutta, mikä olisi tarpeen. Yhdistyksen pyrkimyksenä on sentähden etusijassa ollut jo toimessa olevien laitosten ylläpito ja työn turvaaminen niillä seuduilla, missä se jo on järjestetty ja saatu käyntiin. Vuoden kuluessa voitiin kuitenkin todeta, että yhdistyksen työ on tuottanut hyviä hedelmiä. Kronobyn pitäjässä Pohjanmaalla toimeenpantu joukkotarkastus osoitti nimittäin, että siellä harjoitetun huoltolatoiminnan avulla tuberkulosin levinneisyys oli vähentynyt enemmän kuin puoleen siitä, mitä se oli 10 vuotta aikaisemmin, jolloin työ alkoi. Tutkimuksessa tultiin siihen tulokseen, että tutkittujen keuhkotuberkulosiprosentti oli alentunut 6.20:stä 2.83:een. Silmäänpistävä oli taudin väheneminen nuorison keskuudessa, etenkin ikäkautena 11—20 v., minkä prosentti oli laskenut 8.86:sta 3.39:ään. Tällaiset ilahduttavat tulokset osoittavat, miten tärkeätä olisi ulottaa huoltolatoiminta yhä laajempiin osiin maata.

Yhdistyksen puolesta oli sen puheenjohtaja, päättirehtööri Richard Sievers Skandinavian maissa toimivien kansallisyhdistysten edustajien kanssa Tukholmassa pidetyssä kokouksessa, jossa perustettiin »Pohjoismaiden Tuberkulosin Vastustamisyhdistys», joka käsittää Norjan, Ruotsin, Suomen, Tanskan ja Islannin.

Esitelmätoiminnasta mainittakoon, että vuoden kuluessa pitivät yhdistyksen varsinaiset esitelmäsiijät kaikkiaan 27 esitelmää 16 kunnassa. Kuulijoita oli keskimäärin 141. Tämän lisäksi ovat esitelmää pitäneet ne lääketieteenkandidaatit, jotka ottivat osaa uusmaalaisen ja turkulaisen ylioppilasosakunnan kotiseuduillaan toimeenpanemiin »ristiretkiin», joita yhdistys avusti rahavaroin ja lentokirjasin.

Yhdistyksellä on ollut huoltoloita Kronobyssä, Teuvalla, Iisalmessa ja Kauttualla. Kronobyssä ja Teuvalla harjoitetun huoltolatoiminnan yhteydessä ovat huoltolain lääkärit toimittaneet n. s. modifioituja joukkotarkastuksia tuberkulosin levinneisyyden selville saamiseksi.

Kiertävien tuberkulosihoitajattarien valmistamiseksi pidettiin Teuvalla 5 viikkoa kestävästä suomenkielisistä kursseista, joihin otti osaa 9 sairaanhoitajataria.

Yhdistys on avustanut tuberkulosiparantolain toimintaa Kurikassa, Tampereella, Vöyrissä, Oulaisissa ja Sipoossa sekä Högsandin lastenparantolaa. Sitä paitsi on annettu avustusta yhdistyksen haaraosastoille. Vuoden päättyessä oli yhdistyksellä 36 haaraosastoa, joiden toiminta-alueet käsittivät 14 kaupunkia ja 107 maalaiskuntaa.

Keräystoimikunta vähävaraisten keuhkotautisten hyväksi sai vuoden kuluessa nostaa valtioavustusta 400,000 mk. vuosilta 1918 ja 1919. Sitä

Sitä paitsi on Lohjan kouluparantola saanut 5,030 mk. 90 p. opettajattaren ja käsityönneuvojan palkkaamiseksi.

Toimikunnan antamasta vuosikertomuksesta otettakoon seuraavat tiedot:

Vanhan tavan mukaan pantiin toimeen eduskuntavaalien aikana maalisk. 1—3 päivinä vaalipaikoissa kaikkialla maassa yleinen kansalliskeräys. Täten kertyi puhtaana tulona 171,785 mk. 13 p. Vapunpäivänä Helsingissä toimitettu keräys heikkojen lasten kylpylän hyväksi tuotti puhtaana tulona 11 200 mk. Sitä paitsi on saatu varoja kirjamerkkien myynnillä ja lahjoitusten kautta.

Toimikunnan työ on jatkunut entiseen tapaan. Keuhkotautiparantoloita on ylläpidetty Alavudella, Iisalmessa ja Hämeenlinnassa, kouluparantolaa ja kesäsiirtolaa Lohjalla, lepokotia Nastolassa ja Lasten kylpylää Helsingissä sekä avustettu keuhkotautiparantolaa Ruovedellä, lastenparantolaa Suomussalmella, lastenkotia Sockenbackassa, orpola-lastenkotia Kaarinan Lausteella sekä Helsingin kansanlastentarhain kesäsiirtolaa.

Valistustyö on supistunut pääasiassa kirjallisuuden levittämiseen sekä toimikunnan sihteerin esitelmiin, joita on pidetty Helsingissä, Lahden kansanopistolla sekä Voikan ja Kymmin tehtailla.

Edellisenä vuonna toimikunnan palvelukseen otettu kiertävä tuberkulosidiakonissa toimi elok. 30 p:ään asti Kuhmoisissa. Valitettavasti täytyi toiminta keskeyttää erinäisten hoitajataarta kohdanneiden vaikeuksien tähden.

Vuoden kuluessa kustannettiin 7 vähävaraiselle keuhkotautipotilaalle pneumothorax-hoitoa.

Aikaisemmin ohjelmaan hyväksytty yritys, sopivan työansion hankkiminen keuhkotautisille, pantiin käytäntöön v. 1919 alusta. Keräystoimikunnan palvelukseen otettu käsityönopettaja toimi Iisalmen ja Alavuden parantoloissa opettaen potilaille erinäisiä sopivia käsitöitä, joiden teko ei ole rasitukseksi. Alavuden parantolassa käytti hän kesänajan puutarhatyön neuvontaan. Elokuun puolivälissä työ keskeytyi.

Kuopion langettavatautisten hoitoyhdistyksen toiminta on kuluneenakin vuonna pääasiallisesti kohdistunut Vaajasalon langettavatautisten hoitolaitoksen ylläpitämiseen. Yhdistys on tätä varten vuoden kuluessa nauttinut 24,000 markan valtioapua. Laitoksen lääkärin antamasta vuosikertomuksesta mainittakoon seuraavaa:

Yhdistyksen tärkein toimenpide v. 1919 oli varmaankin hallitukselle jätetty anomus Hirvolanniemen sotilasvirkatalon luovuttamisesta yhdistykselle, jotta yhdistys voisi ylläpitää parannuslaitosta myös langettavatautisia miehiä varten. Asiaa ei lopullisesti ratkaistu vuoden kuluessa.

Toiminnassa olevassa naisparantolassa hoidettiin 61 sairasta, joista 11 sisäänkirjoitettuja v. 1919. Laitoksesta poistettiin vuoden kuluessa 7 hoidokasta, joista terveinä 2, parempina 2 ja parantumattomina 3, joten vuoteen 1920 jäi jällelle 54 hoidokasta. Keskimäärin oli 50.32 sairasta päivässä. Sairaanhoidopäivien luku oli 18,367. Kohtausten lukuisuus on vähentynyt sen kautta, että on voitu käyttää runsaammin bromkalia. Samalla on n. s. status epilepticus-

tilanteet ynnä vaikeita kohtausryhmiä seuranneet melisairaudet tulleet paljon harvemmiksi. Kohtauksien luku oli 5,781, joista vaikeita kohtauksia 5,079.

Lääkärinä on edelleen toiminut piirilääkäri, lääk. lis. J. V. Johnsson.

Oulun kaatuvatautisten kodissa, joka on tarkoitettu vain lapsia varten, on v. 1919 ollut hoidettavana kaikkiaan 13 poikaa. Näistä oli edelliseltä vuodelta siirtyneitä 10 ja vuoden kuluessa vastaanotettuja 3. Vuoden kuluessa on kodista poistettu 5 ja seuraavaan vuoteen jäi 8. Poistetuista oli 2 parantunut ja 3 tullut paremmaksi. Hoitopäivien luku oli 3,647, keskimäärin siis 9.2 hoidokasta päivää kohti. Kaatuvatautikohtausten lukumäärä oli 536.

Valtioapua ei ole suoritettu Lääkintöhallituksen välityksellä. Lääkintöhallitus on vain antanut todistuksen laitoksen toiminnasta valtioavun nostamista varten.

Sjuksköterskeföreningen i Finland har för uppehållande av elevskola, elevhem och Koskensaari sommarhem för sjuksköterskor erhållit ett statsanslag av 60,000 mk. samt för utgivande av en tidskrift för sjuksköterskor 5,000 mk. Antalet elever, som genomgått den 4 månader långa förberedande kursen och begynt arbetet å sjukhusen har år 1919 utgjort 68 emot 51 år 1918. Under året begynte 2 sådana kurser. Vårterminen bodde förberedande kursens elever såsom föregående år utom skolan, men från och med höstkursen bereddes 12 elever bostad å skolan jämte kost å elevhemmet, de övriga 8 fingo bo i egna eller nära anförvarters hem. I elevhemmet har deras antal, vilka bodde därstädes, varierat mellan 47 och 63.

Suomen kansanomaisen hieromaopiston ylläpitäjä maisteri Mauri Hartea on saanut 8 vapaaoppilaan opetusmaksua varten 4,000 mk. vuotuisen apurahan. Oppilaiden lukumäärä 9 kuukautta kestäneillä kursseilla oli 53. Päästötodistuksen sai 48 oppilasta.

Veneeristen tautien vastustamiseksi asetettujen terveystoimistojen toiminta.

Helsinki. Vuoden 1919 kuluessa tarkastettiin kaikkiaan 1,395 henkilöä, joista ensi kerran tarkastettuja oli 480. Tarkastuksien yhteinen lukumäärä oli 6,854 ja tehtiin 5,314 tarkastuksen ohella 10,556 mikroskopillista tutkimusta. Toimiston kautta on sairaalaan lähetetty 875 naista ja 16 miestä.

Seuraavasta taulusta näkyy sairaalaan lähetettyjen henkilöiden taudit:
Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

Tauti Diagnose	Ensi kerran tarkastetut naiset <i>Femmes inspectées pour la première fois</i>	Ennen tarkastetut naiset <i>Femmes inspectées antérieurement</i>	Yhteensä naisia <i>Total des femmes</i>	Yhteensä miehiä <i>Total des hommes</i>
Syphilis recens	45	37	82	2
» recidiva	1	71	72	—
» latens	1	38	39	—
Yhteensä — Total	47	146	193	2
Ulcus molle	5	69	74	4
Ulcus suspectum	22	34	56	1
Gonorrhoea	178	374	552	9
Kaikki yhteensä <i>Total des malades</i>	252	623	875	16

Turku. Säännöllisesti tarkastettujen lukumäärä oli 272. Tilapäisesti tarkastettiin 195 henkilöä. Tarkastuksien yhteinen luku oli 2,217.

Seuraava taulu näyttää toimiston kautta sairaaloihin lähetettyjen henkilöitten luvun:

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

Tauti Diagnose	Säännöllisesti tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinées régulièrement</i>			Tilapäisesti tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinées occasionnellement</i>			Yhteensä Total
	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	
Syphilis recens	5	13	—	33	32	1	84
» recidiva	10	34	—	1	4	1	50
Ulcus molle	12	6	—	15	1	—	34
Gonorrhoea	24	132	2	13	22	3	196
Yhteensä — Total	51	185	2	62	59	5	364

Tampere. Tarkastettujen lukumäärä oli 440, joista ensi kerran tarkastettuja 132.

Seuraava taulu näyttää toimiston kautta sairaaloihin lähetettyjen henkilöitten luvun:

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

Tauti Diagnose	Ensi kerran tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinées pour la première fois</i>			Ennen tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinées antérieurement</i>			Yhteensä Total
	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	
Syphilis recens	2	2	—	—	—	—	4
» secundaria	14	12	1	5	16	—	48
Ulcus molle	18	11	—	4	9	—	42
Gonorrhoea	16	13	1	2	34	—	66
Yhteensä — Total	50	38	2	11	59	—	160

Viipuri. Tarkastettujen lukumäärä oli 153. Sairaalaan lähetettyjen henkilöiden taudinmuodon ja lukumäärän osoittaa seuraava taulukko:

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

Tauti <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens.....	1	2	3
» secundaria.....	—	15	15
Ulcus molle.....	—	3	3
Gonorrhoea.....	—	9	9
Yhteensä — <i>Total</i>	1	29	30

Vaasa. Toimistossa tarkastettiin 120 henkilöä, joista ensi kerran 22. Sairaalaan lähetetyt nähdään taulusta.

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

Tauti <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens.....	1	—	1
» recidiva.....	—	6	6
Ulcus molle.....	1	12	13
Gonorrhoea.....	5	45	50
Yhteensä — <i>Total</i>	7	63	70

V. Sairaanhoidolaitokset.

Valtion sairaanhoidolaitokset.

Rakennustoiminta valtion sairaanhoidolaitosten alalla oli vuoden 1919 kuluessa vähäinen supistuen seuraavassa esitettyihin muutostöihin erinäisissä Helsingin yleisen sairaalan osastoissa ja samoin muutostöihin muutamissa sairaaloissa maaseudulla sekä tavanmukaisiin aivan välttämättömiin vuosikorjauksiin.

Vuoden 1919 kuluessa asetettiin Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi korjaustöitä varten Lääkintöhallituksen alaisissa laitoksissa:

Uudenmaan läänissä	178,700 mk.
Turun ja Porin »	48,000 »
Hämeen »	190,300 »
Viipurin »	86,625 »
Mikkelin »	41,230 »
Kuopion »	235,110 »
Vaasan »	24,000 »
Oulun »	57,585 »

Yhteensä 861,550 mk.

Tästä summasta tuli:

Läänin yleisten sairaalain osalle	487,075 mk.
Mielisairaanhoidolaitoksien osalle	354,200 »
Ylimääräisten veneeristen sairaalain osalle	18,275 »
Rokkoaineen valmistuslaitokselle Helsingissä	2,000 »

Kesäkuun 11 p. päivätyssä laajemmassa kirjelmässä teki Lääkintöhallitus selon Lääkintöhallituksen varaston ja siihen vuoden 1917 vuosikertomuksessa esitetyllä tavalla joutuneiden kalustojen ja sairaanhoitotarpeiden tähän astisesta hoidosta ja esitti, että Lääkintöhallitus oikeutettaisiin lopullisesti liittämään kaikki sen hallussa olevat tavarat varastoonsa ja hoitamaan niitä Lääkintöhallituksen varastonhoitajalle vahvistetun ohjesäännön mukaisesti, sekä tästä varastosta myymään pois sairaalataroituksiin kelvottomat ja sopimattomat tavarat ja tilittämään niistä saadut rahat satunnaisina tuloina valtiolle. Heinäkuun 24 p. antoi Valtioneuvosto tähän esitykseen suostumuksensa. Sitä ennen oli Lääkintöhallitus tammikuun 24 p. antanut sihteerilleen K. J. Brummerille ja kamreeri P. Nyssöselle toimeksi laatia täydellinen ehdotus varastonhoitajan virkatehtävistä ja varastohoidosta. Heidän laatimansa ehdotus johtosäännöksi Lääkintöhallituksen varastonhoitajalle lähetettiin maaliskuun 27 p. Sisäasiainministeriölle kirjelmän ohella, jossa anottiin, että Lääkintöhallitukselle myönnettäisiin johtosäännössä edellytetty oikeus saada ilman edelläkäypää jokakertaista alistusta harkintansa mukaan varastoon ostaa ja hankkia sairaaloille välttämättömiä tarveaineita. Kirjeellä toukokuun 3 p. antoi Ministeriö tähän esitykseen suostumuksensa ja kehoitti Lääkintöhallitusta vahvistamaan kyseessä olevan johtosäännön, joka sittemmin vahvistettiin esitelyssä kesäkuun 11 p.

Vuoden kuluessa tehtiin erinäisten hankkijain ja tehtaiden kanssa sopimuksia sideharson, lysoolin, saippuan, suovan, puuvillan ja puuvanun hankkimisesta Lääkintöhallituksen alaisia sairaanhoitolaitoksia varten pääasiallisesti sillä tavoin, että tehtaas ja hankkijat lähettivät tarvittavat tavarat tilattaessa suoraan käyttäjälle.

Lääkintöhallituksen kesäkuun 26 p. tekemästä esityksestä antoi Sisäasiainministeriö elokuun 6 p. suostumuksensa siihen, että sotavuosina 1914—1916 väliaikaisten sotilassairaalaosastojen laskuun Helsingin yleisen sairaalan eri osastoilla, Hämeenlinnan ja Viipurin lääninsairaaloissa ja Tampereen ynnä Sortavalan yleisissä sairaaloissa hankitut tarvekalut, mikäli niitä enää oli jäljellä, saatiin liittää mainittujen sairaalain muihin tarvekaluihin.

Valtioneuvoston päätöksellä 6 p. elokuuta korotettiin sen osan maan väestöä, joka ei kuulunut omavaraistalouteen ja siis myös sairaaloiden vilja-annos, joka tähän asti oli ollut 240 gr. päivää ja henkilöä kohti, 280 gr. päivää ja henkilöä kohti ja ilmoitti tähän lisäksi Elintarveministeriö elokuun 26 p. päivätyllä kirjeellä, että Lääkintöhallituksen alaiset sairaalat saavat edelleenkin viljansa Suomen valtion viljakonttorista, jos ne tilaavat siltä yhdellä kertaa koko vuotuisen viljatarpeensa.

Kun elintarpeiden saanti sairaaloihin sekä Elintarveministeriön toimenpiteiden kautta kuin myöskin saanti mahdollisuuksien laajetessa alkoi käydä sairaaloiden toimitsijoille helpommaksi, lakkautettiin Sisäasiainministeriön suostumuksella Lääkintöhallitukseen elokuun 17 p. 1918 toistaiseksi asetettu elintarveavustajan toimi kesäkuun 1 päivästä lukien.

Vuoden 1918 loppupuolella yhä lisääntyneiden elinkustannusten tähden päätti Valtioneuvosto ryhtyä toimenpiteisiin suurempien kalliinajanlisäyksien myöntämistä varten valtion virkailijoille ja asetti 30 p. joulukuuta 1918 komitean valmistamaan ehdotusta asiassa. Komitean mietinnön valmistuttua päätti Valtioneuvosto 18 p. maaliskuuta 1919, että valtion virkailijoille oli mietinnössä olevan luettelon mukaisesti ja noudattamalla Valtioneuvoston päätöksessä määrättyjä tarkempia määräyksiä suoritettava korotettuja kalliinajanlisäyksiä vuoden 1919 alusta alkaen. Luettelossa olivat myöskin valtion sairaanhoitolaitosten sairaanhoito- ja palveluskuntaan kuuluvat henkilöt luetellut ja niiden korotetut kalliinajanlisäykset määrättyt. Tämän ohella päätti Valtioneuvosto myöntää virka- ja palvelusmiehille, joilla on elätettävänä yksi tai useampia alle 18-vuotiaita lapsia, kalliinajan lisäystä erityisen asteikon mukaisesti, perheellisuuden perusteella, huomioon ottaen kuitenkin, etteivät yksityisoikeudellisen välipuheen perusteella palvelevat henkilöt, niinkuin sairaaloiden siivoojat, pesijät, rengit y. m. palvelijat tulleet osallisiksi puheenaolevasta kalliinajanlisäyksestä. Kun näin ollen sairaanhoitolaitosten hoitohenkilö- ja palveluskunta joutui huomattavasti huonompaan asemaan, kun heiltä otettiin pois edellisenä vuotena jo myönnettyt perheellisyysavustukset, teki Lääkintöhallitus toukok. 6 p. esityksen Sisäasiainministeriölle, että valtion sairaanhoitolaitosten hoitohenkilö- ja palveluskuntaan kuuluville sellaisille henkilöille, jotka ovat perheenelättäjiä, myönnettäisiin perheellisuuden perusteella lisättyä kalliinajanavustusta paikkakunnasta riippumatta 30 mk. kuukaudessa vuoden alusta alkaen jokaista alle 15 v. vanhaa lasta kohti. Toukok. 22 p. päivätyllä kirjeellä ilmoitti Sisäasiainministeriö, että Valtioneuvosto oli antanut esitykseen suostumuksensa.

Edellämainittuun kalliinajanavustuskomitean laatimaan palkkausluetteloon tehtiin sittemmin erittäinkin Helsingin yleiseen sairaalaan nähden Lääkintöhallituksen esityksestä erinäisiä muutoksia, varsinkin hoitohenkilö- ja palveluskunnan suhteen, koska luettelossa näiden palkkaukset Helsingissä olivat määrättyt tuntuvasti korkeammiksi kuin maaseudulla. Sitäpaitsi myönnettiin varsinkin vuoden loppupuolella Lh:sen esityksestä erinäisille sairaaloiden virkailijoille ja palveluskuntaan kuuluville henkilöille korotuksia luettelossa merkittyihin korotettuihin kalliinajanlisäyksiin. Kun elinkustannukset vuoden loppupuolella kaikkialla yhä vaan lisääntyivät myönnettiin vielä lisäksi Valtioneuvoston päätöksellä joulukuun 30 p. 1919 kertakaikkista ylimääräistä kalliinajanlisäystä yleiseen siviilivirkakuntaan kuuluville henkilöille, jotka vuonna 1919 olivat olleet ja edelleenkin olivat valtion virassa, erinäisten Valtioneuvoston määräysten mukaisesti niin, että naimisissa oleville tai olleille, joilla oli ainakin yksi lapsi alle 18 v. maksettiin jokseenkin koko joulukuun palkkausta vastaava määrä, ei kuitenkaan yli 2,000 mk. ja naimattomille jossakin määrin vähemmän. Valtio-

neuvoston tammikuun 16 p. 1920 tekemällä päätöksellä määrättiin tämä kerta-
kaikinen kalliinajanlisäys vuodelta 1920 suoritettavaksi myöskin erityisen sopi-
muksen tai yksityisoikeudellisen välipuheen perusteella palkatuille henkilöille,
joten myöskin valtion sairaanhoitolaitosten hoitohenkilö- ja palveluskunta tuli-
vat siitä osallisiksi.

Valtion tulo- ja menoarvio vuodelle 1919 vahvistettiin huhtik. 17 p. Sii-
hen otetut määrärahat sairaanhoitolaitoksia varten eivät kuitenkaan elinkustan-
nusten nousun tähden riittäneet, vaan oli Lääkintöhallitus pakotettu vuoden
loppupuolella anomaan melkoisia lisämäärärahoja menoarvion eri momenteille.

Elokuun 18 p. 1918 annetulla Senaatin päätöksellä myönnetty lykkäys
8-tuntisen työpäivän käytäntöön ottamisesta valtion sairaanhoitolaitoksissa
loppui kuluvan vuoden elokuun 19 p. Sittenkun Lääkintöhallitus Sosialiministe-
riön kehoituksesta oli antanut lausuntonsa asiassa, jossa lausunnossa Lääkintö-
hallitus ilmoitti mielipiteenään, että sairaalat olisivat edelleenkin toistaiseksi
jätettävät työajan pituutta koskevien määräysten ulkopuolelle, myönsi Valtio-
neuvosto 15 p. elok. 1919 antamallaan päätöksellä lykkäystä mainitussa suhteessa
heinäkuun 1 päivään 1920.

Suomen sairaanhoitajataryhdistyksen Helsingissä toimeenpanemat sai-
raanhoitajatarkurssit olivat kuluvana vuonna ja ovat sen jälkeen olleet kolme-
vuotiset siten, että toisen ja kolmannen vuoden oppilaat ovat Helsingin yleisen
sairaalan eri osastoilla, lukuunottamatta iho- ja kuppatautisten osastoa sekä
synnytysosastoa, palvelleet avustajahoitajattarina saaden sairaalassa vapaan
asunnon, mikäli tilaa on ollut, vapaan ruuan sekä lisäksi vähäisen kuukautisen
palkkauksen. Kuluvan vuoden menosääntöön Helsingin yleistä sairaalaa varten
oli tällaisina avustajahoitajattarina otettu 33 vanhempaa, kolmannen vuoden
oppilasta ja 34 nuorempaa, toisen vuoden oppilasta.

Sisäasiainministeriön kirjeen mukaisesti 10 p. jouluk. 1918 toimeenpantiin
vuoden kuluessa kaikissa läänin sairaaloissa yhden vuoden kestävä sairaan-
hoitajatarkurssit.

Kirjeellään 5 p. toukok. myönsi Sisäasiainministeriö Suomen sairaanhoitaja-
taryhdistykselle oppilaskodin ja oppilaskoulun sekä Koskensaaren kesäsiirtolan
ylläpitämiseksi ennen jo myönnetyn 10,000 mk. lisäksi 150,000 mk. lisämäärä-
rahan kuluvalla vuodelle. Samoin myönsi Valtioneuvosto toukok. 5 p. Oulun
sairanhoitajataryhdistykselle oppilaskodin ylläpitämiseksi Oulun kaupungissa
Oulun lääninsairaalan sairaanhoitajatarkursseihin osaaottavia oppilaita varten
15,000 mk. suuruisen apurahan kuluvalla vuodelle sekä samansuuruisen apu-
rahan vuodelle 1920.

Hoidettujen sairaiden lukumäärä valtion varoilla ylläpidetyissä siviili-
sairaaloissa, (mielisairaalat mukaan laskettuina), oli vuonna 1919 32,697 ja
sairaanhoitopäivien luku 1,200,335. Kustannukset näistä nousivat 22,379,316

markkaan 34 penniin. Menot jokaisesta hoidokkaasta olivat siis keskimäärin 684 markkaa 45 penniä (v. 1918 468: 81). Menot hoitopäivää ja henkilöä kohti olivat 18 markkaa 64 penniä (v. 1918 13: 52), josta

palkkauksiin	Smk.	3: 51	Vuonna 1918	Smk.	2: 56
ruuanpitoon	»	8: 60	»	»	6: 44
lääkkeisiin ja sideaineisiin ...	»	1: 22	»	»	—: 79
polttopuihin ja valaistukseen	»	2: 83	»	»	1: 87
tarvekalujen kunnossapitoon	»	1: 07	»	»	—: 71
sekalaisiin menoihin	»	4: 41	»	»	1: 15
Yhteensä Smk. 18: 64			Smk. 13: 52		

Mainitut menot valtion sairaaloista eivät kuitenkaan ole suoritettut yksinomaan yleisillä varoilla. Vuodemaksuja on vuonna 1919 kannettu 3,599,552 markkaa 15 penniä ja muita tuloja on ollut 26,667 markkaa 11 penniä, yhteensä 3,626,219 markkaa 26 penniä. Jos tämä summa vähennetään kokonaismenoista 22,379,316 markasta 34 pennistä, jää 18,753,097 markkaa 8 penniä, joka osoittaa valtiolaitoksen menot siviilisairaaloista vuoden kuluessa. Ne menot, jotka valtio on saanut suorittaa sen siviilisairaaloissa hoidetuista sairaista, nousivat siis 15 markkaan 62 penniin (12: 10) päivää ja potilasta kohti.

Taulu IV taululiitteessä antaa lähemmän selostuksen kunkin sairaalan menoista ja tuloista erikseen.

A. Lääninsairaalat ja yleiset sairaalat.

Tärkeimmistä tapahtumista läänin- ja yleisissä sairaaloissa vuoden 1919 kuluessa mainittakoon seuraavat:

Helsingin yleinen sairaala.

Syyskuun 24 päivälle 1918 päivätyllä kirjeellä kehoitti Senaatin Sisäasiain-toimituskunta maassa vallitsevan lääkärin puutteen tähden Lääkintöhallitusta kääntymään Yliopiston viranomaisten puoleen ja pyytämään heitä ensitilassa laatimaan ehdotuksen toimenpiteiksi lääkärin valmistuksen järjestämiseksi sille kannalle, että suurempi määrä lääkäreiksi pyrkiviä, kuin nykyään, voisi Yliopistossa suorittaa tutkintonsa. Sittenkun Yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan asettama komitea oli antanut mietintönsä asiassa, ehdotti tiedekunta Yliopiston Konsistorille osotetussa kirjelmässä lääketieteellisen opetuksen järjestettäväksi Helsingin yleisen sairaalan eri klinikoissa samoin kuin eräissä Yliopiston lääketieteellisissä laitoksissa siten, että opetusta voitaisiin vuosittain antaa yhteensä 80 lääketieteen kandidaatille jaettuina kahteen 40 kandidaattia käsittävään ryhmään, joiden palvelusvuorot tärkeimmissä klinikoissa pidennettäisiin 5 kuukautta kestäviksi. Tällainen järjestely vaati tiedekunnan mielipiteen mukaan ei ainoastaan tiedekunnan opettajavoimien lisäämistä vaan myös erinäisiä muu-

tos- ja sisustustöitä klinikkain ja lääketieteellisten laitosten huoneustoissa sekä uusien opetusvälineiden hankkimista niihin. Puoltaen lääketieteellisen tiedekunnan ehdotusta jätti Konsistori sen Yliopiston Kanslerinvirastolle enempää toimenpidettä varten ja alisti Kanslerinvirasto sittemmin tammikuun 28 päivälle 1919 päivätyn puoltavan kirjelmänsä ohella sen Valtioneuvoston ratkaistavaksi.

Tiedekunnan ehdotuksessa, jonka johdosta Kirkollis- ja opetusministeriön kehoituksesta Lääkintöhallituksella oli tilaisuus huhtikuun 29 p. 1919 antaa lausuntonsa, esitettiin m. m. että opettajavoimia tiedekunnassa olisi lisättävä, että eri klinikoilla suoritettaisiin tilan saamiseksi suuremmalle määrälle lääketiedettä opiskelevia erinäisiä rakennus- ja muutostöitä, joten myöskin sairassijojen lukumäärä tulisi nykyisestä määrästä lisätyksi. Suuremmat laajennus- ja muutostyöt koskivat serologista laitosta, iho- ja kuppatautiosastoa ja sisätautien klinikkaa sekä tällä välin jo laajennettua propedeutiskliinillistä klinikkaa. Antamassaan lausunnossa puolsi Lääkintöhallitus ehdotettuja muutos- ja laajennustöitä sekä sairassijojen lukumäärän lisäämistä, mutta teki erinäisiä huomautuksia asetusehdotukseen opettajavoimien lisäämiseksi tiedekunnassa. Lääkintöhallituksen huomautukset kohdistuivat siihen, että asetusehdotuksessa ei näille n. s. apulaisopettajille määrätä mitään velvollisuuksia järjestyksen pitoon ja talouden hoitoon nähden näin laajennetuissa klinikoissa, jotka tärkeät tehtävät jäävät siis eteenkinpäin klinikkojen johtajain yksinomaiseksi huoleksi, että sairaanhoito klinikoissa jää kesäiseen aikaan, jolloin sekä johtajat että apulaisopettajat ovat pitkäaikaisilla lomillaan, ainoastaan apulaislääkärien varaan sekä että sairaanhoitajataroppilaiden tietopuolinen opetus olisi kuuluva apulaisopettajien velvollisuuksiin. Lääkintöhallituksen huomautukset jäivät kuitenkin suurimmalta osaltaan huomioon ottamatta ja päätöksellään 2 p. kesäkuuta vahvisti Valtioneuvosto asetuksen uusien virkojen perustamisesta Helsingin Yliopiston lääketieteelliseen tiedekuntaan ja sen alaisiin laitoksiin sekä antoi Yleisten rakennusten Ylihallitukselle toimeksi asianomaisten klinikkain esimiesten kanssa neuvoteltua, suorittaa ehdotetut muutos- ja sisustustyöt sekä myönsi mainitun Ylihallituksen käytettäväksi seuraavat määrärahat:

Serologisen laitoksen muuttamista ja järjestämistä varten Vanhan klinikan pohjoiseen kylkirakennukseen	150,000: —
Entisen gynekologisen klinikan eräiden huoneiden muuttamista varten syfilido-dermatologiseksi poliklinikaksi	112,000: —
Luentosalien muuttamista ja sisustamista varten, asianomaisten klinikan esimiesten tekemien ehdotuksien mukaan	
propedeutislääketieteellisessä klinikassa	1,600: —
sisätautien poliklinikassa	6,350: —
kirurgisessa klinikassa	7,445: —
oftalmologisessa klinikassa	7,500: —
saman laitoksen laboratorioissa	5,000: —
pediatrisessa klinikassa	8,000: —
Yhteensä	297,895: —
minikä ohessa Valtioneuvosto varasi vuodeksi 1920 luentosalien hankkimista ja sisustamista varten obstetriseen klinikkaan ..	35,000: —

sekä erinäisten muutostöiden suorittamista varten sisätautien klinikassa 231,000: —
joka viimeksi mainittu määräraha kumminkin saadaan käyttää Valtioneuvoston erityisen päätöksen mukaan, sittenkun suunnitelluista muutostöistä on esitetty täydellinen ehdotus piirustuksineen ja kustannusarvioineen.

Ylläesitettyssä Valtioneuvoston päätöksessä mainitut muutos- ja sisustus-työt suoritettiin sittemmin, lukuunottamatta muutostöitä sisätautien klinikassa, kuluvan ja seuraavan vuoden 1920 kuluessa.

Yliopiston klinikkojen uutisrakennuksilla Meilahdessa tehtiin vuoden kuluessa talousrakennuksessa ja pannuhuonerakennuksessa vähäisempiä muurauks-, rappaus- ja sementtitöitä, jotapaitsi molempien rakennuksien väliaikaiset asfalttikatot korjattiin ja tervattiin. Rakennuskassa, joka vuoden alussa oli 217,388 mk. 24 p. väheni 1 päivään tammikuuta 1920 112,941 markkaan 16 p.

Helmikuun 4 p. annetulla asetuksella perustettiin Yliopistoon ylimääräinen professorinvirka kirurgiassa, jonka haltia on velvollinen antamaan opetusta kirurgisessa poliklinikassa.

Lääkintöhallituksen tekemästä esityksestä lakkautettiin Valtioneuvoston päätöksellä 16 p:ltä lokakuuta Helsingin yleisen sairaalan kirurgiselle osastolle asetuksella 19 p:ltä helmik. 1906 järjestetty hierojan toimi ja yleisen sairaalan palvelukseen otettiin toistaiseksi mekanoterapeutti, jonka virkavelvollisuuksiin kuuluu sairaalan hallituksen määräysten mukaisesti johtaa ja valvoa sairasvoimistelua ja hierontaa niillä sairaalan osastoilla, jotka sellaista tarvitsevat sekä järjestää joka lukukauden aikana lääketiedettä opiskeleville oppijakso mekanoterapiassa. Samalla oikeutettiin sairaalahallitus ottamaan dosentti D. Rancken'in, joka oli hoitanut lakkautettavaksi päätettyä hierojantointa, v. t. mekanoterapeutiksi sairaalaan samoilla palkkaeduilla, kuin hänellä edellisessä toimessa hierojana oli ollut.

Kirjeellä joulukuun 5 p. 1919 nimitti ja määräsi Valtioneuvosto majuri Knut Birger Fogelholmin taloudenhoitajaksi Helsingin yleiseen sairaalaan. Virkaa oli siihen asti koko vuoden hoitanut vanhan ja uuden klinikan toimitsija Axel Lindholm.

a. Vanha klinikka.

Lääkintöhallituksen esityksestä asetti Sisäasiainministeriö kirjeellä 8 p. lokak. 7,500 mk. suuruisen määrärahan Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi kahden huoneen järjestämistä varten Vanhan klinikan eteläisessä sivustassa amanuenssihuoneuston vieressä konttorihuoneeksi sairaalan taloudenhoitajalle ja sairaalahallituksen kokoushuoneeksi. Tämä työ suoritettiin loppuun seuraavan vuoden kuluessa.

Sisäasiainministeriön kirjeellä 12 p. marrask. määrättiin vuodeluku sairaalan iho- ja kuppatautiosastolla, joka tähän asti oli ollut 150, Lääkintöhallituksen tekemästä esityksestä 110:ksi.

b. Uusi klinikka.

Kirjeellä joulukuun 15 p. 1918 myönsi Sisäasiainministeriö erinäisiä muutostöitä varten sairaalassa, joista tärkeimmät olivat 4 huonetta käsittävän asunnon valmistaminen apulaislääkärille ja uuden balkongin rakentaminen sairaalarakennuksen eteläisen pään toisen kerroksen kohdalle, yhteensä 37,892 mk. suuruisen määrärahan. Kallistuneiden hintojen tähden eivät myönnettyt varat riittäneet, jonka tähden ministeriö myönsi 5 p. maalisk. 1919 tarkoitukseen lisäksi 21,408 mk. Työt tarkastettiin valmiiksi tulleina 24 p. heinäk. ja maksoivat 57,334 mk. 94 p.

c. Silmätautien osasto.

Edellämainitulla 2 p. kesäk. annetulla Valtioneuvoston määräyksellä määrätty osaston luentosalin korjaus- ja muutostyöt ja samanlaiset työt laboratoriossa valmistuivat seuraavan vuoden kuluessa.

d. Sairaala Unioninkatu 38.

Edellisen vuoden vuosikertomuksessa lähemmin esitettyjä sairaalaryhmän eri rakennusten muutos- ja korjaustöitä jatkettiin kuluvan vuoden kuluessa.

Päärakennukseen sijoitetun propeudeuttisen osaston huoneusto tarkastettiin valmiiksi korjattuna tammik. 31 p.; siitä pohjoiseen päin Unioninkadun varrella oleva sisätautien poliklinikka samoin 22 p. helmik. ja tästä pohjoiseen Unioninkadun varrella oleva vanhemmalle apulaislääkärille ja toimitsijalle asunnoiksi aiottu puurakennus sekä Fabianinkadun varrella oleva talousrakennus 25 p. huhtikuuta.

Korjaus- ja muutostöitä tehtäessä naistautien osastoksi aiotussa Fabianinkadun varrella olevassa rakennuksessa havaittiin pian, että tähän tarkoitukseen määrättyt varat eivät tulisi riittämään. Yleisten rakennusten Ylihallituksen tekemästä esityksestä myönsi sentähden Sisäasiainministeriö 18 p. kesäk. 28,950 mk. suuruisen lisämäärärahan. Rakennus tarkastettiin valmiiksi korjattuna 4 p. lokakuuta.

Portista etelään päin Unionin- ja Kirkkokadun kulmauksessa olevassa korva-, nenä- ja kurkkutautiosastoksi määrättyssä kivrakennuksessa, johon Suomen sotaväen apteekki oli väliaikaisesti sijoitettuna, päästiin muutostöihin käsiksi puolivälissä maaliskuuta. Työt suoritettiin niin pian, että ne voitiin myöskin valmiina tarkastaa edellämainittuna 4 p. lokak.

Lääkintöhallituksen tekemästä esityksestä myönsi Sisäasiainministeriö 19 p. marraskuuta 4,800 mk. portinvahdin tuvan rakentamiseen sairaalan pääportin sisäpuolelle Unioninkadun varrella. Työt valmistuivat seuraavan vuoden alussa.

Kaikki entisen venäläisen sotilassairaalan muutos- ja korjaustyöt maksoivat yhteensä, portinvahdin tupa mukaan laskettuna, 1,299,930 mk.

Sen jälkeen, kun sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osasto sekä naistautien osasto olivat muutetut Unioninkadun varrella N:o 38 niille varattuihin, korjattuihin huoneustoihin, voitiin näiden osastojen vuodelukua lääketieteellisen tiedekunnan ohjelman mukaisesti lisätä. Lääkintöhallituksen 29 p. elokuuta tekemästä esityksestä määräsi Valtioneuvosto 10 p. syysk. ensiksi mainitun osaston vuodeluvun, joka oli ennen ollut 20, 30:ksi ja naistautien osaston vuodeluvun, joka oli ennen ollut 30, 50:ksi sekä vahvisti näitä osastoja varten esitetyt vuosimenosäännöt.

Samoin määrättiin Lh:n esityksestä propedeuttisen osaston vuodeluku 72:ksi Sisäasiainmin. kirjeellä 4 p. marraskuuta.

Sisäasiainministeriön kirjeellä 18 p. kesäk. otettiin Lääkintöhallituksen esityksestä sairaalaryhmän toimitsijan konttoriin heinäk. 1 p. alkaen kanslia- ja konttoriapulainen samoilla palkkaeduilla kuin yleisen sairaalan muillakin samanlaisilla virkailijoilla on.

Sisäasiainministeriön kirjeellä lokakuun 13 p. ilmoitettiin, että puutalo Fabianinkadun varrella samassa korttelissa järjestetään Etsivän Keskuspoliisin pidättämiä henkilöitä varten, joten mainittu rakennus tuli erotetuksi muista sairaalaryhmään kuuluvista rakennuksista.

Tammik. 8 p. määrättiin neiti Hellin Saurio ylihoitajattareksi kliinillis-propedeuttiselle osastolle.

e. Kirurginen osasto.

Sisäasiainministeriön kirjeellä 10 p. syyskuuta myönnettiin 186,000 mk. suuruinen määräraha asuntojen valmistamiseksi sairaalan hoitohenkilökunnalle sairaalan pohjoisen sivustan itäpuolisen osan ullakolle. Myönnetty määräraha ei täysin riittänyt, jonka tähden Sisäasiainministeriön kirjeellä 11 p. helmik. 1920 myönnettiin lisäksi 11,000 mk. Työt valmistuivat v. 1920 alussa ja tarkastettiin valmiiksi suoritettuina helmik. 28 p. 1920.

Turun lääninsairaala.

Lääkintöhallituksen 14 p. tammik. tekemästä esityksestä asetti Sisäasiainministeriö 55,000 mk. suuruisen määrärahan Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi asuntojen järjestämiseksi sairaalan veneerisen osaston ullakolle sairaalan hoitohenkilö- ja palveluskunnalle. Työt valmistuivat seuraavan vuoden alussa.

Sairaalan veneeristautisten osastolla esitti sairaalan ylläkäri tehtäväksi sen muutoksen, että yksi 18 vuodetta sisältävä, aina tyhjänä ollut sairassali miesten osastolla, yhdistettäisiin tekemällä vähäisiä muutoksia oviin nähden naisten osastoon, jossa useimmiten on tilanpuute. Kesäk. 26 p. myönsi Sisäasiainministeriö näihin muutostöihin tarvittavat varat 1,500 mk.

Niinkuin jo viime vuoden vuosikertomuksessa huomautettiin, lisättiin sairaalan henkilökuntaa, sittenkun valtion tulo- ja menoarvio oli hyväksytty, toukok. 1 p. alkaen 4 hoitajattarella ja 7 palveluskuntaan kuuluvalla henkilöllä.

Hämeenlinnan lääninsairaala.

Yleisten rakennusten Ylihallituksen esityksessä myönsi Sisäasiainministeriö 8 p. syysk. 5,500 mk. suuruisen määrärahan vesiklosettien järjestämiseksi sairaalan veneeristautisten rakennukseen. Työt suoritettiin vuoden kuluessa.

Sairaalan palveluskuntaa lisättiin toukok. 1 p:stä alkaen 3 henkilöllä.

Sairaalan toimitsija, taloustirehtööri J. A. Moberg tuli marrask. 1 p. olleeksi 33 vuotta nykyisessä toimessaan. Tämän johdosta esitti Lääkintöhallitus hänelle myönnettäväksi 1,200 mk. suuruisen vuotuisen henkilökohtaisen lisäpalkkauksen alkaen seuraavan vuoden alusta. Esitykseen antoi Sisäasiainministeriö huhtik. 20 p. 1920 suostumuksensa.

Viipurin lääninsairaala.

Vuoden kuluessa korjattiin sairaalan höyrypannut ja maksoi niiden korjaus 26,466 mk. Samoin korjattiin lämminvesisäiliö, jonka korjaus tuli maksamaan 8,060 mk.

Räjähdyksaineita sotaväen laskuun illalla heinäk. 13 p. kuljetettaessa tapahtui kadulla lääkärin ja toimitsijan asuinrakennuksen vieressä kova räjähdys, jonka johdosta 290 sairaalan akkunarutua rikkoutui ja rakennuksen kadunpuoleinen seinä vioittui, jotapaitsi siellä täällä vahingoittui akkunanpuitteita ja huonekaluja. Vahinkojen korjaukset maksoivat 17,178 mk.

Lääkintöhallitukselle lähettämässään kirjelmässä syysk. 20 p. 1918 esitti sairaalan ylilääkäri, että sairaalaan asetettaisiin neljäs alilääkärin virka, joka täytettäisiin vaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, niinkuin Yliopiston klinikoissa assistenttilääkärinvirat, ja kirjelmässä 19 p. maalisk. 1919, että sairaalan kolmannen alilääkärin viran tultua äskettäin avoimeksi sen kautta, että sen haltia siirtyi toiseen toimeen, sekin täytettäisiin samoin kuin ehdotettu neljäs alilääkärin toimi vain kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Näiden esitysten johdosta Sisäasiainministeriölle toukok. 6 p. lähettämässään kirjelmässä katsoi Lääkintöhallitus, yhtyen Suomen yleisen lääkäriliiton kokouksessa syyskuun 11—12 p. 1918 lausuttuun toivomukseen, että kaikkiin valtion yleisiin sairaaloihin voitaisiin tarpeen mukaan asettaa alilääkäreitä eli apulaislääkäreitä määrääjäksi, suotavaksi, että aluksi Viipurin lääninsairaalaan ja sittemmin, jos kokemus näyttää, että tämä järjestely on hyödyllinen ja tarkoituksenmukainen, vähitellen myös muihin maan suurempiin sairaaloihin asetettaisiin tarpeen mukaan määrääjäksi määrättyjä apulaislääkäreitä, ja esitti, että laadittu ehdotus asetukseksi kolmannen alilääkärin viran lakkauttamisesta Viipurin lääninsairaalassa sekä ensimmäisen ja toisen apulaislääkärin viran asettamisesta samaan sairaalaan vahvistettaisiin. Asian ratkaisu jäi seuraavaan vuoteen.

Lääninsairaalan veneerisen osaston vuodemäärä 60 vuodetta, on pitkät ajat näyttäytynyt liian vähäiseksi. Jo vuodesta 1902 alkaen on Viipurin kaupungissa vuosittain väliin koko vuoden, väliin suuren osan siitä, täytynyt valtion kustannuksella ylläpitää ylimääräisiä veneerisiä sairaaloita ja vuodesta 1904 aina lokakuun loppuun 1918 on ollut toiminnassa koko vuoden läpeensä ainakin yksi ylimääräinen veneerinen sairaala. Kun nyt taas kuluvana vuonna asianomaisen kaupunginlääkärin Lääkintöhallitukselle jättämän ja lääninsairaalan ylilääkärin puoltaman anomuksen johdosta Lääkintöhallitus katsoi olevansa

pakoitettu avaamaan ylimääräisen veneerisen sairaalan Viipurissa. Kun lääninsairaalan rakennusryhmässä vuodesta 1912 saakka on ollut olemassa erityinen hyvin varustettu rakennus vuoteineen ynnä muine apuneuvoineen, jota on käytetty ylimääräiseksi sairaalaksi, esitti Lääkintöhallitus kirjelmässä huhtik. 23 p. Sisäasiainministeriölle, että sairasvuoteiden lukumäärä Viipurin lääninsairaalan kuppatautiosastolla korotettaisiin 1 p:stä heinäkuuta yhteensataan. Esityksen johdosta kehoitti Sisäasiainministeriö Lääkintöhallitusta toimittamaan Ministeriölle menoarvioehdotuksen vuoteiden lisäämisestä johtuvista menoista, mutta kun sillä välin lääninsairaalan ylilääkäri oli toukokuun 10 päivälle päivätyn kirjelmän ohella lähettänyt Lääkintöhallitukselle menosääntöehdotuksen sairaalaa varten ehdottaen, että sairaalan lasarettiosaston vuodeluku korotettaisiin 146:sta 180:een ja kuppatautiosaston vuodeluku 60:stä 120:een, esitti Lääkintöhallitus, luopuen edellisestä ehdotuksestaan ja puoltaen ylilääkäriin ehdotusta, kirjelmässään lokakuun 14 p. että vuodeluku sairaalan kuppatautiosastolla korotettaisiin vuoden 1920 alusta 120:een. Tähän esitykseen antoi Valtioneuvosto marraskuun 12 p. suostumuksensa. Sitävastoin ei Lääkintöhallitus esiintuomillaan perusteilla katsonut voivansa puoltaa ylilääkäriin äskenmainittua ehdotusta sairaalan lasarettiosaston vuodeluvun lisäämisestä.

Ylilääkäriin esityksestä määräsi Lääkintöhallitus 29 p. huhtik. ylioppilas Toivo Relander'in kanslia- ja konttoriapulaiseksi sairaalaan.

Sairaalan palveluskuntaa lisättiin 1 p. toukok. alkaen 3 henkilöllä.

Kuopion lääninsairaala.

Huhtik. 23 p. teki Lääkintöhallitus Sisäasiainministeriölle esityksen toisen alilääkäriin viran perustamisesta sairaalaan. Esityksen johdosta ilmoitti Ministeriö kirjeellään kesäk. 18 p. Valtioneuvoston määränneen, että v. 1920 menosääntöön on otettava Lääkintöhallituksen ehdottama määräraha mainitun lääkärin palkkaamiseksi ja että sittenkun v. 1920 menoarvio on vahvistettu, on asia lopullisesti otettava käsiteltäväksi.

Sairaalan palveluskuntaa lisättiin toukok. 1 p. alkaen kahdella pesijätäreillä.

Vaasan lääninsairaala Mustasaarella.

Sairaalan henkilökuntaa lisättiin toukok. 1 p. alkaen yhdellä vanhemmalla hoitajattarella ja 3 palveluskuntaan kuuluvalla henkilöllä.

Oulun lääninsairaala.

Sairaalan palveluskuntaa lisättiin toukok. 1 p. alkaen kahdella henkilöllä.

Ahvenanmaan yleinen sairaala.

Lääkintöhallituksen 19 p. marrask. 1918 tekemästä esityksestä ilmoitti Sisäasiainministeriö kirjeellä 28 p. helmik., että sairaalan kaikki 12 vuodetta, joista tähän asti 4 oli ollut lasarettivuoteita ja 8 vuoteita veneerisiä tauteja sairastavia varten, tästä lähtien oli käytettävä ainoastaan lasarettisairaita varten. Lääkintöhallituksen 19 p. elok. tekemästä esityksestä korotettiin sittemmin Sisäasiainministeriön kirjeellä syysk. 10 p. sairaalan vuodeluku v. 1920 alusta viiteentoista.

Tampereen yleinen sairaala.

Lääkintöhallituksen huhtik. 8 p. tekemästä esityksestä näki Valtioneuvosto 22 p. toukok. hyväksi sallia, että sairaalaan otetaan kanslia-apulainen.

Sortavalan yleinen sairaala.

Vapaussodan aikana oli Vaasan Senaatin määräyksestä sairaalan päärakennuksen ullakolle kuntoonpantu muutamia huoneita. Yleisten rakennusten Ylihallituksen taholta tehdyssä tarkastuksessa havaittiin, että niissä oli tehtävä erinäisiä lisätöitä. Kirjeellä toukok. 3 p. myönsi Sisäasiainministeriö töitä varten Yleisten rakennusten Ylihallituksen esityksestä 10,800 mk. suuruisen määrärahan ja valmistuivat lisätyöt seuraavan vuoden kuluessa.

Kesäk. 11 p. määräsi Lääkintöhallitus sairaalan lääkärin esityksestä ylihoitajattareksi neiti Linda Stenfors'in, joka kuitenkin sai pyytämänsä eron toimesta jo elok. 8 p. Tointa hoitamaan määrättiin sairaalan vanhempi hoitajatar neiti Siiri Kock ensin väliaikaisesti ja sittemmin Lääkintöhallituksen 23 p. syysk. tekemällä päätöksellä vakinaisesti.

Savonlinnan yleinen sairaala.

Kirjelmällä syyskuun 6 p. 1918 esitti Lääkintöhallitus Sisäasiainministeriölle, että vuodeluku sairaalan lasarettiosastolla lisättäisiin väliaikaisesti siten, että ylimääräinen veneerinen sairaala naisia varten vuokrattaisiin eteenkinpäin ja että toinen 10 vuodetta käsittävä puoli veneeristautisten osastosta sairaalassa luovutettaisiin lasarettiosastolle, sekä että Yleisten rakennusten Ylihallitus saisi toimekseen piirustusten ja kustannusarvion laatimisen sairaalan lasarettiosaston laajentamiseksi 10 vuoteella, niinpian kun rakentamiseen voitaisiin ryhtyä ilman suunnattomia kustannuksia. Esitykseen antoi Sisäasiainministeriö kirjeellään helmik. 28 p. kuluvaan vuoteen suostumuksensa.

Yleisten rakennusten Ylihallituksen esityksestä myönsi Sisäasiainministeriö kirjeellä 18 p. kesäk. 3,000 mk. suuruisen määrärahan sähkömankelin hankkimiseksi sairaalaan.

Heinäk. 18 p. määräsi Lääkintöhallitus lääkärin esityksestä neiti Edit Koistisen sairaalan ylihoitajattareksi. Hän sai joulukuun 9 p. pyytämänsä eron ja tointa toistaiseksi hoitamaan määrättiin sairaalan hoitajatar, neiti Ester Streng.

Sairaalan henkilökuntaa lisättiin toukok. 1 p. alkaen yhdellä nuoremmalla hoitajattarella ja yhdellä siivoojattarella.

Jyväskylän yleinen sairaala.

Toukok. 23 p. myönsi Lääkintöhallitus sairaalan ylihoitajattarelle Olga Berglund'ille täysinpalvelleena eron toimestaan ja määräsi samalla hoitajatar Lydia Ilmosen sitä toistaiseksi hoitamaan.

Tornion yleinen sairaala.

Lokak. 1 p. erosi sairaalan ylihoitajatar Selma Sjöblom täysin palvelleena toimestaan. Ylihoitajattareksi hänen jälkeensä määrättiin syysk. 30 p. neiti Tyne Jalo.

Sairaalaan otettiin 1 p. toukok. alkaen yöhoitajatar.

Sodankylän, Inarin ja Muonionniskan yleiset sairaalat.

Lääkintöhallituksen 6 p. toukok. tekemästä esityksestä määräsi Valtioneuvosto toukok. 22 p., että yllämainittuihin Lapin pieniin yleisiin sairaaloihin oli asetettava saarnaajan virat, joiden haltiat saavat 200 mk. vuosipalkkion, minkä ohella Valtioneuvosto oikeutti Lääkintöhallituksen yksissä neuvoin Kuopion hiippakunnan Tuomiokapitulin kanssa laatimaan ja vahvistamaan puheena-oleville saarnaajille ohjesäännöt.

Kun Muonion ja Enontekiön aluelääkärin toimi oli koko vuoden täyttämättä oli Muonionniskan sairaalakin ilman lääkäreitä. Sitä pidettiin siitä huolimatta avoinna sattuvia äkillisiä sairaustapauksia varten.

Halilan keuhkotautiparantola.

Epävakaisten olojen tähden rajaseudulla ja Karjalan kannaksella pidettiin parantola koko vuoden suljettuna. Heinäk. 4 p. päivätyllä kirjeellä asetti Sisäasiainministeriö, katsoen tarpeelliseksi, että parantola niin pian kuin olot rajalla sen suinkin myöntävät, avataan potilaille, pienen neuvottelukunnan, jonka tuli antaa ehdotuksensa parantolan avaamisesta johtuvista toimenpiteistä, missä laajuudessa parantola voitaisiin ensi vuoden alusta suuremmitta kustannuksitta avata, paljonko parantolassa, joka on tarkoitettu kansanparantolaksi, voitaisiin antaa kokonaan vapaita paikkoja, paljonko maksavia ja minkälaisista päivämaksuista, minkä ohessa neuvottelukunnan olisi laadittava menosääntöehdotus parantolalle niin hyvissä ajoin, että ehdotus varojen osoittamisesta puheenalaiseen tarkoitukseen voitaisiin jättää Eduskunnalle syksyllä. Tähän neuvottelukuntaan kutsui Sisäasiainministeriö puheenjohtajaksi Ylitirehtööri Onni Tarjanteen ja jäseniksi professori Matti Äyräpään ja lääkintöneuvos G. A. Backman'in. Komitean annettua lausuntonsa asiassa syyskuun 16 p., ilmoitti Sisäasiainministeriö kirjeellä lokakuun 2 p. Lääkintöhallitukselle, että Valtioneuvosto, samalla kun se oli asettanut Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi 90,000 mk. parantolan n. s. Nikolain osaston kuntoon panemiseksi 100 sairassijaa varten, joista 50 vapaapaikkoja, 25 kymmenen markan ja loput 25 kahdenkymmenen markan paikkoja, oli määrännyt, että 1920 vuoden menosääntöehdotuksessa oli huomattava 950,428 markkaan päättyvä vuosirahasääntö parantolalle; minkä ohessa Valtioneuvosto käski Lääkintöhallitusta antamaan lausuntonsa neuvottelukunnan laatimasta ehdotuksesta asetukseksi Halilan keuhkotautiparantolasta sekä tekemään esityksen muista mahdollisista toimenpiteistä parantolan toiminnan alottamiseksi, edellytyksellä, että Eduskunta hyväksyy parantolan rahasäännön. Marraskuun 4 p. antamassaan lausunnossa puolsi Lääkintöhallitus ehdotusta asetukseksi hyväksyttäväksi vähäisillä muutoksilla.

Kirjeellä helmikuun 13 p. ilmoitti Kirkollis- ja opetusministeriö Valtioneuvoston määränneen, että parantolan kreikkalaiskatolinen kirkko ja papin-asunto luovutetaan Lääkintöhallituksen hoitoon ja muutettavaksi evankelisluterilaiseksi kirkoksi. Tämän johdosta pyysi Lääkintöhallitus kirjeellä helmik. 28 p. Yleisten rakennusten Ylihallitukselta piirustuksia ja kustannusarviota tarvittavia muutostöitä varten kirkossa ja saatuaan ne, alisti asian 17 p. kesäk. Sisäasiainministeriön ratkaistavaksi.

Kirjeellä marrask. 28 p. oikeutti Kirkollis- ja opetusministeriö^e Suomen kreikkalaiskatolisen kirkollishallituksen ottamaan huostaansa kirkon kaiken irtaimen omaisuuden.

Sisäasiainministeriön kirjeellä helmik. 4 p. myönnettiin Uudenkirkon pitäjän Halilan kylään sijoitetulle paikalliselle poliisikonstaapelille toistaiseksi parantolassa vapaa asunto valoineen ja lämpöineen.

Kirjeellä 20 p. helmik. ilmoitti Kulkulaitosten ja Yleisten töiden Ministeriö Lääkintöhallitukselle, että Valtioneuvosto on suostunut siihen, että Halilan postitoimitus saa edelleenkin käyttää entistä huoneustoaan parantolan konttorirakennuksessa.

Sisäasiainministeriön kirjeellä heinäk. 4 p. luovutettiin Suomen Virkamiesyhdistyksen Keskusliitolle käytettäväksi joukko parantolan irtaimistoa ehdolla, että ne ovat parantolalle luovutettavat aikoinaan takaisin, tahi jos jokin kappale on kulunut tai särkynyt, että siitä on joko annettava eheä samanlaatuinen kappale sijaan tahi se korvattava arvion mukaan, joka Lääkintöhallituksen tulee toimituttaa tavaroita Keskusliitolle luovutettaessa.

Parantolan maatilain hoitoa ja maanviljelystä kehitettiin vuoden kuluessa eteenpäin. Sisäasiainministeriön kirjeillä 12 p. helmik. asetettiin Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi 10,000 mk. maatilalla olevan palvelijakunnan asuinrakennuksen korjaus- ja muutostöihin, 8,000 mk. myönnettiin maatilalle laitettavia konelaitoksia varten ja 25,000 mk. uusien latojen rakentamiseen ja vanhojen korjaamiseen. Lääkintöhallituksen huhtikuun 1 p. tekevästä esityksestä vahvisti Valtioneuvosto syyskuun 18 p. parantolan maatilain viljelemistä varten 3-kiertoisen maanviljelyssuunnitelman ja samalla myös maatilain menoarvion vuodelle 1919.

B. Veneeristen tautien osastot ja ylimääräiset veneeriset sairaalat.

Ylimääräisiä veneerisiä sairaaloita oli vuonna 1919 toiminnassa 7, nim. Helsingissä 2, Hämeenlinnassa 1, Viipurissa 1, Sortavalassa 1, Savonlinnassa 1 ja Oulussa 1. Viipurin ylim. veneer. sairaala, joka suljettiin edellisenä vuonna, avattiin taas syysk. 1 p:nä ja suljettiin sitten taas vuoden lopulla, sitten kuin vuodeluku lääninsairaalan veneerisellä osastolla oli v. 1920 alusta korotettu. Menot näistä ylim. sairaaloista nousivat 1,234,711 markkaan 93 penniin tehden 478 markkaa 76 penniä jokaista hoidettua kohti.

Seuraava taulu osoittaa ven. sairaaloissa viime viitenä vuotena hoidetut tautikohtaukset.

Vuosi	Yleisten sairaalain veneerisillä osastoilla hoidettujen sairaiden		Ylimääräisissä sairaaloissa hoidettujen sairaiden		Yhteensä	
	lukumäärä	hoitopäivien lukumäärä	lukumäärä	hoitopäivien lukumäärä	hoidettuja	sairaanhoidtopäiviä
1915	4,607	140,652	2,469	97,227	7,076	237,879
1916	4,720	136,391	3,506	129,559	8,226	265,950
1917	5,009	138,834	3,467	124,325	8,476	263,159
1918	5,878	141,157	3,259	115,440	9,137	256,597
1919	5,511	162,683	2,579	113,448	8,090	276,131

Taulu VII taululiitteessä näyttää, että hoidetuista 8,090 henkilöstä sairasti syfilistä 3,809, joista 352 oli edelliseltä vuodelta jääneitä ja 3,457 vuoden kuluessa vastaanotettuja. Ulcus molle sairasti 471, urethritis gonorrhoeicaa 2,708 ja ihotauteja y. m. 1,102 henkilöä.

Samasta taulusta nähdään, että kaikista vuoden kuluessa vastaanotetuista syfilistä sairastavista oli:

1,907:llä	syphilis recens
1,303: »	» » secundaria recidiva
198: »	» » tertiaria
49: »	» » hereditaria

Yhteensä 3,457.

Veneeristen tautien tähden vastaanotettujen miesten ja naisten lukumäärä eri ikäluokissa oli seuraava:

Ikäluokassa	Miehiä	Naisia	Yhteensä
10—15 vuotta.....	12	32	44
15—20 »	438	882	1,320
20—30 »	1,471	2,146	3,617
30—50 »	581	462	1,043
Yli 50 »	114	36	150
Yhteensä	2,616	3,558	6,174
Lapsia alle 10 v.	—	—	122
Yhteensä	—	—	6,296

Lukuisin oli siis ikäluokka 20—30 v., jonka osalle tuli 3,617 tapausta. Naisia oli 942 enemmän kuin miehiä. Naisten lukumäärä kaikissa ikäluokissa alle 30 vuoden oli suurempi kuin miesten, kun taas yli 30-vuotuisista oli miehiä enemmän kuin naisia.

Kun maamme väkiluku virallisen tilaston mukaan 31 p. jouluk. 1918 oli 3,335,237 henkeä, oli sairaaloihin veneeristen tautien tähden vastaanotettujen luku 1.89 tuhatta henkeä kohti. Syfilistaudin tähden sairaaloihin otettujen luku tuhatta asukasta kohti on viimeksikuluneena viitenä vuotena ollut:

v. 1915	0.67 pro mille
» 1916	0.67 » »
» 1917	0.85 » »
» 1918	0.95 » »
» 1919	1.04 » »

Syfilistaudin tähden sairaaloihin vastaanotettujen sairaiden kotipaikka näkyy taulusta IX taululiitteessä. Eri lääneistä kotoisin olevien syfilissairaiden lukumäärä verrattuna läänin asukaslukuun oli:

Uudenmaan läänissä	1.26	(v. 1918	1.17)	pro mille
Turun ja Porin läänissä	0.65	(» »	0.65)	» »
Ahvenanmaan maakunnassa	0.00	(» »	0.07)	» »
Hämeen läänissä	1.08	(» »	0.86)	» »
Viipurin »	1.03	(» »	0.90)	» »
Mikkelin »	1.18	(» »	0.86)	» »
Kuopion »	1.36	(» »	1.10)	» »
Vaasan »	0.68	(» »	0.74)	» »
Oulun »	1.46	(» »	1.47)	» »

C. Mielisairasten hoitolaitokset.

Tärkeimmistä valtion mielisairaaloita koskevista tapahtumista vuoden 1919 kuluessa mainittakoon seuraavat.

Maalisk. 11 p:nä tekemällään päätöksellä antoi Sisäasiainministeriö tarkemmat määräykset valtion mielisairaalan hoito- ja palveluskunnan sekä hoitajatar- ja hoitajaoppilaitten oikeudesta käyttää, toimessa ollessaan erinäisiä laitoksen pito- ja päällysvaatteita.

Toukok. 22 p:nä myönsi Sisäasiainministeriö mielisairaaloiden perheellisille hoitajille ja palvelijoille, joilla ei ole asuntoa laitosten huoneustoissa, puheena-olevaksi vuodeksi 40 markan suuruisen kuukautisen vuokra-avustuksen.

Marrask. 12 p:nä oikeutti Ministeriö Lääkintöhallituksen korvaamaan matkustussäännön mukaan mielisairaalalääkäreille kustannukset matkoista, joita he puuttuvien tietojen hankkimiseksi mielentilan tarkastamista varten laitokseen otetuista potilaista ovat pakoitettut tekemään jollekin laitoksesta enemmän tai vähemmän loitolla olevalle paikkakunnalle, edellyttäen että matkojen tekemisestä on tehty perusteltu pyyntö Lääkintöhallitukselle ja Lääkintöhallitus tämän johdosta on antanut matkamääräyksen.

Lapinlahden keskuslaitos.

Tammik. 18 p:nä asetti Sisäasiainministeriö Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi 1,500 mk. oiväliseinän laittamiseksi laitokseen.

Maalisk. 26 p:nä vahvisti Valtioneuvosto asetuksen ensimmäisen alilääkärinviran muuttamisesta apulaisyhllääkärinviraksi sekä toisen avustajalääkärin-toimen perustamisesta ja poliklinikan järjestämisestä laitokseen.

Samalla nimitettiin ensimmäinen alilääkäri, lääk. lisens. Einar Emil Anttinen laitoksen apulaisyhllääkäriksi.

Toukok. 3 p:nä myönsi Sisäasiainministeriö huhtik. 1 p:stä luettuna apulaisyhllääkärinviran haltialle 5,000 mk. kalliinajankorotusta ja 2,000 mk. lisäavustusta sekä toisen avustajalääkärinviran haltialle 1,500 mk. kalliinajankorotusta ja 3,000 mk. lisäavustusta, kaikki koko vuotta kohti laskettuina.

Toukok. 6 p:nä vahvisti Lääkintöhallitus apulaisyhllääkärin ja avustajalääkärin johtosäännöt.

Toukok. 22 p:nä oikeutti Valtioneuvosto hyväksyen tähänastisen menettelyn oppilaat laitoksen sairaanhoitokursseilla saamaan vapaan asunnon ja ruuan laitoksessa ja määräsi että, jos menosäännössä ruuanpitoa varten oleva määräraha tämän johdosta ei riittäisi, laitokselle on yleisistä varoista annettava korvaus sekä että laitoksen menosäännössä oleva määräraha »mielisairaanhoidokurssien toimeenpanemiskustannuksia» on käytettävä itse opetuksen antamisesta aiheutuviin kustannuksiin Lääkintöhallituksen määräysten mukaisesti sekä oppilaille tulevien vaatteiden hankkimiseen ja ellei se viimeksimainittuun tarkoitukseen riittäisi, ainoastaan vajaus on otettava määrärahasta kaluston kunnossapitoa varten.

Toukokuun 22 p:nä myönsi Sisäasiainministeriö laitoksen amanuenssille ennen nauttimiensa palkkaetujen lisäksi, kuluvan toukok. 1 p:stä lukien, palkkiota 400 mk., kalliinajankorotusta 200 mk. ja lisäkorotusta kuluvaksi vuodeksi 600 mk. koko vuotta kohti.

Jouluk. 3 p:nä asetti Valtioneuvosto moottorin ja tarpeellisten välittäjien hankkimiseksi laitoksen mankelin käyttämistä varten Yleisten rakennusten Ylihallituksen käytettäväksi 5,000 mk.

Pitkäniemen keskuslaitos.

Tammik. 14 p:nä nimitti Sisäasiainministeriö laitoksen ensimmäisen alilääkärin virkaan toisen alilääkärin Johannes Immanuel Heikinheimon.

Helmik. 4 p:nä nimitti Valtioneuvosto piirilääkäri, lääk. lis. Hannu Kustaa Holckin laitoksen ylilääkäriksi.

Lääkintöhallituksen esityksestä määräsi Sisäasiainministeriö helmik. 12 p:nä, että laitoksen hoitopaikkojen luku lisätään kahdellakymmenellä, että laitoksen hoito- ja palveluskunta edelleen pysytetään lisättynä 12 hoitajattarella, 6 hoitajalla ja 1 siivoojattarella, sekä että tämän vuoden rahassäännössä laitoksen määrärahoja korotetaan seuraavilla summilla: palkkauksiin 38,400 mk., ruuanpitoon 120,000 mk., lääkkeisiin 2,000 mk., rakennusten ja kaluston kunnossapitoon 25,000 mk. ja sekalaisiin menoihin 16,000 mk. eli yhteensä 201,400 mk. ja että tästä aiheutuvat lisämenot ovat toistaiseksi suoritettavat Käkisalmen turvalaitoksen menosääntöön otetuista määrärahoista ja kirjanpidossa erillään huomattavat.

Helmik. 28 p:nä määräsi Lääkintöhallitus lääk. lisens. Helmi Heikinheimon 3 vuodeksi hoitamaan toisen alilääkärin tointa.

Maalisk. 4 p:nä määräsi Lääkintöhallitus lääk. kand. Väinö Mäkelän hoitamaan kolmannen alilääkärin tointa toistaiseksi kunnes se vakinaisesti täytetään.

Maalisk. 11 p:nä määräsi Lääkintöhallitus apulaisylilääkäri O. H. Welleniuksen oman virkansa ohella hoitamaan toistaiseksi laitoksen toimitsijan virkaa.

Huhtik. 29 p:nä myönsi Valtioneuvosto laitoksen toimitsijalle majuri Bruno Svendelinille eron sanotusta virasta.

Toukok. 22 p:nä oikeutti Valtioneuvosto apulaisylihoitajan saamaan 5 ja 10 vuoden nuhteettoman palveluksen jälkeen palkkionkorotusta 100 mk. kerrallaan sekä apulaisylihoitaja Y. Määttäsen nauttimaan palkkionkorotusta 10 vuoden palveluksesta 200 mk. vuodessa, luettuna 1 p:stä kesäk. 1919.

Heinäk. 2 p:nä nimitti Valtioneuvosto agronomi, insinööri Artur Alarik Winterin laitoksen toimitsijan virkaan.

Syysk. 16 p:nä määräsi Lh:s apulais-ylilääkäri O. H. Welleniuksen oman virkansa ohella hoitamaan ylilääkäri H. K. Holckin kuoleman kautta avoimeksi joutunutta ylilääkärin tointa, siksi kunnes se vakinaisesti täytetään.

Niuvanniemen keskuslaitos.

Helmik. 12 p:nä oikeutti Sisäasiainministeriö Lääkintöhallituksen Kuopion maalaiskunnalle vuokraamaan 50 vuodeksi Niuvanniemen koulupiirin kansakoulun paikaksi kohtuullisesta Lääkintöhallituksen määrättävästä vuokrasta Niuvanniemen tilan maalta 1 hehtaarin suuruisen maa-alan Ministeriön kirjettä seuranneessa karttapiirroksessa merkityltä paikalta. Vuokran suuruuden määräsi Lääkintöhallitus sittemmin 40 mk:ksi vuodessa.

Maalisk. 5 p:nä myönsi Sisäasiainministeriö kirjanpitäjä Vilho Kastegrénille kuluvalta vuodelta 2,628 mk:n suuruisen lisäpalkkion.

Maalisk. 24 p:nä oikeutti Sisäasiainministeriö toistaiseksi ja siksi kunnes olosuhteiden vakiinnuttua Niuvanniemen maatilan viljelysjärjestelmästä tulee uudelleen määrättäväksi, eri kasvien välisessä viljelyslaajuudessa noudattamaan vapaampaa järjestelyä sen mukaan kuin keskuslaitoksen tarpeet ja muut olosuhteet vaativat. Samalla korotti Ministeriö toistaiseksi kuluvan vuoden alusta lukien puheenaolevan maatilan pehtorin palkan, paitsi vapaata asuntoa valoineen ja lämpöineen, korkeintaan 2,000 markkaan vuodessa sekä keskuslaitoksen toimitsijan palkkion tilan varojen kirjanpidosta ja hallinnosta niinkään kuluvan vuoden alusta lukien toistaiseksi 500 mk:aan vuodessa.

Huhtik. 29 p:nä myönsi Valtioneuvosto toimitsija Gustaf Durchmanille eron mainitusta toimesta.

Toukok. 27 p:nä määräsi Lääkintöhallitus lääk. toht. Harald Eklöfin 3 vuodeksi toisen alilääkärin toimeen.

Heinäk. 2 p:nä nimitti Valtioneuvosto toimitsijan virkaan kirjanpitäjä Vilho Kastegrénin.

Ensimmäisen alilääkärin Karl Eli Holmbergin tultua nimitetyksi Haminan kaupungin kaupunginlääkäriksi, nimitti Valtioneuvosto syysk. 25 p:nä lääk. lisens. Artur Ferdinand Blomqvistin sanottuun toimeen.

Marrask. 21 p:nä vahvistettiin asetus, koskeva ylilääkärille 5, 10 ja 15 vuoden nuhteettoman palveluksen jälkeen suoritettavaa 500 mk:n suuruisia palkkionkorotusta.

Käkisalmen turvalaitos.

Tammik. 3 p:nä määräsi Sisäasiainministeriö laitoksen papin toimen lakautettavaksi toistaiseksi.

Tammik. 30 p:nä salli Ministeriö, että sähköjohdolla varustettu laitoksen kontrollikello siirretään Lapinlahden keskuslaitokseen.

Helmik. 28 p:nä salli Sisäasiainministeriö, että laitoksen lääkärille Georg Eligius Alanderille sinä aikana, jona laitoksen toiminta on keskeytyneenä, suoritetaan hänelle tulevaa palkkaa ja palkkiota yhteensä 6,000 mk. sekä korvauksena vapaan asunnon, lämmön ja valon menettämisestä 2,500 mk. eli siis yhteensä 8,500 mk. vuodessa.

Maalisk. 5 p:nä myönsi Sisäasiainministeriö laitoksen kolmelle entiselle hoitajalle korvauksena menetetyistä palveluspalkoistaan 1,000 mk. kullekin.

Huhtik. 25 p:nä salli Sisäasiainministeriö, että Ministeriön kirjeeseen liitettyssä luettelossa mainittu osa laitoksen irtaimistoa saa jäädä sotalaitoksen käytettäväksi siihen asti, kunnes turvalaitos jälleen palautetaan varsinaiseen tarkoitukseensa ehdolla, että irtaimistoa takaisin luovutettaessa sotalaitoksen on korvattava ehkä turmeltunut ja käyttökelvottomaksi käynyt osa siitä luettelossa mainittujen hintojen mukaan arvioituna.

Huhtik. 29 p:nä lakkautti Valtioneuvosto laitoksen toimitsijan toimen siirtäen laitosta koskevat vielä selvittämättömät asiat Lääkintöhallituksen huolehdittavaksi ja myönsi viran haltialle, taloustirehtööri Johan Kainulaiselle eron toimestaan.

Toukok. 2 p:nä ilmoitti Sisäasiainministeriö, että laitokselle kuuluvat viljelysmaat ovat katsottavat luovutetuiksi sotalaitoksen käytettäväksi samalla kun itse laitoskin.

Syysk. 15 p:nä salli Sisäasiainministeriö, että kolmessa eri luettelossa mainitut tavarat laitoksen irtaimistosta, jotka sotalaitos on haltuunsa ottanut Ministeriön kirjeessä huhtik. 25 p:ltä mainitun irtaimiston lisäksi, saavat jäädä sotalaitoksen käytettäväksi samoilla ehdoilla kuin puheenaolevassa kirjeessä on sanottu. Samalla oikeutti Ministeriö Lääkintöhallituksen yhdistämään Lääkintöhallituksen varastoihin sen osan turvalaitoksen irtaimistosta, joka on otettu Lääkintöhallituksen huostaan tai siirretty Terijoen karantääni-asemalle.

Seilin turvalaitos.

Heinäk. 3 p:nä korotti Sisäasiainministeriö laitoksen lääkärin toisen kalliin-ajanlisäyksen täksi vuodeksi 1,000 mk:sta 1,200 mk:aan, niin että hänen koko palkkauksensa kuluvana vuonna tulee olemaan 3,700 mk.

Heinäk. 25 p:nä hyväksyi Lääkintöhallitus lääkärin esityksen kuudennen hoitajattaren ottamisesta laitokseen.

Taulu XI taululiitteessä osoittaa sairasvuoteitten ja hoidettujen sairaiden lukumäärän valtion kaikissa mielisairaaloissa.

Vuoden kuluessa vastaanotettujen sairaiden lukumäärä, sairaudenmuoto, ikä ja kotipaikka käy selville tauluista XII, XIII ja XIV.

Hoidon tulos uloskirjotettuihin hoidokkaisiin nähden selviää taulusta XV.

Taulu XVI osoittaa parantuneitten sairaitten iän, oloajan hoitolaitoksessa ja taudin kestävyuden.

Taulu XVII on yhteenveto maassa 31 p. jouluk. 1919 löytyvistä mielisairaista, laadittu niiden luetteloiden mukaan, jotka maan papisto julistuksen mukaan 28 p. toukok. 1889 koskeva lähempiä määräyksiä mielisairaitten hoidosta, on velvollinen vuosittain jättämään piirilääkärille julistukseen liitetyn kaavan mukaan. Luettelot ovat kuitenkin osottautuneet varsin puutteellisiksi. Niistä puuttuu m. m. tiedot Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungeista kotoinen olevista mielisairaista. Yhteenvedosta näkyy, että vuoden 1919 lopussa löytyi maassa 7,441 sellaista mielenvikaista henkilöä, jotka ovat otetut piiri-

lääkärien luetteloihin. Näistä oli 1,867 sairastunut lapsena (tylsämielisiä ja idiootteja) sekä 5,574 vanhempana (mielisairaita rajoitetussa merkityksessä). Kun Suomen väkiluku vuoden 1919 lopussa oli 3,335,237 tuli 10,000 asukasta kohti 22.3 mielisairasta tahi, jos molemmat ryhmät erotetaan toisistaan 5.6 tylsämielistä ja idiootteja sekä 16.7 mielisairasta rajoitetussa merkityksessä.

Valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1919 vastaanotettujen hoidokkaitten lukumäärä, sairauden kestävyys ennen vastaanottamista sekä edelläkävneitten kohtauksien luku.¹⁾

Relevé des malades entrés en 1919 dans les asiles d'aliénés de l'Etat, durée de la maladie avant l'admission et nombre des attaques antérieures.

Tauti Maladie	Sairauden kestävyys ennen vastaanottamista <i>Durée de la maladie avant l'admission</i>											Edelläkävneitten kohtauksien luku <i>Nombre d'attaques antérieures</i>																						
	Alle 3 kuukautta <i>3 mois et au-dessous</i>		3-12 kuukautta <i>2-12 mois</i>		1-2 vuotta <i>1-2 ans</i>		2-3 vuotta <i>2-3 ans</i>		3-4 vuotta <i>3-4 ans</i>		4-5 vuotta <i>4-5 ans</i>		5 ans et au-dessus <i>5 ans et au-dessus</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Ei mitään <i>0</i>	Yksi <i>Une</i>	Kaksi <i>Deux</i>	Kolme <i>Trois</i>	Neljä tai useita <i>Quatre et au-dessus</i>	Tunteamaton <i>Inconnu</i>		Yhteensä <i>Total</i>										
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.						M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.					
Insania simplex...	105	91	61	62	26	13	12	8	16	5	12	1	29	21	14	9	275	210	204	149	44	31	8	10	4	5	4	5	11	10	275	210		
Degener. psychopathica. Imbecillitas. Idiotia. Debilitas	7	1	1	3									35	9	9	2	52	15	43	10		3			1		1		7	2	52	15		
Insania hysterica et neurasthenica...	1	4	2	1										1		1	3	7	3	4		2								1	3	7	7	
Insania epileptica...	1								1				5				7																7	
Dementia paralytica	5	1	9	2	2				1							17	3	16	3	1											17	3		
Psychoses aliae	1	1	2	1												3	2	2	2											1	3	2		
Diagnosis incerta	1															1	1	1													1	1		
Yhteensä -- Total	120	98	75	69	28	13	12	8	18	5	12	1	69	31	24	12	358	237	276	168	45	36	8	10	5	5	5	5	19	13	358	237		

Ikä, jolloin mielisairaus ensi kerran kohtasi valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1919 vastaanotettuja hoidokkaita.

Tableau indiquant l'âge qu'avaient, lors du début de la maladie, les malades entrés en 1919 dans les asiles d'aliénés de l'Etat.

Tauti Maladie	Alle 11 vuotta <i>11 ans et au-dessous</i>											Yhteensä <i>Total</i>																							
	11-15 vuotta		16-20 vuotta		21-25 vuotta		26-30 vuotta		31-35 vuotta		36-40 vuotta		41-45 vuotta		46-50 vuotta		51-60 vuotta		61-70 vuotta		71-80 vuotta		Yhteensä <i>Total</i>												
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.									
Insania simplex...	9	2	11	6	61	40	71	45	42	38	30	19	12	13	10	14	8	12	10	5	4	3	14	13	275	210									
Degener. psychopathica. Imbecillitas. Idiotia. Debilitas	34	9		3	3		5			1												10	2	52	15										
Insania hysterica et neurasthenica					1		1	1							3					1	1				2	3	7								
Insania epileptica	1		3							1																							7		
Dementia paralytica										2																						17	3		
Psychoses aliae							1																									3	2		
Diagnosis incerta																																1	1		
Yhteensä -- Total	37	11	14	9	66	40	77	46	46	39	37	20	13	17	14	16	12	13	13	6	4	3	25	17	358	237									

¹⁾ 3 miestä, jotka eivät oleet mielisairaita, on tässä ja seuraavissa tauluissa jätetty huomioonottamatta.

Valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1919 vastaanotettujen hoidokkaiden siviilisäät

Etat civil des malades entrés en 1919 dans les asiles d'aliénés de l'Etat.

Tauti Maladie:	Naimat- tomia		Naineita Mariés		Leskiä Veufs et veuves		Tuntema- ton Inconnu		Yhteensä Total	
	Non mariés		Mariés		Veufs et veuves		Inconnu		Total	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Insania simplex	194	113	68	79	3	18	10	—	275	210
Degen. psychopathica Imbecillitas. Idiotia, Debilitas	44	13	8	—	—	2	—	—	52	15
Insania hysterica et neurasthenica	3	3	—	3	—	1	—	—	3	7
Insania epileptica	5	—	2	—	—	—	—	—	7	—
Dementia paralytica	4	1	13	2	—	—	—	—	17	3
Psychoses aliae	3	1	—	1	—	—	—	—	3	2
Diagnosis incerta	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä — Total	253	131	92	85	3	21	10	—	358	237

Mielisairauden esiintyminen valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1919 vastaanotettujen hoidokkaitten suvussa.

Aperçu de l'apparition de maladies mentales dans les familles des aliénés entrés dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1919.

Tauti Maladie	Mielisäirautta — Maladies mentales chez												Yhteensä Total							
	Isässä le père		äidissä la mère		Isän vanhemmissa, veljissä tai sisarissa les parents ou frères et soeurs du père		Isän vanhemmissa, veljissä, tai sisarissa les parents ou frères et soeurs de la mère		les parents ou frères et soeurs des deux parents		siskunlapsen les frères et soeurs		serkkuisissa les cousins		vanhempien serkkuisissa, les cousins des parents		Total			
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
Insania simplex	19	18	17	18	2	2	13	9	14	18	1	1	26	18	1	3	10	9	103	96
Degen. psychop. Imbecillitas. Idiotia, Debilitas ..	6	—	3	3	—	—	2	—	3	—	—	—	1	3	—	—	—	—	15	6
Insania hysterica et neurasthenica	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3
Insania epileptica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Yhteensä — Total	25	18	20	22	2	2	15	9	20	18	1	1	28	23	1	3	10	9	122	105

Otaksuttavat syyt mielisairauteen valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1919 vastaanotetuissa hoidokkaissa.

Aperçu des causes probables de l'aliénation mentale chez les malades entrés dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1919.

Otaksuttavat syyt <i>Causes probables</i>	Tauti — <i>Maladie</i>												Yhteensä <i>Total</i>			
	Insania simplex		Degener. psychopathica, Imbecillitas idiota, Debilitas		Insania hysterica et neurasthenica		Insania epileptica		Dementia paralytica		Psychoses aliae				Diagnosia incerta	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
<i>a) Yksinkertaisia syitä:</i>																
Perinnöllinen taipumus	52	52	8	4	2	1									61	58
Juoppoutta suvussa	12	7	1		1										13	8
Alkoholin käyttäminen	2														2	
Morfinin ja kokainin käyttäminen	1														1	
Kuumetauti	13	19								1					14	19
Kroonillinen korvatauti	1														1	
Tulehdus kädessä ja pitempi kirurginen hoito		1													1	
Leikkaukset	1														1	
Lues									14	3	1				15	3
Epilepsia			1			2									3	
Kasvi aivoissa												1			1	
Cerebrallinen lapsihalvaus			1												1	
Raskaus		2													2	
Lapsivuode ja sen seurakset		5										1			6	
Rokotus	1	1													1	1
Pään loukkaantuminen	2	1													2	1
Pelästyminen	5	6													5	6
Mielenliikutus	9	9	1												10	9
Suru	5	6													5	6
Taloudelliset huolet		2														2
Rakkaussuhteet	3	1													3	1
Liikarasitus	4	3													4	3
Sota-aika	6	3													6	3
Asevelvollisuus	5	5													5	5
Vankeus	3	1	1												4	1
<i>b) Yhdessä vaikuttavia syitä:</i>																
Perinnöllinen taipumus + isä alkoholisti	4	2	5	3											9	5
» » + alkoholin käyttäminen	2														2	
» » + kuumetauti		5													5	
» » + lues									1						1	
» » + pelästyminen	1	3													1	3
» » + mielenliikutus	1														1	
» » + rakkaussuhteet		1													1	
» » + taloudelliset huolet	1														1	
» » + liikarasitus		1													1	
» » + sota-aika	2														2	
» » + asevelvollisuus	2														2	
Tuntemattomia syitä	137	80	34	8	3	4	4		2		1		1	182	92	
Yhteensä — <i>Total</i>	275	210	52	15	3	7	7		17	3	3	2	1	358	237	

Valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1919 vastaanotettujen hoidokkaitten sääty ja ammatti.

Aperçu des états et professions des aliénés entrés dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1919.

Sääty tai ammatti <i>Etats et professions</i>	Insania simplex		Insania hysterica et neurasthenica		Insania epileptica		Dementia paralytica		Psychoses aigue		Diagnosia incerta		Yhteensä <i>Total</i>	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Siviilivirkamiehiä ja heidän perheitään	6	5	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	7	7
Insinöörejä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sähkölennätinvirkamiehiä	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Rautatievirkamiehiä ja virkallijoita sekä heidän perheitään	2	2	1	—	—	—	2	—	1	—	1	—	7	2
Koulunopettajia ja opettajattaria sekä heidän perheitään	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Maistereita, ylioppilaita ja konlulaisia	6	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	3
Apteekareita, farmaceutteja, tehtailijoita, kauppiaita, agenteja, konttoristeja ja kauppa-apulaisia sekä heidän perheitään	11	8	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	15	8
Merikapteeneja	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Sanomalehdentoimittajia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Sairaanhoidattajia	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Käsityöläisiä ja heidän perheitään	20	13	4	1	—	—	2	—	—	—	—	—	26	14
Työnjohtajia ja heidän perheitään	1	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	1	5
Työmiehiä	59	34	18	1	3	1	3	—	1	—	—	—	82	38
Mekanikkoja	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Palvelijoita ja heidän perheitään	1	21	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	23
Agronomeja, talonpoikia, talollisia ja heidän perheitään	90	63	4	3	3	—	2	—	1	1	1	—	101	68
Torppareita, vuokraajia, mäkitupalaisia ja heidän perheitään	32	28	12	2	—	1	2	—	1	1	—	—	47	32
Tehtaalaisia	1	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	4
Itsellisiä	15	4	5	3	—	1	—	—	—	—	—	—	20	8
Vaivaishoitolaisia	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
Sotilashenkilöitä ja heidän perheitään	7	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	11	—
Lääkäreitä ja heidän perheitään	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Talonomistajia	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
Vahtimestareita ja heidän perheitään	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Poliiseja	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ajureita	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kättilöitä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Irtolaisia	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kalastajia ja merimiehiä sekä heidän perheit.	9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	10
Tuntemattomia tai ilman ammattia	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Yhteensä — Total	275	210	52	15	3	7	7	17	3	3	2	1	358	237

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1919 kuolleet hoidokkaat.

Relevé des décès dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1919.

Tauti Maladie	Ikä — Age												Oloaika hoitolaitoksessa Durée du séjour dans l'asile						Taudin kestävyys ennen vastaanottamista Durée de la maladie avant l'entrée dans l'asile						Yhteensä Total								
	Alle 21 vuotta 21 ans et au-dessous		21—30 vuotta		31—40 vuotta		41—50 vuotta		50 ans et au-dessus		Alle 3 kuukautta 3 mois et au-dessous		3—12 kuukautta		1—5 vuotta		5 ans et au-dessus		Alle 3 kuukautta 3 mois et au-dessous		3—12 kuukautta		1—2 vuotta		2—3 vuotta		3—5 vuotta		Yhteensä Total				
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Insania simplex	3	1	6	5	8	10	7	10	7	10	4	4	7	6	11	9	9	17	3	8	10	13	2	2	4	5	2	2	10	6	31	36	
Degener. psychopathica. Imbecillitas. Idiotia.																																	
Debilitas				1			1											2														2	
Insania epileptica							1									1																1	
Dementia paralytica			2		1		3		1		3		3		1				4		3										7		
Psychoses aliae											1																				1		
Yhteensä — Total	3	1	8	6	9	12	11	10	8	10	8	4	10	6	12	10	9	19	7	8	13	13	2	2	4	5	2	2	10	9	1	39	39

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1919 kuolleitten hoidokkaiden kuolemansyyt.

Aperçu des causes de décès dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1919.

Kuolemansyyt Causes de décès	Insania simplex		Degener. psychopathica. Imbecillitas. Idiotia. Debilitas		Insania epileptica		Dementia paralytica		Psychoses aliae		Yhteensä Total																				
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.																			
Apoplexia cerebri				1								1																			
Meningitis purulenta	1			1								2																			
Meningoencephalitis chr. diff.	1							5				6																			
Status paralyticus								1				1																			
Bronchopneumonia												1																			
Pleuritis sero-purulenta				1								1																			
Influenza. Pneumonia	10		6									10																			
Tuberculosis pulmonum		5		7								5																			
Myocarditis		2							1			3																			
Vitium cordis				2								2																			
Arteriosclerosis		1										1																			
Abscessus retropharyngealis				2								2																			
Enteritis		1										1																			
Peritonitis				1								1																			
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni				2				1				3																			
Carcinoma ventriculi		1		3								1																			
Gastroileocolitis. Enterocolitis		3		7								3																			
Volvulus ilei		1										1																			
Cirrhosis atrophica hepatis		1										1																			
Septicaemia								1				1																			
Septicopyaemia. Erysipelas		2										2																			
Marasmus. Marasmus senilis		1		2								1																			
Inanitia		1										1																			
Suicidium				1								1																			
Yhteensä — Total	31			36				2				1	7					1												39	39

Tilapäiset taudinkohtaukset valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1919
hoidetuissa potilaissa.

*Aperçu des maladies fortuites chez les aliénés traités dans les asiles d'aliénés
de l'Etat en 1919.*

Tauti Maladie	M.	N.	Yhteensä Total	Tauti Maladie	M.	N.	Yhteensä Total
Apoplexia cerebri.....	—	2	2	Volvulus ilei.....	1	—	1
Meningitis.....	1	1	2	Carcinoma mammae.....	—	1	1
Korvatauteja.....	4	1	5	» • intestinielpancreatis.....	1	1	2
Blepharitis.....	1	—	1	» • ventriculi.....	—	2	2
Angina tonsillaris.....	3	2	5	Nephritis ac.....	—	1	1
Parotitis.....	1	2	3	Endometritis chr.....	—	1	1
Abscessus retropharyngealis.....	—	2	2	Mastitis.....	—	1	1
Periostitis maxillae.....	—	1	1	Prolapsus recti.....	1	1	2
Bronchitis. Bronchopneumonia.....	1	2	3	Haemorrhoidales.....	2	—	2
Pneumonia.....	8	10	18	Bursitis.....	—	1	1
Tuberculosis pulmonum.....	5	7	12	Trombophlebitis.....	1	—	1
Influenza.....	70	35	105	Furunculus. Carbunculus. Abscessus. Panaritium.....	46	32	78
Febricula.....	—	8	8	Eczema.....	11	2	13
Scarlatina.....	—	1	1	Scabies.....	3	2	5
Erysipelas.....	3	2	5	Psoriasis.....	1	—	1
Diabètes.....	—	1	1	Erythema nodosum.....	—	1	1
Peritonitis.....	—	1	1	Muita ihotauteja.....	18	—	18
Gastritis. Enteritis.....	27	36	63	Vulnera.....	10	6	16
Ulcus ventriculi.....	—	1	1	Fractura.....	2	1	3
Icterus catarrhalis.....	1	—	1	Ulcus curis.....	2	—	2
Helminthiasis.....	11	12	23	Lues.....	—	1	1
Gastroileocolitis.....	3	5	8				
				Yhteensä — Total	238	186	424

Vuonna 1919 Lapinlahden, Niuvanniemen ja Pitkäniemen keskuslaitoksissa sekä Turun kuritushuoneen mielisairaalassa hoidetut kriminaalipotilaat ovat tehneet seuraavat rikokset:

*Délits commis par les aliénés criminels entrés en 1919 dans les asiles centraux
de Lappvik, Fagernäs et Pitkäniemi et à l'asile d'aliénés pour détenus à Åbo:*

Rikos	M.	N.	Yhteensä	Rikos	M.	N.	Yhteensä
Murha tai tappo.....	56	3	59	Majesteettirikos.....	1	—	1
» ja ryöstö.....	4	—	4	Valtiopetos.....	1	—	1
Murhayritys.....	11	1	12	» ja murha.....	1	—	1
Murhapoltto.....	16	1	17	» » ryöstö.....	1	—	1
Pahoinpitely.....	18	1	19	» » varkaus.....	3	—	3
Myrkyttäminen.....	2	—	2	Avunanto valtiopetokseen.....	5	—	5
Ryöstö.....	1	—	1	» » ja osal- lisuus maanpetokseen.....	1	—	1
Varkaus.....	48	1	49	Irtolaisuus.....	1	—	1
Murtovarkaus.....	3	—	3	Väkisinmakaaminen.....	1	—	1
Vääränrahan valmistaminen ja kauppaaminen.....	1	—	1	Eläimeensekaantuminen.....	2	—	2
				Yhteensä — Total	177	7	184

Vuonna 1919 valtion mielisairasten hoitolaitoksissa mielentilan tutkimista varten olleet henkilöt ovat olleet syytteenalaiset seuraavista teoista:

Personnes ayant séjourné en 1919 pour l'examen de leur état mental dans les asiles d'aliénés de l'Etat ainsi que les faits ayant donné lieu à une poursuite judiciaire:

R i k o s	M.	N.	Yhteensä	R i k o s	M.	N.	Yhteensä
Murha ja murhayritys	5	3	8	Vääränrahan valmistaminen ja			
Lapsenmurha	—	1	1	kauppaaminen	1	—	1
Tappo ja tappoyritys	6	—	6	Petos	1	—	1
» » törkeä pahoinpitely	1	—	1	Maanpetos ja valtiopetos	1	1	2
Törkeä pahoinpitely	1	—	1	Haureuden harjoittaminen	1	—	1
Murhapoltto	1	2	3	Sukurutsaus	1	—	1
» » ja varkaus	1	—	1	Eläimeensekaantuminen	1	—	1
Varkaus, Murtovarkaus	18	8	26	Ei syytettyä	—	1	1
» » ja kavallus	1	—	1				
				Yhteensä — Total	40	16	56

Lapsenpäästölaitokset.

Taulu X taululiitteessä esittää yhteenvedon sairaspäiväkirjoista valtion, kuntien ja yksityisten omistamissa lapsenpäästölaitoksissa, sikäli kuin viimeksi mainituista on tietoja Lääkintöhallitukselle lähetetty. Yhteenvedon mukaan hoidettiin laitoksissa 6,608 synnyttäjää, joista osa kuitenkin keskenmenon tähden. Sitäpaitsi hoidettiin keskenmenon vuoksi 617 ja erinäisten kohtutautien tähden 576 naista. Lapsia syntyi vuoden kuluessa 5,943. Taulusta näkyy minkälaisia keinotekoista avustusta annettiin ja mitä komplikaatioita on merkitty.

Maalaiskuntien sairastuvat.

Vuonna 1919 avattiin kolme uutta sairastupaa, nim. Hausjärven ja Laihian sairastuvat sekä Lappajärven, Evijärven ja Vimpelin kuntien yhteinen sairastupa Lappajärven pitäjässä. Kankaanpään sairastupa, joka oli ollut edellisen vuoden suljettuna, avattiin uudelleen 1 p. elokuuta 1919. Hankasalmen, Nilsian ja Pihlputaan sairastuvat, jotka eivät olleet toiminnassa vuonna 1918, olivat edelleen suljettuina. Vuoden kuluessa lopettivat sen lisäksi toimintansa Merikarvian, Ylistaron ja Kuolajärven sairaalat sekä Pyhäjärven O. l. sairaala, joka paloi 15 p. marraskuuta. Salmin kannatusyhdistyksen sairaala oli vuonna 1919 vuokrattu Aunuksen retkikunnalle.

Hoidettujen sairaiden lukumäärä, hoidon tulos ja sairaanhoitopäivien luku käy selville taulusta III taululiitteessä.

Seuraava taulu osoittaa sairastuvissa toimitetut leikkaukset.

Leikkaukset sairas-
Opérations chirurgicales pratiquées dans

Leikkaus. <i>Opération.</i>	Elämäni.	Tihti.	Kirkonmummi.	Lohja.	Orimattila.	Porvoon maalais- kunta.	Viihti.	Haitanen.	Hämeenkyrö.	Ikaalinen.	Loimaa, Alastaro, Mellilä ja Mätsämäe.	Parainen.	Hausjärvi.	Janakkala.	Järvi.	Kuhmoisten ja Padasjoen.	Loppi.	Orivesi.
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset			1	4		2	1				1		1	1	2			1
Lauston ja nivelten leikkaukset:																		
Amputatiot	3	2	2	5		2	3	1	1	1			1	2	1	2		1
Nivelestä poikkileikkaamiset					1	1								1	1		1	
Resektiot, osteotomiat y. m.	1	14	2	2	2	5	4	3		1			1	4	8			
Punkteeraukset ja arthrotomiat				3	3	8	6	2		2		1	4	13	3	2	3	2
Sijoiltaan menneitten nivelten paikoilleen aset-																		
taminen	2	1			1	13									3			
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.																		
Trepanoiset ja taltalla avaamiset sekä luo-																		
onteloiden kaaputukset y. m.						3	1	1					1	3	4		1	
Pehmeäin osain, incisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	10	20	23	22	13	34	18	22	8	25	21	6	25	47	10	11	12	14
Plastilliset leikkaukset						2								4				
Kohjuleikkaukset	1	9	1					3		4				1	22			
Vatsaonteloa koskevat leikkaukset		24				1	1		1			4		8	20		1	
Peräsuolta koskevat leikkaukset			1	1										1				1
Virtsatiehyettä ja miesten siittämiä koskevat leik-			4	2			1	2			1			3	1			
kaukset																		
Naisten synnyttimiä koskevat leikkaukset	3	4	17	5	7	7	6	9	2	2	13	6	7	14	3	8	1	
Kasvannaisten poisleikkaamiset:																		
Pahantapaiset kasvannaiset	1	7						1							1			
Hyväntapaiset »		1	1		4	1								1	2			
Erinäisiä leikkauksia				1	6	4						2			1			
Korvaleikkaukset														2	1			
Silmäleikkaukset					8									4	15			1
Yhteensä — Total	21	42	90	44	36	88	39	49	12	37	37	14	36	102	109	18	26	21

tuovissa vuonna 1919.

les infirmeries rurales en 1919.

	Yhteensk. Total.	Yhtiesko.	Pyhäjärvi.	Pudasjärvi.	Nivala.	Kuusamo.	Kemijärvi.	Kasari.	Virtak.	Vihaseari.	Saarijärvi.	Närpiö.	Lapua.	Lappajärvi, Evi- järvi, Vimpeli.	Keuruu.	Kanhalampi.	Karsnla.	Jalasjärvi.	Rautalampi.	Pielisjärvi.	Pielavesi.	Leppävirta.	Jauka.	Honkaniemi.	Rautasalmi.	Puumala.	Jyvä.	Joroinen.	Heinävesi.	Uusikkio.	Koivisto.	Urijala.	Tammela.	Rovvsa.			
	26	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
	58	2	1	3	4	1	3	3	3	2	1	3	1	1	3	1	3	1	3	1	1	1	4	2	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1		
	118	6	2	4	4	1	1	1	1	1	1	1	2	3	5	2	3	2	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
	118	2	6	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	54	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	68	9	2	6	6	1	1	1	2	4	3	1	1	1	2	1	1	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	1,161	49	14	27	40	8	5	8	27	21	20	12	39	38	31	50	36	36	23	23	21	12	12	16	22	22	18	10	7	3	8	27	30	35	1	1	
	34	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	3	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	171	4	5	2	2	1	1	1	9	13	9	5	9	8	13	10	7	7	1	1	1	3	2	3	3	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	196	6	6	4	12	1	1	1	7	39	13	7	13	11	23	23	12	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	44	7	4	4	4	1	1	1	10	19	12	6	18	11	4	6	4	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	373	7	4	4	4	1	1	1	19	12	6	18	11	4	6	4	4	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	31	2	3	3	3	1	1	1	6	4	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	75	5	3	3	3	1	1	1	9	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	67	4	3	3	3	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	24	5	3	3	3	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	125	9	2	2	2	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	62	85	58	38	6	23	19	49	29	70	20	61	31	19	22	57	102	97	221	54	87	65	41	53	135	78	45	14	13	124	50	26	112	2,787			

Kunnalliset ja yksityiset sairaalat kaupungeissa.

Tiedot sairaiden lukumäärästä, hoidon tuloksesta ja hoitopäivien luvusta

Leikkaus. <i>Opération.</i>	Hel- sinki. Mortan sairaala.	Hel- sinki. Diakonissa- laitos.	Hel- sinki. Tohtorien K. Eskeihin ja G. Weber- strandin yksityi. sairaala.	Hel- sinki. Eira.	Hel- sinki. Mehiläinen.	Por- voon. Sairaskoti.	Hän- ko. Kunnallis- sairaala.	Turku. Kunnallis- sairaala.	Turku. Iäkäreitten sairaskoti.	Por- in. Kunnallis- sairaala.	Kau- ma. Yksityinen sairaala.
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset	20	4	1	7	—	2	—	—	7	—	1
Luuston ja nivelten leikkaukset:											
Amputatiot	23	3	—	4	1	2	2	—	1	4	4
Nivelestä poikkileikkaamiset	4	1	—	1	2	2	—	—	—	1	1
Resektiot, osteotomiat y. m.	102	27	13	15	12	4	—	9	9	—	9
Punkteeraukset ja arthrotomiat	20	1	1	4	2	1	—	—	4	1	—
Sijoiltaan menneitten nivelten paikoilleen asetta- minen	1	3	—	1	1	—	—	—	2	—	—
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	1	29	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Trepanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luonte- lojen kaaputukset y. m.	18	13	24	22	198	—	—	6	38	—	1
Pehmeän osain, incisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	190	59	15	114	34	46	14	22	27	39	14
Plastilliset leikkaukset	6	16	4	7	4	8	—	—	6	1	2
Kohjuleikkaukset	145	42	5	34	38	55	15	3	46	17	19
Vatsaonteloa koskevat leikkaukset	302	87	15	93	83	116	8	3	86	27	40
Peräsuolta koskevat leikkaukset	31	9	11	19	15	4	—	5	9	2	1
Virtsatiehyettä ja miesten siittimiä koskevat leikkaukset ..	35	8	3	18	7	5	—	—	9	1	3
Naisten synnyttimiä koskevat leikkaukset	80	341	58	149	86	110	2	1	94	51	42
Kasvannaisten poisleikkaamiset:											
Pahantapaiset kasvannaiset	10	13	5	21	6	3	—	1	9	3	—
Hyväntapaiset	54	10	36	112	37	25	—	1	13	6	4
Erinäisiä leikkauksia	52	11	13	12	87	—	12	—	23	6	3
Korvaleikkaukset	25	2	9	6	41	3	—	2	14	5	2
Silmäleikkaukset	—	—	45	31	24	1	8	—	15	3	1
Yhteensä — Total	1,119	679	258	672	650	337	61	53	412	167	147

niissä sairaaloissa, joista on tietoja Lääkintöhallitukselle lähetetty, nähdään taulusta III taululiitteessä.

Seuraava taulu osoittaa sairaaloissa tehdyt leikkaukset.

Sairaala	Yhteensä.	70	102	32	296	124	19	36	414	1,557	79	816	1,524	164	160	1,423	109	424	432	183	723
Kemi: Karhaaran sairaala.	1	1	—	—	4	—	—	—	—	19	1	13	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Raahen: Gellmanin sairaala.	1	2	1	7	3	—	—	—	1	25	—	34	55	3	—	—	—	—	—	—	—
Oulu: Diakonissa-laitos.	4	1	7	16	—	—	—	—	22	114	6	48	107	12	8	81	12	32	35	2	55
Oulu: Kunnallis-sairaala.	—	7	2	6	—	—	—	—	—	30	2	7	1	6	5	—	1	—	2	1	2
Pietarsaari: Malmmin sairaala.	6	7	2	12	34	—	6	—	19	178	6	53	153	6	16	41	3	23	100	22	11
Kokkola: Iibeckin sairaala.	—	1	3	1	—	—	—	—	—	25	1	1	1	—	—	—	—	—	11	8	8
Uusikaarlepyy: Kunnallis-sairaala.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristinank.: Kaupungin sairaalupa.	—	7	—	10	—	—	—	—	4	58	—	25	59	—	4	—	6	—	8	—	2
Vaasa: Frl Hartmanin yleist. silmäsairaala.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
Vaasa: Kunnallis-sairaala.	—	8	2	6	—	—	2	—	33	122	6	39	57	17	9	59	3	20	19	4	—
Isalmi: Kunnallis-sairaala.	4	4	5	5	8	—	—	—	—	59	3	114	101	7	14	73	3	8	3	21	29
Joensuu: Kaupungin-sairaala.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	16	1	—	—	—	—	—	1	3	3	3	3
Kuopio: Kaupungin-sairaala.	—	—	—	5	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Helsinki: Kunnallis-sairaala.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	12	—	—	—	1	6	—	—	2	—	—	2
Lappeenranta: Kaupungin-sairaala.	—	—	3	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kotka: Kunnallis-sairaala.	4	7	6	—	—	—	2	—	1	6	—	16	49	7	7	14	1	6	—	—	3
Hamina: Kunnallis-sairaala.	—	—	—	2	1	—	—	—	—	19	1	1	1	—	7	—	—	—	—	—	—
Vilpuri: Prof. Ström-borénin yleist. silmäk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Vilpuri: Kunnallis-sairaala.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	422
Lahti: Kunnallis-sairaala.	5	8	4	18	6	—	1	—	3	149	1	33	41	2	1	19	—	—	—	—	—
Tampere: Puhlason & Kainin sairaala.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7	3	8	—	—	6	—	2	1	—	—	—
Tampere: Kunnallis-sairaala.	1	2	6	9	—	—	—	—	6	26	6	7	2	2	2	14	—	2	—	—	—
Maarianhamina: Yleist. sairaala.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki: Kunnallis-sairaala.	2	—	1	—	—	—	—	—	4	54	9	4	—	—	8	—	3	8	7	—	3

Erinäisten parantolain toiminta.

Takaharjun parantola.

Takaharjun parantolan toiminta on jatkunut entiseen tapaan. Valtioapua on parantola vuoden kuluessa nauttinut 262,000 markkaa. Ylilääkärinä on edelleen toiminut lääk. lis. Väinö Seppänen, alilääkärinä lääk. lis. Helmi Heikinheimo helmik. 15 p:ään ja sen jälkeen lääk. lis. Artturi Salokannel. Kunnanlääkäri, lääk. lis. Väinö Sommelo oli 17/VII—30/VIII volontäärilääkärinä hoitaen samalla alilääkärin tehtäviä elokuun aikana. Ylilääkärin antamasta vuosikertomuksesta mainittakoon parantolan toiminnasta seuraavaa:

Parantolan hoitoon pyrki yhteensä 513, jotka kaikki, paitsi 2 virolaista, olivat kotoisin Suomesta. Hakijoita oli huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden kuluessa sisäänkirjoitettiin 374. Hakijat pääsivät yleensä heti parantolaan, mikäli tulivat hyväksytyiksi tautinsa puolesta. Kuitenkaan ei voitu vastaanottaa läheskään heti niitä, jotka pyrkivät halvimmille maksupaikoille. Suoraan vapaapaikoille pyrkijöille on täytynyt vastata, että heidän vuoronsa tulee noin 4 vuoden päästä.

Parantolassa hoidettiin kaikkiaan 432 potilasta, joista ulkomaalaisia 2. Vuodelta 1918 jääneitä oli 58.

V. 1919 ensi kerran sisäänkirjoitettuja 303.

V. 1919 uudelleen sisäänkirjoitettuja, ennen olleita 71.

Nuorin potilas oli 10 vuotta, vanhin 58, eniten oli 21—30 vuoden ikäisiä. Hoitopäivät tekivät yhteensä 31,358, keskimäärin potilasta kohti siis 72.6 päivää. Keskimäärin oli päivää kohti 85.9 potilasta, näistä miehiä 50.5 ja naisia 35.4. Vapaapotilaiten hoitopäiviä oli 8,574, päivää kohti siis 23.5 potilasta. Vuonna 1919 uloskirjoitettiin hoidettuina 254, hoitamatta s. o. vähemmän kuin 30 päivän hoitoajan jälkeen 92 potilasta. Vuodelle 1920 jäi 86 potilasta. Hoitamatta uloskirjoitettujen hoitopäivät tekivät yhteensä 1,645 eli 17.8 potilasta kohti.

Hoidettuina s. o. vähintään 31 päivää kestäneen hoitoajan jälkeen uloskirjoitettiin 72.44 % positiivisella ja 27.56 % negatiivisella tuloksella.

I Stadium (Bang)	55 potilasta	(21.7 %)	posit. tulos	96.4 %
II » »	66 »	(26.0 »)	» »	90.0 »
III » »	133 »	(52.3 »)	» »	53.4 »

Pisin hoitoaika oli 440 päivää, lyhin 31 päivää. Kuolemantapausten luku oli 8.

Keskimääräinen painonlisäys oli 3.71 kg. Suurin painonlisäys oli 20 kg. Painonvähennys oli havaittavissa 44 tapauksessa, keskimäärin 2.14 kg.

Hoitotapa on ollut pääasiallisesti hygieenis-dieettinen. Keinotekoista pneumothorax-hoitoa sai 42. Näistä uloskirjoitettiin 20 parempina, 4 huonompina, 1 kuolleen ja 17 jäi seuraavaan vuoteen.

Nummela sanatorium.

Överläkare å sanatoriet har varit doktor Axel von Bonsdorff. Säsom underläkare hava funktionerat med. kand. Laina Salo från årets början till den 15 maj samt Armas Brander från den 1 juni till den 30 september. Från den av överläkaren uppgjorda årsberättelsen må följande anföras om sanatoriets verksamhet år 1919:

Å sanatoriet hava under året vårdats inalles 256 patienter, av dessa 235 med lungtuberkulos. Från föregående år kvarlägo 52 patienter, under året intogs 176 nya patienter samt 28 patienter, vilka under något av de föregående åren varit intagna å sanatoriet och utskrivits därifrån. Av de från år 1918 kvarliggande patienterna tillhörde 9 samma kategori av ånyo intagna patienter. Inträde har sökts eller plats efterfrågats av 336 patienter.

Av de vårdade utskrevos under år 1919 inalles 185, medan 71 patienter blevo kvarliggande till år 1920. Av dessa voro 11 ånyo intagna patienter.

Den yngsta patienten var 4 år, den äldsta 62 år. Största antalet var i en ålder av 21—25 år.

Antalet sjukvårdsdagar var 24,320. Av dessa beräknas 346 sjukvårdsdagar på patienter utskrivna inom 30 dagar. Medeltalet per vårdad patient var således 95.0 dagar. Medeltalet patienter per dag utgjorde 66.6. Patienter med högst 30 dagars kurtid utgjorde 20 personer.

Av de med lungtuberkulos behäftade utskrevos efter behandling av mera än 30 dagar 122; med positivt resultat 89, negat. resultat 33.

Sjukvårdsdagarnas antal var för de behandlade i medeltal 142.8 per patient. Längsta kurtiden hade varat 1,934 dagar. Säsom döda utskrevos 9 patienter. Största viktökningen utgjorde 21.7 kg. Med konstgjord pneumothorax behandlades 40 patienter. Av dessa utskrevos 19 säsom förbättrade, 4 säsom oförbättrade, 2 säsom döda, medan 15 blevo kvarliggande.

Sanatoriets statsbidrag har fortsättningsvis varit 5,000 mk. i året.

Oulaisten keuhkotautiparantola.

Parantolan lääkärinä on toiminut lääk. lis. Viljo Veijo lokakuun loppuun sekä sen jälkeen lääk. lis. Artur Boström. Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa kaikkiaan 106 potilasta. Hoitopäivien luku oli 7,212. Potilaita oli siis keskimäärin päivää kohti 19.8. Hoidon tulos oli positiivinen 55.6 %. Keskimääräinen painonlisäys, painonvähennykset lukuunotettuina, oli 4.1 kg. Suurin painonlisäys oli 14.0 kg ja suurin vähennys 3.3 kg. Hoitotapa on ollut etupäässä hygieeniseettinen. Pneumothorax-hoitoa on myös käytetty. Valtioapua on parantola nauttinut 8,000 markkaa.

Vörå lungsotssanatorium.

Läkarevården vid sanatoriet, som varit i verksamhet ända från år 1912 och inrymmer 19 ordinariesjukplatser, sköttes under tiden 1/I—15/V av med. lic. Hugo Törnqvist och därefter av med. kand. Einar Juselius. I sanatoriet vårdades under året 69 patienter, varav 19 kvarliggande från 1918 och 50 inskrivna under år 1919. Under året utskrevos 61 patienter och 8 blevo kvar till år 1920. Av de

vårdade hade 61 lungtuberkulos och 8 misstänkt tuberkulos. Behandlingsresultatet har i 44 fall eller 63.7 % varit positivt. Av de utskrivna hava 11 utskrivits såsom oförbättrade, 4 såsom försämrade, 1 såsom död och 1 såsom obehandlad. Viktökning har iakttagits hos 54 patienter; i medeltal 5.43 kg per patient, viktminskning hos 4 patienter med i medeltal 3 kg. per patient. Sjukvårdsdagarnas antal var 6,175, medelbeläggning per dag 16.9, medeltalet sjukvårdsdagar för utskrivna var 101.2 dagar. Patienternas ålder varierade mellan 11 och 60 år, de flesta eller 29 patienter voro i en ålder av 21—30 år. Sanatoriets statsbidrag har varit 5,000 mk.

Alavuden keuhkotautiparantola.

Parantolan lääkärinä ovat vuoden aikana toimineet Alavuden kunnanlääkäri M. Takala 1/I—1/VI, piirilääkäri K. Mellberg 1/VI—1/IX ja siitä lähtien vuoden loppuun kunnanlääkäri E. J. Varila. Parantolassa on ollut hoidettavana kaikkiaan 56 potilasta, joista 21 edelliseltä vuodelta jääneitä. Vuoteen 1920 jäi 20 potilasta. Vanhin potilas oli 41 vuoden ja nuorin 14 vuoden vanha. Potilaiden keski-ikä oli 22 v. 9 kk. Keskimääräinen painonlisäys oli 5.3 kg ja keskimääräinen painonvähennys 2.7 kg. Hoitopäivien lukumäärä oli 7,483, siis keskimäärin 20.5 potilasta päivässä. Pisin parantolassa oloaika oli 863 päivää ja lyhin 14 päivää. Keskimäärin tuli 222 päivää potilasta kohti.

Muista maassa toimivista keuhkotautiparantoloista ei ole Lääkintöhallitukselle lähetetty erityisiä vuosikertomuksia, mutta ovat useimmat parantolat mainitut erinäisten yhdistysten vuosikertomusten yhteydessä.

Sanatorium för skrofulösa barn.

Läkarevården har under året handhafts av med. lic. Viva Lagerborg. Föreningens sanatorium i Högsand hölls under år 1919 öppet från den 31 maj till den 15 september och voro härunder 35 barn intagna i anstalten. Sjukvårdsdagarnas antal utgjorde 3,614 eller per patient 103.3. Medelbeläggning per dag var 33.5. Patienternas medelålder vid intagningen var 7 år, den äldsta var 14 år, den yngsta 2 år. Behandlingens resultat var följande: Patienterna utskrevos såsom betydligt förbättrade 1 (2.9 %), förbättrade 32 (91.4 %) och oförändrade 2 (5.7 %). Medelvikttillskottet per patient var 2.51 kg. eller 12.89 % av begynnelsevikten. Statsanslaget har under året varit 4,500 mk. såsom förut för 10 friplatser, förbehållna patienter från statens sjukhus.

VI. Oikeuslääkeopilliset toimitukset.

Oikeuskemialliset tutkimukset v. 1919.

Vuoden 1919 kuluessa suoritettiin yhteensä 51 oikeuskemiallista tutkimusta, joista 26 koski kuoleamalla päättyneitä epäiltäviä myrkytystapauksia. Tutkimusta varten lähetettiin Lääkintöhallitukselle obduktioissa talteenotetut ruumiinosat.

Tulokset näistä tutkimuksista ovat seuraavassa taulukossa.

Paikkakunta, jossa kuolettava myrkytys sattui	Alkoholi			Arsenikki	Alkaloidi			Muita myrkyä	Yhteensä
	Etyli-alkoholi	Metyli-alkoholi	Denat. spriti		Strykniini	Morfiiini	Kokaïni		
Antrea	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Helsinki	—	—	—	1	—	1	1	1 ²⁾	4
Iisalmi	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Ilmajoki	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kemi	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	1 ²⁾	1
Lahti	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Lappeenranta	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Mäntyharju	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Pietarsaari	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Rantasalmi	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Rovaniemi	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Salo	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Tammisaari	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Tohmajärvi	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Turku	—	—	—	—	—	—	—	1 ²⁾	1
Vaasa	—	1	—	—	—	—	—	1 ³⁾	2
Viipuri	—	—	1	—	—	—	1	1 ³⁾	3
Yhteensä	6	2	6	2	2	1	2	5	26

Tässä taulukossa mainittujen, kuoleamalla päättyneiden myrkytystapausten lisäksi, tutkittiin Juvalta, Kajaanista, Kuopiosta, Käkisalimesta ja Pudasjärveltä lähetettyjä ruumiinosia oikeuskemiallisesti. Näissä ei voitu todeta myrkyä.

Muut tutkimukset käsittivät eläimiä kohdanneita myrkytyksiä, kruununviranomaisten takavarikoimia epäilyttäviä, tutkittavaksi lähetettyjä aineita sekä ihmisveren toteamista.

Tutkittavaksi lähetetyistä 8 lehmän ja 3 hevosen raadonosista ei voitu todeta myrkyä.

Kruununviranomaisten takavarikoimista aineista suoritettiin 5 analyysiä.

Veritutkimuksia tehtiin 3, spermatutkimuksia 1.

Oikeuskemialliset tutkimukset suoritti fil. maist. provisor Onni Turpeinen joko yksin tai Lääkintöhallituksen apteekkiasiaain asessorin avustamana. Veri- ja spermatutkimukset teki prof. E. Ehrnrooth.

Y. Airila.

¹⁾ Kloroformi. — ²⁾ Hillmonokaliidi. — ³⁾ Fenooli.

Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset.

Vuonna 1919 tehtyjen ruumiinavausten lukumäärä oli 648. Näistä koski 567 täysikasvuisia tai lapsia ja 81 vastasyntyneitä tai sikiöitä.

Täysikasvuisten ja lasten kuolemansyyt. Causes de décès chez les adultes et les enfants.

Lääni ja piirlääkärintiiri. Gouvernement et district de médecins de districts.	Tseunniha. Suicide.	Murha tai tappo. Meurtres prémédités et non-prémédités.	Tapahtuma. Accidents.	Tauti. Maladie.	Alkoholinvirkitys. Empoisonnement d'alcool.	Mitään muuta syytä selvittämättä. Cause non-élucidée par suite de put- refaction.	Yhteensä. Total.
<i>Uudenmaan lääni.</i>	8	10	10	3	7	2	40
Helsingin piiri	5	4	5	1	5	—	20
Loviisan »	—	4	2	—	—	1	7
Tammisaaren »	1	1	—	1	1	1	5
Lohjan »	2	1	3	1	1	—	8
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	8	20	2	3	3	1	37
Turun piiri	3	2	—	—	—	—	5
Uudenkaup. »	1	1	—	1	—	—	3
Rymättylän »	1	—	—	—	—	—	1
Salon »	—	—	2	1	—	—	3
Porin »	—	6	—	1	—	1	8
Ikaalisten »	—	8	—	—	3	—	11
Tyrvään »	1	2	—	—	—	—	3
Huittisten »	2	1	—	—	—	—	3
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	—	1	—	—	—	1
Godbyn piiri	—	—	1	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	2	13	4	1	2	3	25
Hämeenlinnan piiri	—	5	—	—	—	3	8
Hollolan »	—	3	1	—	1	—	5
Jämsän »	—	—	1	—	—	—	1
Tammelan »	1	3	1	1	—	—	6
Tampereen »	—	2	1	—	1	—	4
Ruoveden »	1	—	—	—	—	—	1
<i>Viipurin lääni.</i>	14	40	9	5	5	2	75
Viipurin piiri	3	7	1	2	1	1	15
Haminan »	2	—	1	—	—	1	4
Lappeenrannan »	4	1	1	—	1	—	7
Anrean »	3	5	—	—	—	—	8
Muolalan »	1	13	1	—	2	—	17
Käkisalmen »	—	3	2	2	—	—	7
Kurkijoen »	—	—	1	—	—	—	1
Sortavalan »	1	4	1	1	1	—	8
Salmin »	—	7	1	—	—	—	8
<i>Mikkelin lääni.</i>	2	16	5	2	—	1	26
Mikkelin piiri	1	1	1	—	—	1	4
Heinolan »	—	10	2	—	—	—	12
Joroisten »	—	3	—	1	—	—	4
Savonlinnan »	1	2	2	1	—	—	6

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts		Isenunha. Suicide.	Kurha tai tappo. Meurtres prémédités et non-prémédités.	Tapaturma. Accident.	Tautil. Maladie.	Alkoholinmyrkytys. Empoisonnement d'alcool	Mitään muuta taikaa selvittämättä. Cause non-décidée par suite de puul- rifiaktion.	Yhteensä. Total.
<i>Kuopion lääni.</i>		3	16	1	2	3	2	27
Kuopion piiri	—	1	—	—	—	—	1
Rautalammin »	1	3	—	—	—	—	4
Iisalmen »	1	2	1	1	1	—	6
Pielisjärven »	1	5	—	—	—	1	7
Tohmajärven »	—	4	—	—	1	—	5
Joensuun »	—	1	—	1	1	1	4
<i>Vaasan lääni.</i>		2	29	3	2	2	2	40
Vaasan piiri	—	3	1	2	—	—	6
Kristiinankaup. »	—	6	1	—	2	1	10
Uudenkaarle. »	—	3	—	—	—	—	3
Kokkolan »	1	3	—	—	—	—	4
Kuortaneen »	—	9	1	—	—	1	11
Jyväskylän »	1	5	—	—	—	—	6
<i>Oulun lääni.</i>		1	10	7	3	2	2	25
Raahen piiri	—	2	—	1	—	—	3
Kalajoen »	—	4	1	—	—	—	5
Haapajärven »	—	1	—	—	1	2	4
Kajaanin »	1	—	1	1	—	—	3
Tornion »	—	—	2	—	—	—	2
Pudasjärven »	—	1	2	1	—	—	4
Rovaniemen »	—	2	1	—	1	—	4
Yhteensä — Total		40	154	42	21	24	15	296
<i>Kaupungit.</i>								
Helsinki	34	19	29	62	39	2	185
Tammisaari	—	1	1	—	—	—	2
Turku	4	4	5	3	5	1	22
Pori	—	—	—	1	—	—	1
Hämeenlinna	—	1	1	—	—	—	2
Tampere	2	1	—	2	1	—	6
Lahti	—	—	1	—	1	—	2
Viipuri	3	6	4	1	16	—	30
Hamina	—	1	—	—	—	—	1
Kotka	—	—	1	—	—	—	1
Sortavala	—	1	—	—	—	—	1
Savonlinna	1	—	—	—	—	—	1
Kuopio	—	1	—	1	—	—	2
Joensuu	—	1	—	—	—	—	1
Vaasa	1	—	—	1	1	—	3
Kristiinankaupunki	—	1	—	—	—	—	1
Kaskinen	—	1	—	—	1	—	2
Pietarsaari	1	1	—	—	—	—	2
Kokkola	2	—	—	—	—	—	2
Jyväskylä	—	1	—	—	—	—	1
Raahen »	—	—	—	—	1	—	1
Oulu	—	1	—	1	—	—	2
Yhteensä — Total		48	41	42	72	65	3	271
Yhteensä koko maassa — Pays entier		88	195	84	93	89	18	567

Vastasyntyneitten ja sikiöitten kuolemansyyt.
Causes de décès chez les nouveau-nés et les foetus.

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts	Tukehuttamattomia kai- ritsemisiä, kuolemia Etouffement ou strangulation.	Muu väkivalta. Autres causes de nature traumatiques.	Holdon puute. Ménisque de setins.	Yleinen heikkous. — Tavittu. Fébriles générales. — Maladie.	Kuolleena syntyneet ennenalkainen. Mort-nés avant terme.	Kuolleena syntyneet täysiaikainen. Mort-nés à terme.	Määritelmien tahta sairauksia. Non-flucidi pour cause de putrefaction.	Yhteensä. Total.
<i>Uudenmaan lääni.</i>	3	—	—	—	1	—	—	4
Helsingin piiri	2	—	—	—	1	—	—	3
Loviisan »	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	7	1	—	—	3	—	1	12
Turun piiri	2	—	—	—	—	—	—	2
Uudenkaup. »	—	1	—	—	—	—	1	2
Porin »	3	—	—	—	2	—	—	5
Ikaalisten »	2	—	—	—	—	—	—	2
Tyrvään »	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	—	1	2	2	2	2	—	9
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	1	—	—	—	1
Hollolan »	—	—	2	—	1	1	—	4
Jämsän »	—	1	—	—	—	—	—	1
Tampereen »	—	—	—	—	1	—	—	1
Ruoveden »	—	—	—	1	—	1	—	2
<i>Viipurin lääni.</i>	4	—	2	4	1	1	1	13
Viipurin piiri	1	—	1	1	—	—	—	3
Haminan »	—	—	—	1	—	1	—	2
Lappeenrannan »	1	—	—	—	—	—	—	1
Anrean »	1	—	—	1	—	—	1	3
Muolaan »	1	—	—	1	—	—	—	2
Kurkijoen »	—	—	1	—	—	—	—	1
Sortavalan »	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	2	1	2	1	3	—	—	9
Mikkelin piiri	—	—	—	1	1	—	—	2
Heinolan »	—	—	1	—	1	—	—	2
Joroisten »	2	—	1	—	—	—	—	3
Savonlinnan »	—	1	—	—	1	—	—	2
<i>Kuopion lääni.</i>	4	1	—	—	—	1	—	6
Iisalmen piiri	3	—	—	—	—	—	—	3
Pielisjärven »	—	—	—	—	—	1	—	1
Tohmajärven »	1	—	—	—	—	—	—	1
Joensuun »	—	1	—	—	—	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>	1	—	1	—	—	—	—	2
Kokkolan piiri	1	—	—	—	—	—	—	1
Kuortaneen »	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>Oulun lääni.</i>	1	1	2	2	3	1	—	10
Oulun piiri	—	—	—	—	1	—	—	1
Kalajoen »	—	—	—	1	—	—	—	1

Lääni ja piirilääkäripääpiiri. <i>Gouvernement et district de médecins des districts</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Määrämisen takia seivittämistä. <i>Yon délégué pour cause de puérification.</i>	Kuolleena syntynyt täysialkainen. <i>Mort-nés à terme.</i>	Kuolleena syntynyt ennemäikäinen. <i>Mort-nés avant terme.</i>	Yleinen heikkous. — Tauti. <i>Publèsse générale. — Maladie.</i>	Hoidon puute. <i>Mangue de soins.</i>	Muu väkivalta. <i>Autres causes de nature traumatique.</i>	Tukehduttaminen tai kiristaminen. <i>Etranglement ou serrer étroitement.</i>
Haapajärven piiri	1	—	—	—	—	1	—	—
Kajaanin »	1	—	—	—	—	—	—	—
Tornion »	1	—	—	—	1	—	—	—
Pudasjärven »	4	—	—	—	—	1	—	1
Rovaniemen »	1	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — <i>Total</i>	65	2	5	13	9	9	5	22
Kaupungit.								
Helsinki	12	1	—	8	1	1	—	1
Turku	1	—	—	1	—	—	—	—
Viipuri	1	—	—	—	—	1	—	—
Savonlinna	1	—	—	1	—	—	—	—
Oulu	1	—	—	—	1	—	—	—
Yhteensä — <i>Total</i>	16	1	—	10	2	2	—	1
Yhteensä koko maassa — <i>Pays entier</i>	81	3	5	23	11	11	5	23

Itsemurhatapa.

	Miehiä.	Naisia.	
Hirttäytyminen	22	4	
Myrkytys	5	8	
Ampuma-ase	22	2	
Hukuttautuminen	4	8	
Terävä ase	8	1	
Heittäytyminen junan alle	3	—	
Pudottautuminen ikkunasta	1	—	
	65	23	Yht. 88

Myrkyinä käytettiin: arsenikkia 1 n, cyankaliumia 1 m, strykniniä 2 m, kokaiinia 1 m, 1 n, lysoolia 1 m, 1 n, karbolihappoa 1 n, lipeäkiveä 1 n, morfiinia 2 n ja hiiimonoksiidia 1 n.

Itsemurhaajien sääty tai ammatti.

Työmiehiä 17, talollisia 1, torppareita 1, itsellisiä 3, puuseppiä 2, lämmittäjiä 2, veturinkuljettajia 1, maalareita 1, räätäleitä 1, salapoliiseja 1, vahtimestareita 1, autonkuljettajia 1, tukkiasioitsijoita 1, kultasepän-työntekijöitä 1, metsänvartijoita 1, rakennusmestareita 1, liikemiehiä 2, konttoristeja 1, kauppiaita 3, kauppa-apulaisia 1, kauppamatkustajia 1, asemapäälliköjä 1, merikapteeneja 1, arkkitehtejä 1, upseereita 2, ent. valtiopäivämiehiä 1, varatuomareita 3, kamreereja 1, agronoomeja 1, ylioppilaita 1, koululaisia 1, vankeja 3, vaivaishoitolaisia 1 ja tuntemattomia 4, yhteensä 65 m.

Työläisiä 3, palvelijattaria 5, tarjoilijattaria 1, ompelijoita 1, kauppa-apulaisia 1, sairaanhoitajattaria 1, farmaseutteja 1, rouvia 3, torpparinvaimoja 2, loisia 1, vaivashoitolaisia 1, ja tuntemattomia 3. yhteensä 23 n.

Yhteensä 88

Itsemurhat jaettuina kuukausittain.

Tammikuu 7	Huhtikuu .. 10	Heinäkuu ... 1	Lokakuu ... 5
Helmikuu 2	Toukokuu .. 8	Elokuu 11	Marraskuu .. 6
Maaliskuu 7	Kesäkuu ... 11	Syyskuu 13	Joulukuu ... 7
			Yhteensä 88

Murha tai tappo.

	Miehiä.	Naista.
Ampuma-aseella	75	5
Terävällä aseella	64	7
Tylsällä aseella	21	9
Tylsällä + terävällä aseella	4	2
Tylsällä aseella + ruuanpuutteella	1	—
Tylsällä aseella + kuristamalla	—	1
Pommilla	—	1
Hukuttamalla	1	—
Kuristamalla	1	1
Ruuanpuutteella + pahoinpitelyllä	—	1
Morfiinilla	1	—
168		27 Yhteensä 195

Tapaturmat.

	Miehiä.	Naista.
Hukkuminen	17	5
Palaminen	1	2
Paletuminen	1	4
Tukehtuminen	1	—
Vahinkolaukaus	14	3
Räjähdys	2	—
Kaatuminen	1	—
Putoaminen katolta	1	—
» junasta	1	—
» polkupyörältä	1	—
» sähköpölvästä	1	—
Junan alle joutuminen	6	2
Raitiovaunun alle joutuminen	1	—
Auton » »	—	1
Polkupyörän » »	—	1
Raitiovaunun kumoajama	1	—
Myrkky	12	5
Yhteensä 61		23 Yht. 84

Myrkyt, jotka aiheuttivat tapaturman: hiilioksiidi 8 m 3 n, karbolihappo 1 m, lipeä 1 n, arsenikki 1 n, kloroformi 2 m ja paraldehydi 1 m.

Tauteihin kuolleet.

	Miehiä.	Naisia
Haemorrhagia cerebri	6	2
Meningitis acuta	1	1
Dilatatio cordis. Cor adiposum	2	3
Myocarditis	12	6
Pericarditis	1	—
Endocarditis	1	—
Sclerosis art. coron. cordis	2	—
Arteriosclerosis	—	1
Ruptura aneyrysmæ aortæ	2	2
Aortitis luetica	1	—
Pneumonia crouposa et catarrhalis. (Influenza)..	15	8
Emphysema pulmonum	1	—
Tuberculosis »	1	—
Tuberculosis miliaris	—	1
Laryngobronchitis	—	1
Variola	1	—
Septicopyæmia	—	4
Gastroenteritis	1	1
Enterocolitis	1	—
Peritonitis	2	3
Nephritis	3	2
Nephrosclerosis	1	—
Degeneratio hepatis	1	1
Stenosis pylori	1	—
Ulcera intestinorum	—	1
	56	37 Yhteensä 93

VII. Apteekkilaitos.

Vuoden 1918 lopussa oli maassa 253 apteekkia, joiden erioikeuksista 34 oli realista ja 219 henkilökohtaista.

Vuoden 1919 kuluessa annettiin erioikeuskirjat seuraaviin uusiin apteekkeihin:

tammik.	23 p.	Jyväskylän II apteekk. prov., fil. maist.	<i>Herman Viljam Hjeltille.</i>
»	»	» Joensuun II » » » »	<i>Arne Valter Petersonille</i>
maalisk.	20 »	Inarin » »	<i>Jaakko Eräselle.</i>
»	»	» Raudun » »	<i>Uno Arthur Hallille.</i>
toukok.	3 »	Finströmin » apteekkari	<i>Karl Edvard Henrik Holmströmille.</i>

toukok.	3 p.	Limingan	apteekkiin	provisori	<i>Toivo Martikaiselle.</i>
kesäk.	18	» Laukaan	»	»	<i>Frans E. Virokankaalle.</i>
»	»	» Rääkkylän	»	»	<i>Uno Alarik Holmingille.</i>
»	»	» Hauhon	»	apteekkari	<i>Gustaf Salomon Wahlroosille.</i>
»	»	» Taalintehtaan.	»	provisori	<i>Rudolf Alarik Torckellille.</i>
»	»	» Sipoon	»	apteekkari	<i>Axel Alexander Haglundille.</i>
»	»	» Kronobyn	»	provisori	<i>August Ludvig Lundille.</i>
heinäk.	3	» Viipurin VI	»	apteekkari	<i>Pekka Reijoselle.</i>
»	»	» Hartolan	»	provisori	<i>Max Runar Sandelinille.</i>
»	24	» Vilppulan	»	»	<i>Frithiof Isidor Lewisonille.</i>
»	»	» Hankasalmen	»	»	<i>Valter Rudolf Häggbladille.</i>
»	»	» Asikkalan	»	»	<i>Anders Gustaf Blåfieldille.</i>
elok.	27	» Ruskealan	»	»	<i>Onni Hj. Luukkoselle.</i>
»	»	» Lappfjärdin	»	apteekkari	<i>Berndt Julius Löwenmarkille.</i>
»	»	» Teuvan	»	provisori	<i>Jarl Stråhlmanille.</i>
»	»	» Outokummun	»	»	<i>Anders Johan Bosakselle.</i>
»	»	» Ruukin	»	»	<i>Onni Selim Stenroosille.</i>
»	»	» Bromarvin	»	»	<i>Cyrus Thimoteus Lindborgille.</i>
syysk.	24	» Ranuan	»	»	<i>Toivo Anders Reinikaiselle.</i>
marrask.	12	» Lempäälän	»	apteekkari	<i>Karl Robert Elfvigille.</i>
»	»	» Pyhäjärven Vpl.	»	provisori	<i>Paul Gerhard Sjöblomille.</i>
»	»	» Rääkkylän	»	apteekkari	<i>Yngve Georg Evert Zimmermannille.</i>
jouluk.	10	» Alastaron	»	provisori	<i>Signe Maria Mannströmille</i>
»	»	» Sodankylän	»	»	<i>Karl Johan O. Nymanille.</i>
»	17	» Perkjärven	»	»	<i>Hjalmar Rädylle.</i>

Pyynnöstä vapautettiin Rääkkylän apteekin eroikeuksista provisorii Uno Alarik Holming elok. 18 p. 1919.

Edellisen omistajan kuoltua julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

maalisk.	20 p.	Pöytyän	apteekkiin	apteekkari	<i>Arthur Ranckenille.</i>
kesäk.	18	» Perniön	»	»	<i>Agur Henrik Castrénille.</i>
syysk.	24	» Rantasälmen	»	»	<i>Edvin Gråstenille.</i>
marrask.	12	» Nivalan	»	provisori	<i>Solmu Adolf Alholle.</i>
»	»	» Kaskisten	»	»	fil. maisteri <i>Viktor Aksel Virtaselle.</i>
jouluk.	30	» Nivalan	»	»	<i>Uno Alarik Holmingille.</i>

Pyynnöstä vapautettiin Nivalan apteekin erioikeuksista provisorii Solmu Adolf Alho jouluk. 22 p. 1919.

Edellisen omistajan siirron tähden julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

elok.	27 p.	Vaasan III	apteekkiin	provisori	<i>Max Theodor Nymanille.</i>
»	»	» Kivijärven	»	»	<i>Karl Alexander Forsströmille.</i>

elok.	27 p.	Joutsan	apteekkiin	provisori	<i>Otto Kerviselle.</i>
»	»	» Oulun	IV	»	<i>Carl Alfred Halléenille.</i>
»	»	» Kemijärven	»	»	<i>Carl Sigurd Anderssonille.</i>
»	»	» Kuusamon	»	»	<i>Väinö Sakari Kiviharjulle.</i>
»	»	» Hyrynsalmen	»	»	<i>Oskar Elias Vuoriselle.</i>
syysk.	24	» Säkkijärven	»	»	<i>Runar Alfred Silfverbergille.</i>
»	»	» Hiitolan	»	apteekk.	<i>Anders Richard Lindgrenille.</i>
jouluk.	10	» Turtolan	»	provisori	<i>Paul Johannes Tarmolle.</i>
»	»	» Kittilän	»	»	<i>Boris Nybergille.</i>

Oston tähden siirrettiin seuraavat erioikeudet:

tammik.	15 p.	Turun	II	apteekkiin	apteekkari	<i>Alfred Johannes. Molinille.</i>
»	»	» Oulun	I	»	»	<i>Kaarle Adolf Åkerstenille.</i>
»	24	» Hangon	»	»	provisori	<i>Melchior Johan Edvard Britschgille.</i>
helmik.	2	» Valkeakosken	»	»	»	<i>Uno Anshelm Nybergille.</i>
»	»	» Närpiön	»	»	»	<i>Johannes Tannerille.</i>
maalisk.	4	Turun	III	»	apteekkari	<i>Bertel Adlerille.</i>
»	27	» Helsingin	VI	»	»	<i>Gustaf Valter Lindroosille.</i>
toukok.	23	» Jämsän	»	»	provisori	<i>Oskar Johannes Piroselle.</i>
heinäk.	22	» Ilmajoen	»	»	»	<i>Karl Elis Möllerille.</i>
syysk.	30	» Leppävirran	»	»	»	<i>Sulo Johannes Parkkiselle.</i>
lokak.	6	» Viitasaaren	»	»	apteekkari	<i>Rolf Krookille.</i>
marrask.	12	» Iisalmen	»	»	provisori	<i>Yrjö Hirvensalolle.</i>
»	26	» Pielisjärven	»	»	»	<i>Emil Eino Fr. Setälälle.</i>
jouluk.	31	» Turun	III	»	apteekkari	<i>Ejnar Rafael Heinrichsille.</i>

Apteekierioikeuksien haltioista kuolivat:

tammik.	8 p.	Übermarkun	apteekin	omistaja	<i>Petter Eliel Karl Löfberg.</i>
lokak.	26	» Kuhmoisten	»	»	<i>Theodor Daniel Pettersson.</i>
marrask.	28	» Kannuksen	»	»	<i>Niilo Johannes Hagner.</i>
jouluk.	8	» Toijalan	»	»	<i>Gustaf Vilhelm Rothberg.</i>

Seuraavassa taulukossa esitetään nykyiset apteekierioikeudet, niiden omistajat vuoden 1919 lopussa sekä erioikeuksista suoritettavat veromäärät,

A. Luettelo realierioikeuksilla varustetuista eli kanta-apteekeista
vuoden 1919 lopussa.

A. *Registre des pharmacies principales, munies de privilèges réels à la fin
de l'année 1919.*

Erlolkeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux.</i>			Palkka. <i>Sigge</i>	Omistaja. <i>Propriétaire</i>
<i>Uudenmaan lääni.</i>				
1918	Jouluk.	31	Helsingin I	Axel Edvin Gahmberg
1891	Toukok.	12	» II	Lars Edvard Stigzelius
1755	Syysk.	24	» III	Aleksanterin Yliopisto
1917	Lokak.	24	Porvoon I	Karl Birger Poppius
1918	Tammik.	15	Loviisa	Albert Julius Andersson
1911	Heinäk.	1	Tammisaari	Viktor Edvard Wilhelm Nyfors
<i>Turun ja Porin lääni.</i>				
1907	Jouluk.	18	Turun I	Arthur Johan Carén
1919	Tammik.	15	» II	Alfred Johannes Molin
1917	Jouluk.	5	Porin I	Gustaf Wilhelm Widbomin leski
1917	Toukok.	15	Uusikaupunki	Hugo Ekerodde
1901	Marrask.	25	Rauman I	Evert Wilhelm Tötterman
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>				
1910	Huhtik.	19	Maarianhamina	Berndt Axel Dammertin leski
<i>Hämeen lääni.</i>				
1918	Kesäk.	25	Hämeenlinnan I	Widar Adolf Hougberg
1918	Elok.	29	Tampereen I	Theodor Johannes Borg
<i>Viipurin lääni.</i>				
1916	Toukok.	23	Viipurin I	Gustaf Hjalmar Jaatinen
1918	Syysk.	4	Sortavala	Väinö Gustaf Durchman
1887	Kesäk.	1	Hamina	Alfons Nymalmin oikeudenomist.
1917	Jouluk.	20	Käkisalmi	Valter Oka
1918	Lokak.	10	Lappeenrannan I	Hugo Theodor Napoleon Balthasarin oikeuden omistajat
<i>Mikkelin lääni.</i>				
1902	Syysk.	2	Heinola	Werner Dahlström
1902	Huhtik.	28	Mikkelin I	Anders Adiel Vatanen
1913	Helmik.	21	Savonlinna	Gustaf Walter Åkerstén
<i>Kuopion lääni.</i>				
1908	Syysk.	24	Kuopion I	Evald Piispanen
1892	Elok.	9	Joensuun I	Hugo Ferdinand Olsoni
<i>Vaasan lääni.</i>				
1895	Elok.	14	Kristiinankaupunki	Henrik Johannes Sandlund
1895	Maalisk.	11	Pietarsaaren I	Karl Lennart Candolin
1917	Heinäk.	25	Uusikaarlepyy	Oskar Valdemar Wilkman
1903	Huhtik.	20	Vaasan I	Sigurd Brander
1904	Tammik.	18	Jyväskylän I	Eugen Mansnerus
1918	Syysk.	5	Kokkolan I	Bertel Viktor Hermansson
<i>Oulun lääni.</i>				
1919	Tammik.	15	Oulun I	Kaarlo Adolf Åkerstén
1917	Heinäk.	4	Raahen I	Väinö Mäkinen
1918	Kesäk.	25	Tornio	Curt Hilding Wilén
1917	Heinäk.	4	Kajaani	Artturi Erik Isotupa

B. Luettelo henkilökohtaisilla erioikeuksilla varustetuista apteekkeista
vuoden 1919 lopussa.

B. Registre des pharmacies, munies de privilèges personnels, à la fin de
l'année 1919.

Erlökenksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka. <i>Siège</i>	Vero. <i>Impôt.</i>	Omistaja. <i>Propriétaires</i>
<i>Uudenmaan lääni.</i>					
1917	Elok.	29	Helsingin IV	1,200	Einar Idman
1917	Lokak.	3	» V	1,200	Gösta Sewón
1919	Maalisk.	27	» VI	1,200	Gustaf Valter Lindroos
1903	Helmik.	9	» VII	800	Walter Johannes Karsten
1908	Lokak.	26	» VIII	800	Walter Eliel Kalixtus Laurén
1911	Jouluk.	8	» IX	600	Werner Eliel Grenman
1915	»	21	» X	1,200	Karl Arvid Sixtus Melart.
1907	Marrask.	18	» XI	600	Edvard Felix Hellén.
1911	»	10	» XII	400	Henrik Heickell
1915	Syysk.	29	» XIII	600	Hugo Theodor Bengelsdorff
1915	Jouluk.	21	» XIV	600	Richard Björkstén
1918	Kesäk.	13	» XV	1,200	Yrjö Wilhelm Jalander
1912	Maalisk.	15	Lohja	200	Lennart Ossian Lofström
1916	»	21	Pohja	400	Albert Georg Dyhr
1919	Tammik.	24	Hanko	600	Melchior Johan Edvard Britschgi
1907	Toukok.	23	Mäntsälä	200	Thorsten Georg Pettersson
1903	Helmik.	21	Vihti	200	Axel Alfred Alm
1918	Toukok.	24	Inkoo	300	Berndt Kristoffer Lundell
1918	Marrask.	14	Nurmijärvi	200	Emil Tuurala
1900	Elok.	22	Orimattila	200	Johan Gustaf Spolander
1910	Heinäk.	19	Kirkkonummi	100	Frithof Konstantin Schauman
1916	Marrask.	21	Elimäki	400	Bror Edvard Boström
1910	Maalisk.	4	Porvoon II	600	Johan Arthur Hellström
1905	Syysk.	27	Fitti (Kuusankoski)	100	Richard Julius Lind
1905	Lokak.	9	Oulunkylä	100	August Alexander Franck
1907	Heinäk.	31	Hyvinkää	200	Emil Konrad Väyrynen
1907	Jouluk.	18	Kerava	100	Nestor Gabriel Lindström
1913	Huhtik.	4	Espoo	100	Georg Jansson
1913	Helmik.	25	Kausala	100	Josef Herman Kiianlinna
1917	Toukok.	15	Fiskars	600	Isidor Blanche Bergström
1917	»	30	Högfors (Karkkila)	600	Albin Birger Ericsson
1919	Kesäk.	18	Sipoo	600	Axel Alexander Haglund
1919	Elok.	27	Bromarv	400	Cyrus Thimoteus Lindborg
<i>Turun ja Porin lääni.</i>					
1919	Jouluk.	31	Turun III	1,200	Ejnar Rafael Heinrichs
1901	Tammik.	2	» IV	1,200	Ivar Hjalmar Strandell
1891	Elok.	12	» V	600	Frans Eskil Ditzler
1913	Marrask.	25	» VI	600	Allan Menotti Malin
1908	Toukok.	11	Naantali	400	Axel Fredrik Wikman
1918	Syysk.	5	Salo	800	Yrjö Gabriel Oksanen
1883	Lokak.	23	Ikaalinen	100	Sven Evert Strömmer
1888	Syysk.	26	Tyrvää	100	Otfrid Abelard Bäckman
1899	Marrask.	27	Huittinen	200	Oskar Benedikt Broms
1890	Kesäk.	11	Porin II	800	Karl Johan Juselius
1918	Syysk.	12	» III	800	Akseli Werner Sortell
1909	»	13	Merikarvia	100	Arndt August Huhtinen
1912	Jouluk.	13	Kemö	200	Arthur Emil Viklund
1887	Marrask.	22	Eura	100	Hjalmar Tollet
1890	Kesäk.	5	Loimaa	100	Gotfrid Waldemar Norrman
1900	Elok.	15	Marttila	100	Hjalmar August Bruno Aschan
1907	Marrask.	4	Kokemäki	200	Oskar Agabus Nordberg
1912	Heinäk.	28	Kankaanpää	100	Otto Fredrik Fernströmin leski
1919	Kesäk.	19	Perniö	400	Agur Henrik Castrén
1919	Maalisk.	20	Pöytyä	400	Arthur Rancken
1898	Elok.	24	Hämeenkyrö	100	Viktor Napoleon Törnvall

Erikoisluokkien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka. <i>Siège</i>	Vero. <i>Impôt.</i>	Omistaja. <i>Propriétaire</i>
1918	Marrask.	13	Reposaari	600	Konstantin Hammar
1918	Syysk.	19	Paimio	100	Anders Magnus Emanuel Bäckman
1912	Maalisk.	29	Parainen	100	Georg Emil Örnghjelm
1909	Huhtik.	19	Rauman II	800	Arpa Arthur Sörman
1908	»	30	Mynämäki	100	Arthur Axel Ahlroth
1908	Toukok.	18	Punkalaidun	100	Karl Emil Grönberg
1909	»	26	Noormarkku	100	Johannes Almazor Michelsonin kuolinpesä
1909	Lokak.	13	Laitila	100	Anton Runman
1915	Helmik.	2	Lavia	200	Karl Henrik Holm
1916	Maalisk.	21	Vehmaa	300	Hugo Valter Stigell
1918	Tammik.	15	Parkano	200	Karl Oskar Blomqvist
1918	Marrask.	14	Sauvo	200	Oskar Lorentz Fougstedt
1919	Kesäk.	18	Taalintehdas	400	Rudolf Alarik Torckell
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>					
1919	Toukok.	3	Finström	600	Karl Edvard Henrik Holmström
<i>Hämeen lääni.</i>					
1917	Elok.	29	Hämeenlinan II	1,200	Nils William Aschan
1905	Lokak.	9	Tampereen II	800	Uno Johannes Hagberg
1918	Kesäk.	20	» III	1,200	Hjalmar Fellman
1892	Syysk.	7	» IV	600	Karl Volter Aschan
1899	»	2	» V	600	Felix Albin Relander
1919	Toukok.	23	Jämsä	600	Oskar Johannes Piironen
1919	Heinäk.	24	Asikkala	400	Anders Gustaf Blåfield
1902	Syysk.	2	Tammela	800	Johan Edvard Hjelt
1918	Lokak.	24	Lahden I	1,200	Vilho Kesamo
1914	Maalisk.	10	» II	200	Torsten Dahlin
1900	Elok.	15	Ruovesi	200	Uno Fredrik Eklund
1919	Helmik.	2	Sääksmäki	600	Uno Anshelm Nyberg
1908	Huhtik.	14	Riihimäki	300	Volter Nikolai Simberg
1900	Jouluk.	10	Kuhmoinen	100	Theodor Daniel Petterssonin oikeudenomistajat
1906	Lokak.	1	Somero	100	John Kristian Lumme
1913	Helmik.	21	Orivesi	200	Karl Johannes Karlsson
1892	Syysk.	13	Akaa	100	Gustaf Wilhelm Rothbergin leski
1907	Maalisk.	13	Korpilahti	100	Axel Emil Gulin
1893	Helmik.	27	Urjala	200	Johan August Nylander
1899	Kesäk.	7	Lammii	100	Frans Edvin Bergröth
1916	Maalisk.	21	Kangasala	300	Oskar Johan Allén
1904	Huhtik.	24	Loppi	100	Gustaf Sohlström
1907	Lokak.	8	Pälkäne	100	Hjalmar Wilhelm Björklund
1915	Tammik.	26	Pirkkala (Nokia)	200	Josefina Gabriella Eriksson
1916	Huhtik.	18	Janakkala	400	Axel Gabriel Bergman
1919	Marrask.	12	Lempäälä	800	Karl Robert Elfving
1919	Kesäk.	18	Hauho	400	Gustaf Salomon Wahlroos
1919	Heinäk.	24	Vilppula	400	Frithiof Isidor Lewison
<i>Viipurin lääni.</i>					
1910	Maalisk.	15	Viipurin II	1,200	Aaro Harjanne
1901	Marrask.	11	» III	1,200	Yrjö Fredrik Björklund
1901	»	11	» IV	600	Herman Filip Björklund
1914	Helmik.	2	» V	800	Carl Gustaf Rundqvist
1919	Heinäk.	3	» VI	1,200	Pekka Reijonen
1911	Tammik.	24	Impilahti	300	Veikko Waldén
1906	Syysk.	3	Imatra	400	Otto Frithiof Björklund
1916	Helmik.	16	Muolaa	600	Lars Henrik Kaira
1917	Lokak.	10	Terijoki	1,200	Aksel Einar Korhonen
1914	Heinäk.	7	Kotkan I	800	Karl Henriksson
1914	Marrask.	10	» II	600	Karl Gustaf Bernhard Wählberg

Eriolkeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux.</i>			Paikka. <i>Siege.</i>	Vero. <i>Impôt.</i>	Omlataja. <i>Propriétaire.</i>
1905	Helmik.	27	Koivisto	100	Viktor Reinhold Kolehmainen
1905	Helmik.	27	Virolahti	100	Allan Achilles Pippingsköld
1905	Toukok.	15	Parikkala	100	Rurik Olsoni
1916	Maalisk.	31	Kurkijoki	600	Orvar Juselius
1896	Huhtik.	20	Usikirkkoo	100	Walter Karl Gustaf Gadd
1912	Toukok.	17	Antrea	200	Emil Ferdinand Studdin leski
1918	Syysk.	21	Kouvola	800	Oskar Severin Haapanen
1919	Syysk.	24	Säkkijärvi	600	Runar Alfred Silfverberg
1917	Elok.	22	Jaakkima	600	Berndt Fredrik Forsström
1912	Jouluk.	6	Sakkola	100	Erik Alvar Mestertonin leski
1902	Toukok.	20	Jääski	100	Jean Sucksdorff
1910	Helmik.	3	Karhula	400	Robert Georg Jankowsky
1903	Marrask.	9	Raivola	100	Woldemar Wallman
1906	Helmik.	2	Kirvu	100	Gustaf Reinhold Lindsten
1907	Lokak.	21	Kolikoinmäki	200	Uno Kalm
1908	Maalisk.	24	Rautjärvi	100	Julius Leonard Lundell
			Suojärvi	100	Avoimna
1919	Syysk.	24	Hiihola	800	Anders Richard Lindgren
1909	Toukok.	18	Luumäki	100	Alexander Edvin Westin
1911	»	2	Salmi	100	Robert Leonard Bäck
1912	Tammik.	11	Sippola	100	Petter Vilho Koponen
1912	Lokak.	4	Kuokkala	100	Paavo Armas Hillman
1901	Kesäk.	19	Savitaipale	100	Ernst Viktor Schnurin leski
1913	Tammik.	29	Kivennapa	100	Edvard Johannes Forsman
1913	Heinäk.	25	Unkuniemi	100	Bror Karl Hjalmar Paqvalén
1913	»	29	Räisälä	100	Gustaf Zakeus Forsström
1915	Helmik.	23	Lappeenrannan II	600	Toivo Aleksander Snellman
1915	Kesäk.	9	Valkeala (Voikka)	200	Johan Herman Lax
1919	Elok.	27	Ruskeala	300	Onni Hjalmar Luukkonen
1919	Marrask.	12	Pyhäjärvi V. l.	400	Paul Gerhard Sjöblom
1919	Maalisk.	3	Rautu	200	Uno Arthur Hall
1919	Jouluk.	17	Perkjärvi	600	Jalmari Rätty
<i>Mikkelin lääni.</i>					
1914	Maalisk.	10	Mikkelin II	600	Axel Ferdinand Jama
1917	Jouluk.	20	Juva	400	Frans Hjalmar Holopainen
1912	Marrask.	1	Joroinen	200	Pekka Stenqvist
1913	Helmik.	21	Sysmä	100	Johan Anton Alexander Geitel
1903	Heinäk.	22	Mäntyharju	200	Ernst Adolf Domander
1919	Syysk.	24	Rantasalmi	800	Edvin Grästen
1918	Marrask.	13	Heinävesi	600	Hugo Hjalmar Agaton Mether
1918	Syysk.	21	Pieksämäki	600	Kaarlo Ilmari Arvela
1918	»	12	Hirvensalmi	200	August Alfred Weckman
1897	Marrask.	15	Kangasniemi	100	Alfred Ekelund
1907	Jouluk.	13	Puumala	100	Johan Viktor Kjerulf
1909	Maalisk.	3	Kerimäki	100	Oskar David Herman Lewin
1919	Elok.	27	Joutsa	600	Otto Kervinen
1919	Heinäk.	7	Hartola	400	Max Runar Sandelin
<i>Kuopion lääni.</i>					
1908	Syysk.	24	Kuopion II	800	Kalervo Killinen
1902	Lokak.	27	» III	600	Edvard Manasse Malmberg
1919	Marrask.	12	Iisalmi	1,200	Yrjö Hirvensalo
1919	Syysk.	30	Leppävirta	800	Sulo Johannes Parkkinen
1900	Huhtik.	3	Nurmes	300	Matti Ernst Gustaf Calonius
1912	Tammik.	26	Rautalampi	400	Adolf Vilhelm Kiiläinen
1913	»	29	Värtsilä	200	Vivi Maria Nyman
1908	»	27	Pielavesi	200	Johan Sanfrid Hallman
1900	Syysk.	12	Nilsjä	100	Johan Henrik Lyra
1919	Marrask.	26	Pielisjärvi	800	Eino Emil Fredrik Setälä
1907	Maalisk.	26	Ilomantsi	100	Johannes Lackström
1913	»	4	Juuka	100	John Edgard Hedman

Eriolkeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux.</i>			Paikka. <i>Siège</i>	Verö. <i>Impôt.</i>	Omistaja. <i>Propriétaire.</i>
1907	Toukok.	2	Liperi	100	Filip Kiiskinen
1897	Heinäk.	21	Karttula	100	Johan Adolf Kolehmainen
1917	Jouluk.	13	Suonenjoki	600	Johan Fredrik Mattsson
1916	Lokak.	3	Kaavi	200	Uno Alcides Hirvinen
1907	»	8	Lapinlahti	100	William Konstantin Forsberg
1908	Tammik.	20	Varkaus	100	Georg Theodor Sternberg
1910	Heinäk.	9	Kitee	200	Sixtus Herman Knifsumd.
1915	Maalisk.	2	Eno	200	Anders Alarik Nygård
1915	»	30	Kiuruvesi	200	Berndt Emil Forsblom
1917	Huhtik.	18	Tohmajärvi	400	Karl Robert Elfving
1917	Syysk.	27	Maaninka	300	Väinö Sohlström
1918	Toukok.	24	Juantehdas (Muuruvesi)	300	Ossian Jonas Klingstedt
1919	Tammik.	23	Joensuu II	600	Arne Valter Peterson
1919	Marrask.	12	Rääkkylä	600	Yngve Georg Evert Zimmermann
1919	Heinäk.	24	Hankasalmi	400	Valter Rudolf Häggblad
1919	Elok.	27	Outokumpu	400	Anders Johan Bosas
<i>Vaasan lään.</i>					
1907	Toukok.	7	Vaasan II	800	Ervard Keto
1919	Elok.	27	» III	800	Max Theodor Nyman
1912	Lokak.	4	Kokkolan II	400	Väinö Vennonen
1914	Maalisk.	23	Alavus	300	Nikolai Siimes
1919	Heinäk.	22	Ilmajoki	600	Karl Elis Möller
1916	Tammik.	18	Keuruu	600	Sigurd Ragnar Karikoski
1906	»	15	Lapua	300	Oscar Ferdinand Löfman
1910	Huhtik.	19	Mustasaari	300	Viktor Ollqvist
1919	Helmik.	2	Närpiö	600	Johannes Tanner
1914	Maalisk.	3	Saarijärvi	200	Karl Hjalmar Leo Laqvist
1914	Helmik.	3	Karstula	100	Anna Eeva Emilia Lindholm
1919	Lokak.	6	Viitasaari	800	Rolf Krook
1917	Jouluk.	20	Vöyri	400	Jakob Bagge
1919	Marrask.	12	Kaskinen	800	Viktor Aksel Virtanen
1904	Huhtik.	24	Virrat	100	Otto Evert David Bruun
1890	Kesäk.	5	Jalasjärvi	100	Oskar Evert Dahlin
1915	Maalisk.	3	Isokyrö	300	Fredrik Viktor Finnberg
1915	Syysk.	17	Pihtipudas	200	Frans Theodor Åkerman
1910	Helmik.	10	Lappajärvi	200	Gustaf Edvard Sirén
1907	Marrask.	4	Äänekoski	100	Rudolf Wilhelm Emanuel Strandman
1911	»	24	Kauhajoki	100	Jaakko Joukamo
1915	Elok.	17	Kannus	300	Niilo Johannes Hagnerin leski
1903	Marrask.	30	Veteli	100	Gustaf Adolf Bökman
1905	Tammik.	30	Kauhava	100	Rudolf Böhme
1905	Huhtik.	17	Ylistaro	200	Edvard Adiel Snellman
1905	Kesäk.	15	Mänttä	100	Axel Ivar Aschan
1909	Tammik.	11	Öfvermark	100	Petter Eliel Löfbergin leski
1909	Elok.	26	Kuortane	100	Uno Karl Anders Gustaf Hobin
1910	Maalisk.	15	Alajärvi	100	Fritz Emil Jung
1911	Tammik.	24	Kurikka	100	Almar Henrik Boisman
1911	Huhtik.	11	Seinäjoki	100	Ernst August Grönroos
1913	Helmik.	25	Ätsäri	100	Alexis Rafael Wichmann
1913	Maalisk.	14	Pietarsaaren II	400	Lauri Erik Raunio
1914	Helmik.	24	Alahärmä	100	Gunnar Arthur Nordling
1919	Elok.	27	Kivijärvi	400	Karl Alexander Forsström
1916	Maalisk.	21	Maalahti	300	Hjalmar Gahmberg
1916	Kesäk.	6	Himanka	100	Lennart Erik Relander
1919	Tammik.	23	Jyväskylä II	600	Herman William Hjelt
1919	Kesäk.	18	Laukaa	400	Frans Edvard Virokangas
1919	»	18	Kronoby	400	August Ludvig Lund
1919	Elok.	27	Lappfjärd	600	Berndt Julius Löwenmark
1919	»	27	Teuva	400	Jarl Strählman
1919	Jouluk.	10	Alastaro	300	Signe Maria Mannström

Eriolkeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux.</i>			Paikka. <i>Siège.</i>	Vero. <i>Impôt.</i>	Omistaja. <i>Propriétaire.</i>
<i>Oulun lääni.</i>					
1905	Kesäk.	8	Oulun II	800	Ossian Hedman
1897	Huhtik.	12	» III	600	Karl Gustaf Mikael Toppelius
1919	Elok.	27	» IV	600	Carl Alfred Halleen
1916	Helmik.	29	Haapavesi	600	Lauri Johannes Selin
1917	Toukok.	15	Kalajoki	800	Väinö Granlund
1897	Marrask.	18	Kemi	200	Fredrik Johan Skippari
1908	Maalisk.	10	Rovaniemi	400	Aksel Konstantin Castrén
1906	Elok.	15	Pudasjärvi	100	Oskar Wiikinkoski
1916	Marrask.	21	Muhos	200	Aksel Henrik Herman Fonselius
1919	Jouluk.	30	Nivala	800	Uno Alarik Holming
1912	Huhtik.	12	Oulainen	100	Johan Julius Holmström
1919	Jouluk.	10	Kittilä	Vapaa	Boris Nyberg
1919	Elok.	27	Hyrnsalmi	300	Oskar Elias Vuorinen
1919	Jouluk.	10	Turtola	Vapaa	Paul Johannes Tarmo
1903	Maalisk.	9	Ylivieska	100	Herman Forsman
1910	»	22	Ii	100	Axel Waldemar Stenin kuolinpesä
1919	Elok.	27	Kemijärvi	400	Carl Sigurd Andersson'in leski
1919	»	27	Kuusamo	300	Väinö Selim Sakari Kiviharju
1913	Toukok.	2	Pyhäjärvi	100	Adolf Fredrik Löthman
1915	Syysk.	29	Sotkamo	200	Ivar Algot Suomalainen
1916	Marrask.	21	Haapajärvi	400	Karl Uno Bäck
1919	Maalisk.	20	Inari	Vapaa	Jaakko Matti Eränen
1919	Syysk.	24	Ranua	»	Toivo Anders Reinikainen
1919	Elok.	27	Ruukki	400	Onni Selim Stenroos
1919	Toukok.	3	Liminka	200	Toivo Martikainen
1919	Jouluk.	10	Sodankylä	Vapaa	Karl Johan Oskar Nyman

Annettujen apteekkierioikeuksien lukumäärä vuoden 1919 lopussa oli 284, ja niistä valtiolle suoritettava vuotuinen veromäärä teki yhteensä 95,300 markkaa, sittenkun kaikki olivat avatut.

Apteekkarikirjan saivat vuoden kuluessa seuraavat provisorit:

tammik.	3 p.	provisori	<i>Anders Magnus Immanuel Bäckman.</i>
»	8 »	»	<i>Akseli Verner Sortell.</i>
»	14 »	»	<i>Emil Tuurala.</i>
helmik.	11 »	»	<i>Melchior Johan Edvard Britschgi.</i>
maalisk.	» »	»	<i>Uno Anshelm Nyberg.</i>
»	» »	»	<i>Johannes Tanner.</i>
huhtik.	15 »	»	<i>Uno Arthur Hall.</i>
heinäk.	4 »	»	<i>Oskar Johannes Piironen.</i>
elok.	1 »	»	<i>Toivo Martikainen.</i>
»	» »	»	<i>August Ludvig Lund.</i>
»	8 »	»	<i>Anders Gustaf Bläfield.</i>
»	15 »	»	<i>Frans Edvard Virokangas.</i>
syysk.	9 »	»	<i>Frithiof Isidor Lewison.</i>
»	12 »	»	fil. maisteri <i>Arne Valter Peterson.</i>
»	25 »	»	<i>Anders Johan Bosas.</i>
»	30 »	»	<i>Otto Kervinen.</i>
lokak.	17 »	»	<i>Kurl Alexander Forsström.</i>
»	» »	»	<i>Oskar Elias Vuorinen.</i>

lokak.	21 p.	provisori	<i>Jaakko Matti Eränen.</i>
»	31 »	»	<i>Valter Rudolf Häggblad.</i>
»	» »	»	<i>Karl Elis Möller.</i>
»	» »	»	<i>Max Theodor Nyman.</i>
»	» »	»	<i>Jarl Stråhlman.</i>
»	» »	»	<i>Sulo Johannes Parkkinen.</i>
marrask.	18 »	»	<i>Lorenz Oskar Fougstedt.</i>
marrask.	28 »	»	<i>Yrjö Hirvensalo.</i>
jouluk.	19 »	»	<i>Eino Emil Fredrik Setälä.</i>

Längelmäen haara-apteekki, joka oli ennen ollut Jämsän apteekin alainen, muutettiin kesäk. 6 p. Oriveden haara-apteekiksi.

Seuraavat uudet haara-apteekit avattiin:

joulukuun	1 p.	Miehikkälän	haara-apteekki
»	15 »	Korkeakosken	»

Seuraavat haara-apteekit suljettiin:

huhtik.	25 p.	Raudun	haara-apteekki
toukok.	14 »	Tervolan	»
heinäkuun	24 »	Limingan	»
elokuun	1 »	Kronobyn	»
»	4 »	Asikkalan	»
syyskuun	1 »	Laukaan	»
»	» »	Hartolan	»
»	» »	Vilppulan	»
»	25 »	Outokummun	»
lokakuun	27 »	Finströmin	»
»	31 »	Hankasalmen	»
»	» »	Teuvan	»
marrask.	15 »	Taalintehtaan	»
»	18 »	Hauhon	»
jouluk.	17 »	Sipoon	»

Seuraavat itsenäiset apteekit avattiin:

huhtikuun	25 p.	Raudun	apteekki
heinäkuun	24 »	Limingan	»
elokuun	1 »	Kronobyn	»
»	4 »	Asikkalan	»
syyskuun	1 »	Laukaan	»
»	» »	Hartolan	»
»	» »	Vilppulan	»
»	4 »	Joensuun II	»
»	25 »	Outokummun	»

lokakuun	21 p.	Inarin	apteekki
»	27 »	Finströmin	»
»	31 »	Hankasalmen	»
»	» »	Teuvan	»
marrask.	15 »	Taalintehtaan	»
»	18 »	Sauvon	»
»	» »	Hauhon	»
joulukuun	17 »	Sipoon	»

Seuraavassa taulukossa esitetään niiden lääkemääräysten lukumäärä, jotka ovat maan kaikissa apteekkeissa ja haara-apteekkeissa vuoden 1919 kuluessa valmistetut. Siitä käy myös selville, mihin apteekkiin kukin haara-apteekki kuuluu.

Palkkakunta. <i>Siege.</i>	Reseptien lukumäärä. <i>Nombre d'ordonnances.</i>	Palkkakunta. <i>Siege.</i>	Reseptien lukumäärä. <i>Nombre d'ordonnances.</i>
Akaa	8,692	Hyvinkää	14,782
Alahärmä	5,864	Högfors (Pyhäjärvi U. l.)	7,210
Alajärvi	3,283	Hämeenkyrö	7,287
1. Soini	575	Hämeenlinnan I	15,548
Alavus	4,982	» II	12,698
Antrea	7,555	II	3,259
Asikkala	2,390	5. Haukipudas	818
Elimäki	6,386	6. Simo	1,031
Eno	5,018	Iisalmi	22,654
Espoo	10,240	Ikaalinen	7,014
Eura	11,384	Ilmajoki	5,400
Finström	6,338	Iloantsi	5,792
Fiskars	4,776	Imatra	10,285
Haapajärvi	2,629	7. Ruokolahti	1,010
Haapavesi	5,802	Impilahti	4,718
2. Rantsila	1,577	8. Pitkäranta	2,021
Hamina	13,389	9. Suistamo	2,170
Hankasalmi	3,568	Inari	260
Hanko	13,962	Inkoo	4,035
Hartola	3,926	10. Mustio	1,637
Hauho	2,289	Isokyrö	3,296
Heinola	8,221	Jaakkima	13,473
Heinävesi	4,329	Jalasjärvi	5,659
Helsingin I	66,790	11. Peräseinäjoki	1,880
» II	60,705	Janakkala	4,493
» III	40,908	Joensuun I	26,842
» IV	70,531	» II	2,924
» V	29,652	Joroinen	7,124
» VI	27,310	Joutsa	3,116
» VII	30,506	Juantehdas	5,709
» VIII	33,390	Juva	4,986
» IX	17,691	Juuka	5,488
» X	19,975	Jyväskylä	25,096
» XI	33,867	Jämsä	10,841
» XII	20,764	Jääski	6,698
» XIII	13,298	Kaavi	2,576
» XIV	16,200	12. Tuusniemi	2,093
Hiitola	7,254	Kajaani	22,087
Himanka	1,097	Kalajoki	8,127
Hirvensalmi	4,459	Kangasala	5,934
Huittinen	6,003	Kangasniemi	6,039
Hyrnsalmi	1,731	Kankaanpää	4,573
3. Puolanka	247	13. Honkojoki	850
4. Suomussalmi	646	Kannus	7,718

Paikkakunta. <i>Sijde.</i>	Reseptien lukumäärä. <i>Nombres d'ordonnances.</i>	Paikkakunta. <i>Sijde.</i>	Reseptien lukumäärä. <i>Nombres d'ordonnances.</i>
Karhula	6,315	Lappeenrannan II	11,677
Kaskinen	1,489	Lapua	10,866
Karstula	5,407	Laukaa	463
Karttula	6,074	Lavia	4,335
Kauhajoki	5,285	Leppävirta	9,293
Kauhava	6,815	Liminka	2,381
Kausala	6,266	Liperi	7,294
Kemi	19,266	27. Polvijärvi	1,871
14. Tervola	201	Lohja	23,442
Kemijärvi	3,079	Loimaa	11,038
15. Kuolajärvi	533	Loppi	4,480
Kemiö	5,935	Loviisa	4,335
Kerava	9,360	Luumäki	4,137
Kerimäki	7,120	Maalahti	3,118
Keuruu	4,035	Maaninka	4,175
Kirkkonummi	8,053	Maarianhamina	13,007
Kirvu	2,910	Marttila	3,521
Kitee	9,302	Merikarvia	3,780
16. Rääkkylä	2,435	28. Ahlainen	621
Kittilä	2,160	Mikkelin I	19,683
17. Sodankylä	1,867	» II	16,017
18. Muonionniska	484	Muhos	1,252
Kiuruvesi	8,335	Muolaa	8,964
Kivennapa	5,333	29. Perkjärvi	2,853
Kivijärvi	1,361	30. Valkjärvi	551
Koivisto	6,440	Mynämäki	6,074
19. Uuraa	341	Mustasaari	2,582
Kokemäki	4,392	31. Laihia	4,086
Kokkolan I	9,402	Mäntsälä	5,122
» II	12,327	Mänttä	4,392
Kolikkoinmäki	8,292	Mäntyharju	4,350
Korpilahti	2,621	Naantali	6,400
20. Muurame	260	32. Nauvo	1,317
Kotkan I	21,552	Nilsjä	8,699
» II	10,539	Nivala	4,636
Kouvola	19,598	Nokia	3,206
Kristiinankaupunki	12,058	Noormarkku	4,336
21. Isojoki	732	33. Pomarkku	1,165
22. Lappjärd	3,828	Nurmes	13,648
Kronoby	2,366	Nurmijärvi	2,992
Kuhmoinen	3,630	Närpiö	6,832
23. Padasjoki	1,368	34. Korsnäs	861
Kuokkala	6,662	Orimattila	4,979
24. Ollila	519	Orivesi	6,880
Kuopion I	19,653	35. Längelmäki	945
» II	25,171	36. Korkeakoski	177
» III	26,846	Oulainen	4,057
Kuortane	2,047	37. Pyhäjoki	1,235
Kurikka	4,144	Oulun I	20,043
25. Jurva	704	» II	23,430
Kurkijoki	6,441	» III	9,659
26. Elisenvaara	1,210	» IV	3,921
Kuusamo	658	Oulunkylä	7,092
Kuusankoski. Iitti	8,422	Outokumpu	3,001
Käkisalmi	16,184	Paimio	4,264
Lahden I	19,645	Parainen	8,198
» II	14,463	Parikkala	6,825
Laitila	6,542	Parkano	4,762
Lammil	6,819	Perniö	5,345
Lapinlahti	6,743	38. Bromarf	1,630
Lappajärvi	6,846	Pieksämäki	13,354
Lappeenrannan I	17,641	Pielavesi	6,303

Paikkakunta. <i>Siège.</i>	Reseptien lukumäärä. <i>N ombre d'ordonnances.</i>	Paikkakunta. <i>Siège.</i>	Reseptien lukumäärä. <i>N ombre d'ordonnances.</i>
39. Keitele	1,445	Tammela	16,055
Pielisjärvi	6,504	Tammisaari	18,708
Pietarsaaren I	13,075	Tampereen I	34,724
» II	7,244	» II	33,737
Pihtipudas	1,524	» III	25,252
Pohja	5,325	» IV	18,004
Porin I	28,651	» V	13,606
» II	11,002	Terijoki	23,501
» III	14,197	50. Kellomäki	1,708
Porvoon I	21,512	Teuva	2,373
» II	11,025	Tohmajärvi	3,063
Pudasjärvi	5,006	Tornio	11,974
40. Taivalkoski	450	Turun I	34,960
Punkalaidun	3,134	» II	23,421
41. Humppila	1,670	» III	21,997
Puumala	2,636	» IV	45,615
42. Sulkava	684	» V	33,484
Pyhäjärvi O. l.	5,396	» VI	13,203
Pälkäne	3,808	Turtola	1,714
43. Luopioinen	1,252	51. Ylitornio	491
Pöytyä	3,321	Tyrvää	7,031
Raahе	8,965	52. Karkku	1,423
44. Ruukki	2,100	53. Mouhijärvi	890
Raivola	5,114	Urjala	9,984
Rantasalmi	6,829	Uukuniemi	8,616
Rauman I	16,268	Uusikaarlepyy	7,492
» II	16,276	Uusikaupunki	17,363
Rautalampi	5,051	Uusikirkko	3,411
45. Vesanto	1,697	54. Kuolemajärvi	899
Rautjärvi	670	Vaasan I	27,462
Rautu	3,686	» II	13,736
Reposaari	2,675	» III	1,814
46. Luvia	1,134	Valkeakoski	7,548
Riihimäki	26,362	Varkaus	10,727
Rovaniemi	11,730	Vehmaa	5,606
Ruovesi	4,441	Veteli	5,866
47. Kuru	1,174	Vihti	5,331
Räisälä	5,385	Viipurin I	37,313
Saarijärvi	7,841	» II	13,805
Sakkola	5,184	» III	73,761
Salmi	4,440	» IV	6,900
Salo	24,292	» V	35,099
Sauvo	227	Viitasaari	6,089
Savitaipale	7,833	Vilppula	4,013
48. Ristiina	918	Violahti	10,223
Savonlinna	23,296	55. Michikkälä	149
Sotkamo	5,228	Virrat	8,476
49. Kuhmoniemi	1,531	Voikka	6,646
Seinäjoki	6,700	Värtsilä	7,835
Sipoo	4,046	Vöyri	7,044
Sippola	2,564	56. Oravainen	1,783
Somero	5,479	Ylistaro	3,332
Sortavala	24,305	Ylivieska	7,828
Suojärvi	243	57. Sievi	469
Suonenjoki	7,421	Ätsäri	5,300
Sysmä	3,616	Äänekoski	3,137
Säkkijärvi	4,362	Öfvermark	1,827
Taalintehdas	2,669	58. Pirttikylä	250
		Summa	2,963,039

Ylläluetteltujen lääkintöhallitukselle jätettyjen ilmoitusten mukaan valmistettiin siis kaikissa apteekkilaitoksissa vuonna 1919 lääkkeitä yhteensä 2,963,039 reseptillä.

Apteekkien henkilökunnan lukumäärä samojen ilmoitusten perusteella teki joulukuun 31 p:nä 1919 257 apteekkaria, 178 provisorია, 313 tutkinnon suorittanutta apulaista ja 349 oppilasta jakaantuneina seuraavalla tavalla:

	Apteekkeita <i>Propriétaires de pharmacies</i>		Provisoreja <i>Premiers clercs de pharmacie</i>		Farnas, opisk. <i>Etudiants en pharmacie</i>		Oppilaita <i>Elèves en pharmacie</i>	
	miesp. <i>hommes</i>	naisp. <i>fem.</i>	miesp. <i>hommes</i>	naisp. <i>fem.</i>	miesp. <i>hommes</i>	naisp. <i>fem.</i>	miesp. <i>hommes</i>	naisp. <i>fem.</i>
Apteekkeissa (<i>Pharmacies</i>)	254	3	111	26	93	207	62	281
Haara-apteekkeissa (<i>Succursales</i>)..	—	—	33	8	11	2	3	3
Yhteensä — Total	254	3	144	34	104	209	65	284

Lääkintöhallitus on vuonna 1919 hyväksynyt apteekkioppilaisiksi 152 henkilöä. Näistä oli 22 miestä ja 130 naista. Heistä oli 15 naista suorittanut ylioppilastutkinnon, jotenka vuonna 1919 otetuista oppilaisista 9.7 % omasi ylioppilaan tietomäärän.

Julkisen provisoritutkinnon suorittivat vuoden kuluessa seuraavat farmasianopiskelijat:

- tammik. 15 p. *Alvar Erland Salovius.*
 » » » *Valter Oksanen.*
 helmik. 10 » *Oskar Johannes Piironen.*
 » » » *Max Rydman.*
 » 22 » *Karl Ivar Ellfolk.*
 maalisk. 19 » *Assari Linnala.*
 » » » *Lennart Theodor Skoglund.*
 huhtik. 10 » *Niilo Salokangas.*
 » » » *Matti Rätty.*
 » 24 » *Georg Olof Daniel Bonsdorff.*
 » » » *Adolf Teodor Bäckman.*
 » » » *Fritz Odert Vilhelm Lindström.*
 toukok. 28 » *Armas Mikael Mielonen.*
 » » » *Toipi Valter Osvald Jernstedt.*
 » » » *Anders Rivell.*
 » » » *Jarl Einar Stenberg.*
 lokak. 8 » *Artur Feliks Vanhala.*
 » 13 » *Karl Richard Grönholm.*
 » 22 » *Arvi Väyrynen.*
 marrask. 6 » *Kaarle Robert Emerik Wallenius.*
 » 19 » *Johan Vilhelm Broholm.*
 » » » *Leonard Ilmari Grahn.*
 » » » *Carl Villehard Sundström.*

- jouluk. 20 p. *Väinö Kaleva.*
» » » *Einar Leander Huikuri.*
» » » *Veikko Ilmari Tuderman.*
» » » *Alma Viktoria Andersen.*
» » » *Jost Jörgensen.*
» » » *Aina Cecilia Hämäläinen.*
» » » *Anna Greta Viola Rundqvist.*
» » » *Anni Ingeborg Dromberg.*

Seuraavat henkilöt, joista 10 oli sitä ennen suorittanut ylioppilastutkinnon, ovat suorittaneet farmasianopiskelijatutkinnon:

- toukok. 28 p. *Sylvia Alina Backlund.*
» » » *Elvi Brander.*
» » » *Aili Ester Forsman.*
» » » *Edgar Oskar Viktor Gillberg.*
» » » *Arne Johannes Granholm.*
» » » *Anni Huurre.*
» » » *Bruno Johannes Jaatinen, ylioppilas.*
» » » *Lauri Järnefelt.*
» » » *Martta Elna Kyllönen.*
» » » *Ellie Helmi Lehtiö.*
» » » *Einar Ernfrid Malmström.*
» » » *Sigrid Maria Nyqvist.*
» » » *Eino Pietari Paavolainen.*
» » » *Kustaa Ilmari Palmu.*
» » » *Lempi Liina Mannerheimo, ylioppilas.*
» » » *Maria Mathilda Petersson, ylioppilas.*
» » » *Aarne Stenman.*
» » » *Kerttu Rauha Suhonen.*
» » » *Vilhelm Teittinen.*
» » » *Martta Maria Tuunanen.*
» » » *Eva Esther Sainio, ylioppilas.*
» » » *Aarne Rafael Harald Setälä.*
» » » *Fredrik Valtanen.*
» » » *Maria Vartiainen, ylioppilas.*
jouluk. 20 » *Kerttu Helena Auvinen.*
» » » *Kirsti Kaarina Björklund.*
» » » *Ester Lovisa Durchman.*
» » » *Astrid Alma Dönsberg.*
» » » *Toini Kirsti Maria Enckell.*
» » » *Olga Maria Hackman.*
» » » *Anna Irene Hedlund.*
» » » *Barthold Immanuel Hjelt.*
» » » *Märtta Kaila.*
» » » *Rode Kammonen, ylioppilas.*
» » » *Ellie Johanna Kannas.*

jouluk.	20 p.	<i>Alli Emilia Kiianlinna.</i>
»	»	» <i>Lauri Anders Kinnunen.</i>
»	»	» <i>Elin Maria Laurén.</i>
»	»	» <i>Dagny Laurin.</i>
»	»	» <i>Reino Ilmari Lehtonen.</i>
»	»	» <i>Helly Teresia Lindholm.</i>
»	»	» <i>Inkeri Mathilda Lönn.</i>
»	»	» <i>Karl Johannes Mattila.</i>
»	»	» <i>Kauno Hilpas Moisander.</i>
»	»	» <i>Aino Alma Mäkinen.</i>
»	»	» <i>Martta Nikula, ylioppilas.</i>
»	»	» <i>Paavo Mikael Peltonen.</i>
»	»	» <i>Einar Pitkänen.</i>
»	»	» <i>Lempi Sylvia Rosenbach.</i>
»	»	» <i>Tyyne Elisabeth Sederholm.</i>
»	»	» <i>Esther Elvira Suomela, ylioppilas.</i>
»	»	» <i>Anna Hilja Alina Timonen.</i>
»	»	» <i>Bertha Maj Wegelius, ylioppilas.</i>
»	»	» <i>Sally Martta Virtanen.</i>
»	»	» <i>Helmi Lilli Regina Vuorio, ylioppilas.</i>

Apteekkientarkastajana v. 1919 toimi fil. maist. Emil Sandroos. Hän tarkasti vuoden kuluessa 91 apteekkilaitosta, joista 11 oli haara-apteekkeja. Yleensä olivat apteekit sijoitetut siisteihin ja asianmukaisiin huoneustoihin ja olivat ne hyvin hoidetut ja lääkevarastot hyvää laatua ja riittävät, ainoastaan kuudessa tapauksessa oli aihetta suurempiin muistutuksiin, joista yhdessä apteekinomistaja velvoitettiin luopumaan erikoisoikeuksistaan.

VIII. Eläinlääkintölaitos.

Vuoden 1918 lopussa oli laillistettuja eläinlääkärejä maassa 150.

Vuoden kuluessa laillistettiin:

23 p:nä	toukok.	eläinlääkäri	<i>Georg Örn,</i>
6	»	kesäk.	» <i>Juho Arvid Vuorinen,</i>
19	»	elok.	» <i>Pekka Arvid Ryyänen,</i>
22	»	»	» <i>Ernst Köhler.</i>

Kun vuoden kuluessa 2 eläinlääkäreä kuoli, mutta 4 uutta laillistettiin, oli eläinlääkäreiden lukumäärä v. 1919 lopussa siis 152.

Uudenmaan läänissä asui 36, Turun ja Porin läänissä 19, Hämeen läänissä 23, Viipurin läänissä 26, Mikkelin läänissä 7, Kuopion läänissä 10, Vaasan läänissä 18, Oulun läänissä 11 ja Ahvenanmaan maakunnassa 1 eläinlääkäri, jota paitsi yksi eläinlääkäri oleskeli ulkomailla.

Tammikuun 24 p:nä nimitettiin eläinlääkäri *Leo Edvard Backman* Raudun piirin piirieläinlääkäriksi, maaliskuun 14 p:nä piirieläinlääkäri *F. W. Perttala* Pudasjärven piirin piirieläinlääkäriksi, heinäkuun 2 p:nä eläinlääkäri *O. I. Härmä* Kittilän piirin piirieläinlääkäriksi, heinäkuun 23 p:nä piirieläinlääkäri *K. F. Sjöholm* Viitasaaren ja *J. E. Hänninen* Savonlinnan piirin piirieläinlääkäriksi sekä lokakuun 23. p:nä piirieläinlääkäri *Axel Söderman* Tyrvään piirin piirieläinlääkäriksi.

Seuraavat kunnan- ja kaupungineläinlääkärit ovat vuoden kuluessa määrättyt toimiinsa:

Tammik.	3 p:nä	eläinlääkäri	<i>Vilho Tervo</i>	Lammin kunnan eläinlääkäriksi.
»	17 »	»	<i>H. A. Hainari</i>	Keuruun, Multian ja Pihlajaveden kuntien eläinlääkäriksi.
»	17 »	»	<i>H. A. Andersson</i>	Sortavalan kaup. eläinlääkäriksi.
»	31 »	»	<i>E. Hiilivirta</i>	Rauman kunnan eläinlääkäriksi.
Helmik.	4 »	»	<i>K. R. Ahlstedt</i>	Pietarsaaren kaup. eläinlääkäriksi.
»	4 »	»	<i>T. Nyberg</i>	Hausjärven kunnan eläinlääkäriksi.
Maalisk.	4 »	»	<i>A. Eriksson</i>	Pielaveden ja Keiteleen kuntien eläinlääkäriksi.
»	27 »	»	<i>V. Tervo</i>	Leppävuiran kunnan eläinlääkäriksi.
Huhtik.	1 »	»	<i>Axel Risberg</i>	Kemiön y. m. kuntain eläinlääkäriksi.
»	15 »	»	<i>U. Remahl</i>	Ylistaron kunnan eläinlääkäriksi.
Toukok.	13 »	»	<i>H. A. Hainari</i>	Joensuun kaup. eläinlääkäriksi.
»	27 »	»	<i>L. J. Laurell</i>	Närpiön kunnan eläinlääkäriksi.
Heinäk.	25 »	»	<i>M. Kantola</i>	Lammin kunnan eläinlääkäriksi.
Elok.	12 »	»	<i>S. H. E. Bask</i>	Valkealan kunnan eläinlääkäriksi.
Syysk.	30 »	»	<i>Arvid Munsterhjelm</i>	Joroisten kunnan eläinlääkäriksi.
Lokak.	28 »	»	<i>R. A. Stenius</i>	Lohjan kunnan eläinlääkäriksi.
Jouluk.	2 »	»	<i>Lauri Hirvelä</i>	Vihdin kunnan eläinlääkäriksi.
»	2 »	»	<i>Alf Liljeblad</i>	Huittisten kunnan eläinlääkäriksi.
»	5 »	»	<i>Ake Hällfors</i>	Tammisaaren y. m. kuntain eläinl.

Lääkintöhallituksen kamreerin asiantuntija-apulaisena eläinlääkärien matkalaskujen tarkastuksessa on vuoden 1919 aikana toiminut eläinlääket. toht. *Hans Söderlund*.

Eläinlääketiedettä opiskeleville on jaettu seuraavat apurahat: *Armas Enkvistille*, *A. G. Backmanille*, *A. Palménille*, *J. J. Markkaselle*, *A. Anderssonille*, *U. Lindqvistille*, *E. Köhlerille* ja *E. Granlundille* kullekin 2,000 markkaa, *E. Salliselle* 3,000 markkaa, *P. A. Rynnäselle* 1,000 markkaa, *A. Nybergille* 1,400 markkaa sekä *Adolf Roosille* 600 markkaa.

Tri *R. Hinderssonille* myönnettiin 11,000 markan suuruinen apuraha matkaa varten Ruotsiin, Tanskaan ja Saksaan neuvottelemaan sikäläisten eläinlääkärikorkeakoulujen kanssa suomalaisten pääsemisestä näihin opintoja harjoittamaan sekä hankkimaan opetusvälineitä piirieläinlääkärikursseihin.

Kunnaneläinlääkärien palkkaamiseksi on vuoden kuluessa jaettu seuraavat apurahat:

Vihdin kunnalle	2,000 mk.	Joensuun y. m. kunnille .	2,000 mk.
Kauhavan »	2,000 »	Mouhijärven kunnalle ..	2,000 »
Helsingin »	2,000 »	Hyvinkään » ..	2,000 »
Jomalan y. m. kunnille ..	2,000 »	Huittisten » ..	2,000 »

Seuraaville kunnille on valtioapu eläinlääkäriin palkkaamiseksi korotettu seuraavasti:

Someron kunnalle	2,000 mk.	Sipoon kunnalle ..	2,000 mk.
Jaakkiman »	1,500 »	Iisalmen » ..	2,000 »
Lapuan »	2,000 »	Ilmajoen » ..	2,000 »
Pielaveden y.m. kunnille .	2,000 »	Kemion y. m. » ..	2,000 »
Urjalan kunnalle	2,000 »	Iitin » ..	2,000 »
Närpiön »	2,000 »	Kangasalan y.m. » ..	2,000 »
Virolahden »	2,000 »	Karttulan » ..	2,000 »
Ylistaron »	2,000 »	Parikkalan » ..	2,000 »
Keuruun y. m. »	2,400 »	Hausjärven » ..	2,000 »
Leppävirran »	2,000 »	Kauhajoen » ..	2,000 »
Kirkkonummen »	2,000 »	Kokemäen » ..	2,000 »
Akaan y. m. »	2,000 »	Tammisaaren y. m. kunn.	2,000 »

Marraskuun 28 p:nä päätti Valtioneuvosto, että Vaasan piirin piirieläinlääkäriin on kerran kuussa matkustettava Petalahden ja Oravaisten kirkonkyliin.

Maan eläinlääkäreitten Lääkintöhallitukseen lähettämien vuosikertomusten mukaan tarkastettiin v. 1919 yhteensä 179,001 eläintä, näistä hevosia 105,014, nautakarjaa 56,768, lampaista 2,951, vuohia 190, sikoja 8,789, koiria 4,972, kissoja 196 ja siipikarjaa 121 kpl.

Lähemmän selostuksen tehdyistä tutkimuksista antavat seuraavat taulukot.

	Lukumäärä. — Nombre.								
	Yhteensä. Total.	Shibarjan. Volgala.	Kissoja. Chals.	Kotlia. Chams.	Sikola. Fors.	Vohia. Chaves.	Lampala. Mokons.	Naukatarjaa. Race borins.	Hevosia. Chevauz.
<i>Hämeen lääni.</i>	22,067	13,266	1 065	67	2 141	1 078	44	22	39 750
Tarttuvia tauteja — Infectiones	1,222	2,389	6	—	191	149	5	18	3,980
Märkä tai verenmyrkytys — Pyaemia vel septicaemia	16	7	—	1	2	2	—	—	28
Täpläkuume — Morbus maculosus	11	—	—	—	—	—	—	—	11
Luuriisi tai luunpehmeneminen — Ra- chitis vel osteomalachia	20	290	1	1	103	3	—	—	418
Lonkkasarkey — Lumbago	96	1	—	—	—	—	—	—	97
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	1	190	—	—	5	1	—	—	197
Ahky — Enteralgia	457	13	—	—	—	—	—	—	470
Pullistustauti — Tympanitis	7	251	19	—	—	—	—	—	277
Hedelmättömyys — Sterilitas	96	1,174	—	—	2	4	—	—	1,276
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	250	1	—	—	—	—	—	—	251
Myrkytys — Intoxicatio	92	65	3	—	64	5	—	—	229
Kasvaimia — Tumores	528	141	1	4	3	31	—	—	708
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi orga- norum circulationis	439	71	—	—	—	7	1	—	518
Hengityselinten tauteja — Morbi organo- rum respirationis	709	53	1	9	72	53	—	—	897
Ruunsulatuselinten tauteja — Morbi orga- norum digestionis	2,885	2,475	418	1	357	205	5	1	6,347
Virtsaa- ja siitinelinlimentauteja — Morbi orga- norum uropoëticorum et sexualium muliebrum	279	2,337	10	1	37	38	—	—	2,702
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	1,549	19	1	—	11	34	1	—	1,615
Silmätauteja — Morbi oculorum	350	140	—	—	—	103	10	—	603
Korvatauteja — Morbi organi auditus	16	4	—	—	1	60	4	—	85
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organo- rum locomotionis	2,886	312	5	—	20	45	1	—	3,269
Ihotauteja — Morbi cutis	1,581	1,102	—	—	564	63	1	—	3,311
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	2,041	346	3	—	5	101	2	2	2,500
Kuohitseminen — Castrationes	1,350	41	595	49	619	20	11	1	2,686
Muita leikkauksia — Operationes alii	2,295	1,083	2	1	82	105	3	—	3,571
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	2,891	461	—	—	3	49	—	—	3,704
<i>Viipurin lääni.</i>	17,161	7,376	137	12	1,343	672	13	—	26 714
Tarttuvia tauteja — Infectiones	995	1,394	—	—	268	146	—	—	2,803
Märkä tai verenmyrkytys — Pyaemia vel septicaemia	21	3	—	—	—	—	—	—	24
Täpläkuume — Morbus maculosus	9	—	—	—	—	—	—	—	9
Luuriisi tai luunpehmeneminen — Ra- chitis vel osteomalachia	51	299	3	—	39	4	—	—	396
Lonkkasarkey — Lumbago	90	—	—	—	—	—	—	—	90
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	—	162	—	—	2	—	—	—	164
Ahky — Enteralgia	321	16	—	—	2	—	—	—	339
Pullistustauti — Tympanitis	—	162	12	—	—	—	—	—	174
Hedelmättömyys — Sterilitas	154	744	1	—	1	—	—	—	900
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	199	—	—	—	—	—	—	—	199
Myrkytys — Intoxicatio	13	42	1	—	14	5	—	—	75
Kasvaimia — Tumores	391	79	—	—	2	10	—	—	482
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi orga- norum circulationis	231	58	—	—	—	2	—	—	291
Hengityselinten tauteja — Morbi organo- rum respirationis	865	68	—	—	15	41	—	—	989

	Lukumäärä. — Nombre.							Yhteensä. Total.
	Hevosia. Chevaux.	Nautakarjaa. Bœufs bovins.	Lampaita. Moutons.	Vuohia. Chèvres.	Poroja. Porcs.	Sikojia. Oisiers.	Koiria. Chiens.	
Täpläkuume — Morbus maculosus	2	—	—	—	—	—	—	2
Luuriisi tai luunpehmeneminen — Rachitis vel osteomalachia	34	219	3	—	58	1	—	315
Lonkkasärky — Lumbago	35	—	—	—	—	—	—	35
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	—	96	—	—	2	—	—	98
Ähky — Enteralgia	220	1	—	—	—	—	—	221
Pullistustauti — Tympanitis	—	82	2	—	—	—	—	84
Hedelmättömyys — Sterilitas	54	138	—	—	—	1	—	193
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	168	—	—	—	—	—	—	168
Myrkytys — Intoxicatio	9	39	—	—	9	3	—	60
Kasvaimia — Tumores	200	36	—	—	1	17	—	254
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	92	24	—	—	—	—	—	116
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	326	20	—	—	—	13	—	359
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	1,469	840	22	—	109	40	2	2,482
Virtsajajasiitelintentauteja — Morbi organorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	202	503	1	—	16	9	—	731
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	26	4	11	—	7	3	—	51
Silmätauteja — Morbi oculorum	143	49	—	—	1	23	—	216
Korvatauteja — Morbi organi auditus	6	1	—	—	2	41	—	50
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organorum locomotionis	1,168	134	—	—	3	25	—	1,330
Ihotauteja — Morbi cutis	586	540	—	—	24	20	—	1,170
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	658	118	—	—	7	17	—	800
Kuohitseminen — Castrationes	572	7	87	—	227	9	1	903
Muita leikkauksia — Operationes alii	991	190	—	—	35	50	—	1,266
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	1,753	210	—	—	—	1	—	1,964
<i>Vaasan lääni.</i>	14,857	6,078	266	18	784	467	6	22,476
Tarttuvia tauteja — Infectiones	602	701	—	—	114	111	—	1,528
Märkä tai verenmyrkytys — Pyæmia vel septicaemia	20	16	—	—	—	—	—	36
Täpläkuume — Morbus maculosus	12	—	—	—	—	—	—	12
Luuriisi tai luunpehmeneminen — Rachitis vel osteomalachia	64	540	13	—	63	13	—	693
Lonkkasärky — Lumbago	125	—	—	—	—	—	—	125
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	13	130	—	—	—	—	—	143
Ähky — Enteralgia	521	17	—	—	—	—	—	538
Pullistustauti — Tympanitis	8	142	7	3	—	—	—	160
Hedelmättömyys — Sterilitas	108	694	—	—	—	—	—	802
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	269	—	—	—	—	—	—	269
Myrkytys — Intoxicatio	41	30	—	—	8	3	—	82
Kasvaimia — Tumores	274	63	—	—	—	11	—	348
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	165	51	3	—	1	3	—	223
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	745	57	2	—	16	25	—	845
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	3,094	1,321	63	5	187	85	—	4,755
Virtsajajasiitelintentauteja — Morbi organorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	228	1,171	6	1	29	21	—	1,456
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	77	46	11	—	6	8	—	148

	Lukumäärä. — Nombre.								
	Hevosia. Chevaux.	Naarakarjaa. Races bovinæ.	Isämpelää. Moutons.	Vuohia. Chèvres.	Poros. Pores.	Sikojia. Ovis.	Koiria. Ovis.	Kasvoja. Chads.	Siipikarjaa. Volaille.
Silmätauteja — Morbi oculorum	259	52	—	—	2	27	—	—	340
Korvatauteja — Morbi organi auditus ..	7	1	—	—	1	39	—	—	48
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organo- rum locomotionis	2,024	266	2	—	8	19	1	—	2,320
Ihotauteja — Morbi cutis	840	292	13	—	52	27	1	—	1,225
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	977	190	24	—	5	29	—	—	1,225
Kuohitseminen — Castrationes	1,031	10	110	9	254	3	4	—	1,421
Muita leikkauksia — Operationes alii ...	1,522	223	12	—	38	41	—	—	1,836
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	1,831	65	—	—	—	2	—	—	1,898
<i>Oulun lääni.</i>	7,675	3,104	170	2	384	381	14	15	11,745
Tarttuvia tauteja — Infectiones	299	406	—	—	13	58	—	—	776
Märkä tai verenmyrkytys — Pyæmia vel septicaemia	16	5	—	—	—	1	—	—	22
Täpläkuume — Morbus maculosus	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Luurisi tai luumpehmeneminen — Ra- chitis vel osteomalachia	17	281	7	—	22	3	—	—	330
Lonkkasarkey — Lumbago	30	—	—	—	—	—	—	—	30
Poikimahalvaus — Ekklampsia puerperalis Ähky — Enteralgia	190	81	—	—	—	—	—	—	81
Pullistustauti — Tympanitis	5	25	19	—	—	—	—	—	215
Hedelmättömyys — Sterilitas	52	79	1	—	—	—	—	—	103
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	176	102	—	—	—	—	—	—	155
Myrkytys — Intoxicatio	5	14	—	—	9	5	—	—	176
Kasvaimia — Tumores	115	24	—	—	1	11	—	—	33
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi orga- norum circulationis	97	12	—	—	—	3	—	—	151
Hengityselinten tauteja — Morbi organo- rum respirationis	422	17	2	—	5	19	—	—	112
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi or- ganorum digestionis	1,324	607	15	—	88	48	3	—	465
Virtsa- ja siitinelintentauteja — Morbi or- ganorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	162	453	1	—	8	19	—	—	2,085
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	37	23	—	—	12	15	—	—	643
Silmätauteja — Morbi oculorum	117	38	—	—	—	22	2	—	87
Korvatauteja — Morbi organi auditus ..	8	1)	—	—	1	28	1	—	179
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organo- rum locomotionis	1,246	235	—	—	6	29	1	—	39
Ihotauteja — Morbi cutis	490	184	—	—	29	33	4	14	1,517
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	524	79	—	—	—	26	2	—	754
Kuohitseminen — Castrationes	465	6	119	—	175	—	—	—	631
Muita leikkauksia — Operationes alii ...	807	185	6	2	15	28	—	—	765
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis aliis	1,066	247	—	—	—	33	1	1	1,043
Summa summarum	105,014	56,768	2,951	190	8,789	4,972	196	121	179,001

1) Poros.

Taulukko v. 1919 huomatuista tarttuvista kotieläintautipauksista.

Tableau indiquant les cas de maladies infectueuses des animaux domestiques observés en 1919.

Piirieläinlääkärintpiiri. Districts vétérinaires.	Abortus infectiois.	Aethomycosis.	Athrix.	Aphthae epizooticae.	Cholera gallinarum.	Coryza contagiosa equorum.	Exanthema coctale vesicularium.	Febris catarrhalis epizootica canis.	Febris catarrhalis maligna bovum.	Gastroenteritis infectiosa vituli.	Influenza erysipelatosa.	Kolipis catarrhalis contagiosa.	Kalonus.	Lympfangitis epizootica equorum.	Phosphomonas.	Pneumonia interlobularis contagiosa.	Pneumoniae contagiosa equorum.	Rabies.	Rhinopneumonia suis.	Sarcophyrena haemorrhagium bovis.	Scabies.	Septicaemia haemorrhag. suis.	Somatitis pustulosa contagiosa.	Tetanus.	Variolae et varicellae.	Yhteensä — Total.
<i>Uudenmaan lääni</i>	456	246	9		1,138			73	39	98	63	5			565	186	24	69	177	4	444	12	13	41		3,662
Helsingin piiri	12	90	1		238			33	2	13	27	5			92	153	24	38	27		228		2	24		1,009
Porvoon »	89	86	2		555			27	18	50	36				122			7	92		64	12		5		1,165
Loviisan »	239	20	2		164			7	3	7					71	33		18	15		26		1			606
Tammisaaren »	3	21			23			2	5						67			2	15	1	37		1	17		194
Vihdin »	113	29	4		158			4	11	28					213			4	28	3	89		4			688
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	661	190	33		563	3	51	9	91	82	79	5			134	3			225	5	744	2	6	14	80	2,980
Turun piiri	267	20	1		12			17		21					7				68		62		2			477
Porin »	92	20	5		48			7		45									31		155		1	40		444
Salon »	93	48	6		40	3	4	5	64	32	8				34	3			43	5	51	2	7	4		452
Laitilan »	36	28	21		98			4		6	2				24				12		173		2	36		442
Ikaalisten »	72	25			318			17							68				33		170					704
Huittisten »	90	44			41			2	3		3	69	1						38		122		6	2		421
Loimaan »	11	5			6				1			2	3		1						11					40
<i>Ahvenanmaan maak.</i>		16			5										50				14		2					87
Godbyn piiri		16			5										50				14		2					87
<i>Hämeen lääni.</i>	1,101	80	8	15	527		125	25	123	12	87	16			626		33	43	166	4	791	16	14	18	150	3,980
Hämeenlinnan piiri	11	13	3		122			18	9		9	26			160		20	3	50		93		2	12		551
Tampereen »	68	15			198			51	4	56	2	4			198		13		14		357		11	4	86	1,081
Lahden »	15	10	3		28			7	1		1				115			9	30		70	6	2	5		302
Jämsän »		10			14			2							45				20		41		2			134
Tammelan »	1,007	29	2	15	143			41	11	64		61	12		66			31	50	4	223		3	5	47	1,814
Vilppulan »		3			22			6		3					42				2		7	10	3			98
<i>Viipurin lääni.</i>	125	82	3		709		129	18	31	16	28	2	23		932		1	22	189	17	245	78	12	141		2,803
Viipurin piiri	38	29			158			42							159			2	18		3		2	46		497
Hamnan »	77	27			78			48	11	8	8	6			301			9	82		50		6	71		782
Uudenkirkon »	6		2		12			7	1		8				67		1	10			31					145
Käkisalmen »		10			67			1			22				29				15				2	12		158
Kurkijoen »	2	10	1		226			6	2	9		1			124				28	7	6	78	2	6		508
Sortavalan »	2	2			71			21	1	14				23	141				22	9	110					416
Lappeenranta »		4			72			3	1			1			105			1	22	1	1				6	217
Pitkäranta »					23			2	1						6				2		20					54
Suojärven »					2																24					26
<i>Mikkelin lääni.</i>	55	8			172			14	6						210				136	4	22		2	1	15	645
Mikkelin piiri		2			65			6	4						67				69		22					235
Hartolan »					20			4	2						12								1	6		45

Piirieläinlääkärintiiri. <i>Districts vétérinaires.</i>	Abortus infectioisus.	Achnomycoosis.	Anthrax.	Aphtäse epizootiäse.	Cholera gallinarum.	Coryza contagiosa equorum.	Exanthema cutale vesiculariosum.	Febris catarrhalis epizootica canis.	Febris catarrhalis maligna bovum.	Febris catarrhalis epizootica vituli.	Gastroenteritis infectiosa vituli.	Influenza erysipelätosa.	Kolpitis catarrhalis contagiosa.	Malleus.	Lymphangetis epizootica equorum.	Pneumonia interlobularis contagiosa.	Propriamoois.	Rhinopneumonia contagiosa equorum.	Rhinopneumonia contagiosa equorum.	Rhinopneumonia contagiosa equorum.	Sarcophyrea haemorrhagica bovum.	Rhusiopatäta subs.	Scabies.	Septicämia haemorrhag. subs.	Stomatitis pustulosa contagiosa.	Tetanus.	Variolae et varicellae.	Yhteensä — Total.	
Savonlinnan piiri ..	—	1	—	—	—	10	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82
Pieksämäen » ..	55	5	—	—	—	77	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	44	—	—	—	—	—	—	2	283
<i>Kuopion läämi.</i>	155	59	2	—	—	370	—	57	20	17	—	—	4	8	393	—	—	—	—	—	109	23	113	—	19	5	31	1,885	
Kuopion piiri ..	103	7	1	—	—	128	—	19	1	16	—	—	—	—	390	—	—	—	—	—	43	—	35	—	3	1	12	767	
Joensuun » ..	—	5	—	—	—	10	—	5	3	1	—	—	—	—	173	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	202	
Iisalmen » ..	52	—	—	—	—	26	—	18	6	—	—	—	4	—	119	—	—	—	—	—	36	—	37	—	16	2	2	318	
Nurmeksen » ..	—	14	—	—	—	21	—	10	8	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	1	—	40	—	—	1	17	119	
Suonenjoen » ..	—	31	1	—	—	24	—	1	—	—	—	—	—	—	111	—	—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	195	
Tohmajärven » ..	—	2	—	—	—	161	—	4	2	—	—	—	—	—	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	284	
<i>Vaasan läämi.</i>	48	110	3	—	—	313	—	106	58	39	8	278	1	—	101	—	11	—	—	—	114	—	268	—	13	57	—	1,528	
Vaasan piiri ..	—	31	2	—	—	26	—	23	5	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	10	—	53	—	1	11	—	165	
Kristiinankaup. » ..	—	14	1	—	—	113	—	12	14	—	—	3	4	1	1	—	—	—	—	—	18	—	26	—	2	—	—	217	
Seinäjoen » ..	—	26	—	—	—	49	—	4	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	—	122	—	5	1	—	254	
Kokkolan » ..	35	26	—	—	—	40	—	58	14	18	5	274	—	—	5	—	—	—	—	—	25	—	56	—	4	13	—	576	
Jyväskylän » ..	—	9	—	—	—	27	—	8	—	21	—	—	—	—	92	—	—	—	—	—	24	—	10	—	—	—	32	223	
Saarijärven » ..	3	4	—	—	—	40	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	56	
Alavuden » ..	—	—	—	—	—	13	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	19	
Vetelin » ..	10	—	—	—	—	5	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	18	
<i>Oulun läämi.</i>	226	29	1	—	—	196	—	72	40	24	6	19	—	—	10	—	—	—	—	—	13	—	72	—	—	9	59	—	776
Oulun piiri ..	26	6	1	—	—	10	—	45	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	19	—	6	23	—	142	
Kajaanin » ..	—	1	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	31	
Haapaveden » ..	61	11	—	—	—	—	—	4	5	6	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	20	143	
Ylivieskan » ..	130	10	—	—	—	35	—	21	16	18	3	—	—	—	8	—	—	—	—	—	8	—	24	—	2	16	—	291	
Kemin » ..	9	1	—	—	—	32	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	57	
Rovaniemen » ..	—	—	—	—	—	95	—	2	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	
Pudasjärven » ..	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
Kittilän » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	
Summa summarum	2,827	820	59	—	15	3,993	3	627	215	423	187	500	32	23	3,521	189	69	134	1,143	57	2,701	108	41	85	574	18,346	18,346		

Taulukko piiri- ja kunnaneläinlääkärien v. 1919 tekemistä virkamatkoista.
Tableau indiquant les voyages de service faits par les vétérinaires des districts et des communes en 1919.

Piirelänlääkäripiiri. Districts vétérinaires.	Virkamatkoja, koskevat. — Voyages de service pour.													Matkoja yhteensä. Nombre total des voyages.	Jalkuvan määrätyn perusteella tehtyjä virkamatkoja. Informations pour la théorie des animaux domestiques.														
	Abortus infectiosus.	Cholera gallinarum.	Oortza contagiosa equorum.	Febriis catarrhalis maligna boum.	Febriis catarrhalis maligna bovin.	Lymphanth. epizootica equorum.	Influenza erysipelatoza.	Febriis catarrhalis maligna boum.	Oortza contagiosa equorum.	Cholera gallinarum.	Anthrax.	Pneumonia interlobularis contagiosa.	Kolpitis catarrhalis contagiosa.			Phosphorosis.	Osteomalacia.	Malleus.	Tetanus.	Septilemella haemorrhagium suis.	Scabies.	Sarcophyesna haemorrh. bovis.	Rhinopneumonia suis.	Rabies.					
<i>Uudenmaan lääni.</i>	4	6									29	12					4							31	2	3		91	
Helsingin piiri	1										23						2							4		2		32	
Porvoon »	4	3										8	1										8					23	
Loviisan »											6	1											1					8	
Tammisaaren »												2	2				1							9	1			13	
Vihdin »		2										1					1							10		1		15	
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	13	17		8				7									2	15						46	4	2		6	120
Turun piiri	2	1																						17				20	
Porin »		4																						2				6	
Salon »	1																2							10	2	2		17	
Laitilan »		12		8													1							16				37	
Ikaalisten »	1							1									14							1	2		6	25	
Huittisten »	1																											1	
Loimaan »	8							6																				14	
<i>Ahvenanmaan maak.</i>																									1			1	
Maarianhaminanpiiri																									1			1	
<i>Hämeen lääni.</i>	9	5	1		1		18	3	2		7	1	1	6	1		52						7	1	1	105	15	236	
Hämeenlinnan piiri		2																										2	
Tampereen »	5				1		8					1				2	5						1	1	38			62	
Lahden »												1					2											3	
Jämsän »																1								1			9	11	
Tammelan »	3	3	1				10	3	2		5	1	1	2			41							6		67		139	
Vilppulan »	1																4										6	19	
<i>Viipurin lääni.</i>	8	4		5	1	1	2	1		12		23	5	5	6	2	25	11	2	34							86	233	
Viipurin piiri				1	1							2	2	1			2	3	2									14	
Haminan »	7	3		1			1				2	10	2	1					3							3		30	
Uudenkirkon »	1	1		3			1				6	11			5		17									18		63	
Käkisalmen »																	1			1								2	
Kurkijoen »															1													3	
Sortavalan »					1		1				4			1	3		3	8		2								23	
Lappeenrannan »																	2											4	
Pitkärannan »																										15		7	22
Suojärven »																										11		61	72

Piiriläinlääkäripäiri. <i>Districts vétérinaires.</i>	Virkatmatkoja, koskevat — <i>Voyages de service pour.</i>														Matkoja yhteensä.											
	Abortus infectiosus.	Anthrax.	Cholera gallinarum.	Goryza contagiosa equorum.	Febria catarrhalis epizootica canis.	Febria catarrhalis maligna bovm.	Influenza erysipelatosa.	Lymphangit. epizootica equorum.	Malleus.	Osteomalacia.	Piroplasmosis.	Kolpitis catarrhalis contagiosa.	Pneumonia interlobularis contagiosa.	Rabies.	Rhusiopathia suis.	Sarcophyesma haemorrh. bovis.	Scabies.	Septicaemia haemorrhagica suis.	Tetanus.	Tuberculosis.	Enfääsiä epäiltäviä tautia. <i>Differenz malades suspects.</i>	Infektio.	Tarastuksia. <i>Zoonosis.</i>	Suojeluskäytin käsi. <i>Vaccinations.</i>	Matkoja yhteensä. <i>Nombre total des voyages.</i>	Jalkivan määrättyjen perusteella tehdyt virkatmatkoja. <i>Informations pour la libération des animaux domestiques.</i>
<i>Mikkelin lääni.</i>	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	6	20	
Mikkelin piiri ..	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9	
Hartolan » ..	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Savonlinnan » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	
Pieksämäen » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	
<i>Kuopion lääni.</i>	8	3	—	—	—	—	1	—	6	—	—	—	3	1	1	1	—	—	14	13	—	15	—	37	103	
Kuopion piiri ..	7	2	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	14	
Joensuun » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	10	
Iisalmen » ..	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9	1	—	2	—	6	22	
Nurmeksien » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	12	17	
Suonenjoen » ..	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	3	—	—	8	
Tohmajärven » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	5	5	—	8	—	11	32	
<i>Vaasan lääni.</i>	4	2	—	1	1	—	7	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	36	8	—	24	—	29	116	
Vaasan piiri ..	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	4	—	4	—	—	39	
Kristiinankaup. » ..	—	—	—	—	1	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	7	1	—	2	—	12	32	
Seinäjoen » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	
Kokkolan » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	—	—	7	
Jyväskylän » ..	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	
Saarijärven » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	11	12	
Alavuden » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	
Vetelin » ..	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	6	14	
<i>Oulun lääni.</i>	8	3	—	3	1	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	25	9	—	7	—	51	114	
Oulun piiri ..	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	—	—	—	—	14	
Kajaanin » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
Haapaveden » ..	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	24	29	
Ylivieskan » ..	4	—	—	3	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	5	—	2	—	—	34	
Kemin » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	6	
Rovaniemen » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	
Pudasjärven » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Kittilän » ..	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	21	24	
Summa summarum	56	40	1	19	1	5	2	1	34	3	24	2	29	51	7	9	3	1	2	230	56	3	86	105	230	1,034

Taulukko v. 1919 toimitetuista tuberkuliinitutkimuksista.
Tableau des examens par la tuberculine effectués en 1919.

Kaupunki tai pitäjä, jossa tutkimus on tapahtunut. Ville ou paroisse ou l'examen a eu lieu.	Karjojen lukumäärä. Nombre d'assortiments de bétail.			1 vuotta nuorempia eläimiä. Animaux au-dessous de 1 an.		2 ½ v. nuorempia sonneja ja hiehoja. Taurillons et génisses au-dessous de 2 ½ ans.		2 ½ v. vanhempia sonneja ja lehmiä. Taureaux et vaches au-dessus de 2 ½ ans.		Yhteensä. Total.	
	Ohessa esittynyt reaktioita. Chez lesquels des réactions ont eu lieu.	Ohessa ei ole esiintynyt reaktioita. Chez lesquels des réactions n'ont pas eu lieu.	Yhteensä.	Tutkittujen lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Tutkittujen lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.
<i>Uudenmaan lääni.</i>	61	16	77	321	—	1,112	3	3,921	46	5,354	49
Espoo	4	—	4	—	—	—	—	27	—	27	—
Kirkkonummi	9	—	9	9	—	40	—	351	—	400	—
Siuntio	7	—	7	28	—	55	—	156	—	239	—
Hyvinkää	2	4	6	—	—	55	—	610	7	665	7
Janakkala	—	1	1	—	—	19	—	153	1	172	1
Nurmijärvi	—	2	2	—	—	26	—	220	2	246	2
Sipoo	2	—	2	—	—	—	—	10	—	10	—
Porvoo	6	1	7	133	—	229	—	489	1	851	1
Mäntsälä	2	2	4	81	—	152	—	342	2	575	2
Askola	1	—	1	1	—	19	—	73	—	93	—
Orimattila	1	—	1	—	—	—	—	65	—	65	—
Loviisa	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
Elimäki	2	—	2	—	—	270	—	—	—	270	—
Artjärvi	1	—	1	—	—	18	—	—	—	18	—
Bromarf	2	—	2	—	—	—	—	19	—	19	—
Snappertuna	2	—	2	—	—	—	—	37	—	37	—
Pohja	3	1	4	3	—	5	—	341	3	349	3
Karja	3	1	4	6	—	10	2	149	5	165	7
Inkoo	3	—	3	10	—	36	—	208	—	254	—
Lohja	10	2	12	21	—	99	—	338	3	458	3
Vihti	—	2	2	29	—	79	1	332	22	440	23
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	109	29	138	278	1	633	11	2,885	131	3,796	143
Askainen	—	1	1	7	—	9	—	65	1	81	1
Kaarina	2	3	5	9	—	27	1	166	31	202	32
Lemu	—	1	1	3	—	2	1	7	6	12	7
Maaria	1	1	2	7	1	10	2	54	13	71	16
Masku	—	1	1	7	—	5	1	29	—	41	1
Naantalinn msk.	1	—	1	—	—	—	—	12	—	12	—
Parainen	1	—	1	13	—	3	—	27	—	43	—
Piikkiö	—	3	3	27	—	15	1	110	43	152	44
Turku	2	—	2	—	—	—	—	38	—	38	—
Rymättylä	1	—	1	3	—	1	—	9	—	13	—
Ulvila	—	1	1	—	—	15	—	110	1	125	1
Nakkila	—	1	1	—	—	68	2	152	11	220	13
Finby	2	—	2	9	—	31	—	59	—	99	—
Halikko	1	4	5	66	—	120	2	287	3	473	5
Karuna	6	1	7	20	—	81	—	331	1	432	1
Kisko	3	—	3	2	—	—	—	138	—	140	—
Perniö	3	3	6	15	—	73	—	289	11	377	11
Sauvo	5	1	6	30	—	46	—	237	2	313	2
Uskela	1	1	2	—	—	28	—	71	1	99	1
Paimio	1	—	1	—	—	17	—	83	—	100	—
Kemiö	1	1	2	5	—	16	—	235	1	256	1
Laitila	4	—	4	9	—	17	—	49	—	75	—
Uusikirkko	6	6	12	31	—	36	1	208	6	275	7

Kaupunki tai pitäjä, jossa tutkimus on tapahtunut. <i>Ville ou paroisse ou l'examen a eu lieu.</i>	Karjojen lukumäärä. <i>Nombre d'assortiments de bétail.</i>		1 vuotta nuorempia eläimiä <i>Animaux au-dessous de 1 an.</i>		2 ½ v. nuorempia sonneja ja hiehoja. <i>Taurillons et génisses au-dessous de 2 ½ ans.</i>		2 ½ v. vanhempia sonneja ja lehmiä. <i>Taureaux et vaches au-dessus de 2 ½ ans.</i>		Yhteensä <i>Total.</i>		
	joissa on esintynyt reaktioita. <i>Chez lesquels des réactions ont eu lieu.</i>	joissa ei ole esintynyt reaktioita. <i>Chez lesquels des réactions n'ont pas eu lieu.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Tutkittujen lukumäärä. <i>Nombre d'examinés.</i>	Reaktoiden lukumäärä. <i>Nombre de réactions.</i>	Tutkittujen lukumäärä. <i>Nombre d'examinés.</i>	Reaktoiden lukumäärä. <i>Nombre de réactions.</i>	Tutkittujen lukumäärä. <i>Nombre d'examinés.</i>	Reaktoiden lukumäärä. <i>Nombre de réactions.</i>	Tutkittujen lukumäärä. <i>Nombre de réactions.</i>	Reaktoiden lukumäärä. <i>Nombre de réactions.</i>
Viljakkala	2	—	2	—	—	1	—	16	—	17	—
Kiikka	31	—	31	7	—	1	—	23	—	31	—
Punkalaidun	32	—	32	6	—	1	—	25	—	32	—
Metsämaa	1	—	1	—	—	4	—	27	—	31	—
Loimaa	1	—	1	2	—	5	—	28	—	35	—
Pöytyä	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
<i>Hämeen lääni.</i>	<i>74</i>	<i>24</i>	<i>98</i>	<i>275</i>	<i>1</i>	<i>643</i>	<i>44</i>	<i>3,622</i>	<i>175</i>	<i>4,540</i>	<i>220</i>
Kalvola	1	—	1	—	—	57	—	122	—	179	—
Hauho	1	—	1	—	—	4	—	97	—	101	—
Vanaja	20	—	20	—	—	—	—	38	—	38	—
Hämeenlinnan msk.	8	—	8	—	—	—	—	9	—	9	—
Janakkala	3	—	3	—	—	32	—	147	—	179	—
Tampere	2	—	2	—	—	—	—	48	—	48	—
Kangasala	2	1	3	29	—	24	—	161	1	214	1
Ylöjärvi	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
Pirkkala	—	1	1	10	—	—	—	20	1	30	1
Messukylä	1	—	1	4	—	10	—	37	1	51	1
Hollola	1	1	2	33	—	14	—	194	1	241	1
Hausjärvi	1	—	1	11	—	5	—	54	—	70	—
Somero	3	3	6	36	—	107	—	273	20	416	20
Urajala	11	3	14	54	—	76	4	556	38	686	42
Jokioinen	3	7	10	47	1	171	31	703	26	921	58
Ypäjä	4	3	7	16	—	28	5	602	66	646	71
Humpvila	6	1	7	24	—	58	1	178	6	260	7
Tammela	—	1	1	3	—	3	3	39	12	42	15
Ruovesi	3	—	3	11	—	30	—	115	—	156	—
Vilppula	2	3	5	—	—	12	—	185	3	197	3
Keuruu	1	—	1	—	—	12	—	43	—	55	—
<i>Viipurin lääni.</i>	<i>33</i>	<i>16</i>	<i>49</i>	<i>34</i>	<i>—</i>	<i>77</i>	<i>2</i>	<i>1,192</i>	<i>61</i>	<i>1,303</i>	<i>63</i>
Viipurin pit.	—	4	4	—	—	—	—	113	—	113	—
Valkeala	1	—	1	—	—	2	—	7	—	9	—
Miehikkälä	1	—	1	—	—	1	—	9	—	10	—
Vehkalahti	1	—	1	8	—	5	—	40	—	53	—
Pyhtää	10	—	10	9	—	35	—	90	—	134	—
Sippola	9	—	9	4	—	11	—	62	—	77	—
Virolahti	5	—	5	3	—	6	—	42	—	51	—
Kivennapa	—	1	1	—	—	—	—	15	6	15	6
Uusikirkko	—	5	5	—	—	—	—	90	29	90	29
Pyhäjärvi	1	—	1	—	—	—	—	6	—	6	—
Kurkijoki	—	1	1	—	—	—	—	57	1	57	1
Hiihola	—	2	2	—	—	—	—	96	4	96	4
Ruskeala	1	—	1	—	—	4	—	80	—	84	—
Uukuniemi	—	1	1	—	—	1	1	24	21	25	22
Ruokolahti	3	2	5	10	—	12	—	371	—	393	—
Jääski	1	—	1	—	—	—	—	90	—	90	—
<i>Mikkelin lääni.</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>1</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>35</i>	<i>—</i>	<i>35</i>	<i>—</i>
Juva	1	—	1	—	—	—	—	35	—	35	—

Kaupunki tai pitäjä, jossa tutkimus on tapahtunut. <i>Ville ou paroisse ou l'examen a eu lieu.</i>	Karjojen lukumä i ä. <i>Nombre d'assortiments de bétail.</i>			1 vuotta nuorempia eläimiä. <i>Animaux audessous de 1 an.</i>		2 ½ v. nuorempia sonneja ja hiehoja. <i>Taurillons et génisses audessous de 2 ½ ans.</i>		2 ½ v. vanhempia sonneja ja lehmiä. <i>Taureaux et vaches audessus de 2 ½ ans.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	
	joissa on esilintynyt reaktioita. <i>Chez lesquels des réactions ont eu lieu.</i>	joissa ei ole esilintynyt reaktioita. <i>Chez lesquels des réactions n'ont pas eu lieu.</i>	Yhteensä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.	Reaktioiden lukumäärä.
<i>Kuopion lääni.</i>	8	11	19	24	2	48	9	471	45	543	56
Iisalmi	3	3	6	—	—	2	—	94	4	96	4
Lapinlahti	1	—	1	—	—	—	—	4	—	4	—
Kiuruvesi	—	1	1	—	—	6	—	21	1	27	1
Nilsjä	—	1	1	—	—	12	4	56	27	68	31
Värtsilä	1	1	2	9	—	—	—	112	—	121	—
Kitee	—	1	1	5	—	—	—	15	2	20	2
Pälkjärvi	—	4	4	6	2	18	5	101	11	125	18
Tohmajärvi	3	—	3	4	—	10	—	68	—	82	—
<i>Vaasan lääni.</i>	26	3	29	20	—	22	—	197	7	239	7
Mustasaari	3	—	3	2	—	2	—	19	—	23	—
Sulva	1	—	1	1	—	—	—	5	—	6	—
Maahtti	1	—	1	1	—	—	—	5	—	6	—
Vöyri	4	—	4	3	—	3	—	21	—	27	—
Jurva	1	—	1	—	—	3	—	15	—	18	—
Pirttikylä	2	—	2	3	—	3	—	12	—	18	—
Vähäkylä	1	—	1	1	—	1	—	6	—	8	—
Isokylä	2	—	2	7	—	3	—	43	—	53	—
Laihia	1	—	1	—	—	—	—	4	—	4	—
Sideby	3	—	3	—	—	1	—	21	—	22	—
Lappijärvi	1	—	1	—	—	—	—	8	—	8	—
Kauhajoki	1	—	1	—	—	1	—	7	—	8	—
Teuva	1	—	1	—	—	—	—	7	—	7	—
Närpiö	—	1	1	—	—	3	—	3	2	6	2
Ilmajoki	3	1	4	2	—	2	—	17	3	21	3
Kronoby	1	1	2	—	—	—	—	4	2	4	2
<i>Oulun lääni.</i>	34	3	37	82	—	97	1	469	6	648	7
Muhos	—	1	1	16	—	17	—	70	4	103	4
Liminka	—	1	1	18	—	—	—	36	2	54	2
Ii	1	1	2	11	—	6	1	32	—	49	1
Oulu	3	—	3	—	—	—	—	4	—	4	—
Oulujoki	2	—	2	—	—	—	—	59	—	59	—
Haapavesi	2	—	2	—	—	2	—	27	—	29	—
Oulainen	6	—	6	1	—	7	—	43	—	51	—
Ylivieska	3	—	3	8	—	12	—	45	—	65	—
Paavola	5	—	5	5	—	14	—	41	—	60	—
Saloinen	3	—	3	6	—	6	—	22	—	34	—
Pattijoki	4	—	4	6	—	11	—	27	—	44	—
Revonlahti	1	—	1	5	—	8	—	19	—	32	—
Kalajoki	1	—	1	1	—	3	—	7	—	11	—
Siikajoki	2	—	2	5	—	11	—	22	—	38	—
Alatornio	1	—	1	—	—	—	—	15	—	15	—
Summa summarum	346	102	448	1,034	4	2,632	70	12,792	471	16,458	545

Årsberättelse för år 1919 av konsulenten för kreaturstuberkulosens bekämpande.

Konsulenternas arbetsprogram har under år 1919 fortsatt i överensstämmelse med deras verksamhet under föregående år och enligt instruktionen av den 1 april 1909. Till följd av den genom kriget och genom anställning vid militären förorsakade minskningen av djurläkare i civil befattning, och den otillräckliga avlöning, som staten betalar för utförda undersökningar med tuberkulin har de undersökta besättningarnas och kreaturens antal varit synnerligen lågt om och det visar en stegring jämfört med enahanda siffror under år 1918. Det undersökta antalet besättningar resp. kreatur är endast 315 resp. 14,804, en obetydlighet jämfört med det antal, som uppnåddes före kriget. Av tabell 1 framgår än vidare, att medelreaktionsprocenten är 5. Den sammanlagda procenten av reagerande och misstänkta besättningar, utgör 55.9, en ej oväsentlig stegring i förhållande till föregående år. Detta kan finna sin förklaring däri, att djurläkarne blott i mindre mån upptagit oundersökta besättningar i sitt arbetsprogram.

Av tabell 1 b. framgår, att nedsmittningsprocenten är 2.7, ungefär samma som förut. Det undersökta antalet kreatur är dock så minimalt, endast 2,609 st., att detta tal ej har något allmängiltigt värde.

Enligt tabell 5 synes % av de säkert reagerande besättningarna tilltaga och utgör för år 1919 25.7 d. v. s. samma % som 1908, då en noggrann bearbetning av det statistiska materialet tog sin början. Det undersökta djurantalet var då 4 gånger större, så att vid jämförelsen med dessa tal bör denna omständighet beaktas, emellertid kan den stigande procenten vara ett uttryck för de omständigheter, som vållat ett avbräck i kreaturstuberkulosens bekämpande under krigsåren och därefter.

Tabellerna 6 och 6 a, samt 7 och 7 a. visa, att de säkert reagerande besättningarnas och de säkra reaktionernas relativa tal äro i stigande. Orsakerna hava ovan anförts.

Tabell 11 utgör en statistik över de av konsulenterna under året 1919 utförda arbetena.

Såsom av ovananförda framgår är sakläget ej tillfredsställande. Endast ett mera effektivt bekämpande av kreaturstuberkulosen i större skala kan medföra någon nytta.

H. Tallgren.

Tabell 1.
Tableau 1.

Länssammandrag
Resumé des gouverne-

L ä n Gouvernement	Djur under 1 år <i>Animaux au-dessous de 1 an</i>			Ungtjurar och kvigor under 2 1/2 år <i>Taurillons et génisses au-dessous de 2 1/2 ans</i>			Tjurar och kor öfver 2 1/2 år <i>Taureaux et vaches au-dessus de 2 1/2 ans</i>			Summa <i>Total</i>		
	Antal undersökta <i>Nombre d'examinés</i>	Antal reaktioner <i>Nombre de réactions</i>		Antal undersökta <i>Nombre d'examinés</i>	Antal reaktioner <i>Nombre de réactions</i>		Antal undersökta <i>Nombre d'examinés</i>	Antal reaktioner <i>Nombre de réactions</i>		Antal undersökta <i>Nombre d'examinés</i>	Antal reaktioner <i>Nombre de réactions</i>	
		S. C.	O. I.		S. C.	O. I.		S. C.	O. I.		S. C.	O. I.
	Nylands län	295	1	2	607	5	7	3,156	46	69	4,058	52
Åbo och Björneborgs län	323	1	2	614	8	5	2,874	111	30	3,811	120	37
Landskapet Åland	—	—	—	9	—	—	56	—	7	65	—	7
Tavastehus län	407	—	4	688	19	43	3,510	97	151	4,605	116	198
Viborgs »	42	—	—	109	1	—	949	55	7	1,100	56	7
St. Michels »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio »	17	1	1	41	6	1	303	23	12	361	30	14
Vasa »	18	—	—	20	—	—	180	4	2	218	4	2
Uleåborgs »	83	—	—	97	—	—	406	2	7	586	2	7
Summa	1,185	3	9	2,185	39	56	11,434	338	285	14,804	380	350

Tabell 1 a.
Tableau 1 a.

År 1919 —

L ä n Gouvernement	1) Första gången undersökta <i>1) Assortiment de bétail examiné pour la première fois.</i>							2) Änyo undersökt icks infekterad besättning <i>2) Assortiment de bétail réexaminé, non infecté</i>						
	Antal undersökta <i>Nombre d'examinateurs</i>	Reaktioner <i>Réactions</i>		Reaktioner i % <i>React. en %</i>			Besättningsarnas antal <i>Nombre d'assortiments de bétail</i>	Antal undersökta <i>Nombre d'examinateurs</i>	Reaktioner <i>Réactions</i>		Reaktioner i % <i>Réact. en %</i>			Besättningsarnas antal <i>Nombre d'assortiments de bétail</i>
		S. C.	O. I.	S. C.	O. I.	S.+O. C.+I.			S. C.	O. I.	S. C.	O. I.	S.+O. C.+I.	
	Nylands län	423	5	3	1.2	0.7	1.9	11	324	1	—	0.3	—	0.3
Åbo och Björneborgs län	703	70	10	9.9	1.4	11.3	33	1,047	1	1	0.1	0.1	0.2	17
Landskapet Åland	—	—	—	—	—	—	—	65	7	—	—	10.8	10.8	1
Tavastehus län	235	4	1	1.7	0.4	2.1	7	453	1	4	0.2	0.9	1.1	6
Viborgs »	480	7	—	1.5	—	1.5	34	264	17	—	6.4	—	6.4	9
St. Michels »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio »	221	8	2	3.6	0.9	4.5	11	140	22	12	15.7	8.6	24.3	4
Vasa »	81	2	—	2.5	—	2.5	13	117	—	—	—	—	—	7
Uleåborgs »	329	—	1	—	0.3	0.3	23	199	—	4	—	2.0	2.0	8
Summa	2,472	96	17	3.9	0.7	4.6	132	2,609	42	28	1.6	1.1	2.7	56

för år 1919.
ments année 1919.

Reaktioner Réactions			Besättnigarnas antal Nombre d'assortiments de bétail	Besättningarnas medelstorlek Grandeur moy- enne des assorti- ments de bétail	Antal reagerande besättningar Nombre d'assortiments de bétail chez lesquels des réactions ont été observées					
i % en %		S. + O. % C. + I.			S. C.	O. I.	S. + O. C. + I.	% %		
S. C.	O. I.							S. C.	O. I.	S. + O. C. + I.
1.3	1.9	3.2	46	88	17	9	26	37.0	19.6	56.6
3.1	1.0	4.1	75	51	21	12	33	28.0	16.0	44.0
—	10.8	10.8	1	65	—	1	1	—	100.0	100.0
2.5	4.3	6.8	69	66	22	22	44	31.9	31.9	63.8
5.1	0.6	5.7	52	21	10	—	10	19.2	—	19.2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8.3	3.9	12.2	15	24	8	1	9	53.3	6.7	60.0
1.8	0.9	2.7	24	9	2	—	2	8.3	—	8.3
0.3	1.2	1.5	33	17	1	3	4	3.0	9.0	12.0
2.6	2.4	5.0	315	47	81	48	129	25.7	15.2	40.9

Année 1919.

3) Ånyo undersökt, reaktionsfri del av infekterad besättning 3) Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction							4) Kontrollundersökt, osäkert reagerande del uti infekterad besättning 4) Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté laquelle présentait une réaction incertaine							5) Kontrollundersökt, osäkert reagerande del uti icke infekterad besättning 5) Partie réexaminée d'assortiment de bétail non infecté laquelle présentait une réaction incertaine									
Antal undersökta djur Nombre d'animaux examinés	Reaktioner Réactions		Reaktioner i % Réact. en %				Besättnigarnas antal Nombre d'assorti- ments de bétail	Antal undersökta djur Nombre d'animaux examinés	Reaktioner Réactions		Reaktioner i % Réact. en %				Besättnigarnas antal Nombre d'assorti- ments de bétail	Antal undersökta djur Nombre d'animaux examinés	Reaktioner Réactions		Reaktioner i % Réact. en %				Besättnigarnas antal Nombre d'assorti- ments de bétail
	S. C.	O. I.	S. C.	O. I.	S. + O. C. + I.	S. C.			O. I.	S. C.	O. I.	S. + O. C. + I.	S. C.	O. I.			S. C.	O. I.	S. + O. C. + I.				
2,946	38	53	1.3	1.8	3.1	23	357	8	22	2.2	6.2	8.4	9	8	—	—	—	—	—	—	1		
2,050	49	26	2.4	1.3	3.7	24	11	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—		
3,789	100	182	2.6	4.8	7.4	42	118	11	11	9.3	9.3	18.6	13	10	—	—	—	—	—	—	3		
336	21	1	6.3	0.3	6.6	9	20	11	6	55.0	30.0	85.0	1	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
20	2	2	10.0	10.0	20.0	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
54	—	2	—	3.7	3.7	1	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	50.0	—	—	50.0	1		
9,195	210	266	2.3	2.9	5.2	103	506	30	39	5.9	7.7	13.6	25	22	2	—	9.1	—	—	9.1	5		

Tabell 1 b.
Tableau 1 b.

Tabell utvisande reaktionsprocenten för åren 1908—1919 inom nedan anförda klasser N:o 1, 2 och 3.

Tableau indiquant la proportion pour cent des réactions pour les années 1908—1919 dans les classes N:o 1, 2 et 3, mentionnées ci-dessous.

Å r A n	Antal undersökta djur Nombre d'animaux examinés	Antal undersökta besättningar Nombre d'assortiments de bétail examinés	Reaktioner Réactions				Reaktioner Réactions	Antal undersökta djur Nombre d'animaux examinés	Antal undersökta besättningar Nombre d'assortiments de bétail examinés	Reaktioner Réactions					
			S. C.	O. I.	S. + O. i % C. + I. en %	S. C.				O. I.	S. + O. i % C. + I. en %	S. C.	O. I.	S. + O. i % C. + I. en %	
1) Första gången undersökt besättning. <i>Assortiment de bétail examiné pour la première fois.</i>			2) Änjo undersökt icke infekterad besättning. <i>Assortiment de bétail réexaminé non infecté.</i>			3) Änjo undersökt, reaktionsfri del av infekterad besättning. <i>Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction.</i>									
1908	—	21,529	1,122	380	7.0	—	18,336	380	331	3.9	—	14,887	778	290	7.2
1909	—	28,719	1,063	456	5.3	—	18,764	279	244	2.8	—	23,449	817	429	5.3
1910	2,250	29,956	709	650	4.4	497	16,980	243	258	2.9	448	26,446	763	545	5.0
1911	1,733	21,270	527	361	4.2	618	19,205	242	273	2.7	396	23,912	847	592	6.0
1912	2,079	24,004	405	461	3.6	737	22,385	274	318	2.6	401	21,442	838	527	6.4
1913	3,649	42,738	679	711	3.2	914	25,311	285	304	2.3	446	23,757	612	552	4.9
1914	2,498	24,617	308	319	2.6	598	19,767	308	293	3.1	490	21,695	828	637	6.7
1915	432	5,469	222	162	9.7	309	9,291	163	227	4.2	472	24,785	754	853	6.4
1916	472	4,771	62	106	3.5	288	7,617	66	66	1.8	468	20,308	634	527	5.7
1917	157	2,392	86	51	5.7	157	6,196	108	143	4.0	227	11,971	254	297	4.6
1918	83	823	32	26	7.0	35	1,634	35	11	2.8	26	3,134	32	76	3.4
1919	132	2,472	96	17	4.6	56	2,609	42	28	2.7	103	9,195	210	266	5.2

Tabell 2.
Tableau 2.

Jämförande tabell för åren 1908—1919 över det undersökta antalet nötkreatur och deras reaktionsprocent.

Tableau comparatif pour les années 1908—1919 du nombre examiné des animaux de race bovine et la proportion pour cent des réactions parmi ceux-ci.

Å r A n	Antal undersökta djur för hela landet Nombre d'animaux examinés en Finlande	Reaktionsprocenten Réactions en %	Å r A n	Antal undersökta djur för hela landet Nombre d'animaux examinés en Finlande	Reaktionsprocenten Réactions en %
1908	57,031	6.4	1914	69,185	4.3
1909	72,165	4.9	1915	42,677	6.1
1910	73,978	4.4	1916	34,545	4.7
1911	66,419	5.0	1917	21,867	5.5
1912	70,628	4.5	1918	5,660	4.0
1913	94,021	2.8	1919	14,804	5.0

Tabell 3.
Tableau 3.

Jämförande tabell över reaktionsprocenten i de skilda länen för åren 1908—1919.
Tableau comparatif de la proportion pour cent des réactions dans les différents gouvernements pour les années 1908—1919.

L ä n Gouvernement	Antal und- ersökta djur Nombre d'animaux examinés	Reaktioner i % Réact. en %		S.+O. i % C.+I. en %	L ä n Gouvernement	Antal und- ersökta djur Nombre d'animaux examinés	Reaktioner i % Réact. en %		S.+O. i % C.+I. en %
		S.	O.				S.	O.	
		C.	I.				C.	I.	
<i>Nylands län:</i>					1918	493	4.8	2.4	7.2
1908	15,126	4.6	2.5	7.1	1919	1,100	5.1	0.6	5.7
1909	17,908	2.4	2.0	4.4	<i>St. Michels län:</i>				
1910	16,214	2.9	2.3	5.2	1908	2,854	1.3	1.5	2.8
1911	17,353	2.6	2.6	5.2	1909	2,685	1.3	1.0	2.3
1912	14,522	2.6	2.0	4.6	1910	3,015	4.0	1.1	5.1
1913	16,948	1.8	2.0	3.8	1911	4,113	0.5	2.1	2.6
1914	14,365	1.2	2.0	3.2	1912	3,403	0.7	0.5	1.2
1915	12,611	2.6	2.6	5.2	1913	2,342	0.6	1.6	2.2
1916	8,814	2.8	2.0	4.8	1914	1,837	1.0	3.2	4.2
1917	5,319	2.0	1.9	3.9	1915	2,600	1.2	7.4	8.6
1918	1,010	0.1	1.2	1.3	1916	965	0.4	1.5	1.9
1919	4,058	1.3	1.9	3.2	1917	1,131	0.6	2.3	2.9
<i>Äbo o. Björneborgs län:</i>					1918	65	1.5	—	1.5
1908	11,692	6.5	2.1	8.6	1919	—	—	—	—
1909	15,693	3.7	2.3	6.0	<i>Kuopio län:</i>				
1910	14,469	2.5	1.5	4.0	1908	3,509	1.6	1.2	2.8
1911	13,588	4.9	2.1	7.0	1909	3,991	1.2	0.9	2.1
1912	17,501	3.8	3.7	7.5	1910	7,103	2.4	1.8	4.2
1913	31,675	2.3	2.1	4.4	1911	3,576	2.5	2.2	4.7
1914	22,121	3.1	2.2	5.3	1912	6,743	1.1	1.1	2.2
1915	9,128	2.6	2.8	5.4	1913	6,723	1.0	1.2	2.2
1916	8,774	3.6	1.9	5.5	1914	5,257	1.5	1.3	2.8
1917	7,810	2.9	3.7	6.6	1915	1,940	3.4	3.5	6.9
1918	2,129	1.6	4.0	5.6	1916	488	3.9	2.5	6.4
1919	3,811	3.1	1.0	4.1	1917	250	6.4	3.6	10.0
<i>Landskapet Åland:</i>					1918	106	—	—	—
1919	65	—	10.8	10.8	1919	361	8.3	3.9	12.2
<i>Tavastehus län:</i>					<i>Vasa län:</i>				
1908	12,993	3.8	0.9	4.7	1908	4,070	10.0	2.7	12.7
1909	13,388	3.6	1.0	4.6	1909	4,976	3.9	2.6	6.5
1910	15,845	2.1	1.3	3.4	1910	5,724	2.4	5.4	7.8
1911	13,582	2.2	1.6	3.8	1911	3,952	3.8	4.0	7.8
1912	14,848	1.5	1.1	2.6	1912	5,157	2.1	3.2	5.3
1913	20,754	1.5	1.6	3.1	1913	5,939	1.5	1.7	3.2
1914	13,849	1.4	1.8	3.2	1914	4,325	2.2	2.3	4.5
1915	9,826	3.3	2.9	6.2	1915	3,400	3.5	4.9	8.4
1916	7,728	0.9	2.3	3.2	1916	2,298	2.4	2.3	4.7
1917	4,445	1.8	2.7	4.5	1917	923	8.7	5.6	14.3
1918	987	1.3	1.1	2.4	1918	437	1.4	—	1.4
1919	4,605	2.5	4.3	6.8	1919	218	1.8	0.9	2.7
<i>Viborgs län:</i>					<i>Uleåborgs län:</i>				
1908	3,932	2.0	2.2	4.2	1908	2,855	3.3	0.4	3.7
1909	5,326	4.8	1.7	6.5	1909	8,198	3.8	0.6	4.4
1910	5,358	2.7	1.0	3.7	1910	6,250	2.8	2.9	5.7
1911	5,020	2.1	0.9	3.0	1911	5,235	3.7	1.2	4.9
1912	3,524	3.4	0.7	4.1	1912	5,130	2.1	0.7	2.8
1913	4,382	1.9	1.4	3.3	1913	5,258	1.9	1.4	3.3
1914	3,070	4.0	2.4	6.4	1914	4,361	2.6	2.2	4.8
1915	1,292	3.9	2.9	6.8	1915	1,880	3.6	2.7	6.3
1916	1,106	2.4	4.5	6.9	1916	4,372	2.6	2.7	5.3
1917	774	4.9	0.6	5.5	1917	1,215	3.0	1.4	4.4
					1918	433	4.9	1.3	6.2
					1919	586	0.3	1.2	1.5

Tabell 5.
Tableau 5.

Jämförande tabell för åren 1908—1919 beträffande de undersökta besättningarnes antal, medelstorlek, reaktionsprocent samt de säkert och osäkert reagerande besättningarnes procentuella av- eller tilltagande.

Tableau comparatif pour les années 1908—1919 indiquant le nombre, la grandeur moyenne, la proportion pour cent des réactions des assortiments de bétail ainsi que la diminution ou l'augmentation en pour cent des assortiments de réaction certaine et incertaine.

	De undersökta besättningarnes antal Nombre d'assortiments de bétail examinés.	Besättningarnas medelstorlek Grandeur moyenne des assortiments de bétail.	Antal reagerande besättningar Nombre d'assortiments de bétail chez lesquels des réactions ont été observées			Reaktioner i % Réact. en %		
			S. C.	O. I.	S.+O. C.+I.	S. C.	O. I.	S.+O. C.+I.
1908.....	1,802	32	464	125	589	25.7	6.9	32.6
1909.....	2,817	26	576	196	772	20.4	7.0	27.4
1910.....	3,260	23	549	374	923	16.8	11.5	28.3
1911.....	2,845	23	488	269	757	17.2	9.5	26.7
1912.....	3,558	18	545	339	884	15.3	9.5	24.8
1913.....	5,218	18	599	457	1,056	11.6	8.8	20.3
1914.....	3,845	18	428	344	772	11.1	9.0	20.1
1915.....	1,354	32	360	244	604	26.5	18.0	44.5
1916.....	1,285	27	217	188	405	16.9	14.6	31.5
1917.....	593	37	151	81	232	25.4	13.7	39.1
1918.....	149	38	18	22	40	12.1	14.7	26.8
1919.....	315	47	81	48	129	25.7	15.2	40.9

Tabell 6.
Tableau 6.

Tabell för åren 1908—1919 utvisande huru många osäkert reagerande besättningar förekomma för varje 100-tal säkert reagerande sådana.

Tableau pour les années 1908—1919 indiquant le nombre d'assortiments de bétail à réaction incertaine pour chaque centaine d'assortiments de bétail à réaction certaine.

År	1908	förekommo	på	varje	100-tal	säkert	reagerande	besättningar	26.9	osäkert	reagerande
» 1909	»	»	»	»	»	»	»	»	34.0	»	»
» 1910	»	»	»	»	»	»	»	»	68.1	»	»
» 1911	»	»	»	»	»	»	»	»	55.1	»	»
» 1912	»	»	»	»	»	»	»	»	62.2	»	»
» 1913	»	»	»	»	»	»	»	»	76.3	»	»
» 1914	»	»	»	»	»	»	»	»	80.4	»	»
» 1915	»	»	»	»	»	»	»	»	67.7	»	»
» 1916	»	»	»	»	»	»	»	»	86.6	»	»
» 1917	»	»	»	»	»	»	»	»	53.6	»	»
» 1918	»	»	»	»	»	»	»	»	122.2	»	»
» 1919	»	»	»	»	»	»	»	»	59.3	»	»

Tabell 6 a.

Tableau 6 a.

Tabell för åren 1908—1919 utvisande huru många säkert reagerande besättningar förekomma på varje 100-tal osäkert reagerande sådana.

Tableau pour les années 1908—1919 indiquant le nombre, d'assortiments de bétail à réaction certaine par centaine d'assortiments de bétail à réaction incertaine.

År	förekommo på varje 100-tal osäkert reagerande besättningar	371.2 säkert reagerande
» 1909	» » » » » » » »	293.9 » »
» 1910	» » » » » » » »	146.8 » »
» 1911	» » » » » » » »	181.4 » »
» 1912	» » » » » » » »	160.8 » »
» 1913	» » » » » » » »	131.1 » »
» 1914	» » » » » » » »	124.4 » »
» 1915	» » » » » » » »	147.5 » »
» 1916	» » » » » » » »	115.4 » »
» 1917	» » » » » » » »	186.4 » »
» 1918	» » » » » » » »	81.8 » »
» 1919	» » » » » » » »	168.8 » »

Tabell 7—7 a.

Tableau 7—7 a.

Tabell för åren 1908—1919 utvisande huru många osäkert reagerande djur förekomma för varje 100-tal säkert reagerande och huru många säkert reagerande djur förekomma för varje 100-tal osäkert reagerande sådana.

Tableau pour les années 1908—1919 indiquant le nombre d'animaux à réaction incertaine par centaine d'animaux à réaction certaine et le nombre d'animaux à réaction certaine par centaine d'animaux à réaction incertaine.

År An	Antal undersökta djur Nombre d'animaux examines	Säkra Certains	Osäkra Incertain	Insäkrade på 100 réactions certaines	Säkra i förhållande till 100 osäkra reak- tioner Certains sur 100 réactions incertaines
1908	57,031	2,629	1,039	39.5	253.0
1909	72,165	2,314	1,198	51.8	193.2
1910	73,978	1,797	1,491	83.0	123.3
1911	66,419	1,976	1,372	68.0	143.3
1912	70,628	1,700	1,457	85.7	116.7
1913	94,021	1,693	1,698	100.3	99.7
1914	69,185	1,519	1,421	93.5	106.9
1915	42,677	1,215	1,393	114.7	90.0
1916	34,545	852	765	89.8	111.4
1917	21,867	591	619	104.7	95.5
1918	5,660	100	125	125.0	80.0
1919	14,804	380	350	92.2	108.6

Tabell 8.
Tableau 8.

Tabell utvisande procentuella förhållandet av säkra och osäkra reaktioner för åren 1908—1919 inom momenten 1, 2 och 3 i specialstatistiken.

Tableau indiquant la proportion pour cent des réactions certaines et incertaines pour les années 1908—1919 au de dans des art 1, 2 et 3 dans la statistique spéciale.

År A n	Antal undersökta djur Nombre d'animaux examinés	Antal reaktioner Nombre de réaction		Reaktioner i % Réaction en %			Osäkra reaktioner i förhållande till 100 säkra reaktioner Incertaines sur 100 réactions certaines	Säkra reaktioner i förhållande till 100 osäkra reaktioner Certaines sur 100 réactions incertaines
		Säkra Cer- taines	Osäkra Incer- taines	S. C.	O. I.	S.+O. C.+I.		
Mom. 1. Första gången undersökt besättning: Assortiment de bétail examiné pour la première fois:								
1908	21,529	1,122	308	5.2	1.8	7.0	33.9	295.3
1909	28,719	1,063	465	3.7	1.6	5.3	42.9	230.9
1910	29,956	709	650	2.3	2.3	4.6	91.7	109.0
1911	21,270	527	361	2.5	1.7	4.2	68.3	146.0
1912	24,004	405	461	1.7	1.9	3.6	113.8	87.9
1913	42,738	679	711	1.5	1.7	3.2	104.7	95.5
1914	24,617	308	319	1.3	1.3	2.6	103.6	96.6
1915	5,469	222	162	6.7	3.0	9.7	73.0	137.0
1916	4,771	62	106	1.3	2.2	3.5	170.9	58.5
1917	2,392	86	51	3.6	2.1	5.7	59.3	168.6
1918	823	32	26	3.9	3.1	7.0	81.2	123.0
1919	2,472	96	17	3.9	0.7	4.6	17.7	564.7
Mom. 2. Ånyo undersökt icke infekterad besättning: Assortiment de bétail réexaminé, non infecté:								
1908	14,887	778	290	5.2	1.9	7.1	37.3	268.3
1909	23,449	817	429	3.5	1.8	5.3	52.5	190.4
1910	26,446	763	545	2.9	2.1	5.0	71.4	140.0
1911	23,912	847	592	3.5	2.5	6.0	69.9	143.1
1912	21,442	838	527	3.9	2.5	6.4	62.9	119.0
1913	23,311	285	304	1.1	1.2	2.3	106.7	93.7
1914	19,767	308	293	1.6	1.5	3.1	95.1	105.1
1915	9,291	163	227	1.8	2.4	4.2	139.3	71.8
1916	7,617	66	66	0.9	0.9	1.8	100.0	100.0
1917	6,196	108	143	1.7	2.3	4.0	132.4	75.5
1918	1,634	35	11	2.1	0.7	2.8	31.4	318.1
1919	2,609	42	28	1.6	1.1	2.7	66.7	150.0
Mom. 3. Ånyo undersökt reaktionsfri del av infekterad besättning: Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction:								
1908	18,336	380	331	2.1	1.8	3.9	87.1	114.8
1909	18,764	279	244	1.5	1.3	2.8	87.5	114.8
1910	16,980	243	258	1.4	1.5	2.9	106.2	94.2
1911	19,205	242	273	1.3	1.4	2.7	112.8	88.6
1912	22,385	274	318	1.2	1.4	2.6	116.0	86.2
1913	23,757	612	552	2.6	2.3	4.9	90.2	110.9
1914	21,695	828	637	3.8	2.9	6.7	76.9	130.0
1915	24,785	754	853	3.0	3.4	6.4	113.1	88.4
1916	20,308	634	527	3.1	2.6	5.7	83.1	120.3
1917	11,971	254	297	2.1	2.5	4.6	116.9	85.5
1918	3,134	32	76	1.0	2.4	3.4	237.5	42.1
1919	9,195	210	266	2.3	2.9	5.2	126.7	78.9

Tabell 11.

Tableau 11.

Tabellarisk statistik över av konsulenterna för nötkreaturstuberkulosens bekämpande för tiden från och med den 1 januari till och med den 31 december 1919 utförda arbeten.

Statistique synoptique des travaux faits par les organes consultatifs pour la lutte contre la tuberculose bovine depuis le 1 janvier jusqu' au 31 décembre 1919 inclusivement.

År An	Antal rekvisitioner Nombre de demandes.	Antal företagna resor Nombre de voyages entrepris	Antal förrättningsdagar Nombre d'examinens	Granskade tuberkullnrporter Rapports sur la tuberculine-revus	Antal utlåtanden och skrivelser Nombre d'avis et de lettres
1919	17	17	100	315	446

Eläinlääkintölaboratorion vuosikertomus vuodelta 1919.

Henkilökunnassa ei ole tapahtunut mitään muutoksia, vaan ovat sen muodostaneet seuraavat:

johtaja, eläinlääketieteentohtori	<i>R. Hindersson,</i>
laboraattori	» <i>V. Marjanen,</i>
assistenttieläinlääkäri	<i>E. Minni,</i>
konttoristi	<i>Bertha Wasström,</i>
laboratorioapulainen	<i>Gurli Pydén,</i>
vahtimestari	<i>H. Luotonen.</i>

Kun johtaja R. Hindersson on koko vuoden ollut määrättyä hoitamaan eläinlääkintöasiain asessorinvirkaa Lääkintöhallituksessa, on johtajan tointa hoitanut laboraattori V. Marjanen.

Osanottoa varten Viron vapaustaisteluun oli assistentti E. Minnillä virkavapautta 1 p:stä tammik. 1 p:ään heinäk. eläinlääketieteentohtori O. Fraser sijaisena sekä sairauden tähden 1 p:stä marrask. vuoden loppuun, eläinlääketieteentohtori H. Söderlund sijaisena.

Laboratorion toiminta on jatkunut entiseen tapaan. Kovan rehun puutteen tähden täytyi kuitenkin talvella 1918—1919 suurin osa serumhevosista myydä tai teurastaa. Syksyn kuluessa hankittiin kuitenkin uusia hevosia, joka kävi mahdolliseksi sen kautta, että Sotaministeriö tehdystä anomuksesta myönsi 14 p. elok. laboratoriolle oikeuden saada I:stä divisioonasta pientä korvausta vastaan hyljättyjä hevosia serumin valmistamista varten.

Maalisk. 14 p. vahvisti Valtioneuvosto laboratoriota varten uuden ohjesäännön, joka on julkaistu asetuskokoelmassa.

Paitsi paketteja ja muita lähetyksiä on laboratorion vuodelta 1919 lähetyksiä 718 kirjettä.

Tammik. 28 p. vahvisti Lääkintöhallitus uuden taksan laboratorion valmistelleille.

Maalisk. 19 p. korotti Valtioneuvosto laboratorion määrärahan sekalaisia menoja varten 12,700 markasta 20,000 markkaan.

Lokak. 16 p. myönnettiin 2,640 markkaa laboratorion polttouunin korjaamiseen.

Marrask. 26 p. myönnettiin 14,996 markan lisämääräraha laboratorion sekalaisia menoja varten.

Yhdistelmä toimitetuista tutkimuksista:

<i>Hevosia:</i>			
Anthrax, negat. tulos		6
Rabies, posit. »		3
Malleus, negat. »	69	
» posit. »	10	79
Rhinitis streptococcia equi		5
Pneumonia crouposa		2
Kasvaimia:			
Fibroma		1
Scabies, negat. tulos		4
Tuberculosis, »		1
Botryomycosis, negat. tulos		1
Cystitis, posit. tulos		1
Campylognathia lateral.		1
Intoxicatio, negat. tulos		1
			105

<i>Nautakarjaa:</i>			
Luomistaudin, abortus infectiosus, serologisia tutkimuksia:			
posit. tulos	852	
negat. »	1,769	2,621
Luomistaudin bakteriologisia tutkimuksia:			
jälkeiset, epävarma tulos	1	
sikiö, negatiiv. »	1	2
Anthrax, posit. tulos	4	
» negat. »	43	47
Tuberculosis:			
Maitoa, negat. tulos	2	
Elimiä, »	19	
» posit. »	5	26
Rabies, posit. tulos	3	
» negat. »	3	6
Gastroenteritis infectiosa vituli:			
Coli-A-basilleja	2	
Coli-B- »	3	
Diplokokki-septicaemia	2	
Septicaemia	2	9
Kasvaimia:			
Blastomycosis	1	
Sarcoma	1	2

Pleuropneumonia contagiosa boum:			
posit. tulos	2		
negat. »	3	5	
Pneumonia		2	
Corpora aliena		1	
Bronchopneumonia verminosa, posit. tulos		2	
Gastroenteritis haemorrhagica, posit. tulos		2	
Nekrosibasilli-infektioita:			
Utare		1	
Maitoa:			
patogenibaktereita, negatiiv. tulos	2		
» posit. »	1		
ei mitään diagnosia (kelpaamaton aines)	3	6	2,732

Lampaista:

Rabies, negat. tulos	1		
Pyæmia, posit. »	1		
Perognatia, Fistula colli et auris congenita	1		3

Sikoja:

Anthrax, negat. tulos	3		
Rhusiopathia suis, posit. tulos	2		
Rabies, negat. tulos	1		
Gastroenteritis	1		
Pneumonia	2		
Septicaemia	1		
Colitis catarrhalis	1		
Ei tarttuva tauti	1		
Eczema	1		
Icterus	1		14

Koiria:

Rabies, posit. tulos	66		
» negat. »	62	128	
Tuberculosis, posit. »		1	
Sarcoma		2	
Loisia:			
Ascaris mystax	1		
Taenia cucumerina	1	2	
Aineksen sopimattomuuden tähden ratkaisematta		6	139

Kissoja:

Rabies, posit. tulos	1		
» negat. »	15	16	
Ei mitään diagnosia aineksen sopimattomuuden vuoksi		4	20

Kanäineja:

Coccidiosis			1
-------------	--	--	---

Rottia:

Rabies, negat. tulos			1
----------------------	--	--	---

Susia:

Rabies, posit. tulos 1

Lintuja:

Enteritis (kanoja) 1
 Ei tarttuva tauti (kanoja) 2
 Scabies (kanoja) posit. tulos 1 4

Sekalaisia:

Suolimatoja, botriocephalus 1
 2 lihakoetta, kelpaamatonta 2
 1 lihakoe, kelpaava 1 4

Yhteensä tutkimuksia 3,024

Niinkuin edelläolevasta selviää, tehtiin luomistaudin toteamiseksi nautakarjassa 2,621 koetta, joista 852 antoi positiivisen ja 1,769 negatiivisen tuloksen. Kokeet olivat otetut 348 karjasta, joista 201 oli tartutettua ja 147 tervettä.

Pernaruton vuoksi tehtiin 56 tutkimusta, joista 4 antoi positiivisen ja 52 negatiivisen tuloksen. Tautitapausten harvinaisuus osoittaa, että maassamme aikaisemmin esiintynyt pernarutto oli kotoisin etupäässä Venäjältä.

Räkätaudin serologisia diagnoseja tehtiin 79 tapauksessa, joista 10 tapausta antoi positiivisen tuloksen.

Vesikauhua esiintyi vielä v. 1919 aika runsaasti. Kaikkiaan tehtiin 157 tutkimusta koirista, kissoista, lampaista, sioista, naudoista ja hevosista sekä yhdestä sudesta ja rotasta. Näistä saatiin positiivinen tulos 66 koirasta, 1 kissasta, 3 hevosesta, 3 naudasta sekä sudesta, siis yhteensä 74. Muista 83 kokeesta saatiin negatiivinen tulos.

Kysymyksessä olevaa sutta pidettiin kesynä eräällä maatilalla lähellä Helsinkiä, ja siellä oli sitä purrut vesikauhuinen koira. Noin viikkoa ennen kuolemaansa joutui susi vielä tappeluun toisen vesikauhuisen koiran kanssa ja tappoi sen. Onneksi pidettiin sutta ketjuissa, niin ettei ikävämpiä seurauksia sattunut.

Serumia on v. 1919 valmistettu vähemmän kuin ennen. Sen sijaan on vaksiineja ja tuberkuliinia valmistettu entiseen tapaan. Laboratoriosta on annettu seuraavat määrät:

Pääntautiserumia	35,760 ccm.
» -vaksiinia	10,910 »
Coliserumia	4,360 »
Paracoliserumia	215 »
Sikaruususerumia	2,306 »
Tuberkuliinia, nahanäläiseen tarkoitukseen	5,886.5 »
» nahansisäiseen »	1,027 »
Malleinia	20 »

Tuberkuliinista on annettu valtion laskuun 3,187 ccm nahanäläiseen ja 726 ccm. nahansisäiseen tarkoitukseen.

Laboratorion valmisteiden hinta on ollut:

Tuberkuliini, nahanalaiseen tarkoitukseen per ccm.	Smk.	2: —
» nahanalaiseseen » »	»	5: —
Pääntautiserumi per annos à 30 ccm.	»	6: —
Pääntautivaksiini » » à 5 »	»	3: —
Paracoliserumi » »	»	—: 15
Luomistaudin serologinen tutkimus 1—10 kokeesta.....	»	10: —
Jokaisesta kokeesta siitä yli	»	—: 50

Laboratorion tulot ovat olleet:

Luomistautitutkimukset	Smk.	3,905: —
Pääntautiserumi	»	7,151: —
Pääntautivaksiini	»	1,636: 50
Tuberkuliini, nahanalaiseen tarkoitukseen	»	5,399: —
» nahanalaiseseen »	»	1,508: 50
Coliserumi	»	654: —
Paracoliserumi	»	32: 25
Sikaruususerumi	»	345: 90
Malleini	»	59: 25
Sekalaisia tutkimuksia	»	83: —
Myydyistä marsuista	»	20: —
<u>Yhteensä</u>		Smk. 20,794: 40

Jos tähän lisätään valtion laskuun annetun tuberkulinin arvo Smk. 10,004, saadaan tulojen summaksi Smk. 30,798: 40.

Sitä paitsi on otettava huomioon, että laboratorion on varastossa 20 litraa tuberkulinia, jonka arvo vuoden 1919 hintojen mukaan on pyöreissä luvuissa Smk. 60,000: —.

Laboratorion menosääntö on v. 1919 ollut seuraava:

Palkkoja:

vakituinen määräraha	Smk.	23,800: —
ylimääräinen »	»	<u>35,118: 33</u>
Vuokra	Smk.	58,918: 33
	»	8,880: —

Sekalaisia:

vakituinen määräraha	Smk.	20,000: —
ylimääräinen »	»	<u>21,136: —</u>
<u>Yhteensä</u>		Smk. 108,934: 33

V. Kankaanpää.

v t.

TAULULIITTEET. TABLEAUX.

Taulu I.

Tableau I.

Taulu osoittava lääkärin, hammaslääkärin, kättilöitten ja kiertävien sairaanhoitajattarien ja diakonissojen lukumäärän vuonna 1919.

Tableau indiquant le nombre des médecins, dentistes, sage-femmes et gardes-malades et diaconesses ambulantes en 1919.

	Valtion palveluksessa olevat. <i>Au service de l'Etat.</i>			Kuntien palveluksessa olevat. <i>Au service des communes.</i>			Yksityisten palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>	Yhtäysoikeutettua harjoittavat lääkärit. <i>Médecins exerçant la pratique privée.</i>	Yhteensä lääkäreitä. <i>Total des médecins.</i>	Hammaslääkärit. <i>Dentistes.</i>	Kättilöt. <i>Sage-femmes.</i>	Kiertävät sairaanhoitajattaret ja diakonissat. <i>Gardes-malades et diaconesses ambulantes.</i>
	Piiri- ja silvolääkärit. <i>Médecins de district et médecins d'arrondissement spécialisés.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Kaupungin- ja kunnallislääkärit. <i>Médecins municipaux et médecins des communes.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>						
<i>Uudenmaan lääni.</i>	4	33	47	23	22	12	9	105	255	98	103	42
Helsingin kaupunki	1	32	44	1	18	11	4	102	213	83	27	9
Porvoon »	—	—	—	1	—	1	—	1	3	3	5	—
Loviisan »	1	1	—	1	—	—	—	—	3	2	2	—
Tammisaaren »	1	—	1	1	1	—	—	—	4	2	4	2
Hangon »	—	—	—	2	—	—	—	—	2	1	2	2
Helsingin piiri	—	—	1	1	3	—	3	2	15	4	24	7
Loviisan »	—	—	—	3	—	—	1	—	4	—	15	—
Tammisaaren »	—	—	1	3	—	—	—	—	4	2	12	6
Lohjan »	1	—	—	5	—	—	1	—	7	1	12	16
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	8	5	5	27	5	7	1	16	74	23	130	69
Turun kaupunki	1	4	4	1	4	4	—	14	32	11	8	3
Naantalin »	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
Udenkaup. »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	3	2
Rauman »	—	—	—	2	—	—	—	—	3	1	3	3
Porin »	1	1	—	2	1	1	—	—	6	5	2	5
Turun piiri	—	—	—	4	—	—	—	1	5	1	24	12
Udenkaup. »	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	12	5
Salon »	1	—	1	2	—	—	1	1	6	2	18	10
Rymättylän »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	7	—
Porin »	—	—	—	3	—	1	—	—	4	—	17	10
Ikaalisten »	1	—	—	2	—	—	—	—	3	—	10	4
Tyrvään »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	12	7
Huittisten »	1	—	—	5	—	—	—	—	6	1	13	8
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	1	—	—	2	—	—	—	—	3	2	18	—
Maarianhaminan kaupunki.	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	—
Godbyn piiri	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	16	—
<i>Hämeen lääni.</i>	6	5	5	26	3	1	2	10	58	23	84	46
Hämeenlinnan kaupunki	1	2	—	1	—	—	—	2	6	2	3	1
Tampereen »	1	3	3	4	2	1	1	5	20	13	2	4
Lahden »	1	—	1	1	1	—	—	1	5	3	3	1
Hämeenlinnan piiri	—	—	1	3	—	—	—	—	4	2	20	8
Hollolan »	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	10	9
Tammelan »	1	—	—	3	—	—	—	—	4	2	16	5
Tampereen »	—	—	—	3	—	—	—	2	5	—	9	8

¹⁾ Porvoon maalaiskunnan kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Porvoossa.

	Valtion palveluksessa olevat. <i>Au service de l'Etat.</i>			Kuntien palveluksessa olevat. <i>Au service des communes.</i>			Yksityisten palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>	Yksityispraktikkaa harjoittavat lääkärit. <i>Médecins exerçant la pratique privée.</i>	Yhteensä lääkäreitä. <i>Total des médecins.</i>	Hammaslääkärit. <i>Dentistes.</i>	Sage-jemmes. <i>Kätilöt.</i>	Kierityvät sairaanhoitajat. <i>Gardes-malades et diaconesses ambulantes.</i>
	Pää- ja alalääkärit. <i>Médecins de district et médecins à ordonnance spéciale.</i>	Sairaala- ja sairaala- lääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Kaupungin- ja kunnanlääkärit. <i>Médecins municipaux et médecins des communes.</i>	Sairaala- ja sairaala- lääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>						
Jämsän piiri	1	—	—	4	—	—	—	5	1	13	3	
Ruoveden »	1	—	—	4	—	—	1	6	—	8	7	
<i>Viipurin lääni.</i>	9	5	22	23	1	1	7	15	83	26	116	63
Viipurin kaupunki ..	1	3	12	2	1	1	1	10	31	14	18	2
Haminan » ..	1	—	1	1	—	—	—	3	3	2	3	1
Kotkan » ..	—	—	1	1	—	—	—	4	4	2	3	2
Lappeenrannan » ..	1	—	1	2	—	—	1	5	5	1	2	—
Käkisalmen » ..	1	—	1	1	—	—	—	3	3	1	3	3
Sortavalan » ..	1	2	2	1	—	—	—	6	2	2	2	4
Viipurin piiri	—	—	—	1) 2	—	—	—	2	2	—	13	3
Haminan » ..	—	—	—	1	—	—	1	3	3	—	11	8
Lappeenrannan » ..	—	—	—	2	—	—	—	5	1	1	17	7
Antrean » ..	1	—	—	1	—	—	2	4	—	—	12	5
Muolaan » ..	1	—	—	2	—	—	—	5	3	—	7	5
Käkisalmen » ..	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	5	5
Kurkijoen » ..	1	—	—	2	—	—	—	4	—	—	5	7
Sortavalan » ..	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	5	4
Salmin » ..	1	—	—	3	—	—	—	5	—	—	8	7
<i>Mikkelin lääni.</i>	4	3	3	12	—	—	2	3	27	6	36	31
Mikkelin kaupunki ..	1	2	2	1	—	—	—	7	3	2	2	1
Heinolan » ..	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	—	—
Savonlinnan » ..	1	1	1	1	—	—	—	4	2	2	2	2
Mikkelin piiri	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	7	6
Heinolan » ..	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	6	5
Joroisten » ..	1	—	—	4	—	—	—	6	—	—	8	5
Savonlinnan » ..	—	—	—	3	—	—	2	5	—	—	9	12
<i>Kuopion lääni.</i>	6	6	4	19	1	—	2	2	40	10	54	46
Kuopion kaupunki	1	5	4	2	—	—	—	13	5	6	3	3
Iisalmen » ..	1	—	—	1	1	—	—	3	1	1	2	2
Joensuun » ..	1	1	—	1	—	—	—	3	2	5	2	2
Kuopion piiri	—	—	—	3	—	—	—	3	1	6	7	7
Rautalammin » ..	1	—	—	3	—	—	1	5	—	11	10	10
Iisalmen » ..	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	7	11
Pielisjärven » ..	1	—	—	2	—	—	—	3	—	—	6	3
Tohmajärven » ..	1	—	—	2	—	—	1	5	—	—	7	4
Joensuun » ..	—	—	—	3	—	—	—	3	1	5	4	4
<i>Vaasan lääni.</i>	5	5	2	32	2	—	2	3	51	16	123	70
Vaasan kaupunki ..	1	3	1	2	—	—	—	2	9	5	7	3
Kristiinankaup. » ..	1	—	—	1	—	—	—	2	1	2	1	1
Kaskisten » ..	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	1	1
Uudenkaarlepyyn » ..	1	—	—	1	—	—	—	2	1	1	1	1
Pietarsaaren » ..	—	—	—	1	2	—	1	4	1	4	1	1

1) Viipurin maalaiskunnan kunnat laskettu tähän. Asuu Viipurissa.

2) Lappeen » » » » » Lappeenrannassa.

	Valtion palveluksessa olevat. <i>Au service de l'Etat</i>			Kuntien palveluksessa olevat. <i>Au service des communes.</i>					Yksityispraktiikkaa harjoittavat lääkärit. <i>Médecins exerçant la pratique privée.</i>	Yhteensä palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>	Yhteensä lääkäreitä. <i>Total des médecins.</i>	Hammaslääkärit. <i>Dentistes.</i>	Sage-femmes.	Kattilät. <i>Cardes-malades et diaconesses ambulantes.</i>	Kiertävät sairaanhoitajat, reu ja diakonissaat. <i>Cardes-malades et diaconesses ambulantes.</i>
	Yhti- ja aluelääkärit. <i>Médecins de district et médecins sédentaires.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Kaupungin ja kunnanlääkärit. <i>Médecins municipaux et médecins des communes.</i>	Sairaalalääkärit. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Yhteensä.								
Kokkolan kaupunki.....	1	—	1	1	—	—	—	—	—	3	1	—	—	2	2
Jyväskylän ».....	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	2	—	—	1	1
Vaasan piiri.....	—	1	—	3	—	—	—	—	—	4	—	—	—	17	10
Kristiinankaup. ».....	—	—	—	8	—	—	—	—	—	8	1	—	—	18	9
Uudenkaarlepp. ».....	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	1	—	—	13	8
Kokkolan ».....	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—	—	—	23	17
Kuortaneen ».....	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	1	—	—	14	8
Jyväskylän ».....	1	—	—	4	—	—	—	—	—	5	1	—	—	16	8
<i>Oulun lääni</i>	<i>13</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>14</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>39</i>	<i>8</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>88</i>	<i>56</i>
Oulun kaupunki.....	1	2	2	2	2	—	—	2	—	11	2	—	—	5	—
Raahen ».....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	2
Kemin ».....	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1	2
Tornion ».....	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—
Kajaanin ».....	1	1	—	1	—	—	—	—	—	3	1	—	—	2	1
Oulun piiri.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	14
Raahen ».....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	7
Kalajoen ».....	1	—	—	3	—	—	—	—	—	4	—	—	—	3	7
Haapajärven ».....	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—	11	8
Kajaanin ».....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	9	5
Tornion ».....	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	10	1
Pudasjärven ».....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	4
Rovaniemen ».....	1	—	—	2	—	—	—	—	—	4	2	—	—	5	5
Kittilän ».....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	6	—
Yhteensä koko maassa } Dans tout le pays }	56	66	90	178	36	21	28	155	630	212	752	423	—	—	—
Ulkomailla } En étranger }	—	—	—	—	—	—	—	—	20	3	—	—	—	—	—

Taulu II.
Tableau II.

Suojelusrokottaminen Suomessa vuonna 1919.
• Vaccination antivarolique en Finlande en 1919.

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts.	Rokottamattomien luku papiston luettelujen mukaan. Nombre des enfants non vaccinés selon les registres du clergé.				Rokotettujen luku. Nombre des vaccinés.				Rokotuksen tulos. Résultat de la vaccination.						Rokotettiin 3 vuorokauden kuluksessa. Suitsu uudeksi 3 ans de suite sans effet. Tarkastuksesta poissaolleet luku- määrä. Non-présents à l'examen de contrôle.		
	Alle 2 vuoden. 0 d 2 ans.		2—10 vuotta. 2 d 10 ans.		Yli 10 vuoden. 10 ans et au- dessus.		Yhteensä. Total.	Alle 2 v. den 0 d 2 ans.		2—10 v. 2 d 10 ans.		Yli 10 v. 10 ans et au-dessus.					
								Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.				
<i>Uudenmaan lääni.</i>	6,956	3,374	96	10,426	3,453	1,638	16	5,107	3,325	61	1,567	11	16	—	—	127	—
Helsingin piiri ..	3,245	2,061	46	5,352	1,228	1,156	5	2,389	1,177	4	1,100	7	5	—	—	96	—
Loviisan » ..	1,601	452	26	2,079	997	181	7	1,185	951	46	177	4	7	—	—	—	—
Tammisaaren » ..	1,067	189	12	1,268	606	53	1	660	594	11	53	—	1	—	—	1	—
Lohjan » ..	1,043	672	12	1,727	622	248	3	873	603	—	237	—	3	—	—	30	—
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	11,243	4,495	148	15,886	4,690	950	10	5,650	4,595	62	927	16	10	—	—	40	1
Turun piiri ..	1,866	1,057	42	2,965	568	199	—	767	559	1	198	—	—	—	—	9	—
Uudenkaup. » ..	982	150	5	1,137	465	43	—	508	464	1	43	—	—	—	—	—	—
Rymättylän » ..	281	65	—	346	176	31	—	207	175	1	30	1	—	—	—	—	—
Salon » ..	1,206	331	6	1,543	744	148	3	895	738	5	148	—	3	—	—	1	—
Porin » ..	2,956	1,556	69	4,581	904	237	2	1,143	904	—	235	2	2	—	—	—	—
Ikaalisten » ..	1,439	824	13	2,276	614	181	4	799	586	28	170	11	4	—	—	—	—
Tyrvään » ..	873	194	4	1,071	492	47	—	539	488	—	47	—	—	—	—	4	—
Huittisten » ..	1,640	318	9	1,967	727	64	1	792	681	26	56	2	1	—	—	26	1
<i>Ahvenanmaan maak.</i>	509	64	7	580	385	22	1	408	376	4	21	1	1	—	—	5	—
Godbyn piiri	509	64	7	580	385	22	1	408	376	4	21	1	1	—	—	5	—
<i>Hämeen lääni.</i>	7,275	2,558	150	9,983	4,037	796	11	4,844	3,976	47	778	13	11	—	—	19	—
Hämeenlinnan piiri ..	1,200	330	—	1,530	744	77	—	821	722	19	76	1	—	—	—	3	—
Hollolan » ..	1,587	574	43	2,204	768	145	4	917	754	3	138	2	4	—	—	16	—
Tammelan » ..	1,474	564	33	2,071	785	178	1	964	773	12	173	5	1	—	—	—	—
Tampereen ¹⁾ » ..	942	539	44	1,525	487	171	3	661	487	—	170	1	3	—	—	—	—
Jämsän » ..	1,220	318	25	1,563	788	134	1	923	778	10	130	4	1	—	—	—	—
Ruoveden » ..	852	233	5	1,090	465	91	2	558	462	3	91	—	2	—	—	—	—
<i>Viipurin lääni.</i>	14,611	6,214	343	21,168	7,116	1,871	39	9,026	6,670	258	1,740	67	38	1	—	252	13
Viipurin piiri ..	3,057	1,163	5	4,225	1,315	354	11	1,680	1,175	63	329	7	11	—	—	95	3
Haminan » ..	1,738	779	10	2,527	795	240	—	1,035	786	8	228	12	—	—	—	1	—
Lappeenrannan » ..	2,312	881	149	3,342	990	114	2	1,106	965	23	114	—	2	—	—	2	—
Antrean » ..	1,879	1,062	71	3,012	875	234	1	1,110	874	1	234	—	1	—	—	—	—
Muolaa » ..	557	684	38	1,279	707	332	1	1,040	612	60	283	29	1	—	—	55	9
Käkisalmen » ..	1,335	519	63	1,917	567	163	17	747	551	3	160	1	17	—	—	15	1

¹⁾ Puuttuu tiedot Ylöjärven kunnasta.

Lääni ja piirilääkäri- piiri. <i>Gouvernement et district de médecins de di- stricts.</i>	Rokottamattomien luku papiston luetteloiden mukaan. <i>Nombre des enfants non vacci- nés selon les registres du clergé.</i>				Rokotettujen luku. <i>Nombre des vaccinés.</i>				Rokotuksen tulos. <i>Résultat de la vaccination.</i>						Rokotettuja 3 vuorokauden tuloksetomasti. <i>Tarkastuksesta poisajettujen lukun- näkärä. Non-présents à l'examen de contrôle.</i>	Rokotettuja 3 vuorokauden tuloksetomasti. <i>Tarkastuksesta poisajettujen lukun- näkärä. Non-présents à l'examen de contrôle.</i>
	Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>		2—10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>		Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>		2—10 vuotta. <i>2 à 10 a.</i>		Alle 2 v:den <i>0 à 2 ans.</i>		2—10 v. <i>2 à 10 ans.</i>		Yli 10 v. <i>10 ans et au-dessus</i>			
				Yhteensä. <i>Total.</i>				Yhteensä. <i>Total.</i>			Vaihinaseesti. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>	Vaihinaseesti. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>		
Kurkijoen piiri	1,085	407	2	1,494	566	119	2	687	562	4	119	—	2	—	—	—
Sortavalan »	1,603	394	—	1,997	658	171	—	829	656	2	171	—	—	—	—	—
Salmin »	1,045	325	5	1,375	643	144	5	792	489	94	102	18	4	1	84	—
<i>Mikkelin lääni.</i>	<i>4,792</i>	<i>1,940</i>	<i>86</i>	<i>6,818</i>	<i>2,535</i>	<i>868</i>	<i>9</i>	<i>3,412</i>	<i>2,466</i>	<i>40</i>	<i>846</i>	<i>6</i>	<i>9</i>	—	<i>45</i>	—
Mikkelin piiri	991	195	2	1,188	516	125	—	641	504	11	123	1	—	—	2	—
Heinolan »	1,208	221	13	1,442	676	88	5	769	665	1	87	—	5	—	11	—
Joroisten »	1,008	510	3	1,521	562	379	—	941	533	11	363	2	—	—	32	—
Savonlinnan »	1,585	1,014	68	2,667	781	276	4	1,061	764	17	273	3	4	—	—	—
<i>Kuopion lääni.</i>	<i>10,471</i>	<i>2,542</i>	<i>160</i>	<i>13,173</i>	<i>6,227</i>	<i>1,061</i>	<i>7</i>	<i>7,295</i>	<i>6,008</i>	<i>143</i>	<i>1,012</i>	<i>32</i>	<i>7</i>	—	<i>93</i>	—
Kuopion piiri	1,903	1,067	61	3,031	752	426	2	1,180	728	24	413	12	2	—	1	—
Rautalammin ¹⁾ »	887	131	3	1,021	843	100	—	943	784	39	92	4	—	—	24	—
Iisalmen »	2,374	110	—	2,484	1,697	75	—	1,772	1,689	6	75	—	—	—	2	—
Pielisjärven ²⁾ »	1,035	452	27	1,564	647	149	—	796	620	24	141	7	—	—	4	1
Tohmajärven »	1,669	431	42	2,142	966	162	2	1,130	888	32	149	4	2	—	55	—
Joensuun »	2,553	351	27	2,931	1,322	149	3	1,474	1,299	18	142	5	3	—	7	—
<i>Vaasan lääni.</i>	<i>13,887</i>	<i>3,838</i>	<i>308</i>	<i>18,033</i>	<i>7,218</i>	<i>1,266</i>	<i>27</i>	<i>8,511</i>	<i>7,123</i>	<i>74</i>	<i>1,251</i>	<i>10</i>	<i>27</i>	—	<i>26</i>	<i>3</i>
Vaasan piiri	2,138	705	13	2,856	906	271	—	1,177	880	26	265	6	—	—	—	1
Kristiinankaup. »	3,332	469	56	3,857	1,916	230	9	2,155	1,873	28	229	1	9	—	15	2
Uudenkaarlep. »	1,367	313	24	1,704	779	112	3	894	778	1	110	2	3	—	—	—
Kokkolan »	2,144	734	19	2,897	1,100	406	3	1,509	1,092	2	400	1	3	—	11	—
Kuortaneen »	2,189	266	16	2,471	1,476	98	—	1,574	1,460	16	98	—	—	—	—	—
Jyväskylän »	2,717	1,351	180	4,248	1,041	149	12	1,202	1,040	1	149	—	12	—	—	—
<i>Oulun lääni.</i>	<i>10,845</i>	<i>3,964</i>	<i>103</i>	<i>14,912</i>	<i>4,897</i>	<i>1,676</i>	<i>17</i>	<i>6,590</i>	<i>4,775</i>	<i>92</i>	<i>1,578</i>	<i>86</i>	<i>15</i>	<i>1</i>	<i>43</i>	<i>8</i>
Oulun piiri	1,999	270	4	2,273	1,022	154	—	1,176	1,015	4	152	1	—	—	4	—
Raahen »	765	499	32	1,296	253	190	5	448	250	3	187	3	5	—	—	—
Kalajoen »	1,057	737	30	1,824	462	266	4	732	455	5	261	4	4	—	3	—
Haapajärven »	1,500	305	3	1,808	892	154	3	1,049	874	17	153	1	3	—	1	—
Kajaanin »	1,936	333	4	2,273	935	60	—	995	904	16	57	3	—	—	15	—
Pudasjärven »	833	648	19	1,500	550	400	4	954	531	10	362	28	2	1	20	7
Tornion »	1,215	597	7	1,819	474	285	—	759	444	30	241	44	—	—	—	—
Rovaniemen »	1,540	575	4	2,119	309	167	—	477	302	7	165	2	—	—	—	—
Kittilän ³⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	80,539	28,989	1,401	110,979	40,558	10,148	137	50,843	39,314	781	9,720	242	134	2	650	25

¹⁾ Puuttuu tiedot rokottamattomien luvusta Rautalammin kunnassa.

²⁾ » » » Pielisjärven » » »

³⁾ Tietoja ei ole saatu.

Taulu III.
Tableau III.

Suomen sairaanhoitolaitoksissa vuonna 1919 hoidetut sairaut.
Malades soignés dans les établissements d'hospitalisation sanitaire de Finlande en 1919.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvotettujen luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1918 jälkeen. Malades restés depuis 1918.	Malades entrés en 1919.	Hoidettujen kokonaisuus. Total des malades. Vuonna 1919 vastaanotettuihin.	Uloskirjoitettu. Sortis.								Sairaanhoitopiirien keskimäärä Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairaita pitäen kohd. Moyenne des malades par jour.											
					Parantamatta. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.	Parantamatta. Non-améliorés.	Paremmaksi tulleena. Améliorés.	Terveenä. Guéris.	Parantamatta. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.			Hoitamatta. Non-traités.	Vuoteen 1920 jäähneitä. Malades restés jusqu'en 1920.	Sairaanhoitopiirien luku. Nombre des journées de traitement.								
I. Yleiset sairaalat. Hôpitaux généraux.																									
a) Valtion. — De l'Etat.													1,404	1,189	19,924	21,113	14,537	2,492	807	1,239	762	1,276	474,668	22.6	1,300.4
Helsinki: Yleisen sairaalan kirurgi- nen osasto	180	186	2,190	2,376	1,542	230	69	148	212	175	70,786	32.3	193.9												
S:n s:n sisätautien osasto	80	44	756	800	214	234	140	101	42	69	22,780	28.4	62.4												
S:n s:n propedeuttinen »	78	19	522	541	120.	182	48	84	44	63	17,111	31.6	46.9												
S:n s:n pathol. anat. »	14	12	88	100	2	36	43	5	3	11	3,153	31.5	8.6												
S:n s:n silmätautien »	41	32	607	639	305	215	43	—	40	36	13,334	20.9	36.5												
S:n s:n korvatautien »	20—30	16	304	320	256	13	5	14	11	21	6,549	20.5	17.9												
S:n s:n lasten »	40	31	243	274	144	36	32	32	2	28	10,637	38.8	29.1												
S:n s:n naistautien »	25—50	12	825	837	579	97	13	20	83	45	9,651	11.5	26.4												
Loviisa: Yleinen sairaala	22	8	536	544	494	16	2	13	5	14	7,673	14.1	21.0												
Turku: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	80	91	1,241	1,332	969	66	35	119	43	100	34,012	25.5	93.2												
Pori: Yleisen sairaalan lasaretti- osasto	25	22	412	434	310	55	34	17	2	16	6,702	15.4	18.4												
Godby: Yleisen sairaalan lasaretti- osasto	12	9	190	199	151	17	5	10	6	10	4,484	22.5	12.3												
Hämeenlinna: Lääninsairaalan lasa- rettiosasto	50	45	811	856	661	57	26	41	25	46	17,816	20.8	48.8												
Tampere: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	90	82	1,062	1,144	857	84	16	80	21	86	33,308	29.1	91.2												
Viipuri: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	146	150	2,716	2,866	1,929	422	89	171	108	147	57,731	20.1	158.2												
Sortavala: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	50	39	880	919	821	18	1	30	11	38	16,598	18.1	45.5												
Mikkeli: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	38	39	576	615	446	66	16	45	6	36	12,745	20.7	34.9												
Savonlinna: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	30	29	755	784	636	52	19	40	4	33	10,097	12.9	27.7												
Kuopio: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	106	87	1,400	1,487	1,133	145	64	65	6	74	29,027	19.5	79.5												
Joensuu: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	20	18	329	347	280	18	5	20	1	23	7,724	22.3	21.2												
Nurmes: S:n s:n s:n	12	11	202	213	136	40	7	14	—	16	4,261	20.0	11.7												
Mustasaari: Lääninsairaalan lasa- rettiosasto	40	33	762	795	568	101	14	34	40	38	16,988	21.4	46.5												
Jyväskylä: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	25	36	309	345	243	36	17	21	3	25	12,058	35.0	33.0												
Oulu: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	50	53	919	972	697	130	41	30	34	40	19,599	20.2	53.7												
Kajaani: Yleisen sairaalan lasa- rettiosasto	30	36	582	618	509	30	8	31	4	36	12,624	20.4	34.6												
Tornio: Yleis. sairaal. lasarettiosasto	20	24	210	234	149	31	8	21	1	24	7,266	31.0	19.9												
Rovaniemi: Yleinen sairaala	20	14	259	273	193	36	4	22	2	16	5,410	19.8	14.8												
Muonio: » »	6	1	20	21	15	3	1	1	—	1	523	24.9	1.4												
Inari: » »	9	6	40	46	31	9	2	2	—	2	1,661	36.1	4.6												
Sodankylä: » »	10	4	178	182	147	17	—	8	3	7	2,370	13.0	6.5												

Sairaala. Hôpital.	Sairaavonon luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1918 Malades reçus depuis 1918.	Vuonna 1919 vastaanotetuista. Malades entrés en 1919.	Hoidettujen kokonaisuus. Total des malades.	Uloskirjotettu. Sortis.						Vuoteen 1920 Malades restés jusqu'en 1920.	Sairaanhoidon luku. Nombre des journées de traitement.	Sairaanhoidon keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskikäärä sairaita pölvää kohhti. Moyenne des malades par jour.
					Parantunut. Non-améliorés.	Parantunut kuolema. Améliorés.	Parantunut. Mortels.	Kuolema. Mortels.	Hoitamatta. Non-traités.	Hoitamatta. Mortels.				
b) Kaupunkien. — Hôpitaux municipaux.	1,361	1,094	13,350	14,444	8,695	2,139	682	1,494	375	1,059	387,538	26.8	1,061.7	
Helsinki: Marian sairaalan sisätauti- osasto	212	199	1,753	1,952	872	408	107	341	41	183	60,261	30.9	165.0	
S:n s:n kirurginen osasto	84	79	1,547	1,626	1,258	80	13	94	98	83	29,997	18.4	82.3	
S:n s:n lasten »	40	20	342	362	172	50	17	54	46	23	9,739	26.9	26.7	
Kiveliän sairaalan sisätauti- osasto	264	239	605	844	100	205	125	188	—	226	84,072	96.1	222.1	
Hanko: Kunnallissairaala	35	8	369	377	273	53	4	28	8	11	6,163	16.3	16.9	
Tammisaari: Sairaskoti	19	11	202	213	130	30	13	30	3	7	4,163	19.5	11.4	
Turku: Kunnallissairaalan lasaret- tiosasto	78	63	691	754	390	151	38	99	10	66	24,688	32.7	67.6	
Pori: Kunnallissairaala	20	37	418	455	316	57	3	36	13	30	11,240	23.6	33.8	
Uusikaupunki: Kunnallissairaala	8	7	135	142	111	13	7	6	—	5	2,688	18.9	7.4	
Hämeenlinna: Kunnallissairaala	20	10	208	218	137	20	17	24	—	20	5,190	23.8	14.2	
Tampere: Kunnallissairaalan lasa- rettiosasto ¹⁾	43	38	391	429	225	96	54	54	—	—	11,584	27.0	31.7	
Tampere: Uusi kunnallissairaala ²⁾	60	—	136	136	64	12	2	9	—	49	2,658	19.5	7.3	
Lahti: Kunnallissairaala	32	26	374	400	283	26	12	42	6	31	11,588	29.0	31.7	
Viipuri: Kunnallissairaalan lasaret- tiosasto	32	20	421	441	279	59	31	48	—	24	7,907	17.9	21.7	
Käkisalmi: Kunnallissairaala	17	13	392	405	331	—	17	44	—	13	4,314	10.7	11.8	
Lappeenranta: Kaupunginsairaala	28	12	355	367	293	37	1	25	4	7	4,329	11.8	11.9	
Hamina: Kunnallissairaala	13	11	138	149	90	24	10	13	5	7	2,604	17.5	7.1	
Kotka: Kunnallissairaalan lasa- rettiosasto	31	32	484	516	343	102	10	32	—	29	10,929	21.2	29.9	
Heinola: Kunnallissairaala	20	8	198	206	97	61	14	17	8	9	2,698	13.1	7.4	
Kuopio: Kaupunginsairaala	36	31	447	478	353	29	10	68	3	15	9,717	20.3	26.6	
Joensuu: »	12	3	166	169	123	11	12	15	—	8	2,881	17.0	7.9	
Iisalmi: »	22	22	724	746	622	47	9	23	23	22	7,076	9.5	19.3	
Vaasa: Kunnallissairaalan sisätauti- osasto	45	37	802	839	544	146	21	51	41	36	14,208	16.9	38.9	
Kristiinankaupunki: Kaupungin sairastupa	9	15	318	333	202	96	13	14	3	5	4,116	12.4	11.3	
Uusikaarlepyy: Kunnallissairaala	10	2	29	31	23	5	3	—	—	—	360	11.6	1.0	
Kokkola: Libeckin sairaalan lasa- rettiosasto	15	3	104	107	49	36	6	5	3	8	1,970	18.4	5.4	
Pietarsaari: Malmin sairaalan lasa- rettiosasto	62	53	797	850	535	125	58	49	36	47	18,672	22.0	51.2	
Oulu: Kunnallissairaalan yleisosast. S:n hermotautisten osasto	24	28	313	341	212	52	21	25	8	23	9,823	28.8	26.0	
Sairaskoti	16	13	109	122	22	54	21	2	9	14	4,453	36.5	12.2	
Raahe: Gellmanin sairaalan lasa- rettiosasto	36	49	125	174	29	39	7	48	3	48	16,467	94.6	45.1	
c) Maalaiskuntien — Des communes rurales.	662	367	8,015	8,382	5,850	1,155	300	553	182	342	141,042	16.8	386.4	
Elimäki: Sairastupa	14	13	203	216	166	24	6	11	1	8	3,774	17.5	10.3	
Iitti: »	16	9	170	179	122	17	6	6	23	5	2,863	16.0	7.8	
Kirkkonummi: Sairastupa	14	7	282	289	219	25	9	18	6	12	4,247	14.7	11.6	
Lohja: »	11	10	233	243	169	38	4	21	2	9	4,992	21.4	13.7	
Nurmijärvi: »	10	1	44	45	28	7	2	2	1	5	709	15.8	1.9	
Orimattila: »	16	6	167	173	138	7	7	16	2	3	2,807	16.2	7.7	
Porvoo: Maalaiskunnan sairastupa	13	24	289	313	257	22	—	24	1	9	5,368	17.2	14.7	
Vihti: Sairastupa	18	3	214	217	146	30	10	21	6	4	2,008	9.3	5.5	
Huittinen: »	10	9	148	157	121	14	3	11	3	5	2,261	14.4	6.2	

¹⁾ Suljettiin 28/11. — ²⁾ Avattiin 27/10.

Sairaala. Hôpital.	Sairastapauksien luku.	Vuonna 1913 Males en 1913.	Vuonna 1919 vastaanotettiin. Males entrés en 1919.	Hoidettujen kokonaisluku. Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.						Vuoteen 1920 jättäen. Males restés jusqu'en 1920.	Sairaanhoitopäivien luku. Nombre des journées de traitement.	Keskimäärä sairaita pöyhäkö kohd. Moyenne des malades par jour.	Keskimäärä sairaita pöyhäkö kohd. Moyenne des malades par jour.
					Terveenä. Guéris.	Parannuttua. Améliorés.	Parannuttua kulleensa. Améliorés à domicile.	Parannuttua. Non-améliorés.	Diobéts.	Kuolleena. Décédés.				
Hämeenkyrö: Sairastupa	5	—	44	44	27	8	3	5	1	—	850	19.3	2.3	
Ikaalinen: »	20	4	183	187	147	13	4	16	6	1	3,074	16.4	8.4	
Kankaanpää: ¹⁾ »	8	—	62	62	8	42	4	3	2	—	519	8.4	1.4	
Loimaa-Alastaro »	17	8	108	116	84	16	1	9	3	6	1,827	15.8	5.0	
Merikarvia: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Parainen: »	8	2	54	56	22	7	1	6	20	—	914	16.3	2.5	
Hausjärvi: »	25	5	172	177	133	11	1	19	3	10	3,579	20.2	9.8	
Janakkala: »	14	3	205	208	176	14	—	10	3	5	3,359	16.1	9.2	
Jämsä: »	15	8	184	192	145	14	6	14	2	11	3,808	19.8	10.8	
Kuhmoinen ja Padasjoki: Sairast.	10	7	65	72	52	5	9	1	2	3	1,647	22.9	4.5	
Loppi: Sairastupa	10	7	97	104	40	32	13	13	—	6	2,232	21.5	6.1	
Orivesi: »	12	2	77	79	47	22	3	2	2	3	1,251	15.8	3.4	
Ruovesi: »	16	16	187	203	130	34	6	13	5	15	5,180	50.3	14.2	
Tammela: »	10	4	250	254	188	7	13	34	5	7	3,582	14.1	9.8	
Urjala: »	11	22	186	208	159	19	5	2	16	7	4,152	20.0	11.4	
Koivisto: »	14	9	134	143	110	13	2	12	1	5	2,537	17.7	7.0	
Unsikirrko: »	13	8	166	174	62	74	11	12	4	11	3,993	22.9	10.9	
Heinävesi: »	14	7	149	156	95	31	10	4	4	12	2,858	18.3	7.8	
Juva: »	15	11	131	142	81	45	2	7	—	7	4,022	28.3	11.0	
Puumala: »	12	4	112	116	92	9	6	6	2	1	1,169	10.1	3.2	
Rantasalmi: »	16	—	287	287	201	43	12	16	13	2	3,137	10.9	8.6	
Hankasalmi: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ilomantsi: »	10	8	159	167	120	24	2	13	—	8	3,616	21.7	9.7	
Juuka: »	9	4	129	133	80	22	9	12	3	7	2,437	18.3	6.7	
Leppävirta: »	12	8	192	200	137	24	17	14	—	8	3,128	15.6	8.6	
Nilsjä: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pielavesi: »	11	2	123	125	83	27	1	6	—	8	1,785	14.3	4.9	
Pielisjärvi: »	10	12	178	190	132	24	11	10	2	11	3,725	19.6	10.2	
Rautalampi: »	13	9	120	129	92	11	7	9	2	8	2,186	16.9	5.9	
Jalasjärvi: »	15	8	182	190	123	44	7	8	—	8	3,287	17.3	9.0	
Karstula: »	16	3	103	111	94	4	—	6	—	7	1,257	11.3	3.4	
Kauhajoki: »	12	10	226	236	124	84	2	9	4	13	3,215	13.6	8.8	
Keuruu: »	12	9	117	126	90	14	5	17	1	5	3,066	24.3	8.4	
Laihia: ⁴⁾ » (väliaik.)	6	—	43	43	29	4	2	4	—	4	600	14.0	1.6	
Lappajärvi: ⁵⁾ y.m.»	15	—	145	145	134	—	—	3	—	8	1,653	11.4	4.5	
Lapua: »	14	9	185	194	144	28	9	10	—	3	3,298	17.3	9.0	
Närpiö: »	14	5	190	195	121	42	11	12	2	7	2,435	12.5	6.7	
Pihtipudas: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Saarijärvi: »	11	4	161	165	107	23	11	11	2	11	2,133	12.9	5.8	
Viitasaari: »	15	12	196	208	159	20	3	14	7	5	3,108	14.9	8.5	
Virrat: »	10	6	164	170	112	29	7	12	4	6	2,576	15.2	7.1	
Ylistaro: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ätsäri: ²⁾ »	10	—	83	83	70	2	1	1	2	7	1,228	14.8	3.4	
Övermark: » (väliaik.)	10	2	41	43	17	11	8	6	—	1	605	14.0	1.7	
Kemijärvi: »	7	4	70	74	42	24	—	4	—	4	1,588	21.5	4.4	
Kuolajärvi: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kuusamo: »	10	12	114	126	76	20	6	13	5	6	1,930	15.3	5.3	
Nivala: »	9	8	128	136	103	8	7	10	1	7	2,765	20.3	7.5	
Pudasjärvi: »	4	8	100	108	75	16	1	8	—	8	3,001	27.8	8.2	
Pyhäjärvi: ⁷⁾ »	10	9	89	98	80	7	2	6	3	—	1,471	15.0	4.0	
Ylivieska: »	10	6	169	175	141	—	—	12	7	8	2,230	12.7	6.1	
d) Yksityisten ja yhdistysten. — Hôpiti. particuliers et appartenant à des sociétés.	849	506	9,930	10,436	6,878	1,861	385	512	278	522	229,726	22.0	629.4	
Helsinki: Diakonissalaitos	132	95	1,530	1,652	717	454	126	128	83	117	44,235	27.2	118.8	
Tri J. Silvastin sairaala varattomia silmätautisia varten	10	—	58	58	54	3	1	—	—	—	934	16.1	2.6	

¹⁾ Avattiin 1/6. — ²⁾ Suljettuna. — ³⁾ Avattiin 1/3. — ⁴⁾ Avattiin 20/4. — ⁵⁾ Avattiin 11/6. — ⁶⁾ Avattiin 11/6. — ⁷⁾ Sairaala paloi, toiminta loppui 12/11.

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasvuoteiden luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1918 <i>Malades traités depuis 1918.</i>	Vuonna 1919 vastaanotettiin. <i>Malades entrés en 1919.</i>	Hoidettujen kokonaisluku. <i>Total des malades.</i>	Uloskirjoitettu. <i>Sortis.</i>						Vuoteen 1920 jäinettä. <i>Malades restés jusqu'en 1920.</i>	Sairaahoitopiirien luku. <i>Nombre des journales de traitement.</i>	Sairaahoitopiirien keuhkimäärä. <i>Moyenne des journées de traitement par malade.</i>	Kaikkien käy- täväin koului- den malades par jour.	Kaikkien käy- täväin sairaala- paikkojen luku.
					Terveenä. <i>Géris.</i>	Painamaksi tulleet. <i>Amalors.</i>	Parantumatta. <i>Non-amalors.</i>	Parantumatta. <i>Non-amalors.</i>	Kuolleena. <i>Morls.</i>	Hoitamatta. <i>Non-traités.</i>					
Tohtorien K. Eskelinin ja G. A. Wetterstrandin yksityinen sairaala	22	4	424	428	296	89	6	6	15	16	5,086	11.9	13.9		
Eira: Sairaalaosasto	45	27	743	770	561	129	23	24	6	27	11,232	14.6	30.8		
Mehiläinen	34	10	788	798	694	51	12	17	10	14	9,173	11.5	25.1		
Tri O. A. Boijen gynäkol. sairaala	8	3	217	220	181	26	3	1	4	5	1,933	8.8	5.3		
Ensi: Sairaalaosasto	34	11	476	487	410	26	—	11	21	19	5,193	10.7	14.2		
Tallbackan Sairaskoti	15	13	84	97	31	42	3	4	5	12	5,498	56.7	15.1		
Helsingin Sairaskoti	48	41	8	49	—	—	1	4	—	44	14,708	300.2	40.3		
Porvoo: Sairaskoti	20	15	400	415	379	2	4	24	—	6	4,497	10.8	12.3		
Högsand: Sanatorio nystyrätauti- sia lapsia varten ¹⁾	30	—	35	35	—	33	2	—	—	—	3,614	103.3	9.9		
Fiskars: Tehtaan sairaala	10	5	88	93	79	—	1	10	2	1	2,767	29.8	7.6		
Turku: Lääkärien sairaskoti	23	20	538	558	465	32	16	18	11	16	6,472	11.6	17.7		
Rauma: Yksityinen sairaala	17	6	216	222	169	13	13	20	—	7	2,940	13.2	8.1		
Noormarkku: Eva Ahlströmin sai- raalan lasarettiosasto	26	16	349	365	279	29	19	15	17	6	4,832	13.2	13.2		
Taalintehdas: Tehtaan sairaala	6	2	73	75	47	14	6	3	—	5	1,301	17.3	3.6		
S:n s:n kuume-keuhkot. osasto	10	5	30	35	21	5	—	4	—	5	2,206	63.0	6.0		
Maarianhamina: Yksit. sairaala	12	4	103	107	73	25	1	6	1	1	1,473	13.8	4.0		
Tampere: Finlayson & K:nin sai- raala	18	10	134	144	102	15	8	11	—	8	3,727	25.9	10.2		
Forssa: Tehtaan sairaala	12	2	66	68	59	6	—	2	1	—	1,100	16.1	3.0		
Viipuri: Diakonissalaitos	30	29	473	502	277	112	23	53	8	29	10,147	20.2	27.8		
Prof. Strömborgin yksit. silmä- klinikka	30	4	352	356	233	96	14	—	7	6	4,967	14.0	13.6		
Sortavada: Diakonissalaitos	72	53	887	940	285	481	45	41	50	38	21,038	22.4	57.6		
Salmi: Kannatusyhdistyksen sai- raala ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Parikkala: Betania-sairaala	4	3	227	230	186	26	9	9	—	—	1,942	8.4	5.3		
Joroinen: Naisyhdistyksen sairas- tupa	12	5	124	129	98	13	7	6	2	3	1,879	14.6	5.1		
Vaajasalon hoitola kaatuvatautisia varten	50	50	11	61	2	2	3	—	—	54	18,367	301.0	50.3		
Vaasa: Pumpulitehtaan sairaala	6	3	77	80	48	16	10	5	—	1	1,364	17.0	3.7		
Tri Hartmanin yksityinen sai- raala silmätauteja varten ³⁾	3	—	35	35	35	—	—	—	—	—	397	11.3	1.1		
Mänttä: Tehtaan sairaala	6	3	174	177	132	20	2	19	1	3	2,711	15.3	7.4		
Oulu: Diakonissalaitos	56	32	835	867	672	69	22	51	23	30	17,947	20.7	40.2		
Kaatuvatautisten koti	8	10	3	13	2	3	—	—	—	8	3,647	280.5	10.0		
Kemi: Karihaaran sairaala	20	6	362	368	289	27	5	19	11	17	5,339	14.5	14.6		
Suomussalmi: Lastenparantola ⁴⁾	20	19	10	29	2	2	—	1	—	24	7,063	243.6	19.4		
Yleiset sairaalat yhteensä — Total des hôpitaux généraux	4,276	3,156	51,219	54,375	35,960	7,647	2,174	3,798	1,597	3,199	1,232,974	22.7	3,378.0		
II. Mielisairaalat.															
<i>Asiles d'aliénés.</i>															
a) Valtion. — <i>De l'Etat.</i>	1,275	1,228	622	1,850	160	147	224	78	—	1,241	448,509	242.4	1,228.8		
Lapinlahden keskuslaitos	122	122	89	211	13	34	34	5	—	125	43,936	208.2	120.4		
S:n s:n rajatilaosasto	8	4	24	28	2	14	5	—	—	7	2,592	92.6	7.1		
Pitkänmiemen keskuslaitos	520	521	90	611	26	20	22	40	—	503	186,959	886.1	512.2		
Niinvanniemen	330	304	69	373	12	3	19	16	—	323	114,051	305.8	312.4		
Sellin turvalaitos	52	69	2	71	—	—	—	2	—	⁵⁾ 69	⁶⁾ 25,017	352.4	68.5		

¹⁾ Avoinna ²⁾/₆ — ³⁾/₆. — ⁴⁾ Vuokrattu Annuksen retkikunnalle. — ⁵⁾ Suljettu ¹/₆. — ⁶⁾ Sitä paitsi 27 lasta vain syömässä ja voimistumassa. Niiden hoitopiirien lukumäärä oli 2,224. — ⁷⁾ Näistä oli perhehoitossa 17. — ⁸⁾ Sitä paitsi elänteille annettujen 18,845.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuodeitten luku.	Vuodelta 1918 Malades soisés depuis 1918.	Vuonna 1919 vastaanotettiin. Malades entrés en 1919.	Hoitotulien kokonaisuus. Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.					Vuoteen 1920 jänneillä. Malades soisés jusqu'en 1920.	Sairasvuodeitten luku.	Moyenne des journées de traitement par malade.	Sairasvuodeitten keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairasta käivää kohd. Moyenne des malades par jour.
					Terveenä. Guéris.	Paremmaksi tulleet. Améliorés.	Parannuttua. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.					
Turku: Kuritushuoneen mielisairaala	70	57	43	100	5	5	23	2	—	65	22,948	229.5	62.9	
S:n Lääninsairaalan mielisairasten vastaanottolaitos	47	36	84	120	22	19	34	6	—	39	13,448	112.1	36.8	
Viipuri: S:n s:n s:n	47	46	110	156	38	38	38	4	—	38	14,073	90.2	38.6	
Mikkeli: S:n s:n s:n	12	12	17	29	11	6	2	—	—	10	3,938	135.8	10.8	
Mustasaari: S:n s:n s:n	47	38	76	117	26	2	43	2	—	41	14,680	128.8	40.2	
Oulu: S:n s:n s:n	20	19	18	37	5	6	4	1	—	21	6,867	185.6	12.8	
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	1,078	1,127	620	1,747	90	154	203	115	26	1,159	388,376	222.3	1,064.0	
Helsinki: Kivelän sairaalan mielisairasten osasto	160	131	253	384	26	63	119	19	7	150	49,467	128.8	135.5	
Nickbyn sairaala	420	461	97	558	4	17	16	52	—	469	150,382	269.5	412.0	
Turku: Kunnallissairaalan mielisairasten osasto	140	^{a)} 171	^{a)} 61	^{a)} 232	10	13	12	19	3	175	54,644	235.5	149.7	
Tampere: Hatanpään mielisairaala	180	182	91	273	15	38	38	9	—	173	64,599	236.6	176.9	
Viipuri: Kaupungin mielisairaala	114	101	60	161	21	14	8	10	15	93	37,151	230.8	101.8	
Kotka: Vaivaistalon mielisairasten vastaanottolaitos	18	27	6	33	2	—	1	3	—	27	9,322	282.4	25.5	
Kuopio: Harjulan vaivaistalon mielisairasten osasto	30	21	37	58	11	8	5	1	1	32	9,618	165.8	26.4	
Oulu: Köyhäinkodin mielisairaala	16	33	15	48	1	1	4	2	—	40	13,193	274.8	36.1	
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	268	262	201	463	41	34	37	42	1	308	102,032	220.4	279.6	
Tuusula: Kellokosken piirimielisairaala	60	77	88	165	18	13	11	19	—	104	31,787	192.6	87.1	
Iitti: Kunnan mielisairaala	35	31	21	52	6	3	3	8	—	32	11,412	219.5	31.3	
Uusikaupunki: Lounais-Suomen piirimielisairaala	100	56	45	101	9	7	9	4	—	72	22,762	225.4	62.4	
Harjavalta: Piirimielisairaala	32	55	18	73	4	7	5	7	—	50	18,418	252.3	50.5	
Tammela: Vaivaistalon mielisairasten osasto	10	19	8	27	—	1	3	—	—	23	8,116	300.6	22.2	
Jämsä: Kunnan mielisairaala	15	10	7	17	1	3	1	2	1	9	3,209	188.8	8.8	
Pielavesi: Kunnan mielisairaala	16	14	14	28	3	—	5	2	—	18	6,328	226.0	17.3	
d) Yksityisten ja yhdistysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	96	91	204	295	44	98	36	22	3	92	34,022	115.3	93.2	
Helsinki: Kammion sairaala hermoja mielisairaita varten	65	61	172	233	41	91	26	10	3	62	22,790	97.8	62.4	
Sortavala: Diakoonilaitoksen mielisairaala	¹⁾ 31	30	32	62	3	7	10	12	—	30	11,232	181.2	30.8	
Mielisairaalat yhteensä. — Total des asiles d'aliénés	2,717	2,708	1,647	4,355	335	433	500	257	30	2,800	972,939	223.4	2,665.6	
III. Lapsenpäästölaitokset.														
Maternités.														
a) Valtion. — De l'Etat.														
Helsinki: Yleisen sairaalan lapsenpäästöosasto	58	23	1,588	1,611	1,443	—	12	17	111	28	13,176	8.2	36.1	
Pori: S:n s:n s:n	4	3	99	102	98	—	—	—	2	2	657	6.4	1.8	
Hämeenlinna: Lääninsairaalan s:n	2	—	71	71	69	—	—	—	2	—	591	8.3	1.6	

¹⁾ Sitä paitsi siirtotulissa 14. Hoitopäivä 4,008.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvotokkeen luku. Nombre de lits.	Matalas vuosittain 1918.	Matalas vuosittain 1919.	Hoitajien kokonaisuus. Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.					Vuoteen 1920 jättänyt. Malades restés jusqu'en 1920.	Nume des journées de traitement.	Sairaanhoidon päivien luku. Nombre des journées de traitement.	Keskimäärä sairaala- päivä kohd. Moyenne des malades par jour.	Keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.
					Terveenä. Guéris.	Parantunutta. Non-améliorés.	Parannaksi tulleen. Améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.					
Nurmes: Yleisen sairaalan lapsen- päästösasto	2	3	34	37	32	2	—	—	1	2	301	8.1	0.9	
Kajaani: S:n s:n s:n	2	1	68	69	67	—	—	—	1	1	520	7.5	1.4	
Tornio: S:n s:n s:n	2	2	42	44	43	—	—	—	—	1	299	6.8	0.8	
b) Kaupunkien. — Hôpît. municipaux.	96	42	2,209	2,251	2,135	18	11	13	15	59	19,652	8.8	53.8	
Turku: Tri C. von Heidekenin lapsenpäästölaitos	19	15	808	823	777	8	7	5	4	22	7,127	8.7	19.5	
Viipuri: Lapsenpäästölaitos	18	14	455	469	452	5	—	2	—	10	4,391	9.4	12.0	
Sortavala: »	6	3	145	148	140	—	—	—	2	5	1,374	9.3	3.8	
Käkisalmi: »	10	1	65	66	66	—	—	—	—	—	526	8.0	1.4	
Kotka: »	10	7	118	125	124	—	—	1	—	—	837	6.7	2.3	
Vaasa: »	8	1	143	144	130	3	—	2	3	6	1,197	8.3	3.3	
Pietarsaari: »	12	—	229	229	216	2	—	—	6	3	1,933	6.5	5.3	
Oulu: »	9	1	171	172	157	—	—	2	—	11	1,637	9.5	4.5	
Raahe: »	4	—	75	75	73	—	—	—	—	2	630	8.4	1.8	
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.														
Vihti: Lapsenpäästölaitos	5	—	71	71	69	—	—	—	2	—	519	7.3	1.4	
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpît. particuliers et appartenant à des sociétés.	256	77	4,373	4,450	4,262	8	5	13	59	103	38,567	8.7	105.7	
Helsinki: Eira, Lapsenpäästösasto Mehiläinen »	9	4	208	212	208	—	—	—	—	4	2,139	10.1	5.9	
Tohtori O. A. Boijen ja Valter Parviaisen lapsenpäästölaitos Ensi: Lapsenpäästösasto	8	1	136	137	131	—	—	2	—	4	1,584	11.6	4.3	
Porvoo: Lapsenpäästölaitos	23	14	662	676	656	—	—	1	5	14	5,938	8.8	16.3	
Ensi: Lapsenpäästösasto	14	3	280	283	269	—	—	—	—	14	2,939	10.4	8.1	
Loviisa: »	12	3	146	149	143	—	—	—	3	3	1,272	8.5	3.5	
Hanko: »	6	—	70	70	67	—	—	—	1	2	700	10.0	1.9	
Tammisaari: »	10	4	76	80	78	—	—	—	—	2	625	7.8	1.7	
Turku: Yksityinen lapsenpäästö- laitos	9	1	63	64	63	—	—	—	—	1	514	8.0	1.4	
Rauma: Lapsenpäästölaitos	14	8	360	368	338	—	—	2	16	12	2,819	7.6	7.7	
Noormarkku: Eva Ahlströmin sai- raalan lapsenpäästösasto	3	1	106	107	105	1	—	—	—	1	922	8.6	2.5	
Salo: Lapsenpäästölaitos ¹⁾	5	—	32	32	26	—	—	—	5	1	245	7.7	0.7	
Tampere: Lapsenpäästölaitos	8	1	21	22	22	—	—	—	—	—	223	6.4	0.6	
Lahti: »	32	8	735	743	711	4	—	3	9	16	5,573	7.5	15.3	
Riihimäki: »	16	5	238	243	225	1	2	2	8	5	2,030	8.4	5.6	
Lappeenranta: »	15	5	139	144	141	—	—	—	—	3	1,244	8.6	3.4	
Hamina: ²⁾ »	20	—	32	32	27	—	—	1	4	—	245	7.6	0.7	
Terijoki: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kouvola: »	12	4	150	154	149	—	—	—	2	3	1,287	8.4	3.5	
Mikkeli: »	7	4	230	234	223	2	—	1	—	8	1,945	8.3	5.3	
Savonlinna: »	6	3	168	171	161	—	—	3	—	2	1,233	7.2	3.4	
Heinola: »	2	—	55	55	55	—	—	—	—	—	630	11.5	1.7	
Kuopio: »	15	4	269	273	264	—	—	—	4	5	2,470	10.2	6.8	
Jyväskylä: »	8	4	134	138	137	—	—	—	1	—	1,369	9.9	3.8	
Rovaniemi: »	2	—	63	63	63	—	—	—	—	—	621	9.9	1.7	
Lapsenpäästölaitokset yhteensä. Total des maternités	427	151	8,555	8,706	8,218	28	28	43	193	196	74,282	8.5	203.5	

¹⁾ Suljettu ²⁾ Avattiin.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuohtien luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1918 jälneiltä. Malades restés depuis 1918.	Vuonna 1919 vastaanotetuilla. Malades entrés en 1919.	Hoitotujen kokonaisuus. Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.							Vuoteen 1920 jänneiltä. Malades restés jusqu'en 1920.	Sairaanhoitopäivien luku. Nombre des journées de traitement.	Sairaanhoitopäivien luku. Nombre des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairaita päivätä kohden. Moyenne des malades par jour.
					Terveenä. Guéris.	Paremmaksi tulleena. Améliorés.	Non-améliorés.	Paremmaksi tulleena. Améliorés.	Non-améliorés.	Parantunut. Déséché.	Kuolleena. Mort.				
IV. Keuhkotautiparantolat. Hôpitaux des tuberculeux.															
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	245	140	546	686	18	209	101	176	7	175	51,643	6.0	141.5		
Helsinki: Kivelän sairaalan tuber- kulosiosasto	138	78	263	341	10	105	46	96	—	84	26,840	78.7	73.5		
Humaliston sairaala	50	39	176	215	—	71	31	58	7	48	16,818	78.2	46.1		
Tampere Keuhkotautiparantola ¹⁾ ..	31	—	33	33	4	2	—	5	—	22	2,033	61.6	5.6		
Kotka:	10	10	26	36	—	12	—	15	—	9	2,491	69.6	6.8		
Pietarsaari: Malm'n sairaalan keuhkotautiosasto	16	13	48	61	4	19	19	7	—	12	3,461	56.8	9.5		
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	13	9	42	51	6	21	6	1	5	12	4,236	83.0	11.6		
Ruovesi: Keuhkotautiparantola ..	13	9	42	51	6	21	6	1	5	12	4,236	83.0	11.6		
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	388	236	1,107	1,343	124	566	280	42	48	233	112,896	84.1	309.3		
Lohja: Kouluparantola	26	26	13	39	—	8	2	4	—	25	8,694	222.9	23.8		
Kaustua: Keuhkotaut. parant. ²⁾ ..	10	—	43	43	9	19	11	—	—	4	2,709	63.0	7.4		
Nummela: Keuhkotautiparantola ..	90	52	204	256	5	126	37	12	5	71	24,320	95.0	66.6		
Hämeenlinna: Sairion keuhkotauti- parantola	20	12	62	74	5	31	15	7	—	16	6,517	88.1	17.9		
Takaharju: Keuhkotautiparantola ..	110	58	374	432	40	194	73	10	29	86	31,358	72.6	85.9		
Iisalmi: Keuhkotautiparantola	22	20	48	68	8	28	7	3	—	22	7,614	112.0	20.9		
Alavus:	25	21	35	56	1	27	3	2	3	20	7,433	133.6	20.5		
Kurikka:	22	20	112	132	22	35	65	1	—	9	6,515	49.4	17.8		
Teuva:	12	8	60	68	9	20	31	—	—	8	4,299	63.2	11.8		
Vöyri:	19	19	50	69	7	37	15	1	1	8	6,175	89.4	16.9		
Oulainen:	32	—	106	106	18	41	21	2	10	14	7,212	68.0	19.8		
Keuhkotautiparantolat yhteensä — Total des hôpitaux des tuberculeux	646	385	1,695	2,080	148	796	387	219	60	470	168,775	81.1	462.4		
V. Leprasairaala. Léproserie.															
a) Valtion. — De l'Etat.	45	28	3	31	—	—	—	4	—	27	10,142	327.2	27.8		
Orivesi: Leprasairaala	45	28	3	31	—	—	—	4	—	27	10,142	327.2	27.8		
VI. Veneeriset sairaalat. Sections syphilitiques.															
a) Valtion. — De l'Etat.	1,034	778	7,312	8,090	6,784	393	97	72	37	707	276,131	34.1	756.5		
Helsinki: Yleisen sairaalan syfiliit- tinen osasto	150-110	109	1,131	1,240	984	133	16	7	—	100	41,820	33.7	114.6		
Gumtäcktin ylim. veneerinen sai- raala	145	137	727	864	765	—	—	—	—	99	49,279	57.0	135.0		
Töölön s:n s:n s:n	120	101	752	853	762	—	5	6	—	80	39,022	45.7	106.9		
Turku: Lääninsairaalan syfiliitti- nen osasto	60	51	493	544	439	48	—	2	15	40	18,975	34.9	52.0		

¹⁾ Avattiin ¹¹/₁₆. — ²⁾ Avattiin ²³/₁₂.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvotokien luku. Nombre de lits.	Vuonna 1918 Vuodelta 1918 Malades traités depuis 1918.	Vuonna 1919 vastaavotteita. Malades entrés en 1919.	Hoidettujen kokonaisluku. Total des malades.	Uloskirjoitettn. Sortis.							Vuoteen 1920 jänneitä. Malades restés jusqu'en 1920.	Sairaanhoidon luku. Nombre des journées de traitement.	Sairaanhoidon keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairaita päivää kohti. Moyenne des malades par jour.
					Terveenä. Guéris.	Parantunut. Non-améliorés.	Parantunut. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.	Parantunut. Non-améliorés.	Parantunut. Non-améliorés.				
Pori: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	25	5	139	144	126	—	4	3	1	10	3,500	24.3	9.6		
Hämeenlinna: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	18	8	140	148	134	—	—	—	—	14	3,688	24.9	10.1		
Ylim. veneerinen sairaala	17	12	164	176	160	—	2	1	1	12	4,854	27.6	13.3		
Tampere: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	30	22	292	314	268	27	1	—	—	18	8,837	28.1	24.2		
Viipuri: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	60	64	835	899	754	—	52	31	—	62	21,720	24.2	59.5		
Ylim. veneerinen sairaala	50	—	84	84	84	—	—	—	—	—	2,965	35.3	8.1		
Sortavala: Ylim. veneerinen sairaala	30	19	194	213	196	—	—	1	—	16	6,411	30.1	17.6		
Mikkeli: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	40	11	147	158	131	—	—	3	—	24	5,269	33.3	14.4		
Savonlinna: Yleisen sairaalan s:n s:n	10	11	155	166	149	3	1	4	—	9	3,534	21.3	9.7		
Ylim. veneerinen sairaala	10	11	126	137	112	8	3	4	3	7	2,911	21.2	8.0		
Kuopio: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	66	38	543	581	519	—	—	3	—	59	12,870	22.2	35.3		
Joensuu: Yleisen sairaalan s:n s:n	20	18	126	144	124	—	—	—	—	20	6,317	43.9	35.3		
Nurmes: S:n s:n s:n	13	10	48	58	7	45	—	1	—	5	2,240	38.6	6.1		
Mustasaari: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	80	33	307	340	293	10	—	2	3	32	12,133	35.7	33.2		
Jyväskylä: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	45	30	181	211	170	6	2	2	1	30	7,075	33.5	19.4		
Oulu: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	25	37	325	362	225	88	10	2	7	30	7,747	21.4	21.2		
Ylim. veneerinen sairaala	35	34	218	252	219	12	—	—	6	15	8,006	31.8	21.9		
Kajaani: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	5	—	40	40	35	—	—	—	—	5	1,684	42.0	4.6		
Tornio: S:n s:n s:n	20	17	145	162	128	13	1	—	—	20	5,274	32.6	14.4		
VII. Kulkutautisairaalat.															
Hôpitaux pour les maladies épidémiques.															
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.															
Helsinki: Kulkutautisairaala	200	140	2,562	2,702	2,376	—	16	192	4	114	44,003	16.3	120.6		
Väliaik. kulkutautisairaala n. k. koleraparakeilla	75	—	215	215	193	—	—	2	17	3	1,977	9.2	5.4		
Tammisaari: Kulkutautisairaala	12	—	18	18	17	—	1	—	—	—	465	25.8	1.3		
Turku: Kunnallissairaalan kulkutautiosasto	116	25	640	665	514	—	2	66	52	31	8,942	13.4	24.5		
Rauma: Kulkutautisairaala	30	4	57	61	57	—	—	4	—	—	1,600	26.2	4.4		
Pori: »	20	—	67	67	60	—	—	7	—	—	1,098	16.4	3.0		
Uusikaupunki »	20	3	97	100	90	—	—	6	—	4	1,437	14.4	3.9		
Maarianhamina: »	10	—	14	14	14	—	—	—	—	—	148	10.5	0.4		
Hämeenlinna »	18	6	62	68	51	—	—	10	1	6	1,388	20.4	3.8		
Tampere: Kunnallissairaalan kulkutautiosasto	104	67	967	1,034	858	26	3	90	8	49	21,585	20.9	59.1		
Viipuri Kunnallissairaalan kulkutautiosasto	22	12	334	346	295	—	—	36	—	15	6,895	19.9	18.9		
Sortavala: Kulkutautisairaala	24	3	164	167	133	7	—	20	—	7	1,385	8.3	3.8		
Hamina: »	6	1	28	29	26	2	—	—	—	1	847	29.2	2.3		
Kotka: Kunnallissairaalan kulkutautiosasto	16	9	70	79	71	—	—	8	—	—	1,260	15.9	3.4		
Mikkeli: Kulkutautisairaala	6	4	32	36	34	—	—	—	—	2	864	24.6	2.4		

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuohtien luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1918 Malades restés depuis 1918.	Vuonna 1919 vastaanotettuja. Malades entrés en 1919.	Hoidettujen kokonaishku. Total des malades.	Uloskirjoitettu. Sortis.						Vuoden 1920 jaanai. Malades restés jusqu'en 1920.	Sairaanhoitopäivien keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairata päiviä kohd. Moyenne des malades par jour.
					Terveenä. Guéris.	Parantuneita. Non-amalors.	Parantuneita tullessa. Amalors.	Kuolleita. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.	Hoitamatta. Non-traités.			
Savonlinna Kulkutautisairaala . . .	20	—	329	329	297	—	—	25	—	7	3,985	12.1	10.9
Iisalmi: »	10	8	87	95	81	—	—	11	—	3	1,901	20.0	5.2
Vaasa: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	26	11	333	344	229	—	1	58	28	28	11,444	33.3	31.3
Vaasa: Kolerasairaala	6	—	112	112	101	—	—	7	—	4	1,529	13.7	4.2
» Väliaikainen tulirokkosair. ¹⁾	17	—	44	44	21	—	—	1	*)22	—	1,281	29.1	3.5
Kokkola: Li Beckin sairaalan kulku- tautiosasto	13	4	61	65	37	—	—	3	3	22	1,857	28.6	5.1
Pietarsaari: Malmin sairaalan kulku- tautiosasto	34	4	82	86	73	—	—	7	—	6	1,849	21.5	5.1
Jyväskylä: Kulkutautisairaala . . .	11	1	39	40	30	—	—	7	—	3	1,069	26.7	2.9
Oulu: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	36	18	300	318	241	—	—	17	21	39	8,733	27.0	24.1
Raahe: Kulkutautisairaala	8	—	29	29	22	—	—	7	—	—	—	—	—
Kajaani: »	12	1	262	263	174	5	6	28	35	15	4,849	18.4	13.3
Tornio: »	10	12	59	71	56	—	—	9	—	6	1,246	17.5	3.4
Kemi: »	7	—	70	70	62	—	—	7	—	1	1,276	18.2	3.5
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	178	79	1,371	1,450	1,153	37	32	174	4	50	34,280	23.6	93.9
Helsingin pitäjä: Kulkutautisairaala.	25	6	138	144	126	—	—	13	3	2	2,148	14.9	5.9
Kaarina ja Maaria: Kulkutautisai- raala ²⁾	28	6	39	45	44	1	—	—	—	—	1,124	25.0	3.4
Jämsä: Kulkutautisairaala	15	7	251	253	212	—	—	31	—	15	8,998	34.9	24.6
Terijoki »	30	11	305	316	266	12	22	10	—	6	5,062	19.6	13.9
Viipurin pitäjä »	80	49	638	687	505	24	10	120	1	27	16,948	24.7	46.4
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	14	3	129	132	120	1	—	5	—	6	2,548	19.3	7.0
Porvoo: Kulkutautisairaala	14	3	129	132	120	1	—	5	—	6	2,548	19.3	7.0
Kulkutautisairaalat yhteensä. — Total des hôpitaux des maladies épidémiques	1,061	415	8,634	9,049	7,486	78	61	807	195	422	171,791	19.0	470.6
VIII. Vankilain sairaalat.⁴⁾ Hôpitaux des prisons.	142	81	1,057	1,138	759	183	40	70	6	80	36,756	32.3	100.7
Helsinki: Lääninvankilan sairaala	50	4	54	58	34	12	6	3	—	3	2,555	44.1	7.0
Kuritusluoneen sairaala	22	30	272	302	156	69	20	20	—	37	13,629	45.1	37.3
Turku: Kuritusluoneen sairaala . . .	21	16	221	237	156	46	—	15	—	20	7,045	29.7	19.3
Hämeenlinna: Kuritus- ja työvan- kilan sairaala	12	7	181	188	150	15	2	10	6	5	5,337	28.4	14.6
Viipuri: Lääninvankilan sairaala . . .	15	9	110	119	95	6	—	10	—	8	2,576	21.6	7.1
Lappeenranta: Työvan- kilan »	10	11	165	176	133	35	—	2	—	6	3,421	19.4	9.4
Mikkeli: Lääninvankilan »	4	1	14	15	7	—	—	3	—	—	533	35.5	1.5
Kuopio: »	2	2	17	19	15	—	—	4	—	—	529	27.8	1.4
Oulu: Maikkulan varavankila	6	1	23	24	13	—	9	1	—	1	1,131	47.1	3.1
IX. Rautatien sairaalat. Hôpitaux des chemins de fer	14	10	158	168	98	32	7	7	17	7	3,040	18.0	8.3
Helsinki: Rautatien sairaala	14	10	158	168	98	32	7	7	17	7	3,040	18.0	8.3
Kaikki sairaalat yhteensä. — Tous les hôpitaux ensemble	10,362	7,712	80,280	87,902	59,788	9,590	3,294	5,277	2,135	7,908	2,946,830	33.5	8,073.5

¹⁾ Avoinna $\frac{1}{10}$ - $\frac{20}{100}$ %. — ²⁾ Siiretty muualle. — ³⁾ Päiväkirjasta ei käy selville sairaanhoitopäivien lukumäärä. — ⁴⁾ Turun kuritusluoneen mielisairaala on otettu ryhmään II.

Taulu IV.
Tableau IV.

Valtion sairashuoneitten lasarettiosastoilla vuonna 1919 hoidetut taudit.
Maladies traitées dans les différents services des hôpitaux de l'Etat en 1919.

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totaux pour les services des hôpitaux.						Jäseniä. — Resistanti.	Tauti Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totaux pour les services des hôpitaux.						Jäseniä. — Resistanti.		
	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.							Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.					
		Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hollamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.						Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.		Hollamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.
I. Muodostumisvikoja ja synnynäisiä tauteja.	163	104	12	13	18	9	7	Anaemia	50	22	22	1	1	2	2		
Hydrocephalus	5	—	1	2	—	1	1	Chlorosis	2	1	—	—	—	—	1		
Cephalocele	2	—	—	—	—	1	1	Anaemia perniciosa	29	7	7	2	—	8	5		
Meningocele	1	1	—	—	—	—	—	Leucaemia	8	—	4	—	1	3	—		
Meningomyelocele	2	1	—	—	—	—	—	Pseudoleucaemia	6	1	2	2	—	1	—		
Spina bifida	8	2	1	3	2	—	—	Polyglobulia	1	—	1	—	—	—	—		
Defectus nerv. abduc.	1	—	—	1	—	—	—	Lymphogranulomatosis ..	4	—	1	1	1	1	—		
Deformatio auriculae	1	1	—	—	—	—	—	Scorbutus	3	2	—	—	—	1	—		
Hypertrophia labii sup.	2	2	—	—	—	—	—	Morbus maculosus Werl- hoffi. Purpura	5	4	1	—	—	—	—		
Labium leporinum	24	24	—	—	—	—	—	Haemophilia	2	—	—	—	—	1	1		
Palatoschisis	25	11	2	3	7	—	2	Icterus haemolytica	1	—	—	1	—	—	—		
Palatoschisis et labium le- porinum	7	4	—	—	2	1	—	Diabetes mellitus	44	—	21	4	—	11	8		
Fisura faciei lateral.	1	—	—	1	—	—	—	Oedema fugax	2	2	—	—	—	—	—		
Torticollis	14	11	2	—	1	—	—	Marasmus senilis	10	1	3	2	—	3	1		
Fistula colli congen.	2	2	—	—	—	—	—	Gangraena senilis et spon- tanea	66	44	6	4	—	6	6		
Cryptorchismus	3	2	—	—	—	—	—										
Phimosis	12	10	1	—	1	—	—	III. Akuuttisia infek- sioonitauteja.	916	624	40	38	25	153	36		
Hypospadiä	1	—	—	—	1	—	—	Rheumatismus articularum ac.	101	71	19	—	—	—	11		
Ectopia vesicae	2	—	—	—	2	—	—	Rheumatismus musculorum ac.	13	8	4	—	—	—	1		
Atresia vaginae	2	1	—	1	—	—	—	Variola	3	—	—	—	2	1	—		
Defectus vaginae	2	—	—	1	—	1	—	Morbilli	6	3	—	—	3	—	—		
Uterus bipartitus	1	1	—	—	—	—	—	Rubeola	2	2	—	—	—	—	—		
» bicornis	1	—	—	—	1	—	—	Scarlatina	11	6	1	—	1	3	—		
Coecum mobile	1	1	—	—	—	—	—	Diphtheria	19	9	—	—	6	4	—		
Atresia ani	6	4	1	—	—	1	—	Laryngitis crouposa	15	12	1	—	—	2	—		
Luxatio femoris congen.	4	1	—	1	—	2	—	Febris intermittens	6	4	2	—	—	—	—		
Pes varus vel equino-varus	16	11	3	—	1	—	1	» remittens	3	3	—	—	—	—	—		
Hypertrophia pedis	1	1	—	—	—	—	—	Morbus Weillii	5	4	—	—	—	1	—		
Deformatio extremitatum	10	10	—	—	—	—	—	Icterus gravis	3	—	—	1	—	2	—		
Naevus papillomatos	1	1	—	—	—	—	—	Typhus abdominalis	129	107	—	2	2	16	2		
Debilitas cong. e causa part. praemat.	5	2	1	—	—	1	1	» exanthematicus	3	2	—	—	1	—	—		
								» recurrens	12	12	—	—	—	—	—		
II. Konstitutionelli- sia ja vanhuuden tauteja.	257	98	73	18	4	37	27	Paratyphus	19	18	1	—	—	—	—		
Rachitis	17	10	4	1	1	—	1	Dysentria	4	2	—	—	—	2	—		
Osteomalacia	1	—	—	—	—	—	—	Parotitis epidemica	3	3	—	—	—	—	—		
Scrophulosis	6	4	1	—	—	—	1	Influenza	326	250	4	30	5	29	8		
								Pertussis	2	—	2	—	—	—	—		
								Erysipelas	100	75	3	—	2	15	5		
								Septicaemia. Pyaemia	73	7	1	4	—	58	3		

Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastolla yhteensä. <i>Total pour les services des hôpitaux.</i>							Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairashuoneitten lasaretti- osastolla yhteensä. <i>Total pour les services des hôpitaux.</i>								
	Hoidettuja. <i>Administrés.</i>	Uloskirjottettuja. <i>Sortis.</i>							Jääneitä — <i>Restants.</i>	Hoidettuja. <i>Administrés.</i>	Uloskirjottettuja. <i>Sortis.</i>						Jääneitä — <i>Restants.</i>
		Terveyttä ja toipuvia. <i>Guéris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantuneita. <i>Non-améliorés.</i>	Hollamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>	Jääneitä — <i>Restants.</i>				Terveyttä ja toipuvia. <i>Guéris et convalescents.</i>	Paremm. tulleita. <i>Améliorés.</i>	Parantuneita. <i>Non-améliorés.</i>	Hollamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>	Jääneitä — <i>Restants.</i>	
Septicopyaemia puerperalis	33	14	1	—	1	14	3	VI. Myrkytyksiä.	57	39	11	—	—	6	1		
Meningitis cerebrospinalis epidemica	8	2	—	—	—	4	2	Alcoholismus acutus	2	2	—	—	—	—	—		
Tetanus	3	1	—	—	—	1	1	» chronicus	2	—	2	—	—	—	—		
Tetania	2	1	—	—	—	1	—	Morphinismus	3	1	2	—	—	—	—		
Anthrax	1	1	—	—	—	—	—	Abusus veronali	1	—	1	—	—	—	—		
Noma faciei	1	—	—	—	—	—	—	Intoxicatio e cocain.	1	1	—	—	—	—	—		
Infectio ignota	10	7	—	—	1	2	—	» ex acidis et alkaliis	20	10	6	—	4	—	—		
								» sublimat.	1	1	—	—	—	—	—		
IV. Kroonillisia infektioitauteja.	1,092	376	299	135	38	100	144	Hydrargyrosis	1	—	—	—	—	1	—		
Tuberc. cerebri et meningum	24	—	—	5	—	19	—	Intoxicatio lysoli	3	3	—	—	—	—	—		
» lingvae	2	1	—	—	—	—	—	Morsus serpentis	20	20	—	—	—	—	—		
» laryngis	22	—	3	9	2	8	—	Intoxicatio e causa ignota	3	1	—	—	—	1	1		
» pulmonum	192	11	75	49	6	26	25	VII. Mielitauteja.	33	3	3	14	11	1	1		
» pleurae serosa	2	1	1	—	—	—	—	Idiotia	2	—	—	2	—	—	—		
» » purulenta	2	1	1	—	—	—	—	Imbecillitas	4	—	—	3	1	—	—		
» intestinorum	27	5	4	5	1	10	2	Dementia praecox seu primar	3	—	—	2	1	—	—		
» peritonei	54	12	15	10	2	11	4	Paranoia	1	—	—	—	—	1	—		
» renis et vesicae urinar	56	14	12	11	8	5	6	Insania maniaco-depressiva	2	1	1	—	—	—	—		
» apparatus genitalis	15	9	3	2	—	—	—	» hysterica	1	—	—	1	—	—	—		
» glandular. lymphaticar	153	128	14	4	2	—	5	Melancholia	3	1	1	—	—	—	1		
» ossium et articulationem	486	165	156	38	12	21	94	Dementia paralytica	2	—	—	2	—	—	—		
» cutis	8	6	—	—	—	—	2	Psychosis	13	—	1	3	9	—	—		
» regionum variarum	11	6	2	—	2	—	1	Constitutio psychopathica	1	—	—	1	—	—	—		
» miliaris acuta	3	—	—	—	—	—	—	Amentia seu psychosisis ex infectione	1	1	—	—	—	—	—		
Lupus vulgaris	18	9	7	—	1	—	1	VIII. Eriyisten elinten tauteja.									
Lepra	1	—	—	—	—	—	—	1. Hermoston tauteja.									
Actinomycosis	16	8	5	2	—	—	1	<i>a) Aivo- selkäydin- ja niiden kalvojen tauteja.</i>	295	28	79	81	22	64	21		
V. Veneerisiä tauteja.	66	17	24	2	14	1	8	Haemorrhagia cerebri et meningum. Hemiplegia	66	7	22	10	5	19	3		
Urethritis gonorrhoeica	13	4	4	—	5	—	—	Hemiatetosis	1	—	—	—	1	—	—		
Vulvovaginitis gonorrhoeica	2	—	2	—	—	—	—	Haematomyelia	1	—	1	—	—	—	—		
Arthritis gonorrhoeica	4	1	2	—	—	—	—	Abscessus cerebri	10	4	—	—	—	5	1		
Syphilis hereditaria	5	1	2	—	—	—	—	Encephalitis	6	—	1	2	1	1	1		
» aqvisita recans	8	1	5	—	1	—	—	Thrombosis sinus lateralis	1	—	—	—	1	—	—		
» » recidiva	21	4	6	2	7	1	1	Abscessus epiduralis	3	3	—	—	—	—	—		
» inveterata	6	—	3	—	1	—	—	Meningitis cerebri	32	2	6	3	—	20	1		
Gumma thoracis	1	1	—	—	—	—	—	Lues	18	4	9	4	1	—	—		
Ulcus molle	4	3	—	—	—	—	—	Hydrocephalus aqvisitus	2	—	—	1	—	—	1		
Bubo inguinal	2	2	—	—	—	—	—	Tumor cerebri	35	1	3	15	5	7	4		
								Epilepsia Jacksonii	2	1	—	1	—	—	—		

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>						Jääneitä — Restants.	Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>							
	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.							Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.				
		Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.						Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.
Bronchitis acuta	42	37	4	—	—	—	1	Enterocolitis acuta	3	3	—	—	—	—	—	
» chronica	29	4	18	2	1	—	4	Enteritis chronica	15	8	3	1	—	—	3	
Bronchiectasiae	11	—	8	2	—	—	1	Colitis acuta	35	33	1	—	—	—	1	
Emphysema pulmonum	26	2	11	9	2	—	2	» chronica	11	5	6	—	—	—	—	
Asthma bronchiale	11	1	5	1	—	—	3	Decompositio	5	4	—	—	—	—	1	
Bronchopneumonia	284	167	6	15	5	81	10	Helminthiasis	175	166	8	—	—	—	1	
Pneumonia crouposa	210	167	5	1	1	25	11	Enteroptosis	3	1	1	—	—	—	—	
» chronica	6	—	3	1	—	—	2	Obstipatio. Coprostitis	68	65	1	—	—	—	2	
Gangraena pulmonum	6	1	—	2	—	3	—	Appendicitis acuta	1,406	1,267	21	—	5	63	50	
Abscessus »	8	3	3	—	—	—	—	» chronica	651	625	6	—	4	—	16	
Pleuritis serosa	140	92	23	9	5	2	9	Abscessus periappendicularis	24	20	3	—	—	—	1	
Empyema	401	253	26	6	13	55	48	» subphrenicus	9	3	—	—	—	—	6	
Pneumothorax	1	—	—	1	—	—	—	» abdominalis	5	3	—	—	—	—	2	
Fistula thoracis p. thoraco- tomiam	1	1	—	—	—	—	—	» pelvis	1	1	—	—	—	—	—	
Haemothorax	1	1	—	—	—	—	—	Stenosis intestini	13	7	3	—	3	—	—	
Prolapsus pulmonum	1	1	—	—	—	—	—	Occlusio intestinum. Vol- vulus Invaginatio etc.	213	127	4	—	—	72	10	
5. Ruuansulatuselinten tauteja.	5,946	4,955	345	62	105	279	200	Ileus paralyticus	1	1	—	—	—	—	—	
Stomatitis	6	5	—	1	—	—	—	Fistula stercoralis. Anus praeternatur.	26	19	3	1	—	2	1	
Ulcus simplex lingvae	1	1	—	—	—	—	—	Ruptura cicatricis. abd. Pro- lapsus intest.	1	1	—	—	—	—	—	
Glossitis acuta. Abscessus lingvae	14	13	—	—	—	1	—	Hernia ingvinalis	1,398	1,348	1	3	17	2	27	
Parotitis	6	6	—	—	—	—	—	» » incarcerata	139	118	1	—	—	15	5	
Hypertrophia tonsillarum	18	18	—	—	—	—	—	» cruralis	84	78	—	—	1	1	4	
Angina tonsillarum	22	22	—	—	—	—	—	» » incarcerata	71	62	—	—	—	8	1	
» phlogmonosa	18	16	1	—	—	—	1	» femoralis	5	5	—	—	—	—	—	
» Ludovicii	6	4	—	—	—	1	1	» » incarcerata	3	3	—	—	—	—	—	
Oesophagitis caustica	1	1	—	—	—	—	—	» umbilicalis	55	52	2	—	1	—	—	
Stricturea oesophagi	53	13	18	8	2	2	10	» » incarcerata	12	8	—	—	—	4	—	
Dyspepsia	22	17	1	—	—	—	4	» diahpragmat.	1	—	—	—	—	—	1	
Gastritis acuta	23	18	3	—	—	—	2	» lineae albae	28	25	—	—	—	3	—	
» chronica	71	14	49	1	2	—	5	» ventralis	71	66	—	—	2	—	3	
Perigastritis	2	2	—	—	—	—	—	Peritonitis	135	78	5	4	2	41	5	
Achylia gastrica	73	9	48	5	11	—	—	Adhaesiones intraabdom	7	3	2	—	1	—	1	
Heterochylia ventriculi	1	—	1	—	—	—	—	Strictura recti	27	19	1	1	5	1	—	
Hypersecretio acida	24	3	16	1	3	—	1	Fistula ani	4	2	—	1	—	—	1	
Dyspepsia nervosa	50	13	24	—	7	—	—	Fissura ani	15	14	—	—	—	—	1	
Atonia ventriculi	1	—	1	—	—	—	—	Prolapsus recti vel ani	37	35	1	—	—	—	1	
Hyperemesis gravid.	5	4	—	—	—	—	—	Proctitis	31	24	6	1	—	—	—	
Cardiospasmus	1	—	1	—	—	—	—	Periproctitis	1	1	—	—	—	—	—	
Pylorospasmus	2	1	—	—	—	—	—	Icterus catarrhalis	23	20	1	—	—	2	—	
Gastroptosis	12	—	—	11	1	—	—	Stenosis duct. choled.	20	17	—	—	—	1	2	
Dilatatio ventriculi	10	6	2	—	1	1	—	Cholelithiasis	1	—	—	—	—	1	—	
Ulcus »	301	188	43	8	18	30	14	Cholecystitis	47	31	9	2	1	2	2	
» duodeni	73	52	3	3	5	4	6	Cirrhosis hepatis	51	40	2	—	5	4	—	
» ventriculi et duodeni	20	1	10	5	2	—	2	» Lues	11	1	8	2	—	—	—	
» pepticum jejuni	7	4	—	—	1	1	1	» Abscessus »	4	1	—	—	—	1	1	
Stricturea pylori	52	44	2	3	1	2	—	Embolus art. mesent. super.	5	1	2	—	—	2	—	
Gastroenteritis acuta	75	64	4	—	—	5	2	Mesenteritis chron.	1	1	—	—	—	—	1	
» chronica	19	3	14	—	—	—	2	Ascites	2	—	2	—	—	—	—	
								Dystrophia	2	2	—	—	—	—	—	

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totalz pour les services des hôpitaux.						Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. Totalz pour les services des hôpitaux.							
	Hoidetuja. Admisstrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.						Hoidetuja. Admisstrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.						
		Terveitä ja toipuvia. Guéris et conva- lescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-traités.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.			Jäseniä. — Restants.	Terveitä ja toipuvia. Guéris et conva- lescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantumattomia. Non-traités.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.	Jäseniä. — Restants.
Osteitis fibrosa	2	1	—	1	—	—	Conjunctivitis tuberculosa	2	—	2	—	—	—	—	
Necrosis	155	105	15	2	3	3	27	4	—	3	—	—	—	—	
Scoliosis	3	—	1	—	—	—	2	11	4	6	—	—	—	1	
Kyphosis	11	—	10	1	—	—	—	74	43	23	1	—	—	7	
Crus recurvatum	3	2	1	—	—	—	—	39	13	19	2	—	—	4	
Genu valgum	1	1	—	—	—	—	—	48	38	5	1	1	—	3	
Pes eqvino-varus aqvisit.	14	10	2	1	—	—	1	113	74	24	8	2	—	5	
» valgus	2	1	—	—	1	—	—	31	12	11	3	2	—	3	
» excavatus	1	—	—	—	1	—	—	17	12	3	—	1	—	1	
Hallux valgus	11	11	—	—	—	—	—	65	30	24	5	2	—	4	
Perichondritis	4	4	—	—	—	—	—	5	—	1	—	—	—	—	
Osteochondritis dissecans	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	—	1	
Articulatio laxa	1	—	—	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	
Status post resection. genu	2	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	
9. Iho- ja ihonalaisen side- kudoksen tauteja.	1,102	898	69	14	14	17	90	Occlusio pupillae	3	2	—	1	—	—	
Eczema	72	59	6	1	2	—	4	1	—	—	—	1	—	—	
Dermatitis acuta	5	5	—	—	—	—	—	55	20	22	8	1	—	4	
Dermatosis capitis	1	—	—	1	—	—	—	84	63	10	5	5	—	1	
Erythema exsudativum mul- tiforme	2	2	—	—	—	—	—	11	8	—	—	3	—	—	
» nodosum	6	4	1	—	1	—	—	24	17	6	—	1	—	—	
Echtyma	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	
Prurigo	4	4	—	—	—	—	—	27	20	5	1	1	—	—	
Psoriasis	6	3	1	1	1	—	—	6	3	2	1	6	—	—	
Ichthyosis	1	—	—	1	—	—	—	23	3	8	6	6	—	—	
Scabies	39	34	—	—	1	—	4	6	2	2	1	1	—	—	
Herpes tonsurans	2	2	—	—	—	—	—	6	—	4	2	—	—	—	
» zoster	4	4	—	—	—	—	—	29	20	6	1	2	—	—	
Abscessus. Phlegmone	683	577	30	5	3	16	52	3	—	1	2	—	—	—	
Furunculus	16	13	—	—	1	—	2	11	7	2	2	—	—	—	
Carbunculus	35	31	2	—	—	—	2	27	20	3	3	—	—	1	
Ulcus	142	103	20	1	2	—	16	2	1	1	—	—	—	—	
Fistulae regionum variarum	50	37	6	2	2	1	2	1	—	—	1	—	—	—	
Naevus	2	2	—	—	—	—	—	30	26	3	1	—	—	—	
Clavus	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	
Elephantiasis	2	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
Cicatrix vitiosa	27	15	3	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Ungvis incarnatus	1	1	—	—	—	—	—	30	26	3	1	—	—	—	
10. Silmätauteja.	974	558	272	57	40	—	47	Stenosis canalis lacrymalis	2	2	—	—	—	—	
Deformitates palpebrarum congenitales et aqvisitae	29	22	3	2	1	—	1	11. Korvatauteja.	415	355	17	5	4	11	23
Chalazion et hordeolum	3	3	—	—	—	—	—	Otitis media suppurativa	210	177	11	1	4	4	13
Conjunctivitis catarrhalis	9	1	1	—	1	—	—	» » c. ostit. pro- cess. mast.	166	143	6	1	—	7	9
» phlyctaenulos.	42	37	4	—	—	—	—	Cholesteatoma	19	18	—	—	—	—	1
» trachomatosa.	106	25	70	2	—	—	—	Otitis interna	5	3	—	2	—	—	
» blenorhagica.	22	20	1	—	—	—	—	» externa	6	6	—	—	—	—	
								Surditas post vuln. sclop:	1	—	—	1	—	—	
								Mastoid. ac. cum abscess. epidural.	2	2	—	—	—	—	
								Status post operat. radical. Stenosis meat. acusticus ex- ternus	3	3	—	—	—	—	
								Otalgia	2	2	—	—	—	—	
									1	1	—	—	—	—	

Tauti. Maladie	Sairashuoneitten lasaretti- osastolla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>							Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastolla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>								
	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.							Jännetä. — Restants.	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjoitettuja. Sortis.						Jännetä. — Restants.
		Terveyttä ja koupuvia. Guéris et convalescents.	Amputoidet.	Paremm. tulleita.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Non-keuhit. Non-écoués.	Hoitamattomia. Non-traités.				Kuolleita. Décédés.	Terveyttä ja koupuvia. Guéris et convalescents.	Amputoidet.	Paremm. tulleita.	Parantumattomia. Non-améliorés.	Non-keuhit. Non-écoués.	
IX. Kasvannaisia.	1,708	948	162	232	178	115	73	Sarcoma musculor. variorum	5	3	—	1	1	—	—	—	
Carcinoma faciei vel ulcus rodens	41	34	6	1	—	—	—	» ossium extremitatum	27	15	—	4	5	3	—	—	
» labiorum	96	88	—	2	1	2	3	» pleurae et pulmonum	5	—	—	1	2	2	—	—	
» lingvae	7	1	1	3	2	—	—	» hepatis	1	—	1	—	—	—	—	—	
» tonsillae	2	—	—	2	—	—	—	» renis	3	—	—	1	—	—	—	—	
» maxillae superior.	11	3	—	3	4	—	1	» testis	6	3	1	—	—	—	—	—	
» » inferior.	2	—	—	1	1	—	—	» ovarii	3	3	—	—	—	—	—	—	
» fundi oris	1	—	—	1	—	—	—	» uteri	5	3	—	2	—	—	—	—	
» ethmoidalis	1	—	—	—	—	—	—	» pelvis	5	—	—	4	1	—	—	—	
» secund. glandul. lymph.	29	7	12	7	—	2	1	Chorioepithelioma	3	—	1	1	—	1	—	—	
» mammae	73	64	3	1	4	—	—	Melanosarcoma	1	—	1	—	—	—	—	—	
» laryngis	9	—	2	1	4	2	—	» Epulis	8	5	1	1	—	—	—	1	
» oesophagi et cardiae	32	—	9	8	8	6	1	» Adenoma et adenofibroma	9	9	—	—	—	—	—	—	
» ventriculi	245	40	30	81	44	36	14	Fibroma. Fibroma mollusc.	16	15	1	—	—	—	—	—	
» intestini	22	2	3	11	1	5	—	Myoma et fibromyoma	178	130	12	2	22	4	8	—	
» coeci et coli	16	2	3	4	3	3	1	Osteoma	11	10	—	1	—	—	—	—	
» recti et ani	43	14	6	4	6	9	4	Enchondroma	4	4	—	—	—	—	—	—	
» peritonei secundar.	10	—	—	6	1	3	—	Lipoma	26	24	1	—	—	—	—	1	
» hepatis	15	—	—	9	5	1	—	» Angioma	9	7	1	—	—	—	—	1	
» vesic. fellae	3	—	—	—	—	2	—	Lymphangioma	9	4	2	—	—	—	—	3	
» pancreatis	4	—	—	4	—	—	—	Glioma	1	—	—	—	—	—	—	—	
» tract. digest.	4	—	—	2	—	2	—	» Neuroma	2	1	—	1	—	—	—	—	
» renis	1	—	—	—	—	1	—	Atheroma	23	22	—	—	—	—	—	1	
» uteri	123	22	42	24	24	4	7	Hypernephroma	1	—	—	—	—	—	—	1	
» ovarii	4	—	1	1	—	2	—	Kystoma ovarii	116	96	—	1	7	3	9	—	
» vaginae et vulvae	13	4	3	2	3	—	1	» dermoides	20	19	—	—	—	—	—	1	
» vesicae urin.	13	2	1	6	2	—	2	Cysta regionum variarum	31	30	—	—	—	—	—	1	
» prostatae	12	—	2	4	4	1	1	» pancreatis	1	—	—	—	—	—	—	1	
» penis	6	5	—	1	—	—	—	Papilloma	3	3	—	—	—	—	—	—	
» cutan. regionum variarum	15	9	1	3	2	—	—	» vesicae urinar.	15	5	1	2	4	2	1	—	
Sarcoma oss. cranii	2	2	—	—	—	—	—	Polypi narium	6	6	—	—	—	—	—	—	
» durae matr.	1	1	—	—	—	—	—	» uteri	21	20	1	—	—	—	—	—	
» region. ethmoidal.	1	1	—	—	—	—	—	» urethrae	3	3	—	—	—	—	—	—	
» maxillae superioris	6	2	2	—	1	1	—	Polyposis coli	1	—	—	—	—	—	—	—	
» » inferioris	3	—	1	2	—	—	—	Struma	194	177	3	2	7	2	3	—	
» parotidis	1	1	—	—	—	—	—	Strumitis	1	1	—	—	—	—	—	—	
» colli	5	2	2	1	—	—	—	Struma maligna	1	—	—	—	—	—	—	1	
» laryngis	1	—	—	—	—	1	—	Tumores palpebrarum et conjunctivit.	1	1	—	—	—	—	—	—	
» sterni et costarum	3	3	—	—	—	—	—	Tumores iridis et chorioideae	3	3	—	—	—	—	—	—	
» thoracis	4	1	1	—	2	—	—	» retinae et nervi optici	2	2	—	—	—	—	—	—	
» columnae vert.	1	—	—	—	—	—	—	» orbitae	2	—	—	—	—	—	—	1	
» mammae	2	2	—	—	—	—	—	» region. ethmoidal.	1	1	—	—	—	—	—	—	
» cutis regionum variarum	6	4	—	1	—	—	—	» buccae	1	1	—	—	—	—	—	—	
» glandur. lymphatic. variar.	2	—	—	2	—	—	—	» laryngis	1	1	—	—	—	—	—	—	
								» mediastini	1	—	—	1	—	—	—	—	
								» mammae	1	1	—	—	—	—	—	—	
								» pulmonum	5	—	1	2	—	—	—	2	
								» intrathoracal.	1	—	—	—	—	—	—	1	
								» hepatis	1	—	—	—	—	—	—	—	

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>						Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>							
	Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjotettuja. Sortis.						Hoidettuja. Administrés.	Uloskirjotettuja. Sortis.						
		Terveyttä ja toipuvia Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantunutona. Non-améliorés.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.			Jäseniä.— Reservants.	Terveyttä ja toipuvia Guéris et convalescents.	Paremm. tulleita. Améliorés.	Parantunutona. Non-améliorés.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.	Jäseniä.— Reservants.
Tumores abdominis	5	—	1	2	1	1	Fractura simplex scapulae.	3	3	—	—	—	—	—	
» renis	2	2	—	—	—	—	» » colli scapulae	1	—	1	—	—	—	—	
» vesicae urinar.	1	—	—	—	1	—	» » humeri	73	66	6	—	—	1	—	
» epididymitis	1	—	—	—	1	—	» » radii	11	9	1	—	—	—	1	
» ossis sacri	1	—	—	—	1	—	» » ulnae	4	3	—	—	—	—	1	
» parovarri	1	1	—	—	—	—	» » radii et ulnae ...	11	9	1	—	—	1	—	
» reg. lumbalis	1	—	—	—	—	—	» » olecrani	2	2	—	—	—	—	—	
» » coccygealis	1	1	—	—	—	—	» » pelvis	12	9	2	—	—	1	—	
Tumor malignus cranii ...	1	—	1	—	—	—	» » femoris	218	177	7	—	1	5	28	
» » pharyngis.	1	—	—	—	—	1	» » patellae	26	26	—	—	—	—	—	
» » parotidis	1	—	—	—	—	—	» » tibiae	21	18	2	—	1	—	—	
» » testis	1	—	—	1	—	—	» » fibulae	10	9	—	—	—	—	1	
» » tubae	1	—	1	—	—	—	» » tibiae et fibulae ...	56	48	4	—	1	—	3	
» inoperabil. reg. var.	5	—	—	3	2	—	» » calcanei	1	1	—	—	—	—	—	
X. Ulkonaisten syiden aiheuttamia vammoja.	2,237	1,778	115	11	42	136	155	» » externi.	7	6	1	—	—	—	—
Contusiones	114	103	6	—	—	1	4	» » compl. cranii	45	30	—	—	12	3	
Convassatio	1	—	—	—	—	1	—	» » maxillae superioris ..	5	4	1	—	—	—	
Commotio cerebri	33	30	1	—	—	1	1	» » maxillae inferioris ...	28	20	1	—	3	2	
Haemorrhagia spinalis	2	2	—	—	—	—	—	» » humeri	14	11	—	—	1	1	
Vulnera incisa	231	215	3	—	1	2	10	» » columnae vertebral. post vuln. sclop.	2	—	—	1	—	1	
» contusa	128	121	3	—	2	2	2	Fractura compl. radii	3	1	1	—	—	1	
» lacerata	111	89	9	—	—	6	7	» » ulnae	3	2	—	—	—	1	
» sclopetaria	248	191	14	2	2	17	22	» » radii et ulnae	10	6	2	—	—	2	
» morsa	39	20	—	—	—	19	—	» » oss. manus	4	4	—	—	—	—	
» infecta	21	19	1	—	—	—	1	» » ilei	1	1	—	—	—	—	
» penetr. capitis ...	2	1	—	—	—	—	1	» » femoris	24	15	2	—	—	3	
» » oculi	55	40	9	2	—	4	—	» » patellae	3	2	—	—	—	1	
» » articulation.	21	17	—	—	—	2	2	» » tibiae	13	10	2	—	—	1	
» » thoracis	39	29	—	—	—	8	2	» » » et fibulae	57	45	3	—	1	3	
» » abdominis	44	22	1	—	—	18	3	» » oss. pedis	7	5	—	—	—	2	
Distorsiones	16	13	2	—	—	1	—	» » multipl.	1	—	—	—	—	1	
Haemarthron	2	2	—	—	—	—	—	» » deform. consolid.	11	7	1	—	2	1	
Luxatio vertebrarum	1	1	—	—	—	—	1	Amputatio traumatica	43	34	—	—	1	3	
» ulnae et radii	1	—	—	—	—	—	—	Combustio	96	73	2	—	1	15	
» mandibulae	1	1	—	—	—	—	—	Congelatio	38	23	1	—	—	14	
» humeri	14	12	2	—	—	—	—	Defectus radii	1	1	—	—	—	—	
» menisci	1	1	—	—	—	—	—	» mandibulae	1	—	—	—	1	—	
» patellae	1	1	—	—	—	—	—	» cutis	16	12	2	—	1	—	
» femoris	5	3	1	—	—	—	—	» » et hepatis ..	10	7	1	1	—	1	
» pedis	1	1	—	—	—	—	—	Ruptura intestinorum	11	6	—	—	—	5	
Impressio inventerata cranii	1	—	—	—	—	—	—	» hepatis	5	1	—	—	—	4	
Fractura simplex cranii ..	17	11	2	—	—	3	1	» renis	9	8	—	—	—	1	
» » basis cranii ..	25	17	2	—	—	3	3	» » et hepatis ..	2	—	—	—	—	2	
» » vertebrae	16	3	2	1	—	7	3								
» » mandibulae	3	3	—	—	—	—	—								
» » costae	30	22	4	—	—	3	1								
» » claviculae	11	9	2	—	—	—	—								
» » sterni	1	1	—	—	—	—	—								

Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>					Tauti. Maladie.	Sairashuoneitten lasaretti- osastoilla yhteensä. <i>Totaux pour les services des hôpitaux.</i>				
	Uloskirjoitettu. <i>Sortis.</i>						Uloskirjoitettu <i>Sortis.</i>				
	Hoidettu. <i>Administrés.</i>	Terveiltä ja toipuvista. <i>Guéris et convalescents.</i>	Parannetuilla. <i>Non-traités.</i>	Parannetuilla. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>		Hoidettu. <i>Administrés.</i>	Terveiltä ja toipuvista. <i>Guéris et convalescents.</i>	Parannetuilla. <i>Non-traités.</i>	Parannetuilla. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>
Perforatio uteri	1	1				Corpus alienum ventriculi	1	1			
Ruptura urethrae	7	6	1			» » vesic. urin.	2	2			
» nervi radial.	3	2	1			» » regionum variarum	30	26	1	2	
» » ulnaris	1	1				XI. Varia.	143	35		1103	
» » et median.	1	1				Convalescentia	34	24		10	
» nervi	5	3	1	1		Inanitio	4	3		1	
Ruptura tendinum	1	1				Anasarca	6	5		1	
Corpus alienum cerebri	1	1				Tentamen suicidi	3	3			
» » orbitae	3	2	1			In agone	1			1	
» » bulbi	13	8	1	1	3	Nihil	95			93	
» » corneae	5	3	2							2	
» » oesophagi	7	5			2						

Taulu V.
Tableau V.

Valtion sairaalain menot
Dépenses et recettes des

	Sairausten lukumäärä. Nombre de lits d'admission.	Sairaiden luku. Nombre des malades.	Hoitopäivät. Journées de traitement.	Palkkaus ja palkansaajain ruoka. Appointements et vivre des employés.				
				Yhteensä. Total.		Hoito-päivää kohti. Frais quotidiens.		
				Smk.	p.	Smk.	p.	
Helsingin yleinen sairaala.								
1	Vanha ja uusi klinikka ¹⁾	245	3,229	86,550	232,652	58	2	68
2	Kirurginen sairaala ²⁾	180	2,376	70,786	333,682	84	4	71
3	Lapsenpäästölaitos ³⁾	58	1,611	13,176	134,306	95	10	19
4	Lastensairaala	40	274	10,637	103,223	35	9	71
5	Otiatrinen sairaala ⁴⁾	20-30	222	4,385	14,480	74	4	21
6	Unioninkadun sairaala	128	1,026	23,463	112,265	27	4	78
	Yhteensä — Total	631	8,738	208,997	930,611	73	4	45
Lääninsairaalat.								
7	Turku ⁵⁾	187	1,996	66,435	223,945	70	3	37
8	Hämeenlinna ⁶⁾	68	1,004	21,504	90,446	50	4	21
9	Viipuri ⁷⁾	253	3,921	93,524	212,605	90	2	27
10	Mikkeli ⁸⁾	90	802	21,952	89,737	—	4	09
11	Kuopio ⁹⁾	172	2,068	41,897	99,591	48	2	38
12	Vaasa ¹⁰⁾	167	1,249	43,801	181,421	29	4	14
13	Oulu ¹¹⁾	95	1,371	34,213	129,428	21	3	78
	Yhteensä — Total	1,032	12,411	323,326	1,027,176	08	3	18
Yleiset sairaalat.								
14	Loviisa	22	544	7,673	36,833	61	4	80
15	Pori	54	680	10,859	49,066	14	4	52
16	Godby	12	199	4,484	17,448	50	3	89
17	Tampere	120	1,458	42,145	109,947	25	2	61
18	Sortavala	50	919	16,598	88,731	85	5	32
19	Savonlinna	40	950	13,631	67,115	06	4	92
20	Joensuu	40	491	14,041	53,480	—	3	81
21	Nurmes	25	271	6,501	18,789	97	2	89
22	Jyväskylä	70	556	19,133	56,378	48	2	95
23	Kajaani	35	658	14,308	52,353	—	3	66
24	Rovaniemi	20	273	5,410	26,265	—	4	85
25	Tornio	40	396	12,530	50,202	—	4	—
26	Muonio	6	21	523	6,821	21	13	04
27	Sodankylä	10	182	2,370	10,155	84	4	28
28	Inari	9	46	1,661	11,579	32	6	97
	Yhteensä — Total	553	7,644	171,867	655,167	23	3	81

¹⁾ Sairaiden ruuanpitoineihin sisältyy 4,015 oppilaiden ravintopäivää.

²⁾ " " " " " " " " " " " "

³⁾ " " " " " " " " " " " "

⁴⁾ Syyskuun 30 päivän muuttettiin sairaala Unioninkadun 38 sairaalaan ja siitä päivästä alkaen ovat tilit

⁵⁾ Sairaiden ruuanpitoineihin sisältyy 4,380 oppilaiden ravintopäivää.

⁶⁾ " " " " " " " " " " " "

⁷⁾ " " " " " " " " " " " "

⁸⁾ " " " " " " " " " " " "

⁹⁾ " " " " " " " " " " " "

¹⁰⁾ " " " " " " " " " " " "

¹¹⁾ " " " " " " " " " " " "

¹²⁾ " " " " " " " " " " " "

Paisi hoitopäiviä on 14,200 hen-

kättilöoppilaan ravintopäivää. Kun sa tu internattimaksi vä-

ja tulot vuonna 1919.

hôpitaux de l'Etat en 1919.

Ruuanpito sairaille. <i>Vivre des malades.</i>				Lääkkeet ja aineet. <i>Médicaments et articles de paracement.</i>				Polttopuu ja valaistus. <i>Chaufrage et éclairage.</i>				Tarvekalujen kunnossapito. <i>Réparation des inventaires.</i>			
Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
884,781	49	10	22	200,048	38	2	31	233,530	76	2	69	87,833	47	1	01
738,032	20	10	42	224,740	86	3	17	398,763	40	5	63	49,840	36	—	70
297,183	99	22	55	42,000	—	3	19	86,446	25	6	56	20,340	04	1	54
140,200	—	13	18	28,910	75	2	71	104,894	—	9	85	14,167	53	1	33
45,388	40	10	35	10,841	80	2	47	5,651	90	1	28	3,785	15	—	86
317,570	37	13	53	94,161	94	4	13	123,133	92	5	24	63,551	94	2	70
2,423,156	45	11	59	600,703	73	2	87	952,420	23	4	56	239,513	49	1	15
427,407	29	6	43	71,480	97	1	08	148,396	40	2	23	64,889	13	—	98
151,623	74	7	05	32,871	10	1	53	39,904	70	1	85	14,372	88	—	66
801,106	23	8	57	189,919	79	2	03	279,992	35	2	99	89,867	59	—	96
159,989	05	6	89	20,935	50	—	95	47,834	55	2	17	12,195	91	—	56
379,370	37	9	07	46,227	46	1	10	199,638	72	3	33	38,992	13	—	93
324,883	48	7	42	67,997	14	1	55	89,787	33	2	05	45,779	92	1	04
239,631	14	7	—	39,992	04	1	17	74,999	56	2	19	26,999	05	—	79
2,484,511	30	7	68	469,424	—	1	45	820,553	61	2	54	293,096	61	—	91
66,688	38	8	69	34,999	60	4	56	17,999	—	2	35	10,000	—	1	30
120,693	94	11	11	17,587	44	1	62	22,511	90	2	07	7,709	98	—	71
29,034	10	6	48	13,494	80	3	01	8,971	71	2	—	7,784	60	1	74
351,158	41	8	33	72,585	70	1	72	188,985	21	4	48	28,952	31	—	69
152,592	99	9	19	19,952	65	1	20	73,888	26	4	45	17,987	96	1	08
135,000	—	9	90	22,890	75	1	68	50,000	—	3	67	11,968	09	—	88
109,314	01	7	78	14,874	05	1	06	34,964	31	2	49	9,977	18	—	71
60,948	90	9	37	7,498	65	1	15	9,956	07	1	53	5,992	32	—	92
153,327	03	8	01	9,998	50	—	52	41,725	25	2	18	13,814	24	—	72
109,999	67	7	69	12,904	39	—	90	20,924	68	1	46	12,224	24	—	85
44,983	97	8	32	6,973	10	1	29	17,979	47	3	32	3,499	88	—	65
89,995	35	7	18	14,841	53	1	19	20,946	70	1	67	6,793	24	—	54
11,157	86	21	33	422	05	—	81	2,814	75	5	39	1,121	70	2	14
14,936	24	6	30	6,562	35	2	77	7,000	—	2	95	2,720	15	1	14
15,777	33	9	50	2,951	05	1	78	3,998	45	2	41	1,020	10	—	61
1,466,608	18	8	53	258,536	61	1	45	522,665	76	3	04	141,565	99	—	82

kiellä saanut hoitoa poliklinikalla.
hennetään, jäs kokonaisuutena sairaanhoitopäivää kohti 26: 35.
yhdessä mainitun sairaalan tilien kanssa.

Taulu V. (Jatko.)
Tableau V. (Suite.)

Valtion sairaalain menot ja
Dépenses et recettes des hôpi-

		Sekalaisia menoja. Divers.				Huoneuston vuokra. Loyers de locaux.			
		Yhteensä. Total.		Hoito- päivää kohti. Frais quotidiens.		Yhteensä. Total.		Hoito- päivää kohti. Frais quotidiens.	
		Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
Helsingin yleinen sairaala.									
1	Vanha ja uusi klinikka ¹⁾	417,039	88	4	82	24,000	—	—	28
2	Kirurginen sairaala ²⁾	98,323	45	1	39	4,000	—	—	06
3	Lapsenpäästölaitos ³⁾	50,300	—	3	82	—	—	—	—
4	Lastensairaala	31,039	50	2	91	3,143	83	—	29
5	Otiatrinen sairaala ⁴⁾	9,998	74	2	28	8,000	—	1	82
6	Unioninkadun sairaala	75,524	78	3	21	—	—	—	—
Yhteensä — Total		682,226	35	3	26	39,143	83	—	19
Lääninsairaalat.									
7	Turku ⁵⁾	69,884	24	1	05	—	—	—	—
8	Hämeenlinna ⁶⁾	28,514	51	1	33	—	—	—	—
9	Viipuri ⁷⁾	89,999	03	—	96	—	—	—	—
10	Mikkeli ⁸⁾	21,076	25	—	96	—	—	—	—
11	Kuopio ⁹⁾	49,972	01	1	19	—	—	—	—
12	Vaasa ¹⁰⁾	39,982	66	—	91	—	—	—	—
13	Oulu ¹¹⁾	37,999	98	1	11	—	—	—	—
Yhteensä — Total		337,428	68	1	04	—	—	—	—
Yleiset sairaalat.									
14	Loviisa	14,999	90	1	95	—	—	—	—
15	Pori	11,235	80	1	04	—	—	—	—
16	Godby	12,981	05	2	89	—	—	—	—
17	Tampere	42,882	56	1	02	—	—	—	—
18	Sortavala	29,982	45	1	81	—	—	—	—
19	Savonlinna	16,994	46	1	25	—	—	—	—
20	Joensuu	14,638	50	1	05	—	—	—	—
21	Nurmes	5,298	35	—	82	—	—	—	—
22	Jyväskylä	9,276	38	—	49	18,000	—	—	94
23	Kajaani	10,998	92	—	77	—	—	—	—
24	Rovaniemi	3,979	45	—	73	—	—	—	—
25	Tornio	11,248	86	—	90	—	—	—	—
26	Muonio	1,303	65	2	49	—	—	—	—
27	Sodankylä	2,522	99	1	06	—	—	—	—
28	Inari	2,635	75	1	58	—	—	—	—
Yhteensä — Total		190,979	07	1	11	18,000	—	—	10

tulot vuonna 1919. (Jatko.)
 taux de l'Etat en 1919. (Suite.)

Kokonaismenot. Total des dépenses.				Vuosi- laskentavuosi. Budget annuel alloué par l'Etat.		Ylöskantotulot. Recettes diverses.						% menojen kokonaismu- nsta. % des frais totaux.	Muistu- tuskala. Obs- ervations.		
Yhteensä. Total.		Hoito- päivää kohti. Frais quotidiens.				Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.		Smk.	p.	Smk.
2,079,886	56	24	03	1,265,816	—							193,720			
1,847,383	11	26	07	1,098,465	—	269,908	11	—	—	269,908	11	14.6	26	02	2.
630,577	23	47	85	381,575	—	44,557	—	5,449	50	50,006	50	7.9	47	85	3.
425,578	96	40	—	252,820	—	15,382	50	—	—	15,382	50	3.6	39	71	4.
98,146	73	23	29	132,190	—	14,452	50	—	—	14,452	50	14.1	21	47	5.
786,208	22	33	50	515,209	—	69,703	04	—	—	69,703	04	8.9	33	50	6.
5,867,780	81	28	07	4,528,075	—	607,723	75	18,588	02	626,311	77	10.7	27	89	
1,006,003	73	15	14	806,241	—	194,627	50	564	71	195,192	21	19.4	15	14	7.
357,733	43	16	63	320,595	—	77,589	—	—	—	77,589	—	21.7	16	63	8.
1,663,490	89	17	78	1,513,607	—	384,884	—	—	—	384,884	—	23.1	17	78	9.
351,768	26	16	02	277,895	—	62,795	—	—	—	62,795	—	17.8	16	02	10.
754,292	17	18	—	661,945	—	138,401	20	—	—	138,401	20	18.4	18	—	11.
749,851	82	17	11	546,522	—	147,486	70	—	—	147,486	70	19.6	17	11	12.
549,049	98	16	04	440,738	—	100,523	90	—	—	100,523	90	18.9	16	04	13.
5,432,190	28	16	80	4,567,543	—	1,106,307	30	564	71	1,106,872	01	20.3	16	80	
181,520	49	23	65	135,820	—	34,767	70	379	—	35,146	70	23.4	23	65	14.
228,805	20	21	07	186,040	—	39,656	30	—	—	39,656	30	17.3	21	07	15.
89,714	76	20	01	83,720	—	15,107	50	—	—	15,107	50	16.8	20	01	16.
794,511	44	18	85	731,170	—	172,770	30	—	—	172,770	30	21.7	18	85	17.
383,136	16	23	08	372,555	—	88,586	30	—	—	88,586	30	23.1	23	08	18.
303,968	36	22	30	230,020	—	56,108	20	46	35	56,154	55	18.4	22	30	19.
237,248	05	16	90	195,660	—	40,894	50	—	—	40,894	50	17.2	16	90	20.
108,484	26	16	68	85,355	—	12,874	20	316	20	13,190	40	12.2	16	68	21.
302,519	88	15	81	219,175	—	35,099	20	362	57	35,461	77	11.7	14	87	22.
219,404	90	15	35	148,672	—	52,595	90	32	27	52,628	17	23.9	15	35	23.
103,680	87	19	16	80,840	—	17,169	50	—	—	17,169	50	16.5	19	16	24.
194,027	68	15	48	140,950	—	24,772	70	117	99	24,890	69	12.8	15	48	25.
23,641	22	45	20	36,220	—	497	50	—	—	497	50	2.1	45	20	26.
43,897	57	18	52	38,980	—	10,313	50	—	—	10,313	50	23.5	18	52	27.
37,962	—	22	85	28,680	—	3,570	—	260	—	3,830	—	9.9	22	85	28.
3,252,522	84	18	92	2,713,857	—	604,783	30	1,514	38	606,297	68	18.6	18	82	

Jatko.
Suite.

	Sairaasuostettujen lukumäärä. Nombre de lits d'admissionnés.	Sairaiden luku. Nombre des malades.	Hoitopäivät. Journées de traitement.	Palkkaus ja palkansaajan ruoka. Appointments et vivre des employés.				
				Yhteensä. Total.		Hoitopäivää kohti. Frais quotidiens.		
				Smk.	p.	Smk.	p.	
Mielisairaalat.								
29	Lapinlahden keskuslaitos ¹⁾	130	239	46,528	254,569	46	5	47
30	Niuvanniemen »	330	373	114,051	401,483	34	3	52
31	Pitkäniemen »	520	611	186,959	662,112	49	3	54
32	Seilin turvalaitos	52	54	18,812	46,060	29	2	45
33	Elätteelle annetut mielisairaalat	—	17	6,205	—	—	—	—
	<i>Yhteensä — Total</i>	1,032	1,294	372,555	1,364,225	58	3	66
Ylimääräiset veneeriset sairaalat.								
34	Helsinki, Kuntäkti	145	864	49,279	72,084	30	1	46
35	» Töölö	120	853	39,022	74,204	53	1	90
36	Viipuri ²⁾	50	84	2,965	7,396	—	2	49
37	Sortavala	30	213	6,411	22,416	—	3	49
38	Savonlinna	10	137	2,911	7,181	50	2	47
39	Hämeenlinna	17	176	4,854	9,832	—	2	03
40	Oulu	35	252	8,006	12,905	—	—	61
	<i>Yhteensä — Total</i>	407	2,579	113,448	206,019	33	1	82
41	Oriveden leprasairaala	45	31	10,142	30,073	59	2	97
	Summa summarum	3,750	32,697	1,200,335	4,213,273	54	3	51

¹⁾ Sairaiden ruuanpitoimenoihin sisältyy 3,650 oppilaiden ravintopäivää.

²⁾ Ollut toiminnassa $\frac{1}{6}$ — $\frac{11}{12}$. Huom.! Kuten edellisinkin vuosina, on keittiöhenkilökunnan palkka ja Huom.! Hoitohenkilö- ja palveluskunta on saanut ruokaa sairaiden ruuanpidosta ja on se laskettu 4 mk:ksi klinikalla, lapsenpäästölaitoksessa, kirurgisessa sairaalassa, lastensairaalassa ja otiatriisella osastolla.

Ruuantpito sairaille. <i>Vivre des malades.</i>				Lääkkeet ja sideaineet. <i>Médicaments et articles de parnement.</i>				Polttopuut ja valaistus. <i>Chauffage et éclairage.</i>				Tarvekalujen kunnossapito. <i>Réparation des inventaires.</i>			
Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
438,492	80	9	42	16,916	50	—	36	129,108	60	2	78	81,887	75	1	76
845,658	11	7	41	14,940	79	—	13	200,439	05	1	76	155,699	49	1	36
1,831,565	69	9	80	29,313	16	—	15	619,418	64	3	31	295,034	99	1	58
99,747	89	5	30	574	70	—	03	29,979	85	1	59	7,969	85	—	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
3,215,464	49	8	63	61,745	15	—	17	978,946	14	2	63	540,592	08	1	45
243,869	01	4	95	18,949	50	—	38	24,633	15	—	50	21,161	52	—	43
245,237	09	6	28	17,965	—	—	46	58,631	90	1	50	28,871	24	—	74
14,304	78	4	82	3,573	95	1	21	3,288	20	1	11	4,079	47	1	37
57,030	18	8	90	7,491	70	1	17	9,728	60	1	52	5,980	95	—	93
28,700	—	9	86	2,500	—	—	86	1,899	—	—	65	1,500	—	—	51
19,867	90	4	09	2,693	40	—	55	1,994	—	—	41	—	—	—	39
43,525	18	5	44	2,829	35	—	35	5,240	43	—	66	4,199	22	—	53
652,534	14	5	75	56,002	90	—	49	105,415	28	—	93	65,792	40	—	58
80,420	07	7	93	14,012	90	1	38	16,943	58	1	67	7,883	20	—	78
10,821,694	63	8	60	1,460,425	29	1	22	3,396,944	60	2	83	1,288,448	77	1	07

ruoka laskettu ruuantpitoon sairaille.

päivää kohti. — Huom. Paitsi tauluun merkittyjä menoja on posusta maksettu 377,875: 62 vanhalla ja uudella

Jatko.

Suite.

		Sekalaisia menoja. <i>Divers.</i>				Huoneuston vuokra. <i>Loyers de locaux</i>			
		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito- päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito- päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
		Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
Mielisairaalat.									
29	Lapinlahden keskuslaitos ¹⁾	50,457	26	1	08	—	—	—	—
30	Niuvanniemen »	41,667	55	—	37	—	—	—	—
31	Pitkänien »	155,273	62	—	83	7,934	71	—	04
32	Sellin turvalaitos	5,894	43	—	31	—	—	—	—
33	Elänteelle annetut mielisairaalat	—	—	—	—	—	—	—	—
	<i>Yhteensä — Total</i>	<i>253,292</i>	<i>86</i>	<i>—</i>	<i>68</i>	<i>7,934</i>	<i>71</i>	<i>—</i>	<i>02</i>
Ylimääräiset veneeriset sairaalat.									
34	Helsinki, Kuntäkti	32,957	32	—	67	13,983	32	—	28
35	» Töölö	43,594	16	1	11	19,625	—	—	50
36	Viipuri ²⁾	2,334	40	—	79	—	—	—	—
37	Sortavala	9,991	30	1	55	7,100	—	1	11
38	Savonlinna	1,758	35	—	60	3,600	—	1	24
39	Hämeenlinna	312	—	—	06	1,650	—	—	34
40	Oulu	6,402	03	—	80	5,640	—	—	70
	<i>Yhteensä — Total</i>	<i>97,349</i>	<i>56</i>	<i>—</i>	<i>86</i>	<i>51,598</i>	<i>32</i>	<i>—</i>	<i>45</i>
41	Oriveden leprasairaala	5,313	38	—	52	—	—	—	—
	Summa summarum	1,566,589	90	1	31	116,676	86	—	10

Kokonaismenot. <i>Totaux des dépenses.</i>				Vuosimääräraha. <i>Budget annuel alloué par l'État.</i>		Ylöskantotulot. <i>Recettes diverses.</i>						% menojen kokonaismäärästä. <i>% des frais totaux.</i>	Muistutuksia. <i>Observations.</i>	
Yhteensä. <i>Total.</i>		Hoito-päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>				Salassuodennak-sua. <i>Indemnités versées par les admi-nistrés.</i>		Muuta salassuodennelle lankeavia tuloja. <i>Autres revenus des hôpitaux.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>			Jos vuokra vedetään pois ovat kokonaismenot päivää kohti. <i>Frais totaux quotidiens, déduits, faits des loyers.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	
971,432	37	20 87		724,400	—	100,065	40	—	—	100,065	40	10.3	20 87	29
1,659,888	33	14 55		1,334,146	—	543,449	45	—	—	543,449	45	32.7	14 55	30
3,600,653	30	19 25		3,209,328	—	529,085	50	—	—	529,085	50	14.6	19 25	31
190,227	01	10 11		168,010	—	60,885	25	—	—	60,885	25	32.0	10 11	32
15,262	75	2 45		17,000	—	24,820	—	—	—	24,820	—	162.6	2 45	33
6,437,463	76	17 28		5,452,884	—	1,258,305	60	—	—	1,258,305	60	19.6	17 26	
427,638	12	8 68		465,810	—	—	—	—	—	—	—	—	8 39	34
488,128	92	12 50		399,283	—	—	—	—	—	—	—	—	11 99	35
34,976	80	11 79		63,720	—	5,712	10	—	—	5,712	10	16.3	11 79	36
119,738	73	18 67		152,440	—	7,687	20	6,000	—	13,687	20	11.4	17 56	37
47,138	85	16 19		33,742	50	6,596	—	—	—	6,596	—	13.9	14 95	38
36,349	30	7 48		40,245	—	983	20	—	—	983	20	2.7	7 14	39
80,741	21	10 09		59,295	—	1,453	70	—	—	1,453	70	1.8	9 38	40
1,234,711	93	10 88		1,214,535	50	22,432	20	6,000	—	28,432	20	2.6	10 43	
154,646	72	15 25		131,960	—	—	—	—	—	—	—	—	15 25	41
22,379,316	34	18 64		18,608,854	—	3,599,552	15	26,667	11	3,626,219	26	16.2	18 55	

Taulu VI.
Tableau VI.

Valtion sairaaloissa vuonna 1919 toimitetut leikkaukset.
Opérations chirurgicales pratiquées dans les hôpitaux de l'Etat en 1919.

Leikkaus <i>Opération</i>	Leikkauksen luku- määrä <i>Nombre des opérations</i>	Leikkauksen lopputulos. <i>Résultat de l'opération.</i>					Kuolemansyy. <i>Causes des décès.</i>				
		Hyvä <i>Bon</i>	Vähemmän hyvä <i>Moins avanta- geux</i>	Epävarma <i>Incertain</i>	Kuolema <i>Mort</i>	Maailma <i>Mortale</i>	Leikkaus <i>Opération</i>	Ohensittynyt haavainfektio <i>Infection con- sécutive des plaies</i>	Autre maladie consécutive	Muu <i>Autre</i>	
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset.....	169	131	16	5	17	14	—	1	2		
Luuston ja nivelten leikkaukset:											
Amputatiot.....	322	295	6	—	21	16	—	—	5		
Nivelestä poikkileikkaamiset.....	90	84	1	—	5	4	—	—	1		
Resektiot, osteotomiat y. m.....	529	424	40	11	54	43	2	2	7		
Punkteeraukset ja arthrotomiat Sijoiltaan menneiden nivelten paikoil- leen asettaminen.....	240	211	19	2	8	8	—	—	—		
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	480	478	2	—	—	—	—	—	—		
Trepanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luuonteloiden kaaputukset (sekvestro- tomiam kanssa tai ilman) y. m. . .	74	63	6	5	—	—	—	—	—		
Pehmeään osain incisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	588	541	23	11	13	11	—	—	2		
Plastilliset leikkaukset.....	4,027	3,916	57	19	35	22	—	2	11		
Kohjuleikkaukset.....	282	255	26	—	1	—	—	—	1		
Vatsaonteloa koskevat leikkaukset.....	1,989	1,954	1	1	33	20	—	1	12		
Peräsuolta koskevat leikkaukset.....	2,649	2,344	37	13	255	226	4	4	21		
Virtsatiehyettä ja miesten siittimiä kos- kevat leikkaukset.....	243	227	5	2	9	2	3	1	3		
Naisten synnyttimiä koskevat leikkaukset	436	409	7	5	15	8	1	1	5		
Kasvannaisten poisleikkaamiset: Pahan- laatuiset kasvannaiset.....	1,995	1,916	20	29	30	8	5	8	9		
Hyvänlaatuiset kasvannaiset.....	292	284	4	—	4	1	—	—	3		
Erinäisiä leikkauksia.....	788	781	2	—	5	1	—	1	3		
Korvaleikkaukset.....	896	853	32	—	11	9	—	1	1		
Silmäleikkaukset.....	356	338	3	2	13	9	—	—	4		
Silmäleikkaukset.....	797	768	28	—	1	—	—	—	1		
Yhteensä — <i>Total</i>	17,242	16,272	335	105	530	402	15	22	91		

Taulu VII.
Tableau VII.

Yhteenveto veneeristen osastojen ja ylimääräisten veneeristen sairaalain sairaskirjoista vuonna 1919.

Résumé des registres sanitaires des services vénériens et des hôpitaux surnuméraires pour maladies vénériennes en 1919.

Tauti Maladie	Vuodelta 1918 jälkeltä Malades réels de- puis 1918	Vuonna 1919 vas- taanoitettuna Malades entrés en 1919	Total des malades	Yhteensä hoidet- tuja	Vuonna 1919 pois- luttuja Malades sortis en 1919	Vuoteen 1920 jälkeltä Malades réels jugés en 1920	Poistettujen sairai- den sairaalahoitopi- vien lukumäärä Nombre des jours de traitement des ma- lades sortis	Keskimäärin hoito- päävii jokaisella pois- luttunalla Moyenne des jours de traitement des malades sortis
Syphilis recens.	200	1,907	2,107	1,898	209	84,013	44.2	
♦ secundaria recidiva ..	131	1,303	1,434	1,330	104	42,762	32.2	
♦ tertiaria	17	198	215	191	24	6,684	35.0	
♦ hereditaria	4	49	53	45	8	2,051	45.6	
Syphilis yhteensä Total: syphilis)	352	3,457	3,809	3,464	345	135,510	38.9	
Urethritis gonorrhoeica	294	2,414	2,708	2,469	239	98,741	40.0	
Ulcus molle	46	425	471	447	24	12,728	28.5	
Veneeriset taudit yhteensä Total: maladies vénériennes)	692	6,296	6,988	6,380	608	246,979	38.7	
Ihotaudit y. m. — Maladies cutanées etc.	86	1,016	1,102	1,003	99	27,406	27.3	
Yhteensä — Total	778	7,312	8,090	7,383	707	274,385	37.2	

Taulu VIII.
Tableau VIII.

Veneerisiin osastoihin ja ylimääräisiin veneerisiin sairaaloihin vastaanotetut veneeriset sairaut jaettuina iän ja sukupuolen mukaan.

Malades vénériens, divisés d'après l'âge et le sexe reçus dans les services vénériens et dans les hôpitaux vénériens surnuméraires.

Tauti <i>Maladie</i>	Ikä — <i>Âge</i>									Yhteensä <i>Total</i>
	Alle 0 d ½ v.	½— ½ v.	2— 2 d 10 ans	10— 10 d 15 ans	15— 15 d 20 ans	20— 20 d 30 ans	30— 30 d 50 ans	Yli 50 ans et au-dessus	Yhteensä Total	
Syphilis recens { miehiä — <i>hommes</i> naisia — <i>femmes</i> lapsia alle 10 v. — <i>enfants</i> <i>de moins de 10 ans</i> ..	—	—	—	3	175	549	198	40	965	
	—	—	—	6	265	508	122	21	922	
	1	4	15	—	—	—	—	—	20	
	Yhteensä — <i>Total</i>	1	4	15	9	440	1,057	320	61	1,907
Syphilis secun- daria { miehiä — <i>hommes</i> naisia — <i>femmes</i> lapsia alle 10 v. — <i>enfants</i> <i>de moins de 10 ans</i> ..	—	—	—	1	78	429	157	18	683	
	—	—	—	4	165	357	87	2	615	
	—	1	4	—	—	—	—	—	5	
	Yhteensä — <i>Total</i>	—	1	4	5	243	786	244	20	1,303
Syphilis terti- aria { miehiä — <i>hommes</i> naisia — <i>femmes</i> lapsia alle 10 v. — <i>enfants</i> <i>de moins de 10 ans</i> ..	—	—	—	—	7	37	67	22	133	
	—	—	—	1	3	23	28	5	60	
	—	—	5	—	—	—	—	—	5	
	Yhteensä — <i>Total</i>	—	—	5	1	10	60	95	27	198
Syphilis here- ditaria { miehiä — <i>hommes</i> naisia — <i>femmes</i> lapsia alle 10 v. — <i>enfants</i> <i>de moins de 10 ans</i> ..	—	—	—	3	1	2	4	2	12	
	—	—	—	3	3	2	—	—	8	
	9	10	10	—	—	—	—	—	29	
	Yhteensä — <i>Total</i>	9	10	10	6	4	4	4	2	49
Syphilis yhteensä — <i>Total de malades syp- hilitiques</i>	10	15	34	21	697	1,907	663	110	3,457	
Urethritis go- norrhoeica .. { miehiä — <i>hommes</i> naisia — <i>femmes</i> lapsia alle 10 v. — <i>enfants</i> <i>de moins de 10 ans</i> ..	—	—	—	5	123	309	106	20	563	
	—	—	—	18	403	1,153	207	7	1,788	
	5	9	49	—	—	—	—	—	63	
	Yhteensä — <i>Total</i>	5	9	49	23	526	1,462	313	27	2,414
Ulcus molle .. { miehiä — <i>hommes</i> naisia — <i>femmes</i> lapsia alle 10 v. — <i>enfants</i> <i>de moins de 10 ans</i> ..	—	—	—	—	54	145	49	12	260	
	—	—	—	—	43	103	18	1	165	
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Yhteensä — <i>Total</i>	—	—	—	—	97	248	67	13	425
Yhteensä — <i>Total</i>	15	24	88	44	1,820	3,617	1,043	150	6,296	

Taulu IX.

Tableau IX.

Veneerisiin osastoihin ja ylimääräisiin veneerisiin sairaaloihin vastaanotettujen
syfilissairaiden kotipaikka.

*Lieu de domicile des malades syphilitiques reçus dans les services vénériens et
les hôpitaux surnuméraires.*

Kotipaikka <i>Lieu de domicile</i>	Syphilis recens		Muit syphillis- tapaukset <i>Autres accidents syphilitiques</i>		Yhteensä <i>Total</i>		
	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yht. <i>Total</i>
Helsingin kaupunki	88	160	40	131	128	291	419
Uudenmaan lääni	4	10	2	5	6	15	21
Turun kaupunki	34	39	12	13	46	52	98
Turun ja Porin lääni ..	24	30	6	34	30	64	94
Tampereen kaupunki	14	13	6	9	20	22	42
Hämeen lääni	57	76	22	28	79	104	183
Viipurin kaupunki	34	30	18	24	52	54	106
Viipurin lääni	4	17	5	15	9	32	41
Mikkelin lääni	91	66	45	37	136	103	239
Kuopion lääni	7	14	22	34	29	48	77
Oulun lääni	12	11	15	14	27	25	52
Ulkomaat	128	123	112	87	240	210	450
	3	4	18	3	21	7	28
	27	3	126	57	153	60	213
	17	26	33	12	50	38	88
	114	89	148	39	262	128	390
	37	29	8	13	45	42	87
	131	84	47	22	178	106	284
	21	29	23	25	44	54	98
	118	80	159	80	277	160	437
	8	1	1	—	9	1	10
Yhteensä — Total	973	934	868	682	1,841	1,616	3,457

Taulu X.
Tableau X.

Yhteenvedo lapsenpäästöläi-
Résumé des registres des

	Lähtöksen nauttaman valtionavun suuruus Montant de la subvention accordée par l'Etat à l'établissement	Synnyttäjien kokonaisluku Nombre total des parturientes		Yhteensä — Total.	Käskennemöja Accouchements	Käsköisyynnytyksiä Accouchements prémédités	Kohinöisyynnytyksiä Accouchements spontanés	Erinäisten kohinöityntien vironsi noidettien luku Nombre des femmes traitées pour différentes maladies de l'utérus	Käsin vöistämällä Esteröidön marmellalla Yeston	Käntämisen kaitta Yeston	Pitien avulla Application du forceps	Cervix'lä laajentamalla Par la dilatation du col	Keinotekolsta avus- Accouchements		
		Edellekeltä viron- deita jännelä Residus depuis 1918	Vuoden aikana vas- taanotet- tuja. Entrées en 1919.										Hegarin dilataktorilla Bossin dilataktorilla Dilatation de Bossi	Wihonmannin allastor Diät. de Wihonmann	Gräntöimä.
a) Valtion															
1 Helsinki: Yl. sairaalan lapsenpäästö- osasto	—	33	742	1,028	1,803	139	17	—	131	38	10	73	—	6	
2 Pori: S:n s:n	—	21	614	845	1,480	133	15	—	131	38	8	61	—	4	
3 Hämeenlinna: Lääninsairaalan lapsen- päästöosasto ¹⁾	—	6	38	58	102	—	—	—	—	2	—	—	—	2	
4 Nurmee: Yl. sairaalan lapsenpäästö- osasto	—	—	34	37	71	6	1	—	—	—	—	2	—	—	
5 Kajaani: S:n s:n	—	3	11	23	37	—	—	—	—	—	—	3	—	—	
6 Tornio: S:n s:n ¹⁾	—	1	26	42	69	—	1	—	—	—	—	3	—	—	
b) Kaupunkien															
7 Turku: Tri C. von Heidekenin lapsen- päästölaitos	30,200:—	35	719	1,180	1,934	116	26	1	236	7	16	26	58	6 1 5 5	
8 Viipuri Lapsenpäästölaitos	—	8	221	331	²⁾ 560	81	7	—	182	—	—	12	—	2	
9 Sortavala: »	6,500:—	14	201	251	466	17	5	1	3	3	22	17	6	2	
10 Käkisalmi: »	3,000:—	3	55	81	139	—	—	—	9	3	—	10	—	1	
11 Kotka: »	3,000:—	1	19	46	66	6	—	—	—	—	—	1	—	—	
12 Vaasa: »	5,400:—	7	36	82	125	6	3	—	—	—	—	4	—	—	
13 Pietarsaari: »	5,400:—	1	66	77	144	—	2	—	—	3	—	3	—	—	
14 Oulu: »	4,500:—	51	145	196	—	4	—	—	33	7	5	4	5	—	
15 Raahel ¹⁾	4,800:—	1	49	113	163	3	3	—	9	—	—	4	—	1	
15 Raahel ¹⁾	3,000:—	—	21	54	75	3	2	—	—	—	2	2	—	—	
c) Maalaiskuntien															
16 Vihti: Lapsenpäästölaitos ¹⁾	—	—	20	51	71	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) Yksityisten ja yhdistysten²⁾															
17 Porvoo: Lapsenpäästölaitos	130,454: 15	52	1,091	1,657	2,800	352	35	—	209	26	23	33	117	6 — 11	
18 Loviisa ¹⁾	6,000:—	2	69	78	149	—	—	—	—	—	1	—	5	—	
19 Hanko: »	4,500:—	—	31	39	70	—	2	—	—	—	1	—	3	—	
20 Tammisaari ¹⁾	5,000:—	4	23	44	71	11	—	—	9	—	—	—	—	—	
21 Turku: Yksit. lapsenpäästölaitos	5,000:—	1	34	29	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22 Rauma: Lapsenpäästölaitos	8,000:—	8	125	153	²⁾ 286	27	7	—	55	—	2	11	—	—	
23 Noormarkku: Eva Ahlströmin sairaal- an lapsenpäästöosasto	3,000:—	1	37	69	107	3	—	—	—	—	2	2	—	—	
24 Salo: ⁶⁾ Lapsenpäästölaitos	1,291: 65	—	14	18	32	2	1	—	—	—	—	1	—	—	
25 Tampere: »	1,291: 65	1	10	8	19	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
26 Lahti: »	25,600:—	8	242	420	670	106	6	—	73	17	3	4	23	2	
27 Riihimäki: »	12,000:—	5	82	136	223	52	3	—	20	2	3	8	8	1	
28 Lappeenranta: »	3,000:—	5	49	90	144	45	2	—	1	1	—	—	—	—	
29 Kouvola: »	6,000:—	—	15	17	32	—	2	—	—	1	1	4	2	—	
30 Mikkeli: ¹⁾	6,000:—	4	32	51	²⁾ 87	37	—	—	30	—	1	3	3	1	
31 Savonlinna: »	9,000:—	4	71	118	²⁾ 193	33	2	—	8	2	3	6	20	1	
32 Heinola: »	9,500:—	—	68	86	²⁾ 154	17	1	—	—	3	4	6	17	—	
33 Kuopio: »	7,000:—	1	19	35	55	—	1	—	—	—	—	—	3	1	
34 Jyväskylä: ⁴⁾	6,000:—	4	98	141	²⁾ 243	19	5	—	11	—	4	—	13	4	
35 Rovaniemi: »	3,562: 50	4	49	85	138	—	3	—	—	—	—	—	4	1	
35 Rovaniemi: »	7,000:—	—	23	40	63	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Yhteensä — Total		—	120	2,572	3,916	⁵⁾ 6,608	617	78	1	576	71	49	59	248	12 1 5 22

¹⁾ Ei ole ilmoitettu mitään komplikaatioista. — ²⁾ Tähän ei sisälly keskenmenot. — ³⁾ Sitäki kuin näistä on tietoja Lääkintöhallitukseen

tosten päiväkirjosta v. 1919.
maternités publiques en 1919.

tusta annettiin artificielle	Komplikatitioita merkitty Des complications													Äsken synty- neiden luku Nombre des nou- veau-nés		Synnyttäjistä ulos- kirjoitettiin Nombre des parturientes sorties					Kohtutau- dien takia hol- detuista ulos- kirjoitettiin Des femmes traitées pour différentes maladies de l'utérus sont sorties														
	Placentia praevia	Jalan alieqittaminen Soiesse du pied	Isokan irrottaminen käsin Déscolement manuel de placenta	Abortus provocatus	Partus arte praeparatus	Section caesarea	Epistiotomia	Perforatio	Hydrantion	Abdas lantio Basista droit	Eclampsia	Polikittia Présentation transversale	Kasvotila Présentation de la face	Oisatila Présentation du front	Talkatila Présentation du pied	Perätilä Présentation du siège	Näpärren solunija ja kiertouunimista Nouris et rotations du cordon	Balle pudonnut napavarai Ombre du cordon	Hämörtygä grave Hémorragie grave	Ahkarampi verenvuoto Hémorrhagie grave	Kuolleita Décédés	Henjissä olevia Vivants	Synnytyksen keuhkesii tai heid seen jälkeen Au cours de l'accouchement ou immédiatement après	Ennen synnytmistä Avant l'accouchement	Yuoden aikana synthn olevia Nombre des naissances en 1919	Synnyttämättä Non accouchées	Sairaus Malades	Toipuvina Améliorées	Terveinä Guéries	Kuolleina Décédés	Parantuneita Non-améliorées	Terveinä ja paremmaksi tulleina Guéries et améliorées	Seuravaan vuoteen jäi Restes jusqu'en 1920	Kuolleina Décédés	Parantuneita Non-améliorées
1			1	1	18			5	6	24		4		1	1					1,451	43	50	1,632	2	12	109	14	34	120	8	3				
								5	6	19		4		1						1,160	32	45	1,323		12	103	14	28	120	8	3				
1										2										98	3		98												
																				63	1		69												
										3										31	1	3	32												
																				62	3	2	67												
																				37	3		43												
2		5	3	7	14			1	7	14	7	6	6	1	19	50	48	3	28	1,696	60	28	1,924	7	6	11	12	55	225	10	1				
																				538	16	3	618				4	18	171	10	1	7			
																				421	14	7	449				2	10	3			8			
																				117	11	6	131				1	5	9			9			
																				59	1		66										10		
																				117	3	3	124				1						11		
																				136	7	6	130				3	6	3				12		
																				177	7	1	185				2	3	33				13		
																				62	3	2	14				2	11	9				14		
																				69	4		73					2					15		
																				58	1		69				2							16	
7	17	3	17	1	34			2	17	13	34	2	14	8	1	9	50	27	26	2,445	60	51	2,795	2	5	54	10	67	209					17	
																				143	1	2	143					3						18	
																				67	1		67												19
																				62	1	1	69					2	9					20	
																				64			63					1						21	
																				260	8	1	283					2	12	55				22	
																				98	3	5	105					1						23	
																				26	1	1	26					5	1					24	
																				19			19											25	
																				554	8	5	642					9	3	16	73			26	
																				147	10	7	205				2	5	20					27	
																				100		1	141					3						28	
																				27	2	1	27					4	1					29	
																				78	2	4	119					2	3	30				30	
																				147	2	6	161					1	8	8				31	
																				51	6	9	55					4						32	
																				229	6	9	253						5	11				33	
																				134	4	3	137											34	
																				61			63											35	
10	17	18	21	9	66			3	29	33	65	2	24	14	3	29	100	75	5	54	5,650	164	129	6,420	11	23	176	36	156	554	18	4			

lähetty. — *) Suljettu 1/10. — *) Tähän ej sisälly 214 keskenmeno. — *) Suljettu 1/10.

Taulu XI.

Tableau XI.

Valtion mielisairaslaitoksissa vuonna 1919
Relevé des malades dans tous les établissements

Hoitolaitos Etablissement	Sairasvuokkeitten luku Nombre des lits	Vuodelta 1918 jääneitä Malades restés depuis 1918		
		M. H.	N. F.	Yhteensä Total
Lapinlahden keskuslaitos	122	65	57	122
Niuvanniemen »	330	169	135	304
Pitkäniemen »	520	261	260	521
Seilin turvalaitos	52	8	61	69
Kuritusvankilan mielisairaala Turussa	70	57	—	57
Vastaanottolaitos Turussa	48	16	20	36
» Viipurissa	47	21	25	46
» Mikkelissä	12	6	6	12
» Mustasaarella	47	19	19	38
» Oulussa	20	9	10	19
Yhteensä — Total	1,268	631	593	1,224

1) Näistä oli 8 miestä ja 9 naista perhehoidossa.

Taulu XII.

Tableau XII.

Valtion mielisairaslaitoksiin vuonna 1919 hoidettaviksi
Relevé des psychoses observées chez les malades entrés dans les

Hoitolaitos Etablissement	Insania sim-																		
	Psychosis manipode- presalva			Paranoia			Dementia praecox			Amentia			Psychosis ex infectio- tione			Psychosis ex intoxicat- tione			
	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	
Lapinlahden keskuslaitos	12	6	18	—	—	—	19	10	29	—	—	—	—	1	1	2	—	—	2
Niuvanniemen keskuslaitos 1)	12	8	20	—	—	—	20	21	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pitkäniemen keskuslaitos 2)	5	11	16	—	—	—	41	15	56	4	—	4	—	—	—	—	—	—	1
Seilin turvalaitos	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuritusvankilan mielisairaala Turussa	4	—	4	—	—	—	25	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vastaanottolaitos Turussa	12	12	24	—	—	—	14	25	39	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2
» Viipurissa 3)	15	14	29	1	—	1	33	29	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» Mikkelissä	7	7	14	—	—	—	—	2	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
» Mustasaarella	16	18	34	—	—	—	18	15	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» Oulussa	1	4	5	2	—	2	3	2	5	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	84	80	164	3	1	4	173	120	293	10	2	12	—	1	1	4	1	—	5

1) Sittäpäitä 1 m, joka ei ollut mielisairas.

2) » » » » » »

3) » » » » » »

hoidettujen potilaitten lukumäärä.

de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1919.

Vuonna 1919 vastaanotetuita Malades entrés en 1919			Hoidettujen kokonaisluku vuonna 1919 Total des malades en 1919			Vuonna 1919 uloskirjotettuja Malades sortis en 1919			Vuoteen 1920 jääneitä Malades restés jusqu'en 1920		
M. H.	N. F.	Yhteensä Total	M. H.	N. F.	Yhteensä Total	M. H.	N. F.	Yhteensä Total	M. H.	N. F.	Yhteensä Total
57	32	89	122	89	211	55	31	86	67	58	125
38	31	69	207	166	373	24	26	50	183	140	323
61	29	90	322	289	611	62	46	108	260	243	503
—	2	2	8	63	71	—	2	2	8	61	1)69
43	—	43	100	—	100	35	—	35	65	—	65
42	42	84	58	62	120	40	41	81	18	21	39
61	49	110	82	74	156	62	56	118	20	18	38
8	9	17	14	15	29	9	10	19	5	5	10
40	36	76	59	55	114	39	34	73	20	21	41
11	7	18	20	17	37	9	7	16	11	10	21
361	237	598	992	830	1,822	335	253	588	657	577	1,234

vastaanotettujen potilaitten sairauden muodot.

établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1919.

Dementia senilis			Degeneratio psychopathica			Insania hysterica et neurasthenica			Insania epileptica			Imbecillitas et idiotia			Dementia paralytica			Diagnosia incerta			Psychosia alia			Yhteensä Total		
M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.
1	—	1	13	4	17	—	1	1	—	5	7	12	4	2	6	1	—	1	—	1	—	1	57	32	89	
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	1	4	1	—	1	—	—	—	—	—	—	37	31	68		
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	5	1	6	3	—	3	—	—	—	—	—	1	60	29	89		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2		
—	—	—	7	—	7	—	1	—	—	5	—	5	1	—	1	—	—	—	—	—	—	43	—	43		
—	3	3	1	—	1	2	1	3	2	3	—	3	4	—	4	—	—	—	—	—	—	42	42	84		
—	—	—	3	2	5	1	3	4	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	60	49	109		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	9	17		
—	2	2	1	—	1	—	—	—	—	4	—	4	1	—	1	—	—	—	—	—	—	40	36	76		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	7	18		
1	5	6	25	6	31	3	7	10	7	—	7	27	9	36	17	3	20	1	—	1	3	2	5	358	237	595

Taulu XIII.
Tableau XIII.

Valtion mielisairaslaitoksiin vuonna 1919 vastaanotet-
Relevé des malades entrés en 1919 dans tous les établissements de l'Etat pour

Tauti Maladie	Hoitolaitos Etablissement																			
	Lapinlahti		Nivnanlanti		Pitkälampi		Selli		Kurtinshuoneen mielisair. Tu- russa		Turku		Viipuri		Mikkeli		Mustasaari		Oulu	
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.
Insania simplex	34	17	32	29	50	27	—	2	29	—	30	41	49	43	8	9	34	35	9	7
Dementia paralytica	4	2	1	—	3	—	—	—	1	—	4	—	3	1	—	—	1	—	—	—
Insania epileptica	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Insania hyster. et neurasth.	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	2	1	1	3	—	—	—	—	—	—
Degeneratio psychopathica. Im- becillitas. Idiotia. Debilitas	18	11	3	1	5	1	—	—	12	—	4	—	4	2	—	—	5	—	1	—
Psychoses aliae	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—
Diagnosis incerta	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	57	32	37	31	60	29	—	2	43	—	42	42	60	49	8	9	40	36	11	7

Taulu XIV.
Tableau XIV.

Valtion mielisairaslaitoksista vuonna
Relevé des resultats du traitement des malades sortis en 1919

Tauti Maladie	Terveet Guéris		Paremmaksi tulleet. Améliorés	
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.
Insania simplex	81	69	60	47
Dementia paralytica	—	—	3	—
Insania epileptica	—	—	2	—
Insania hysterica et neurasthenica	—	2	4	1
Degeneratio psychopath. Imbecillitas. Debilitas	1	—	14	1
Psychoses aliae	—	1	1	—
Yhteensä — Total	82	72	84	49

1) 3 miestä jotka eivät olleet mielisairaita on jätetty pois.

tujen hoidokkaiden lukumäärä, ikä ja kotipaikka.

hospitalisation d'aliénés ainsi que l'âge de ces malades et lieu de domicile.

Ikä vastaantotettaessa Âge en entrant										Yhteensä Total		Lääni — Gouvernement																								
Alle 21 v. Au dessous de 21 ans		21—30 v.		31—40 v.		41—50 v.		Yli 50 v. 50 ans et au- dessus				Uudenmaan		Turun ja Porin maakunta		Alvenanmaan maakunta		Hämeen		Viipurin		Mikkelin		Kopjon		Vaasan		Oulun		Ulkomaat Étranger		Maalankunta Coupagne		Kaupunki Ville		
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.					
H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.					
48	26	107	82	62	50	37	36	21	16	275	210	485	28	16	40	40	4	1	33	20	65	49	20	12	21	20	44	40	20	9	—	3	243	183	32	27
—	—	1	—	7	1	7	2	—	—	17	3	20	3	1	3	—	—	—	3	—	3	1	—	1	1	—	2	—	1	—	—	—	12	7	3	5
—	—	2	—	3	—	2	—	—	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	7	—	—
1	—	1	2	—	2	—	—	1	1	2	3	10	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	8	31	5	2	1	4	1	1	—	52	15	67	11	1	4	—	—	—	8	2	8	4	1	—	6	5	7	—	7	3	—	—	41	12	11	3
—	—	2	—	—	2	1	—	—	—	3	2	5	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1
63	34	144	89	74	56	51	40	26	18	358	237	595	42	18	53	41	4	1	44	24	80	57	21	13	28	26	54	41	31	13	1	3	310	206	48	31

1919 uloskirjoitetut hoidokkaat.¹⁾

de tous les établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés.

Parantumattomat Non-améliorés		Kuolleet Morts		Yhteensä Total		Yhteensä Total
M.	N.	M.	N.	M.	N.	
H.	F.	H.	F.	H.	F.	
88	78	31	36	260	230	490
6	2	7	—	16	2	18
3	2	—	1	5	3	8
1	1	—	—	5	4	9
29	10	—	2	44	13	57
—	—	1	—	2	1	3
127	93	39	39	332	253	585

Taulu XV.
Tableau XV.

Valtion mielisairaslaitoksissa
Relevé des malades guéris en 1919 dans tous les

Tauti Maladie	Hoitolaitos Etablissement										Paranuneitten kokonais- luku Total des guéris			Ikä Age									
	Lapinlahti		Niivaanlammi		Pitkälampi		Kuntubush. mielisair. Turussa		Asioiden vastaanottolaitokset					Vastakuultolaitokset		Alle 21 v. Moins de 21 ans		21—30 v.		31—40 v.		41—50 v.	
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	
Insania simplex	8	4	4	6	16	10	5	—	48	49	81	69	150	18	19	25	19	18	19	7	7	13	5
Insania hysterica et neurasthenica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Degeneratio psychopathica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imbecilitas. Debilitas. Idiotia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Psychoses aliae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	9	4	4	6	16	10	5	—	48	52	82	72	154	18	19	26	20	18	21	7	7	13	5

¹⁾ Sama huomatus kuin edellisessä taulussa.

Taulu XVI.
Tableau XVI.

Maassa 31 päivänä joulukuuta
Relevé total des aliénés dans tout

Lääni Départements	Mielisairaitten lukumäärä Nombre d'aliénés			Sivillisääty — Etat civil														
				Naineita Mariés			Naimattomia Non mariés			Leskiä Veufs et veuves			Erotettuja Divorcés			Tuntematon Inconnu		
	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.
Uudenmaan lääni	270	233	503	33	37	70	225	175	400	11	20	31	1	1	2	—	—	—
Turun ja Porin lääni	639	619	1,258	94	106	200	524	447	971	16	59	75	3	5	8	2	2	4
Ahvenanmaan maakunta	21	32	53	2	4	6	19	22	41	—	6	6	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	401	384	785	50	67	117	327	265	592	21	44	65	3	8	11	—	—	—
Viipurin	552	489	1,041	102	115	217	417	293	710	8	52	60	6	5	11	19	24	43
Mikkelin	249	265	514	28	42	70	210	190	400	11	29	40	4	4	—	—	—	—
Kuopion	407	404	811	63	87	150	328	284	612	13	29	42	3	3	6	—	1	1
Vaasan	841	794	1,635	131	119	250	662	579	1,241	42	90	132	6	5	11	—	1	1
Onlun	466	375	841	58	60	118	394	276	670	13	37	50	—	2	2	1	—	1
Yhteensä — Total	3,846	3,595	7,441	561	637	1,198	3,106	2,531	5,637	135	366	501	22	33	55	22	28	50

v. 1919 parantuneet hoidokkat.1)

établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés.

Oloaika hoitoloitoksessa Durée de séjour dans l'établissement										Taudin kestävyys alusta alkaen Durée de la maladie depuis son début																									
Alle 3 kuukautta Moins de 3 mois			3-6 kuukautta 3 à 6 mois			6-12 kuukautta 6 à 12 mois			1-3 v. 1 à 3 ans		3-5 v. 3 à 5 ans		Alle 3 kuukautta Moins de 3 mois			3-6 kuukautta 3 à 6 mois		6-12 kuukautta 6 à 12 mois		1-2 v. 1 à 2 ans		2-3 vuotta 2 à 3 ans		Yli 3 v. Plus de 3 ans		Tunteenaton Inconnu									
M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.						
21	17	38	23	18	41	27	30	57	9	4	13	1	—	1	23	13	36	18	22	40	20	14	34	10	8	18	2	1	3	4	4	8	4	7	11
—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	18	40	23	19	42	27	31	58	9	4	13	1	—	1	24	15	39	18	22	40	20	14	34	10	9	19	2	1	3	4	4	8	4	7	11

1919 löytyvät mielisairaat.

le pays au 31 Décembre 1919.

Sairastuneita — Aliénés						Hoidetaan — Soignés dans des																																			
Lapsena Depuis l'enfance			Vanhempana Depuis l'âge adulte			Valtion mielisairastiloissa Asiles publics d'aliénés de l'Etat			Kunnallisissa mielisairastiloissa Asiles publics d'aliénés des communes			Yksityisissä mielisairastiloissa Asiles privés d'aliénés			Köyhäntalossa Asiles d'indigents			Yksityisissä kodissa Maisons privées																							
M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.												
82	76	158	188	157	345	52	35	87	21	21	42	3	2	5	47	52	99	147	123	270	240	198	438	399	421	820	48	51	99	75	47	122	25	21	46	99	90	189	392	410	802
7	10	17	14	22	36	3	3	6	—	—	—	—	—	—	2	1	3	16	28	44	103	80	183	298	304	602	65	62	127	4	5	9	90	110	200	242	207	449			
124	105	229	428	384	812	64	49	113	25	48	73	19	13	32	106	112	218	338	267	605	52	57	109	197	208	405	29	29	58	1	1	2	59	76	135	160	159	319			
94	88	182	313	316	629	51	47	98	14	14	28	2	2	4	100	118	218	240	223	463	171	176	347	670	618	1,288	90	66	156	11	9	20	128	161	289	612	558	1,170			
110	94	204	356	281	637	45	31	76	15	30	45	2	2	4	45	37	82	359	275	634	983	884	1,867	2,863	2,711	5,574	447	373	820	166	175	341	51	40	91	676	757	1,433	2,506	2,250	4,756

Taulu XVII.
Tableau XVII.

Lepra 1919.
Lèpre en 1919.

Kotipaikka, (lääni, kaupunki ja pitäjä) <i>Lieu de domicile, (gouvernement, ville, paroisse)</i>	Tuslia tapauksia vuoden kuluessa <i>Nombreux lépreux recus dans le courant de l'année</i>		Kuolletta <i>Décédés</i>				Jäljellä vuoden lopussa <i>Reliés des lépreux à la fin de l'année</i>				Yhteensä <i>Total</i>	
			Sijonnut dans leurs foyers		A la léproserie d'Orvola		Sijonnut dans leurs foyers		A la léproserie d'Orvola			
			M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
<i>Uudenmaan lääni.</i>												
Helsinki	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	3	9
Loviisa	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Mäntsälä	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Tammisaaren maas.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tenhola	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Tuusula	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>Turun ja Porin lääni.</i>												
Turku	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	5
Rauma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Pori	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Hongonjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Honkalahti	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Huittinen	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Hämeenkyrö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kankaanpää	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	4
Karvia	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kiikka	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Maaria	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Merikarvia	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	1	6
Oripää	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3
Suodenniemi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Tyrvää	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3
<i>Hämeen lääni.</i>												
Tampere	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2	4
Asikkala	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hauho	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hausjärvi	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Hollola	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Janakkala	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kangasala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Koski	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Kärkölä	1	—	—	—	—	—	—	2	5	1	1	9
Renko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sahalahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sääksmäki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tammela	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Urjala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

1) Taulu on tehty uusien luetteloiden mukaan ja eroaa senvuoksi edellisen vuoden tilastosta.

Kotipaikka, (lääni, kaupunki ja pitäjä). <i>Lieu de domicile, (gouvernement, ville, paroisse).</i>	Uusia tapauksia vuoden kuudessa. <i>Nouveaux lépreux recus dans la courant de l'année.</i>		Kuolletta. <i>Décédés.</i>				Jäljellä vuoden lopussa. <i>Reliés des lépreux à la fin de l'année</i>				Yhteensä. <i>Total.</i>		
			<i>Sjournant dans leurs foyers</i>		Oireiden lop- suksessa. <i>À la léproserie d'Orivesi</i>		<i>Sjournant dans leurs foyers</i>		Kodissa <i>Sjournant dans leurs foyers</i>			Oireiden lepra- sairaalassa. <i>À la léproserie d'Orivesi</i>	
												M.	N.
<i>Vipurin lääni.</i>													
Kymi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sakkola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Kuopion lääni.</i>													
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>													
Isojoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pihtipudas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vöyri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Oulun lääni.</i>													
Haukipudas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — <i>Total</i>	1	—	—	—	3	1	24	26	11	16			77